



Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMJENO:	15.01 2026. GOD.
KLASIFIKACIONI (BROJ):	09-3/26-8
VEZA:	
EPK:	844 XXVIII
SKLAČENICA:	PRILOG:

Br: 11-011/26-18/4

15. januar 2026. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 14. januara 2026. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O ZELENIH I ODRŽIVIM OBVEZNICAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **NOVICA VUKOVIĆ**, ministar finansija i **mr ALEKSANDRA POPOVIĆ**, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i koordinaciju politika u Ministarstvu finansija.

Vlada preporučuje Skupštini Crne Gore da, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, pozove **Željka Drinčića**, predsjednika Komisije za tržište kapitala, da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKONA O ZELENIM OBVEZNICAMA I ODRŽIVIM OBVEZNICAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravila za izdavanje obveznica koje u svom nazivu koriste izraz „evropska zelena obveznica“ ili oznaku „EuGB“, pravila o transparentnosti i objavljivanju informacija koje se odnose na održivost u poslovanju učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika, postupak registracije i nadzora nad radom eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom radi određivanja stepena ekološke održivosti ulaganja, kao i obaveze pravnih lica koja su dužna da objavljuju nefinansijski izvještaj ili konsolidovani nefinansijski izvještaj, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje zelenih i održivih obveznica i primjenu zahtjeva održivih finansija u Crnoj Gori.

Zelena obveznica, ekološki održiva obveznica i obveznica povezana s održivošću

Član 2

(1) Zelena obveznica je obveznica čiji izdavalac ulaže sredstva u djelatnosti koje doprinose ostvarenju ciljeva ekološke održivosti, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Evropska zelena obveznica (EuGB) je zelena obveznica koja ispunjava uslove iz ovog zakona i koja ima pravo da koristi oznaku „Evropska zelena obveznica“ ili skraćenicu „EuGB“ u svom nazivu.

(3) Ekološki održiva obveznica je obveznica za koju se izdavalac obavezuje, ili u bilo kom obliku navodi prije zaključenja ugovora, da će sredstva prikupljena emisijom biti usmjerena ka finansiranju ili refinansiranju djelatnosti koje doprinose ostvarivanju jednog ili više ekoloških ciljeva, u skladu sa taksonomskim zahtjevima.

(4) Obveznica povezana sa održivošću je obveznica čije finansijske ili strukturne karakteristike zavise od ostvarenja unaprijed definisanih ciljeva održivosti, posebno u oblasti zaštite životne sredine, u skladu sa standardima koji se odnose na održivo poslovanje.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **izdavalac zelenih i održivih obveznica** je pravno ili fizičko lice definisano zakonom kojim se uređuju tržište kapitala, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje je izdalo zelene obveznice, ekološki održive obveznice i obveznice povezane sa održivošću u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 2) **emitent hartija od vrijednosti** je pravno lice koje izdaje ili namjerava da izda hartije od vrijednosti;
- 3) **emitent državnih hartija od vrijednosti** je subjekat koji izdaje dužničke finansijske instrumente i to:
 - a) Crna Gora i jedinica lokalne samouprave;

- b) Centralna banka Crne Gore;
 - c) Evropska unija;
 - d) država članica;
 - e) subjekat posebne namjene organizovan od strane država članica Evropske unije;
 - f) u slučaju federalne države članice, član federacije;
 - g) međunarodna finansijska institucija koju su osnovale dvije ili više država članica, a koja ima za cilj finansiranje i pružanje finansijske pomoći članovima koji mogu imati ozbiljne finansijske poteškoće ili kroz njih prolaze; ili
 - h) Evropska investiciona banka;
- 4) **regulisano tržište kapitala** je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u okviru sistema i u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima, na način koji dovodi do zaključenja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima koji su uključeni u trgovanje prema pravilima tog sistema, a koji posjeduje dozvolu za rad i koje posluje kontinuirano u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 5) **država članica** je država članica Evropske unije i Evropskog ekonomskog prostora;
- 6) **treća država** je država koja nije država članica Evropske unije i Evropskog ekonomskog prostora;
- 7) **matična država članica** je:
- 1) za investiciona društva:
 - država članica u kojoj je registrovano sjedište investicionog društva sa svojstvom pravnog lica;
 - ako investiciono društvo u skladu sa propisima države u kojoj je registrovano nema registrovano sjedište, država članica u kojoj je sjedište njegove centralne uprave;
 - 2) za regulisano tržište, država članica u kojoj je registrovano regulisano tržište ili, ako u skladu sa propisima države članice nema registrovano sjedište, država članica u kojoj se nalazi sjedište centralne uprave regulisanog tržišta;
 - 3) za APA, CTP ili ARM:
 - ako je APA, ARM ili CTP pravno lice, država članica u kojoj je registrovano njihovo sjedište;
 - ako APA, ARM ili CTP prema propisima države u kojoj je osnovano nema registrovano sjedište, država članica u kojoj se nalazi sjedište njegove centralne uprave;
- 8) **država članica domaćin** je država članica u kojoj investiciono društvo ima filijalu ili pruža investicione usluge i/ili obavlja investicione aktivnosti, ili država članica u kojoj regulisano tržište pruža usluge odgovarajućeg mehanizma kojim se članovima sa udaljenim pristupom ili učesnicima sa sjedištem u toj državi članici olakšava pristup trgovanju u njegovom sistemu;
- 9) **ponuđač** je pravno ili fizičko lice koje vrši javnu ponudu hartije od vrijednosti ili druge finansijske instrumente;
- 10) **finansijska imovina** znači dug, vlasnički kapital ili njihovu kombinaciju;
- 11) **stavljanje na raspolaganje investitorima u Crnoj Gori** znači:
- a) javna ponuda na teritoriji Crne Gore; ili
 - b) uvrštenje obveznica za trgovanje na mjestu trgovanja koje se nalazi u Crnoj Gori;
- 12) **stavljanje na raspolaganje investitorima u Evropskoj uniji** znači:
- a) javna ponuda unutar Unije; ili
 - b) uvrštenje obveznica za trgovanje na mjestu trgovanja koje se nalazi u Uniji;
- 13) **javna ponuda hartija od vrijednosti** je obavještenje dato u bilo kojem obliku i putem bilo kojeg sredstva koje daje dovoljno podataka o uslovima ponude i o hartijama od vrijednosti iz ponude, na način da se investitoru omogući donošenje odluke o kupovini ili upisu tih

hartija od vrijednosti, a javnom ponudom se smatra i plasman hartija od vrijednosti preko investicionih društava;

- 14) **mjesto trgovanja** je svako regulisano tržište, multilateralna ili organizovana trgovačka platforma;
- 15) **plan kapitalnih rashoda** je specifični plan kapitalnih i operativnih rashoda finansiranih sredstvima od zelenih obveznica;
- 16) **troškovi izdavanja** su svi direktni troškovi povezani sa izdavanjem obveznica (savjetnici, pravne usluge, rejting, vanjsko ocjenjivanje itd.);
- 17) **kriterijumi tehničke provjere** označavaju tehničke zahtjeve za ekološku održivost prema zahtjevima taksonomije;
- 18) **sekjuritizacija** označava transakciju ili šemu u kojoj se kreditni rizik koji je povezan sa izloženosti ili skupom izloženosti dijeli na tranše i koja ispunjava sljedeće karakteristike:
 - a) plaćanja u okviru transakcije ili šeme zavise od uspješnosti izloženosti ili skupa izloženosti;
 - b) podređenost tranši određuje raspodjelu gubitaka tokom trajanja transakcije ili šeme;
 - c) transakcija ili šema ne stvara izloženosti u obliku specijalizovanog finansiranja koje:
 - se odnose na subjekt osnovan radi finansiranja ili upravljanja materijalnom imovinom, ili predstavljaju ekonomski uporedive izloženosti;
 - ugovorno obezbjeđuju povjerenju značajan stepen kontrole nad imovinom i prihodima koji se iz te imovine ostvaruju; i
 - se primarno otplaćuju iz prihoda ostvarenog korišćenjem imovine koja je predmet finansiranja, a ne iz nezavisnih novčanih tokova dužnika;
- 19) **sekjuritizacijska izloženost** označava izloženost uključenu u sekjuritizaciju;
- 20) **sekjuritizacijski subjekt posebne namjene** ili „SSPN“ je privredno društvo, udruženje ili drugi subjekt, osim inicijatora ili sponzora, osnovan radi sprovođenja jedne ili više sekjuritizacija, čije su djelatnosti ograničene isključivo na aktivnosti potrebne za ostvarenje tog cilja, i čija je struktura oblikovana tako da obaveze SSPN-a budu odvojene od obaveza inicijatora;
- 21) **sekjuritizacijska obveznica** označava obveznicu koju izdaje SSPN u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 22) **sintetska sekjuritizacija** je sekjuritizacija u kojoj se prenos rizika ostvaruje korišćenjem kreditnih izvedenica ili garancija, dok izloženosti koje se sekjuritizuju ostaju u bilansu inicijatora;
- 23) **eksterni ocjenjivač** je pravno lice registrovano za ocjenu usklađenosti obveznica sa zelenim i održivim standardima;
- 24) **prelazna ekonomska djelatnost odnosno ekonomska aktivnost za koju ne postoji tehnološki i ekonomski izvodljiva alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika** smatra se aktivnošću koja značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako podržava tranziciju ka klimatski neutralnoj ekonomiji, u skladu sa putanjom ograničavanja porasta temperature na 1,5°C u odnosu na predindustrijski nivo, uključujući i postupno ukidanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, posebno emisija iz čvrstih fosilnih goriva, i ako ta aktivnost:
 - a) ima nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte koji odgovaraju najboljem učinku u sektoru ili industriji;
 - b) ne ometa razvoj i primjenu alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika; i
 - c) ne dovodi do zaključavanja u imovinu sa visokim nivoom emisija ugljenika, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine;
- 25) **aktivnost omogućavanja** je ekonomska aktivnost koja značajno doprinosi jednom ili više ciljeva zaštite životne sredine ako neposredno omogućava drugim aktivnostima da značajno doprinesu jednom ili više tih ciljeva, pod uslovom da takva ekonomska aktivnost:

- a) ne dovodi do zaključavanja u imovinu koja potkopava dugoročne ciljeve u oblasti zaštite životne sredine, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine; i
 - b) ima značajan pozitivan uticaj na životnu sredinu, na osnovu razmatranja cjelokupnog životnog ciklusa.
- 26) **fosilno gorivo** znači neobnovljive izvore energije zasnovane na ugljeniku, kao što su čvrsta goriva, prirodni gas i nafta;
- 27) **učesnik na finansijskom tržištu** znači:
- a) društvo za osiguranje koje nudi investicioni osiguravajući proizvod;
 - b) investiciono društvo koje pruža usluge upravljanja portfeljem;
 - c) institucija za profesionalnu penzionu štednju - subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzionim fondovima;
 - d) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove;
 - e) pružalac panevropskih ličnih penzionih proizvoda (PEPP);
 - f) društvo za upravljanje kvalifikovanim fondom rizičnog kapitala - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u mala i srednja preduzeća u ranim fazama razvoja, koja nisu izlistana na uređenom tržištu, i koje ispunjava propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda rizičnog kapitala u obavljanju djelatnosti;
 - g) društvo za upravljanje fondom za socijalno preduzetništvo - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u preduzeća koja ostvaruju mjerljive društvene ili ekološke ciljeve, uz mogućnost ostvarivanja dobiti, i koje ispunjava propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda za socijalno preduzetništvo u obavljanju djelatnosti;
 - h) društvo za upravljanje je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom;
 - i) kreditna institucija koja pruža usluge upravljanja portfeljem.
- 28) **finansijski proizvod** znači:
- a) portfelj kojim se upravlja na osnovu ovlašćenja klijenta, na individualnoj i diskrecionoj osnovi, pri čemu takav portfelj obuhvata jedan ili više finansijskih instrumenata;
 - b) alternativni investicioni fond (AIF);
 - c) investicioni osiguravajući proizvod;
 - e) penzioni program;
 - f) UCITS fond; ili
 - g) panevropski lični penzioni proizvod (PEPP).
- 29) **društvo za osiguranje** je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje oblast osiguranja;
- 30) **investicioni osiguravajući proizvod** - proizvod osiguranja života koji, pored osiguravajuće komponente, nudi i mogućnost ulaganja, tako da vrijednost po isteku ugovora ili otkupna vrijednost osiguranja u cijelosti ili djelimično zavisi, direktno ili indirektno, od kretanja na finansijskom tržištu;
- 31) **društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom** je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove;
- 32) **investiciono društvo** je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje oblast tržišta kapitala;
- 33) **upravljanje portfeljem** je upravljanje u skladu sa zakonom koji uređuje oblast tržišta kapitala;
- 34) **institucija za profesionalnu penzionu štednju** je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzionim fondovima;
- 35) **panevropski lični penzioni proizvod (PEPP)** je lični penzioni proizvod dugoročne štednje koji fizičko lice ugovara sa ovlašćenim finansijskim društvom radi obezbjeđivanja prihoda u starosti, u okviru ugovora o ličnom penzionom proizvodu, koji ne omogućava

prijevremeni otkup ili ga omogućava samo u strogo ograničenim slučajevima, i koji se zasniva na jedinstvenim standardima za cijelo područje Evropske unije;

36) **društvo za upravljanje** je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom;

37) **finansijski savjetnik** znači:

- a) posrednik u osiguranju koji pruža usluge savjetovanja o osiguranju u vezi sa investicionim osiguravajućim proizvodima;
- b) kreditna institucija koja pruža usluge investicionog savjetovanja;
- c) investiciono društvo koje pruža usluge investicionog savjetovanja;
- d) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondovima koje pruža usluge investicionog savjetovanja u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove, ili
- e) društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom koje pruža usluge investicionog savjetovanja u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom;

38) **alternativni investicioni fondovi** su alternativni investicioni fondovi u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove;

39) **penzioni program** je penzioni program u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzione fondove;

40) **subjekat za zajednička ulaganja** u prenosive hartije od vrijednosti je subjekat koji ima odobrenje za rad u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom;

41) **investiciono savjetovanje** je investiciono savjetovanje u skladu sa zakonom koji uređuje tržišta kapitala;

42) **održivo ulaganje** je ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju ciljeva zaštite životne sredine, mjereno, na primjer, ključnim pokazateljima efikasnosti resursa u pogledu upotrebe energije, obnovljivih izvora energije, sirovina, vode i zemljišta, stvaranja otpada, emisija gasova sa efektom staklene bašte, biodiverziteta i cirkularne ekonomije; ili ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju socijalnih ciljeva, posebno ulaganja koja doprinose smanjenju nejednakosti, podstiču socijalnu koheziju, socijalnu integraciju i radne odnose, ili ulaganja u ljudski kapital ili ekonomski ili socijalno ugrožene zajednice, pod uslovom da takvim ulaganjima nije nanesena značajna šteta nijednom od tih ciljeva i da društva u koja se ulaže primjenjuju prakse dobrog upravljanja, naročito u pogledu primjerenih upravljačkih struktura, odnosa sa zaposlenima, politike naknada i izvršavanja poreskih obaveza;

43) **profesionalnim investitorom** smatra se:

- 1) subjekt koji ima odobrenje za rad ili subjekt nadzora u poslovanju na finansijskim tržištima

i to:

- a) kreditne institucije;
- b) investiciona društva;
- c) druge finansijske institucije koje imaju dozvolu za rad ili su subjekti nadzora;
- d) društva za osiguranje;
- e) subjekti za zajednička ulaganja i njihova društva za upravljanje;
- f) penzioni fondovi i njihova društva za upravljanje;
- g) trgovci robom i robnim derivatima; i
- h) drugi institucionalni investitori.

- 2) veliko društvo koje ispunjava dva od sljedećih uslova:

- a) ima ukupnu aktivu od najmanje 20.000.000,00 eura;
- b) ima godišnji neto prihod od najmanje 40.000.000,00 eura; i
- c) ima kapital od najmanje 2.000.000,00 eura.

3) Vlada Crne Gore, Centralna banka, međunarodne organizacije kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i druge slične međunarodne organizacije;

4) drugi investitori čija je pretežna djelatnost ulaganje u finansijske instrumente, uključujući subjekte koji se bave sekjuritizacijom imovine ili drugim finansijskim transakcijama;

44) **mali investitor** je investitor koji nije profesionalni investitor;

45) **posrednik u osiguranju** je posrednik u osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje;

46) **savjetovanje o osiguranju** je savjetovanje u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje;

47) **rizik održivosti** je događaj ili stanje u oblasti zaštite životne sredine, socijalnih pitanja ili upravljanja, koji može imati stvarni ili potencijalno značajan negativan uticaj na vrijednost ulaganja;

48) **činioci održivosti** su pitanja koja se odnose na zaštitu životne sredine, socijalna pitanja, pitanja vezana za zaposlene, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i protiv podmičivanja;

49) **ublažavanje klimatskih promjena** je proces ograničavanja porasta prosječne globalne temperature na nivo znatno niži od 2°C, uz napore da se ograniči na 1,5°C iznad nivoa u predindustrijskom periodu, u skladu sa Pariskim sporazumom;

50) **prilagođavanje klimatskim promjenama** znači proces prilagođavanja stvarnim i očekivanim klimatskim promjenama i njihovim efektima;

51) **gasovi sa efektom staklene bašte** znače gasovi sa efektom staklene bašte u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite od negativnih uticaja klimatskih promjena;

52) **hijerarhija otpada** znači hijerarhija otpada u skladu sa zakonom koji uređuje oblast upravljanja otpadom;

53) **cirkularna ekonomija** znači ekonomski sistem kojim se vrijednost proizvoda, materijala i drugih resursa u privredi zadržava što je duže moguće unapređenjem njihove efikasne upotrebe u proizvodnji i potrošnji, smanjenjem negativnih efekata njihove upotrebe na životnu sredinu, smanjenjem količine otpada i emisija opasnih supstanci u svim fazama životnog ciklusa, uključujući primjenu hijerarhije otpada;

54) **zagađujuća supstanca** znači supstanca, vibracija, toplota, buka, svjetlost ili drugi kontaminanti prisutni u vazduhu, vodi ili zemljištu, koji mogu biti štetni za ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, koji mogu izazvati oštećenje materijalnih dobara ili ometati druge legitimne načine korišćenja životne sredine;

55) **zemljište** znači gornji sloj Zemljine kore između stijenske podloge i površine, koji se sastoji od mineralnih čestica, organske materije, vode, vazduha i živih organizama;

56) **zagađenje** znači:

a) direktno ili indirektno unošenje zagađujućih supstanci u vazduh, vodu ili zemljište kao posljedica ljudske aktivnosti;

b) u kontekstu morskog okruženja, zagađenje znači direktno ili indirektno unošenje supstanci ili energije u morsko okruženje, kao posljedica ljudske djelatnosti, uključujući i buku koju uzrokuje čovjek, koje dovodi ili može dovesti do štetnih posljedica kao što su: oštećenje bioloških resursa i morskih ekosistema (uključujući gubitak biodiverziteta), opasnosti po ljudsko zdravlje, ometanje pomorskih aktivnosti (uključujući ribolov, turizam i rekreaciju), narušavanje kvaliteta morske vode, smanjenje privlačnosti morskog okruženja ili, generalno, narušavanje održive upotrebe morskih dobara i usluga;

c) u kontekstu vodnog okruženja, zagađenje znači direktno ili indirektno unošenje, izazvano ljudskom aktivnošću, supstanci ili toplote u vodu, vazduh ili zemljište, koje može biti štetno za ljudsko zdravlje, kvalitet vodnih ekosistema ili kopnenih ekosistema koji zavise od vodnih ekosistema, kao i za materijalna dobra, vrijednosti životne sredine ili druge legitimne oblike korišćenja životne sredine.

- 57) **ekosistem** znači dinamični kompleks zajednica biljaka, životinja, mikroorganizama i njihovog neživog okruženja, koji međusobno funkcioniraju kao jedinstvena cjelina;
- 58) **usluge ekosistema** znači direktni i indirektni doprinosi ekosistema ekonomskim, socijalnim, kulturnim i drugim koristima koje ljudi ostvaruju iz tih sistema;
- 59) **biodiverzitet** znači raznovrsnost živih organizama iz svih izvora, uključujući zemljišne, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse čiji su dio, a obuhvata raznolikost u okviru vrsta, između vrsta i raznolikost ekosistema;
- 60) **dobro stanje ekosistema** znači da je ekosistem u dobrom fizičkom, hemijskom i biološkom stanju ili kvalitetu, koji može da se samoreprodukuje ili samoobnavlja i u kojem sastav vrsta, struktura ekosistema i ekološke funkcije nijesu narušeni;
- 61) **energetska efikasnost** znači efikasnije korišćenje energije u svim fazama energetske lanca, od proizvodnje do krajnje potrošnje;
- 62) **morske vode** znače morske vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite morske sredine;
- 63) **površinske vode** znače površinske vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;
- 64) **podzemne vode** znače podzemne vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;
- 65) **dobro stanje životne sredine** znači dobro stanje životne sredine kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite morske sredine;
- 66) **dobro stanje** znači:
- (a) za površinske vode, da imaju „dobro ekološko stanje“ i „dobro hemijsko stanje površinskih voda“ kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;
 - (b) za podzemne vode, da imaju „dobro hemijsko stanje podzemnih voda“ i „dobro količinsko stanje“ kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;
- 67) **dobar ekološki potencijal** znači dobar ekološki potencijal kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;
- 68) **taksonomski zahtjevi** su skup međusobno povezanih kriterijuma i uslova na osnovu kojih se utvrđuje da li se određena ekonomska djelatnost može smatrati ekološki održivom, tako što ta djelatnost mora značajno doprinositi jednom ili više propisanih ekoloških ciljeva, ne smije nanositi značajnu štetu nijednom od tih ciljeva, mora se sprovoditi u skladu sa propisanim minimalnim zaštitnim mjerama, i mora biti usklađena sa odgovarajućim kriterijumima tehničke provjere;
- 69) **inicijator** je lice koje samostalno ili preko povezanih lica, neposredno ili posredno, učestvuje u zaključenju izvornog pravnog posla iz kojeg nastaju obaveze ili potencijalne obaveze dužnika odnosno potencijalnog dužnika koje čine izloženosti uključene u sekjuritizaciju ili za svoj račun kupuje izloženosti trećeg lica, a zatim ih sekjuritizuje;
- 70) **jedinstvena evropska pristupna tačka (ESAP)** je centralizovana platforma EU za pristup javno dostupnim informacijama relevantnim za finansijske usluge, tržišta kapitala i održivost;
- 71) **ESMA** je Evropska agencija za nadzor hartija od vrijednosti;
- 72) **EBA** je Evropska agencija za nadzor banaka;
- 73) **EIOPA** je Evropska agencija za nadzor osiguranja i profesionalnog penzijskog osiguranja;
- 74) **Evropska nadzorna tijela** zajedno čine EIOPA, ESMA i EBA;
- 75) **Evropski fond za dugoročna ulaganja (ELTIF)** je alternativni investicioni fond za dugoročno ulaganje, čiji je cilj prikupljanje i usmjeravanje kapitala prema dugoročnim ulaganjima u realnu ekonomiju, između ostalog, ulaganjima kojim se promovišu evropski zeleni plan i druga prioritarna područja, u skladu sa ciljevima Evropske Unije za pametan i održiv rast, koji je osnovan i kojim se trguje u Evropskoj Uniji.

II. ZAHTJEVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA” ILI „EUGB”

Korišćenje oznake „evropska zelena obveznica” ili „EuGB”

Član 5

Oznaka „evropska zelena obveznica” ili „EuGB” može da se koristi isključivo za obveznice koje ispunjavaju zahtjeve propisane ovim zakonom.

Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica

Član 6

(1) Prije dospijeca evropske zelene obveznice, prihodi ostvareni po osnovu te obveznice raspodjeljuju se u cjelosti, u skladu sa propisanim taksonomskim zahtjevima, na jednu ili više od sljedećih kategorija („postupni pristup”):

- 1) dugotrajna imovina koja ne predstavlja finansijsku imovinu;
- 2) kapitalni izdaci;
- 3) operativni izdaci nastali najviše tri godine prije izdavanja obveznice;
- 4) finansijska imovina nastala najviše pet godina nakon izdavanja obveznice;
- 5) imovina i izdaci domaćinstava.

(2) Izdavalac može, prije raspodjele prihoda, da odbije troškove izdavanja evropske zelene obveznice.

(3) Izdavalac može, izuzetno od stava 1 ovog člana, prihode iz jedne ili više nedospjelih evropskih zelenih obveznica da raspodijeli u portfelj dugotrajne ili finansijske imovine, u skladu sa taksonomskim zahtjevima („portfeljni pristup”).

(4) U slučaju primjene portfeljnog pristupa, izdavalac je dužan da u izvještaju o raspodjeli prihoda dokaže da ukupna vrijednost imovine iz portfelja iz stava 3 ovog člana prevazilazi ukupnu vrijednost portfelja nedospjelih evropskih zelenih obveznica.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, prihode od evropskih zelenih obveznica koje izdaje država, članica saveza u slučaju savezne države, ili regionalni, odnosno opštinski organ, mogu da se raspodijele i za potrebe poreskih olakšica, subvencija, intermedijarne potrošnje, tekućih transfera unutar sektora države, tekuće međunarodne saradnje i drugih vrsta javnih rashoda, pod uslovom da se prihodi raspodjeljuju u skladu sa taksonomskim zahtjevima.

(6) Izuzetno od stava 1 ovog zakona, izdavalac može da raspodijeli do 15% prihoda od evropske zelene obveznice za finansiranje privrednih djelatnosti koje ispunjavaju propisane taksonomske zahtjeve, osim kriterijuma tehničke provjere, pod sljedećim uslovima:

1) da za te djelatnosti, do dana izdavanja obveznice, nijesu utvrđeni kriterijumi tehničke provjere; ili

2) da se radi o djelatnostima koje se finansiraju u okviru međunarodne podrške, prijavljene u skladu sa međunarodno prihvaćenim smjernicama, kriterijumima i ciklusima izvještavanja, uključujući aktivnosti vezane za borbu protiv klimatskih promjena i međunarodnu razvojnu pomoć.

(7) Ako izdavalac primjenjuje mogućnost iz stava 6 ovog člana, dužan je da u sažetku prospekta o evropskim zelenim obveznicama navede opis tih djelatnosti, kao i procijenjeni iznos i učešće prihoda koji se raspodjeljuju za njih, ukupno i po pojedinačnoj djelatnosti.

(8) U slučaju raspodjele prihoda na djelatnosti iz stava 6 tačka 1 ovog člana, izdavalac je dužan da obezbijedi usklađenost tih djelatnosti sa opštim kriterijumima nenanošenja bitne štete, ukoliko su ti kriterijumi primjenjivi.

(9) U slučaju raspodjele prihoda na djelatnosti iz stava 6 tačka 2 ovog člana, izdavalac je dužan da, na osnovu najboljih dostupnih informacija i mogućnosti, obezbijedi da te djelatnosti ispunjavaju relevantne kriterijume tehničke provjere.

Finansijska imovina

Član 7

(1) Prihodi ostvareni od finansijske imovine raspodjeljuju se isključivo za namjene utvrđene u članu 6 stav 1 ovog zakona, odnosno, kada je primjenjivo, za namjene iz člana 6 st. 3, 4 i 5 ovog zakona.

(2) Prihodi ostvareni od finansijske imovine mogu se raspodijeliti na drugu, naknadno stečenu finansijsku imovinu, pod sljedećim uslovima:

- 1) ne postoji više od tri uzastopne naknadno stečene finansijske imovine;
- 2) prihodi od finansijske imovine koja je posljednja u nizu raspodjeljuju se za namjene iz člana 6 stav 1 tač. 1, 2, 3 ili 5 ovog zakona, odnosno, kada je primjenjivo, za namjene iz člana 6 stav 4 ovog zakona;
- 3) izdavalac obezbjeđuje uslove koji omogućavaju eksternim ocjenjivačima uspješno ocjenjivanje konačne raspodjele prihoda.

Planovi kapitalnih rashoda

Član 8

(1) Kada su prihodi iz člana 6 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona namijenjeni finansiranju privrednih djelatnosti koje će ispunjavati taksonomske zahtjeve, izdavalac je dužan da objavi plan kapitalnih rashoda.

(2) Planom kapitalnih rashoda određuje se rok, koji mora isteći prije dospijeca zelenih obveznica, u kojem svi kapitalni i operativni rashodi finansirani zelenim obveznicama treba da budu usklađeni sa taksonomijom.

(3) Izdavalac je dužan da, u roku od 60 dana od isteka roka utvrđenog u planu kapitalnih rashoda, obezbijedi procjenu usklađenosti kapitalnih i operativnih rashoda obuhvaćenih tim planom, koju vrši eksterni ocjenjivač, a koji su finansirani prihodima od zelenih obveznica.

Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava

Član 9

(1) Kada izdavalac prihode od zelenih obveznica raspoređuje za namjene iz člana 6 st. 1 i 4 ovog zakona, dužan je da obezbijedi:

- 1) da se ti prihodi raspoređuju u skladu sa kriterijumima tehničke provjere koji važe na dan izdavanja obveznice;
- 2) da se, ukoliko se kriterijumi tehničke provjere izmijene nakon izdavanja obveznice, prihodi koji se kasnije raspoređuju usklade sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere najkasnije u roku od sedam godina od početka primjene izmijenjenih kriterijuma, i to:
 - a) prihodi koji još nijesu raspoređeni;
 - b) prihodi obuhvaćeni planom kapitalnih rashoda iz člana 8 ovog zakona, a koji još nijesu usklađeni sa taksonomijom.

(2) Kada izdavalac koristi portfeljski pristup, u portfelj se može uključiti samo ona imovina čija je osnovna privredna djelatnost usklađena sa svim kriterijumima tehničke provjere koji su se primjenjivali u bilo kom trenutku u periodu od sedam godina prije dana objavljivanja izvještaja o raspodjeli prihoda.

(3) Ako postoji rizik da prihodi od nedospjele obveznice neće biti usklađeni sa stavom 1 tačka 2 podtačka a ovog člana, izdavalac je dužan da izradi, dostavi eksternom ocjenjivaču na ocjenu i objavi plan usklađivanja sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere, kao i plan mjera za najveće moguće umanjeње negativnih posljedica neusklađenosti.

(4) Plan iz stava 3 ovog člana se objavljuje prije isteka roka iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

(5) Usklađenost sa relevantnim kriterijumima tehničke provjere dokazuje se u izvještaju o raspodjeli prihoda iz člana 12 ovog zakona.

Isključenje nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe

Član 10

Komisija neće odobriti prospekt koji se poziva na ovaj zakon ili koristi oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, ako je prospekt izdat od strane:

- 1) jurisdikcije koja se nalazi na listi nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe koju objavljuje Evropska unija;
- 2) jurisdikcije koja se nalazi na listi visokorizičnih zemalja u pogledu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma; ili
- 3) izdavaoca koji ima sjedište u jurisdikcijama iz tač. 1 i 2 ovog člana.

III. ZAHTJEVI U POGLEDU TRANSPARENTNOSTI I EKSTERNOG OCJENJIVANJA

Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja

Član 11

(1) Izdavalac je dužan prije izdavanja zelene obveznice da:

1) pripremi sažetak prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije;

2) obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu na pripremljeni sažetak prospekta.

(2) Sažetak prospekta može da obuhvati više izdanja zelenih obveznica.

(3) Ocjena iz stava 1 tačka 2 ovog člana obuhvata:

1) provjeru da li je sažetak prospekta usklađen sa odredbama čl. 6 do 9 ovog zakona;

2) provjeru elemenata propisanih pravilima Komisije.

(4) Komisija će pravilima bliže propisati sadržaj, oblik i način pripreme sažetka prospekta, kao i elemente i postupak njegove ocjene.

Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja

Član 12

(1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica sastavljaju izvještaj o raspodjeli prihoda od obveznice svake godine, počevši od datuma izdavanja, i to sve dok se prihodi u potpunosti ne raspodijele ili dok se ne realizuje plan kapitalnih rashoda.

(2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana se sastavlja prema obrascu propisanom pravilima Komisije, kojim se dokazuje usklađenost raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona.

(3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da odrede kraj prvog izvještajnog perioda kao posljednji dan kalendarske ili finansijske godine izdavanja.

(4) Izvještaji iz stava 1 ovog člana, po potrebi, sadrže informacije o napretku realizacije plana kapitalnih rashoda, kao i razloge za eventualna kašnjenja ili odstupanja u njegovom izvršenju.

(5) Izvještaji iz stava 1 ovog člana mogu da obuhvate više izdanja zelenih obveznica.

(6) Nakon potpune raspodjele prihoda, izdavaoci su dužni da od eksternog ocjenjivača pribave ocjenu izvještaja.

(7) Ako se nakon objave izvještaja izvrši korekcija raspodjele prihoda, izdavaoci evropskih zelenih obveznica su dužni da bez odlaganja dostave izmijenjeni izvještaj eksternom ocjenjivaču i pribave njegovu ocjenu.

(8) Ako se prihodi raspodjeljuju portfeljno, izvještaj je podložan ocjeni eksternog ocjenjivača, koji posebno provjerava imovinu koja ranije nije bila uključena u izvještaje.

(9) Ocjena izvještaja iz stava 6 ovog člana nije potrebna ako nije bilo promjena u portfelju imovine u odnosu na prethodni izvještaj i u tom slučaju izvještaj sadrži izjavu o nesprovođenju ocjene.

(10) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica obezbjeđuju objavljivanje izvještaja i ocjena u roku od 270 dana od završetka izvještajnog perioda, pri čemu eksterni ocjenjivač mora imati najmanje 90 dana za sprovođenje ocjene.

(11) Ocjena eksternog ocjenjivača obuhvata:

- 1) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona;
- 2) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa sažetkom prospekta iz člana 11 ovog zakona;
- 3) elemente propisane pravilima Komisije.

Izvještaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica

Član 13

(1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su, nakon potpune raspodjele prihoda, najmanje jednom tokom vijeka trajanja obveznica, da sastave i objave izvještaj o uticaju korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice na životnu sredinu, koristeći obrazac propisan pravilima Komisije.

(2) Izvještaj o uticaju na životnu sredinu iz stava 1 ovog člana može da obuhvati više izdanja evropskih zelenih obveznica.

(3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da zatraže da eksterni ocjenjivač izvrši ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu.

(4) Ocjena iz stava 3 ovog člana sadrži:

- 1) procjenu usklađenosti izdavanja obveznice sa širim strateškim ciljevima zaštite životne sredine izdavaoca;
- 2) procjenu uticaja prihoda od obveznica na životnu sredinu;
- 3) elemente propisane pravilima Komisije.

Državni izdavaoci

Član 14

(1) Državni izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da nakon izdavanja evropskih zelenih obveznica pribave ocjenu od:

- 1) eksternog ocjenjivača; ili
- 2) eksternog ocjenjivača i državnog revizora.

(2) Kada državni izdavaoci evropskih zelenih obveznica pribave ocjenu i od eksternog ocjenjivača i od državnog revizora, državni revizor ocjenjuje raspodjelu prihoda od obveznica, dok eksterni ocjenjivač utvrđuje da li su ekonomske djelatnosti finansirane obveznicom u skladu sa taksonomskim zahtjevima.

Prospekt za evropske zelene obveznice

Član 15

(1) Izdavalac koji želi da koristi oznaku „evropska zelena obveznica” ili „EuGB” dužan je da objavi prospekt u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i ispunjava sljedeće uslove:

1) u cijelom prospektu obveznice su jasno označene kao „evropska zelena obveznica” ili „EuGB”;

2) u prospektu se navodi da se obveznica izdaje kao evropska zelena obveznica, sa posebnim dijelom koji sadrži informacije o načinu korišćenja prihoda od obveznice.

(2) Za određene obveznice može da se koristi oznaka „evropska zelena obveznica” ili „EuGB” i u slučajevima kada se to posebno definiše drugim propisima.

(3) Informacije sadržane u sažetku prospekta o evropskoj zelenoj obveznici smatraju se dijelom propisanih informacija u prospektu.

(4) Ako je prospekt objavljen, on mora da sadrži, ako je primjenljivo, sažetak plana kapitalnih rashoda, u kojem se navode najvažniji projekti finansirani prihodima od obveznice,

uključujući njihov udio u ukupnim kapitalnim rashodima, kao i vrstu, sektor, lokaciju i očekivanu godinu završetka tih projekata.

Objavljivanje informacija i obavještanje nadležnih tijela

Član 16

(1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da na svojim internet stranicama besplatno objave, i učine dostupnim, najmanje 12 mjeseci nakon dospijeca ili otplate obveznica, sljedeće dokumente i njihove izmjene ili ispravke:

- 1) ispunjeni informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici;
- 2) ocjenu informativnog sažetka prije izdavanja obveznice;
- 3) upućivanje na internet stranicu sa prospektom, ukoliko je prospekt objavljen;
- 4) izvještaje o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, odmah nakon njihovog sastavljanja;
- 5) ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda nakon izdavanja, odmah nakon njihovog dobijanja;
- 6) izvještaj o uticaju na životnu sredinu, odmah po njegovom sastavljanju;
- 7) plan kapitalnih rashoda, ako je primjenjivo;
- 8) ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu, ako je primjenjivo.

(2) Izvještaji koji se ocjenjuju nakon izdavanja objavljuju se bez odlaganja nakon dobijanja ocjene.

(3) Informacije iz stava 1 tač. 1, 4 i 6 ovog člana dostavljaju se na jeziku uobičajenom u međunarodnim finansijama ili na jeziku koji prihvata Komisija, kao i na jeziku koje prihvata nadležni organ druge države, u kojoj su obveznice ponuđene ili uvrštene na tržište, ako se nude u više država, na jeziku koji je prihvaćen u svakoj od njih.

(4) Ukoliko je objavljen prospekt za evropsku zelenu obveznicu, informacije iz stava 1 tač. 1, 4 i 6 ovog člana dostavljaju se na jeziku ili jezicima prospekta.

(5) Izdavaoci su dužni da bez odlaganja obavijeste Komisiju o svakoj objavi dokumenata iz stava 1 ovog člana.

(6) Izdavaoci su dužni u roku od 30 dana od objave dostave obavještenje ESMA-i o objavljenim dokumentima iz stava 1 ovog člana.

Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački

Član 17

(1) Izdavalac je dužan da sve sljedeće informacije dostavi ESMA-i, radi njihove dostupnosti na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački (ESAP), u skladu sa pravilima Evropske unije koja uređuju funkcionisanje ESAP-a:

- 1) sažetak prospekta evropske zelene obveznice, ocjenu prije izdavanja sažetka prospekta, godišnje izvještaje o raspodjeli prihoda, ocjene nakon izdavanja tih izvještaja, izvještaj o uticaju na životnu sredinu i ocjenu tog izvještaja;
- 2) informacije iz čl. 18 i 19 ovog zakona.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u formatu koji omogućava izdvajanje podataka ili, kada je to propisano pravilima Evropske unije, u mašinski čitljivom formatu, i moraju biti praćene sljedećim metapodacima:

- 1) imenom ili nazivom izdavaoča;
- 2) identifikacionom oznakom pravnog lica izdavaoča (LEI);
- 3) kategorijom veličine izdavaoča, kada je primjenjivo;
- 4) vrstom informacije;
- 5) naznakom da li informacije sadrže lične podatke.

(3) Za informacije iz stava 1 tačka 1 ovog člana, nadležno tijelo za prikupljanje podataka je ESMA, u skladu sa propisima Evropske unije.

(4) Za informacije iz stava 1 tačka 2 ovog člana, nadležno tijelo za prikupljanje podataka je Komisija, kao nacionalno tijelo određeno za potrebe povezivanja sa jedinstvenom evropskom pristupnom tačkom (ESAP) u ovom segmentu.

IV. USLOVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA” ILI „EUGB” ZA SEKJURITIZACIJSKE OBVEZNICE

Posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekjuritizacije

Član 18

(1) Kada se sekjuritizacijska obveznica označava kao „evropska zelena obveznica” ili „EuGB”:

- 1) izraz „izdavalac” za potrebe ovog člana zakona je „inicijator”;
- 2) izraz „prihodi” u članu 6 ovog zakona odnosi se na prihode koje je inicijator ostvario prodajom sekjuritizovanih izloženosti specijalizovanom subjektu za prikupljanje nenaplativih potraživanja (SSPN).

(2) Izuzetno od stava 1 tačke 1 ovog člana, izraz „izdavalac” u odredbama koje se odnose na čl. 10, 15, 16, 42, 43, 44, 83 i 84 ovog zakona tumače se kako slijedi:

1) u čl. 10 i 16, članu 44, članu 83 stav 3 i članu 84 stav 1 ovog zakona kao „inicijator” ili „SSPN”;

2) u članu 15 stav 1 i u članu 83 stav 1 ovog zakona kao „SSPN”.

(2) Kada sekjuritizovane izloženosti stvara više inicijatora, primjenjuju se sljedeća pravila:

1) svaki inicijator srazmjerno ispunjava uslove za korišćenje prihoda iz čl. 6 do 9 ovog zakona u skladu sa svojim udjelom u sekjuritizovanim izloženostima;

2) inicijatori zajednički ispunjavaju zahtjeve iz čl. 11, 12, 13, 16, 20 i 21 ovog zakona jasno označavajući u kojoj mjeri je svaki inicijator ispunio svoje obaveze;

3) inicijatori zajednički obezbjeđuju eksterne ocjene u skladu sa zahtjevima iz čl. 11 i 12 ovog zakona;

4) ako više inicijatora odluči da zatraži ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu iz člana 13 stav 3 ovog zakona, oni zajednički snose obaveze utvrđene za taj izvještaj.

Isključenje obveznica izdatih za potrebe sintetičke sekjuritizacije

Član 19

Obveznice izdate za potrebe sintetičke sekjuritizacije ne smiju da koriste oznaku „evropska zelena obveznica” ili „EuGB”.

Isključenje određenih sekjuritizovanih izloženosti

Član 20

(1) Za potrebe ovog zakona, sekjuritizovane izloženosti ne obuhvataju izloženosti kojima se finansira istraživanje, rudarstvo, vađenje, proizvodnja, prerada, skladištenje, rafinisanje ili distribucija, uključujući prevoz i trgovinu fosilnim gorivima.

(2) Izloženosti kojima se finansira proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva, kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i energije iz fosilnih goriva ili proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz fosilnih goriva mogu se uključiti u skup sekjuritizovanih izloženosti za potrebe ovog zakona, ako te djelatnosti ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete u skladu sa tehničkim kriterijumima propisanim relevantnim propisima Evropske unije.

(3) Inicijator u sažetku prospekta o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona objašnjava u kojoj mjeri su ispunjeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana.

(4) Na zahtjev nadležnog tijela iz člana 83 ovog zakona, inicijator dokazuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.

Dodatni zahtjevi za objavljivanje informacija u slučaju sekjuritizacije

Član 21

(1) U slučaju sekjuritizacijske obveznice označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, prospekt objavljen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala uključuje izjavu da je obveznica sekjuritizacijska obveznica i da je inicijator odgovoran za ispunjavanje obaveza preuzetih u prospektu u pogledu korišćenja prihoda.

(2) Kako bi se obezbijedila transparentnost u pogledu ekoloških karakteristika sekjuritizovanih izloženosti, na osnovu dostupnih podataka, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa mogućnostima inicijatora, u prospekt se uključuju informacije o sljedećem:

1) učešću sekjuritizovanih izloženosti u skupu sekjuritizovanih izloženosti kojima se finansiraju privredne djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive;

2) učešću sekjuritizovanih izloženosti koje su usklađene sa taksonomijom, po relevantnoj privrednoj djelatnosti, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke 1 ovog stava, u skladu sa tehničkim kriterijumima propisanim relevantnim propisima Evropske unije;

3) učešću sekjuritizovanih izloženosti koje ne ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete, po relevantnoj privrednoj djelatnosti, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke 1 ovog stava.

(3) Informacije sadržane u prospektu u skladu sa stavom 2 ovog člana uključuju se i u sažetak prospekta o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona, kao i u izvještaj o raspodjeli evropskih zelenih obveznica iz člana 12 ovog zakona na osnovu godišnjih ažuriranja koje sprovodi inicijator.

V. NEOBAVEZNE SMJERNICE ZA OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA PRIJE IZDAVANJA ZA OBVEZNICE KOJE SE PROMVIŠU KAO EKOLOŠKI ODRŽIVE I ZA OBVEZNICE POVEZANE SA ODRŽIVOŠĆU

Objave prije izdavanja održivih obveznica

Član 22

(1) Komisija pravilima propisuje obrasce za dobrovoljne objave informacija prije izdavanja obveznica za izdavaoce obveznica, koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i obveznica povezanih sa održivošću.

(2) U obrascima iz stava 1 ovog člana navodi se namjera izdavaoca da angažuje eksternog ocjenjivača i da upotrijebi zajednički obrazac za periodično objavljivanje informacija iz člana 25 ovog zakona.

(3) Obrasci za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, uz naznaku iz stava 2 ovog člana, sadrže elemente koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznica:

1) način na koji se prihodima od obveznica doprinosi sprovođenju planova, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova;

2) način na koji se očekuje da će prihodi od obveznica doprinijeti prometu, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca - usklađenim sa taksonomskim zahtjevima, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja informacija u skladu sa relevantnim propisima;

3) minimalni udio prihoda od obveznica koji se upotrebljava za djelatnosti koje su ekološki održive.

(4) Obrasci za izdavaoce obveznica povezanih sa održivošću, uz naznaku iz stava 2 ovog člana, sadrže elemente koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznica:

1) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologiju izračunavanja ključnih pokazatelja uspješnosti koje je utvrdio izdavalac;

2) način na koji bi prihodi od obveznica trebali da doprinesu sprovođenju planova ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova;

- 3) po potrebi, način na koji je obveznica povezana sa prometom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca koji su usklađeni sa taksonomskim zahtjevima;
- 4) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona.

Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću

Član 23

(1) Izdavaoci obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i izdavaoci obveznica povezanih sa održivošću mogu da vrše periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja putem zajedničkih obrazaca.

(2) Ukoliko izdavalac vrši periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja u skladu sa stavom 1 ovog člana, primjenjuje se član 83 ovog zakona do dospelja obveznice.

(3) Za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, obrasci iz stava 1 ovog člana sadrže sljedeće elemente:

- 1) način na koji se prihod od obveznica koriste za realizaciju planova ako je izdavalac obavezan da objavljuje te planove u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, ili ako je izdavalac dobrovoljno objavio takve planove;
- 2) način na koji se prihod od obveznica koriste u prometu, kapitalnim i operativnim rashodima izdavaoca usklađeni sa taksonomijom, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja ovih informacija u skladu sa zahtjevima o taksonomiji održivih aktivnosti;
- 3) minimalni udio prihoda od obveznica koji se koristi za djelatnosti koje su ekološki održive u skladu sa zahtjevima o taksonomiji održivih aktivnosti.

(4) Za izdavaoce obveznica povezanih sa održivošću, obrasci iz stava 1 ovog člana sadrže sljedeće elemente:

- 1) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologiju izračunavanja ključnih pokazatelja uspješnosti koje je utvrdio izdavalac;
- 2) način na koji se prihod od obveznica koriste za realizaciju planova, ako je izdavalac obavezan da objavljuje te planove u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, ili ako je izdavalac dobrovoljno objavio takve planove;
- 3) prema potrebi, način na koji su prihod od obveznica povezani sa prometom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca usklađeni sa taksonomijom;
- 4) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona.

(5) Bliži način utvrđivanja sadržaja, metodologije i načina prezentacije informacija koje se objavljuju u obrascima iz st. 1 do 4 ovog člana propisuje Komisija, pri čemu uzima u obzir informacije o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima koje je potrebno objaviti u skladu sa drugim relevantnim propisima, kako bi se izbjeglo preklapanje objava za izdavaoce, kao i potrebe učesnika na finansijskim tržištima koji podliježu obavezama objavljivanja informacija po drugim propisima.

VI. EKSTERNI OCJENJIVAČI EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA

Registracija i upis u registar

Član 24

(1) Eksterni ocjenjivači evropskih zelenih obveznica dužni su da se, prije početka obavljanja djelatnosti na teritoriji Crne Gore, registruju kod ESMA-e.

(2) Eksterni ocjenjivači iz stava 1 ovog člana upisuju se u registar eksternih ocjenjivača koji vodi Komisija.

(3) Komisija upisuje u registar samo eksterne ocjenjivače koji su registrovani kod ESMA-e.

(4) Na državne revizore ne primjenjuju se odredbe čl. 24 do 27 ovog zakona.

Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica

Član 25

(1) Podnosilac zahtjeva za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica podnosi ESMA-i zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica koji sadrži sljedeće:

- 1) puni naziv podnosioca zahtjeva, adresu sjedišta, adresu internet stranice i, ako postoji, identifikacioni broj pravnog lica;
- 2) ime i kontakt podatke lica za kontakt;
- 3) pravni oblik podnosioca zahtjeva;
- 4) vlasničku strukturu podnosioca zahtjeva;
- 5) identitet članova višeg rukovodstva i odbora sa biografijama koji sadrže informacije o njihovim kvalifikacijama, iskustvu i poslovnim sposobnostima;
- 6) broj analitičara, zaposlenih i drugih lica uključenih u aktivnosti ocjenjivanja, i opis njihove stručnosti i iskustva relevantnog za eksterno ocjenjivanje;
- 7) opis procedura i metodologija koje podnosilac zahtjeva koristi za davanje ocjena;
- 8) informacije o korporativnom upravljanju, uključujući politike i procedure za upravljanje i transparentno objavljivanje sukoba interesa;
- 9) ukoliko je primjenjivo, dokumentaciju o izdvajanju poslovnih procesa i subjekte koji obavljaju izdvojene poslovne procese;
- 10) informacije o drugim djelatnostima podnosioca zahtjeva, ako postoje.

(2) ESMA upisuje u podnosioc zahtjeva kao eksterne ocjenjivače, ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) Više rukovodstvo i članovi odbora:
 - a) posjeduju dobar ugled;
 - b) imaju potrebnu stručnost za obavljanje poslova eksternog ocjenjivača;
 - c) posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije;
 - d) imaju relevantno iskustvo u oblastima kao što su kontrola kvaliteta, ocjenjivanje prije i nakon izdavanja, i ocjenjivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu;

2) broj i stručna osposobljenost zaposlenih uključenih u aktivnosti ocjenjivanja su dovoljni za obavljanje poslova;

3) interni sistemi i procedure za obezbjeđenje usklađenosti sa zakonskim zahtjevima su adekvatni i efikasni.

(3) ESMA procjenjuje potpunost zahtjeva i prateće dokumentacije iz stava 1 i 2 ovog člana u roku od 20 radnih dana od prijema zahtjeva.

(4) Ukoliko zahtjev iz stava 1 ovog člana nije potpun, Komisija obavještava podnosioca zahtjeva i daje mu rok za dostavljanje dodatnih podataka.

(5) U slučaju da su zahtjev i prateća dokumentacija iz stava 1 ovog člana potpuni, Komisija donosi rješenje o registraciji i o tome obavještava podnosioca zahtjeva.

(6) ESMA donosi rješenje o registraciji ili odbijanju u roku od 45 radnih dana od prijema potpunog zahtjeva.

(7) ESMA može rok iz stava 6 ovog člana da produži za dodatnih 15 radnih dana u slučaju izdvajanja određenih poslovnih procesa.

(8) ESMA u vezi sa donošenjem rješenja o registraciji ili odbijanju pisanim putem obavještava podnosioca zahtjeva a u slučaju odbijanja navodi obrazloženje.

(9) Komisija vodi registar eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica na osnovu odluka ESMA-e o registraciji ili odbijanju registracije i dužna je da o svakom upisu ili brisanju iz registra obavijesti ESMA-u u roku od pet radnih dana od izvršene promjene.

(10) Bliže uslove, sadržaj i način dostavljanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komisija, u dijelu koji se odnosi na postupak pred Komisijom.

Bitne promjene relevantne za registraciju

Član 26

(1) Eksterni ocjenjivač dužan je da, prije sprovođenja promjena, obavijesti ESMA-u o svim bitnim promjenama u vezi informacija i dokumentacije koje su dostavljene Komisiji u skladu sa članom 25 stav 1 ovog zakona. Istovremeno, eksterni ocjenjivač o istim promjenama obavještava i Komisiju, radi ažuriranja registra.

(2) Ako ESMA uloži prigovor na prijavljene bitne promjene iz stava 1 ovog člana, eksterni ocjenjivač je dužan bez odlaganja obavijestiti Komisiju o tom prigovoru.

(3) Prigovor ESMA-e iz stava 2 ovog člana odlaže sprovođenje promjena do konačne odluke ESMA-e.

(4) Komisija obavještava ESMA-u o svim bitnim promjenama koje su prijavljene samo Komisiji, kao i o svim radnjama preduzetim u vezi sa ažuriranjem registra, u roku od pet radnih dana od dana prijema obavještenja o promjenama.

(5) Bliže uslove, sadržaj i način dostavljanja obavještenja Komisiji iz stava 1 ovog člana propisuje Komisija, u dijelu koji se odnosi na ažuriranje registra.

Jezička pravila

Član 27

(1) Podnosilac zahtjeva iz člana 25 ovog zakona podnosi Komisiji zahtjev za upis u registar, kao i svu drugu komunikaciju i dokumentaciju koja se dostavlja Komisiji, na jednom od službenih jezika u Crnoj Gori.

(2) Jezička pravila iz stava 1 ovog člana ne utiču na obaveze eksternog ocjenjivača u vezi sa jezikom komunikacije sa ESMA-om, koje se primjenjuju u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije.

VII. ORGANIZACIONI ZAHTJEVI, PROCESI I DOKUMENTI UPRAVLJANJA

Opšta načela

Član 28

(1) Eksterni ocjenjivač evropskih zelenih obveznica dužan je da koristi odgovarajuće sisteme, resurse i procedure u cilju ispunjavanja obaveza propisanih ovim zakonom.

(2) Eksterni ocjenjivač najmanje jednom godišnje prati i procjenjuje adekvatnost i efikasnost sistema, resursa i procedura iz stava 1 ovog člana i preduzima odgovarajuće mjere radi otklanjanja utvrđenih nedostataka.

(3) Radi utvrđivanja kriterijuma za procjenu primjerenosti, adekvatnosti i efikasnosti sistema, resursa i procedura eksternih ocjenjivača iz st. 1 i 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume za procjenu primjerenosti, adekvatnosti i efikasnosti sistema, resursa i procedura eksternih ocjenjivača iz st. 1 i 2 ovog člana, u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Više rukovodstvo i članovi odbora

Član 29

(1) Više rukovodstvo i članovi odbora eksternog ocjenjivača dužni su da obezbijede, odnosno nadziru:

- 1) dobro i pažljivo upravljanje eksternim ocjenjivačem;
- 2) nezavisnost u aktivnostima ocjenjivanja;
- 3) pravilnu identifikaciju, otklanjanje ili rješavanje i transparentno objavljivanje svakog stvarnog ili mogućeg sukoba interesa;
- 4) usklađenost poslovanja eksternog ocjenjivača sa ovim zakonom u svakom trenutku.

(2) Bliže uslove, kriterijume i način procjene dobrog i pažljivog upravljanja eksternim ocjenjivačem iz stava 1 tačka 1 ovog člana i upravljanja sukobima interesa iz stava 1 tačka 3 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(3) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 2 ovog člana.

Analitičari i zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica uključena u aktivnosti ocjenjivanja

Član 30

(1) Eksterni ocjenjivač dužan je da obezbijedi da njegovi analitičari i zaposleni, kao i druga fizička lica čije su im usluge stavljene na raspolaganje ili su pod njegovom kontrolom i koja neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja, imaju potrebno znanje, iskustvo i osposobljenost za poslove koji su im dodijeljeni.

(2) Licima iz stava 1 ovog člana nije dozvoljeno da iniciraju pregovore ili učestvuju u pregovorima o naknadama ili drugim plaćanjima sa subjektom koji se ocjenjuje, povezanim trećim licem, ili licem koje je direktno ili indirektno povezano odnosom kontrole sa subjektom koji se ocjenjuje.

(3) Radi procjene znanja, iskustva i obuke lica iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije relevantni u trenutku sprovođenja procjene.

(4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način sprovođenja procjene iz stava 3 ovog člana.

Funkcija praćenja usklađenosti

Član 31

(1) Eksterni ocjenjivači uspostavljaju i održavaju trajnu, nezavisnu i efikasnu funkciju praćenja usklađenosti aktivnosti koje obavljaju u skladu sa ovim zakonom.

(2) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da funkcija praćenja usklađenosti ispunjava sljedeće uslove:

- 1) raspolaze ovlašćenjima za uredno i nezavisno izvršavanje svojih odgovornosti;
- 2) ima potrebne resurse, stručno znanje i pristup svim relevantnim informacijama;
- 3) ne prati niti ocjenjuje aktivnosti koje sama obavlja;
- 4) ne prima naknadu koja zavisi od poslovnih rezultata eksternog ocjenjivača.

(3) Nalazi funkcije praćenja usklađenosti stavljaju se na raspolaganje nadzornom ili administrativnom organu eksternog ocjenjivača.

(4) Radi procjene ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(5) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 4 ovog člana.

Interne politike i procedure

Član 32

(1) Eksterni ocjenjivači donose i sprovode interne politike dužne pažnje i procedure kojima se obezbjeđuje da poslovni interesi ne utiču na nezavisnost niti narušavaju ispravnost aktivnosti ocjenjivanja.

(2) Eksterni ocjenjivači dužni su da donesu i primjenjuju odgovarajuće administrativne i računovodstvene procedure, mehanizme interne kontrole i aranžmane za efikasnu kontrolu i zaštitu informacionih sistema i sistema za obradu podataka.

(3) Radi procjene primjerenosti procedura, mehanizama i aranžmana iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 3 ovog člana.

Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene

Član 33

(1) Eksterni ocjenjivači donose i sprovode mjere kojima se obezbjeđuje da njihove ocjene predstavljaju mišljenje zasnovano na detaljnoj analizi svih informacija koje su im dostupne, a koje su prema njihovim metodologijama relevantne za analizu.

(2) Eksterni ocjenjivači javno objavljuju ključne korake koji su preduzeti u procesu ocjenjivanja i na osnovu kojih su donijeli zaključke za svaku pojedinačnu ocjenu.

(3) Eksterni ocjenjivači koriste informacije odgovarajućeg kvaliteta i iz pouzdanih izvora.

(4) Radi utvrđivanja kriterijuma za procjenu kvaliteta i pouzdanosti informacija iz stava 3 ovog člana primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(5) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene kvaliteta i pouzdanosti informacija iz stava 3 ovog člana, u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Greške u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni

Član 34

(1) Eksterni ocjenjivač koji utvrdi grešku u metodologiji ocjenjivanja ili u njenoj primjeni, a koja može imati značajan uticaj na ocjenu, dužan je da bez odlaganja o tome obavijesti ESMA-u, Komisiju, kao i izdavaoce evropskih zelenih obveznica na koje se greška odnosi, kao i da pruži objašnjenje greške.

(2) Eksterni ocjenjivač dužan je da blagovremeno otkloni greške iz stava 1 ovog člana i da u najkraćem mogućem roku objavi informacije o grešci na svojim internet stranicama, zajedno sa revidiranom i ispravljenom ocjenom, ako je primjenjivo. U revidiranim dokumentima navode se razlozi za izvršene izmjene.

Eksternalizacija

Član 35

(1) Eksterni ocjenjivači koji eksternalizuju aktivnosti ocjenjivanja trećim pružaocima usluga dužni su da obezbijede da ti pružaoci usluga posjeduju odgovarajuću stručnost i kapacitete za pouzdano i profesionalno obavljanje eksternalizovanih aktivnosti. Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da eksternalizacija ne umani kvalitet njihove interne kontrole, niti mogućnost ESMA-e da vrši nadzor nad njihovom usklađenošću sa propisima Evropske unije, kao ni mogućnost Komisije da vodi registar i postupa u skladu sa ovim zakonom.

(2) Eksterni ocjenjivači ne mogu eksternalizovati sve svoje aktivnosti ocjenjivanja niti funkciju praćenja usklađenosti.

(3) Eksterni ocjenjivači dužni su da prije eksternalizacije obavijeste ESMA-u, a istovremeno i Komisiju o aktivnostima ocjenjivanja koje namjeravaju eksternalizovati, uključujući opis potrebnih ljudskih i tehničkih resursa za svaku od aktivnosti i razloge za eksternalizaciju.

(4) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da eksternalizacija ne umani niti oslabi sposobnost članova višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela eksternog ocjenjivača da obavljaju svoje funkcije ili dužnosti.

(5) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da treći pružaoci usluga ispunjavaju sve nadzorne zahtjeve ESMA-e, a u dijelu koji se odnosi na ažuriranje registra zahtjeve Komisije.

(6) Eksterni ocjenjivači zadržavaju punu odgovornost za eksternalizovane aktivnosti i preduzimaju mjere kojima se obezbjeđuje:

- 1) procjena da li treći pružaoci usluga obavljaju eksternalizovane aktivnosti djelotvorno i u skladu sa propisima, te blagovremena korekcija utvrđenih nedostataka;
- 2) identifikovanje potencijalnih rizika povezanih sa eksternalizovanim aktivnostima;
- 3) adekvatno periodično praćenje eksternalizovanih aktivnosti;
- 4) odgovarajući postupci kontrole eksternalizovanih aktivnosti, uključujući efikasan nadzor nad aktivnostima i povezanim rizicima kod trećih pružalaca usluga;

5) kontinuitet poslovanja eksternalizovanih aktivnosti.

(7) Za potrebe sprovođenja mjera iz stava 6 tačka 5 ovog člana, eksterni ocjenjivači dužni su da pribave informacije o planovima kontinuiteta poslovanja trećeg pružaoca usluga, procijene njihovu adekvatnost i po potrebi zahtijevaju njihovo unapređenje.

(8) Radi utvrđivanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene.

(9) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume za procjenu sposobnosti i kapaciteta trećih pružalaca usluga, kao i kriterijume za obezbjeđenje da eksternalizacija ne umani kvalitet interne kontrole niti nadzor ESMA-e ili Komisije, u skladu sa stavom 8 ovog člana.

Zahtjevi za vođenje evidencije

Član 36

(1) Eksterni ocjenjivači dužni su da vode odgovarajuću evidenciju o:

- 1) identitetu lica koja učestvuju u izradi i odobravanju ocjena i datumima donošenja odluka o odobravanju ocjena;
- 2) dokumentaciji o postupcima i metodologijama koje primjenjuju pri ocjenjivanju i sastavljanju ocjena;
- 3) internim dokumentima, uključujući informacije koje nijesu javno dostupne i radne dokumente na osnovu kojih su pripremljene sve objavljene ocjene;
- 4) postupcima i mjerama koje preduzimaju radi usklađivanja sa ovim zakonom;
- 5) internim i eksternim saopštenjima u vezi sa aktivnostima ocjenjivanja, uključujući elektronsku komunikaciju, primljenu i poslatu od strane eksternog ocjenjivača i njegovih zaposlenih;
- 6) dokumentaciji koja sadrži predugovorne procjene iz člana 37 stav 2 ovog zakona.

(2) Evidencija i dokumenti iz stava 1 ovog člana čuvaju se najmanje pet godina nakon dospjeća obveznice i na zahtjev stavljaju se na raspolaganje ESMA-i i Komisiji, u dijelu svojih nadležnosti.

(3) Ako ESMA povuče registraciju eksternog ocjenjivača, on je dužan da evidenciju i dokumenta čuva dodatnih pet godina.

(4) Dokumenta koja se odnose na prava i obaveze eksternog ocjenjivača i izdavaoca evropske zelene obveznice u skladu sa ugovorom o pružanju usluga ocjenjivanja čuvaju se tokom čitavog trajanja ugovornog odnosa.

Sukob interesa i povjerljivost informacija

Član 37

(1) Eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama identifikuju, otklone ili upravljaju i transparentno objavljuju svaki postojeći ili mogući sukob interesa koji se odnosi na:

- 1) njihove analitičare ili zaposlene;
- 2) akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u pravnom licu koje vrši kontrolu nad eksternim ocjenjivačem;
- 3) lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačem i koja neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja;
- 4) lica koja odobravaju ocjene.

(2) Prije zaključenja ugovora o pružanju usluga sa izdavaocem, eksterni ocjenjivač vrši predugovornu procjenu postojanja stvarnog ili mogućeg sukoba interesa i o tome vodi odgovarajuću dokumentaciju, a eksterni ocjenjivač ažurira predugovornu procjenu i dokumentaciju ukoliko nakon zaključenja ugovora dođe do povećanja rizika od sukoba interesa.

(3) Eksterni ocjenjivač ne daje ocjenu ako utvrdi postojanje stvarnog sukoba interesa koji nije moguće otkloniti ili njime upravljati na odgovarajući način.

(4) Naknade koje eksterni ocjenjivači naplaćuju za usluge ocjenjivanja ne smiju zavisiti od rezultata ocjene niti od drugog ishoda obavljanja aktivnosti ocjenjivanja.

(5) Analitičari, zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačem i neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja dužni su da čuvaju poslovnu tajnu.

(6) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da analitičari, zaposleni i druga fizička lica iz stava 5 ovog člana:

- 1) preduzimaju sve potrebne mjere radi zaštite imovine i evidencije u posjedu eksternog ocjenjivača od prevare, krađe ili zloupotrebe, uzimajući u obzir prirodu, veličinu i složenost poslovanja i aktivnosti ocjenjivanja;
- 2) ne objavljuju informacije o ocjenama i mogućim budućim ocjenama nikome osim izdavaocima koji su zahtijevali ocjenjivanje;
- 3) koriste i razmjenjuju povjerljive informacije isključivo za potrebe aktivnosti ocjenjivanja.

Pružanje drugih usluga

Član 38

(1) Eksterni ocjenjivači koji, pored aktivnosti ocjenjivanja, pružaju i druge usluge, dužni su da obezbijede da te usluge ne stvaraju sukob interesa sa aktivnostima ocjenjivanja evropskih zelenih obveznica.

(2) Eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama objave sve druge usluge koje pružaju izdavaocu koji se ocjenjuje, kao i povezanim trećim licima.

VIII. OCJENE

Upućivanje na ESMA-u ili druga nadležna tijela

Član 39

Eksterni ocjenjivači ne smiju u svojim ocjenama ili drugim materijalima koji se odnose na proces ocjenjivanja upućivati na ESMA-u ili druga nadležna tijela na način koji bi mogao dovesti do zaključka da ESMA ili bilo koje nadležno tijelo prihvata ili odobrava date ocjene ili aktivnosti ocjenjivanja eksternog ocjenjivača.

Objavljivanje ocjena

Član 40

(1) Eksterni ocjenjivači dužni su da na svojim internet stranicama objave i bez naknade učine dostupnim:

- 1) ocjene koje daju prije izdavanja evropske zelene obveznice, u razumnom roku prije njenog izdavanja;
- 2) ocjene koje daju nakon izdavanja, bez odlaganja nakon završetka ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda;
- 3) ocjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu koje su dali, bez odlaganja nakon završetka njihove ocjene.

(2) Ocjene iz stava 1 ovog člana ostaju javno dostupne na internet stranicama eksternog ocjenjivača najmanje do dospjeća odgovarajuće obveznice.

(3) Eksterni ocjenjivač koji odluči da više neće davati ocjene dužan je da bez odlaganja objavi obavještenje o razlozima za prestanak pružanja tih ocjena na svojim internet stranicama.

IX. USLUGE EKSTERNIH OCJENJIVAČA IZ TREĆIH ZEMALJA

Usluge eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja

Član 41

(1) Eksterni ocjenjivači iz trećih zemalja mogu pružati usluge ocjenjivanja izdavaocima evropskih zelenih obveznica u Crnoj Gori ako su upisani u registar eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja koji vodi ESMA, u skladu sa članom 49 ovog zakona.

(2) Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji je registrovan kod ESMA-e smatra se ovlaštenim za pružanje ovih usluga na teritoriji Crne Gore, bez sprovođenja dodatne procedure od strane Komisije.

(3) Komisija ne može propisati dodatne zahtjeve u vezi sa pitanjima koja su uređena regulativom (EU) 2023/2631 za eksterne ocjenjivače iz trećih zemalja registrovane od strane ESMA-e.

(4) Prije početka pružanja usluga izdavaocima evropskih zelenih obveznica sa sjedištem u Crnoj Gori, eksterni ocjenjivač iz treće zemlje dužan je da obavijesti Komisiju o namjeri pružanja usluga i dostavi dokaz o registraciji kod ESMA-e, radi upisa u evidenciju Komisije iz člana 49 ovog zakona.

(5) Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje dužan je, prije početka pružanja usluga izdavaocima zelenih obveznica sa sjedištem u Crnoj Gori, da prihvati nadležnost suda Crne Gore ili arbitražnog suda sa sjedištem u Crnoj Gori za sve sporove koji proisteknu iz pružanja tih usluga.

X. SARADNJA SA ESMA-OM

Saradnja nadležnih organa

Član 42

(1) Komisija sarađuje sa nadležnim organima drugih država, kao i sa ESMA-om, radi sprovođenja ovog zakona i

bez odlaganja razmjenjuje informacije i sarađuje u vezi sa istražnim radnjama, nadzorom i sprovođenjem propisa.

(2) Komisija, u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa zakonom, sarađuje sa pravosudnim organima radi pribavljanja informacija o krivičnim istragama i postupcima pokrenutim zbog povreda ovog zakona, kao i radi dostavljanja tih informacija drugim nadležnim organima u cilju ispunjavanja obaveza saradnje.

(3) Komisija može odbiti zahtjev za dostavljanje informacija ili saradnju u istrazi samo u sljedećim izuzetnim slučajevima:

- 1) ako bi prihvatanje zahtjeva vjerovatno negativno uticalo na sopstvenu istragu, sprovođenje propisa ili na krivičnu istragu;
- 2) ako je u vezi sa istim djelima protiv istih lica već pokrenut postupak pred nadležnim organima u Crnoj Gori;
- 3) ako je u vezi sa istim licima za ista djela već donesena pravosnažna presuda u Crnoj Gori.

(4) Komisija može zatražiti pomoć nadležnih organa drugih država u vezi sa sprovođenjem direktnog nadzora ili istraga.

(5) Kada Komisija primi zahtjev drugog nadležnog organa, može:

- 1) samostalno sprovesti nadzor ili istragu;
- 2) omogućiti organu koji je podnio zahtjev da učestvuje u nadzoru ili istrazi;
- 3) omogućiti organu koji je podnio zahtjev da samostalno sprovede nadzor ili istragu;
- 4) imenovati revizore ili stručna lica da sprovedu nadzor ili istragu;
- 5) podijeliti pojedine nadzorne aktivnosti sa drugim nadležnim organima.

(6) U slučaju sekuritizovanih obveznica, Komisija obavještava nadležno tijelo druge države o utvrđenom ili mogućem neispunjavanju obaveza iz čl. 11 do 17 ovog zakona, radi preduzimanja odgovarajućih mjera u okviru njihovih nadležnosti.

(7) Ako Komisija nije saglasna sa mjerama ili nedjelovanjem drugog organa, o tome bez odlaganja obavještava sve uključene nadležne organe radi koordinacije postupanja.

(8) Komisija može zatražiti intervenciju ESMA-e u slučajevima kada se zahtjev za saradnju, naročito razmjenu informacija, odbije ili se po njemu ne postupi u razumnom roku.

(9) Komisija pravilima propisuje bliže vrste informacija koje se razmjenjuju, kao i standardne obrasce, predloške i postupke za saradnju i razmjenu informacija iz ovog člana.

Čuvanje poslovne tajne

Član 43

(1) Sve informacije koje Komisija razmjenjuje sa nadležnim organima drugih država i sa ESMA-om na osnovu ovog zakona, a koje se odnose na poslovne ili operativne uslove, kao i druga ekonomska ili lična pitanja, smatraju se povjerljivim i podliježu obavezi čuvanja poslovne tajne, osim ako Komisija prilikom razmjene informacije navede da se ona može objaviti ili ako je objavljivanje nužno radi pokretanja postupka pred nadležnim organom.

(2) Obaveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sva službena lica i bivša službena lica Komisije, kao i na lica na koja je Komisija prenijela određene nadležnosti. Povjerljive informacije ne smiju se otkrivati trećim licima, osim u slučajevima utvrđenim pravom Crne Gore ili pravom Evropske unije koje se primjenjuje u skladu sa ovim zakonom, uključujući obaveze koje proističu iz međunarodne saradnje.

Mjere predostrožnosti

Član 44

(1) Ako Komisija utvrdi jasne i opravdane razloge da izdavalac evropske zelene obveznice postupa protivno odredbama ovog zakona, o tim nalazima obavještava nadležno tijelo države u kojoj je izdavalac registrovan, kao i ESMA-u.

(2) Ako, uprkos mjerama preduzetim od strane nadležnog tijela druge države, izdavalac nastavi da krši ovaj zakon, Komisija, nakon obavještanja tog nadležnog tijela i ESMA-e, preduzima sve odgovarajuće mjere radi zaštite investitora u skladu sa svojim nadležnostima i o tome bez odlaganja obavještava ESMA-u.

(3) Ako Komisija nije saglasna sa mjerama koje je preduzelo drugo nadležno tijelo u skladu sa stavom 2 ovog člana, može se obratiti ESMA-i.

Zahtjevi za dostavljanje podataka

Član 45

(1) ESMA može jednostavnim zahtjevom ili odlukom zatražiti od sljedećih lica dostavljanje svih informacija potrebnih za obavljanje njenih dužnosti u skladu sa ovim zakonom:

- 1) lica koja u stvarnosti obavljaju poslove vanjskog ocjenjivača;
- 2) članova nadzornog, upravnog ili izvršnog organa eksternog ocjenjivača;
- 3) članova višeg rukovodstva eksternog ocjenjivača;
- 4) svakog lica koje neposredno učestvuje u aktivnostima procjene koje sprovodi eksterni ocjenjivač;
- 5) zakonskih zastupnika i zaposlenih u licima kojima je eksterni ocjenjivač povjerio obavljanje određenih funkcija u skladu sa ovim zakonom;
- 6) lica koja su na drugi način blisko i suštinski povezana sa upravljanjem eksternim ocjenjivačem, uključujući akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u pravnom licu koje ima ovlaštenje da vrši kontrolu ili dominantan uticaj nad eksternim ocjenjivačem;

- 7) svakog lica koje djeluje kao eksterni ocjenjivač ili se lažno predstavlja kao eksterni ocjenjivač i svakog lica koje za takvo lice obavlja bilo koju od funkcija iz tačaka 1 do 6 ovog stava.
- (2) Prilikom upućivanja zahtjeva za dostavljanje informacija u skladu sa stavom 1 ovog člana, ESMA:
 - 1) upućuje na ovaj član zakona kao pravni osnov tog zahtjeva;
 - 2) navodi svrhu zahtjeva;
 - 3) precizira koje informacije se zahtijevaju;
 - 4) odredi rok za dostavljanje informacija;
 - 5) obavijesti lice kome je zahtjev upućen da dostavljanje informacija nije obavezno, ali da, ukoliko odluči da ih dostavi, dostavljene informacije ne smiju biti netačne, nepotpune ili obmanjujuće;
 - 6) upozori na mogućnost izricanja novčane kazne u skladu sa ovim zakonom, ukoliko dostavljene informacije budu netačne, nepotpune ili obmanjujuće.
- (3) Kada putem rješenja zahtijeva dostavljanje informacija, ESMA:
 - 1) upućuje na ovaj član zakona kao pravni osnov tog zahtjeva;
 - 2) navede svrhu za koju se informacije traže;
 - 3) precizira koje se informacije zahtijevaju;
 - 4) odredi rok za dostavljanje informacija;
 - 5) upozori na mogućnost izricanja periodičnih penala ukoliko dostavljene informacije budu nepotpune;
 - 6) upozori na mogućnost izricanja novčane kazne ukoliko dostavljene informacije budu netačne ili obmanjujuće;
 - 7) obavijesti lice da se pravni lijekovi protiv odluka ESMA-e ostvaruju u skladu sa pravom Evropske unije.
- (4) Lica iz stava 1 ovog člana, njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici, dužni su da ESMA-i dostave tražene informacije u skladu sa zahtjevom ili rješenjem ESMA-e. Ovlašćeni advokati mogu dostaviti informacije u ime stranke, za čiju tačnost, potpunost i istinitost stranke snose punu odgovornost.
- (5) ESMA bez odlaganja dostavlja primjerak zahtjeva ili rješenja iz st. 2 i 3 ovog člana nadležnom organu države u kojoj lice iz stava 1 ima prebivalište, boravište ili poslovno sjedište, ukoliko je to neophodno radi vršenja nadzora ili međunarodne saradnje.

Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA

Član 46

- (1) Komisija sarađuje sa ESMA-om u vršenju njenih nadzornih aktivnosti koje se odnose na eksterne ocjenjivače i izdavaoce zelenih obveznica čije se poslovanje odnosi na Crnu Goru.
- (2) Komisija pruža ESMA-i informacije i tehničku podršku u vezi sa poslovanjem eksternih ocjenjivača i izdavalaca koji su obuhvaćeni ovim zakonom, u skladu sa svojim nadležnostima.
- (3) Ako ESMA vrši nadzorne aktivnosti nad eksternim ocjenjivačem ili izdavaocem čije se poslovanje odnosi na Crnu Goru, Komisija može, na zahtjev ESMA-e, prisustvovati nadzoru, u dijelu u kojem je to u skladu sa propisima Crne Gore.
- (4) Ako nadzorne aktivnosti ESMA-e zahtijevaju pristup informacijama, dokumentima ili prostorijama u Crnoj Gori, Komisija pruža podršku u skladu sa zakonima Crne Gore, uz obavezu poštovanja propisa o zaštiti podataka, poslovnoj tajni i procedurama nadzora u Crnoj Gori.
- (5) Komisija može, na zahtjev ESMA-e, sprovoditi pojedine nadzorne radnje u ime ESMA-e, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.
- (6) Ako nadzor ESMA-e zahtijeva postupanje policije ili pravosudnih organa, Komisija može podnijeti zahtjev nadležnim organima Crne Gore samo u skladu sa važećim zakonima Crne Gore, bez prenošenja bilo kakvih nadzornih ovlašćenja ESMA-i na teritoriji Crne Gore.

Izvršavanje ovlašćenja

Član 47

Ovlašćenja dodijeljena ESMA-i, službeniku ESMA-e ili drugom licu koje je ESMA ovlastila u skladu sa čl. 45 i 46 ovog zakona ne mogu se koristiti za zahtijevanje dostavljanja informacija ili dokumenata koji podliježu obavezi čuvanja povjerljivosti u skladu sa zakonom.

Razmjena informacija

Član 48

(1) Komisija, ESMA i druga nadležna domaća i inostrana tijela bez nepotrebnog odlaganja razmjenjuju informacije koje su potrebne za izvršavanje obaveza u skladu sa ovim zakonom.

(2) Komisija, ESMA, druga nadležna tijela, kao i fizička i pravna lica koja prilikom izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom raspolazu povjerljivim informacijama, koriste te informacije isključivo radi izvršavanja tih obaveza i u skladu sa propisima kojima se uređuje čuvanje povjerljivih podataka.

Registar eksternih ocjenjivača

Član 49

(1) Radi transparentnosti i informisanja učesnika na tržištu kapitala, Komisija vodi javno dostupan registar eksternih ocjenjivača koji obuhvata:

1) eksterne ocjenjivače koji su upisani u registar Komisije u skladu sa članom 24 ovog zakona;

2) eksterne ocjenjivače iz trećih zemalja koji su registrovani kod ESMA-e i koji su, u skladu sa članom 41 ovog zakona, obavijestili Komisiju o namjeri pružanja usluga u Crnoj Gori.

(2) Registar sadrži najmanje sljedeće podatke:

1) osnovne identifikacione podatke eksternog ocjenjivača;

2) kontakt podatke i adresu internet stranice;

3) vrstu pruženih usluga;

4) za ocjenjivače iz trećih zemalja - podatke o nadležnom organu treće zemlje koji vrši nadzor nad ocjenjivačem;

5) datum stupanja na snagu odluka ESMA-e koje se odnose na registraciju, priznanje, suspenziju, zabranu ili brisanje eksternog ocjenjivača.

(3) Komisija redovno ažurira registar na osnovu odluka ESMA-e i obavještenja eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja iz člana 41 ovog zakona.

(4) Komisija bez odlaganja obavještava ESMA-u o svakom upisu, izmjeni ili brisanju podataka iz registra koji se odnosi na eksterne ocjenjivače iz trećih zemalja.

XI. TRANSPARENTNOST ODRŽIVOSTI U FINANSIJSKOM SEKTORU

Transparentnost politika u oblasti rizika održivosti

Član 50

(1) Učesnici na finansijskom tržištu dužni su da na svojim internet stranicama objave informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u proces donošenja odluka o ulaganju.

(2) Investicioni savjetnici dužni su da na svojim internet stranicama objave informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u svoja investiciona savjetovanja ili savjetovanja o osiguranju.

Transparentnost negativnih uticaja na održivost na nivou subjekta

Član 51

(1) Učesnici na finansijskom tržištu na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju:

1) ako uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, izjavu o politikama dužne pažnje u vezi sa tim uticajima, uzimajući u obzir svoju veličinu, prirodu i obim svojih aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje; ili

2) ako ne uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, jasne razloge zbog kojih to ne čine, uključujući, ako je primjenjivo, informacije o tome da li namjeravaju uzeti u obzir takve uticaje i kada planiraju to da učine.

(2) Učesnici na finansijskom tržištu u informacije koje objavljuju u skladu sa stavom 1 tačka 1 uključuju najmanje:

1) informacije o svojim politikama za identifikovanje glavnih negativnih uticaja na održivost i pokazatelja održivosti, kao i o određivanju prioriteta u vezi sa tim uticajima i pokazateljima;

2) opis glavnih negativnih uticaja na održivost i mjera koje su u vezi s tim preduzete ili, ako je primjenjivo, planiranih mjera;

3)

3) ako je primjenjivo, kratke sažetke politika angažovanja koje obuhvataju način na koji učesnik na finansijskom tržištu:

a) prati društva u koja ulaže u pogledu strategije, finansijskih i nefinansijskih rezultata, rizika, strukture kapitala, uticaja na životnu sredinu i društvo i korporativnog upravljanja;

b) ostvaruje prava glasa i druga prava akcionara;

c) vodi dijalog sa društvima u koja ulaže;

d) sarađuje sa drugim akcionarima i komunicira sa relevantnim zainteresovanim stranama;

e) upravlja stvarnim i mogućim sukobima interesa u vezi sa angažovanjem akcionara.

4) upućivanje na primjenu kodeksa odgovornog poslovnog ponašanja i međunarodno priznatih standarda u oblasti dužne pažnje i izvještavanja, kao i, ako je primjenjivo, stepen usklađenosti sa ciljevima Pariskog sporazuma.

(3) Odstupajući od stava 1 ovog člana, učesnici na finansijskom tržištu koji na dan bilansa premašuju kriterijum prosječnog broja od 500 zaposlenih tokom finansijske godine na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti. Ta izjava sadrži najmanje informacije iz stava 2 ovog člana.

(4) Odstupajući od stava 1 ovog člana, učesnici na finansijskom tržištu koji su matična društva grupe koja se sastoji od matičnog društva i zavisnih društava koja se konsoliduju, a koja na dan bilansa grupe na konsolidovanoj osnovi:

1) premašuju prosječan broj od 500 zaposlenih tokom finansijske godine, i

2) istovremeno ispunjavaju najmanje dva od sljedeća tri kriterijuma:

a) ukupna aktiva od 25.000.000 eura ili više;

b) neto prihod od 50.000.000 eura ili više;

c) prosječan broj od 250 zaposlenih tokom finansijske godine,

dužni su da na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti. Izjava sadrži najmanje informacije iz stava 2 ovog člana.

(5) Finansijski savjetnici na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju:

1) informacije o tome da li, imajući u vidu svoju veličinu, prirodu i obim aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda u vezi sa kojima pružaju savjete, u svom investicionom savjetovanju ili savjetovanju o osiguranju uzimaju u obzir glavne negativne uticaje na činioce održivosti; ili

2) informacije o razlozima zbog kojih u svom investicionom savjetovanju ili savjetovanju o osiguranju ne uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, kao i, ako je primjenjivo, informacije o tome da li namjeravaju da uzmu u obzir takve negativne uticaje i kada to planiraju da učine.

(6) Bliži sadržaj, metodologiju i način prikaza informacija iz ovog člana Komisija može propisati pravilima.

Transparentnost politika o isplati bonusa u vezi sa rizicima održivosti

Član 52

(1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga i finansijski savjetnici dužni su da u svojim politikama nagrađivanja uključe informacije o tome kako su te politike usklađene sa uključivanjem rizika održivosti i da te informacije objave na svojim internet stranicama.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana unose se u politike nagrađivanja koje su ti subjekti dužni da uspostave i primjenjuju u skladu sa propisima kojima se uređuje njihovo poslovanje.

(3) Bliži sadržaj i način objavljivanja informacija iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komisija.

Transparentnost uključivanja rizika održivosti u predugovorna obavještenja

Član 53

(1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da u svojim predugovornim obavještenjima uključe opis:

1) načina na koji rizici održivosti utiču na njihove odluke o ulaganju; i

2) rezultata procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje.

(2) Ako učesnici na tržištu finansijskih usluga ocijene da rizici održivosti nijesu relevantni za određeni finansijski proizvod, dužni su da u predugovornim obavještenjima daju jasno i sažeto obrazloženje razloga za takvu ocjenu.

(3) Finansijski savjetnici dužni su da u predugovornim obavještenjima uključe opis:

1) načina na koji rizici održivosti utiču na pružanje usluga investicionog savjetovanja ili savjetovanja o osiguranju; i

2) rezultata procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda o kojima daju savjet.

(4) Ako finansijski savjetnici ocijene da rizici održivosti nijesu relevantni, dužni su da daju jasno i sažeto obrazloženje razloga.

(5) Informacije iz st. 1 do 4 ovog člana objavljuju se u predugovornim obavještenjima u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje tih subjekata, kao i na internet stranicama tih subjekata.

(6) Bliži sadržaj i način objavljivanja informacija iz ovog člana utvrđuje Komisija.

Transparentnost štetnih uticaja na održivost na nivou finansijskog proizvoda

Član 54

(1) Za svaki finansijski proizvod, ukoliko učesnik na tržištu finansijskih usluga primjenjuje član 51 stav 1 tačka 1, st. 3 ili 4, kao i objave iz člana 53 stav dužan je da u uključi:

1) jasno i obrazloženo objašnjenje da li se, za taj finansijski proizvod, uzimaju u obzir glavni negativni uticaji na činioce održivosti i, ako se uzimaju, način na koji se ti uticaji uzimaju u obzir;

2) izjavu da su informacije o glavnim negativnim uticajima na činioce održivosti dostupne u okviru informacija koje treba objaviti na osnovu člana 58 stav 2 ovog zakona.

(2) Ako informacije iz člana 58 stav 2 ovog zakona sadrže brojčane pokazatelje glavnih negativnih uticaja na činioce održivosti, ti pokazatelji mogu biti zasnovani na tehničkim standardima koje, u skladu sa propisima Evropske unije o održivom finansiranju, donose nadležna tijela Evropske unije.

(3) Ako učesnik na tržištu finansijskih usluga primjenjuje član 51 stav 1 tačka 2, objave iz člana 53 stav 5 ovog zakona uključuju, za svaki finansijski proizvod, izjavu da učesnik na finansijskom tržištu ne uzima u obzir negativne uticaje odluka o uticajima ulaganja na činioce održivosti, kao i razloge za takvo postupanje.

(4) Bliži sadržaj i način objavljivanja informacija iz ovog člana utvrđuje Komisija.

Transparentnost promovisanja ekoloških ili socijalnih obilježja u predugovornim obavještenjima

Član 55

(1) Ako finansijski proizvod, pored ostalih obilježja, promoviše ekološka ili socijalna obilježja, ili kombinaciju tih obilježja, pod uslovom da društva u koja se ulaže primjenjuju prakse dobrog upravljanja, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona sadrže sljedeće:

1) informacije o načinu na koji se ta obilježja ostvaruju;

2) ako je indeks određen kao referentna vrijednost, informacije o tome da li je i na koji način taj indeks usklađen sa tim obilježjima.

(2) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da u informacijama koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 naznače mjesto na kojem je dostupna metodologija korišćena za obračun indeksa iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako učesnici na tržištu finansijskih usluga stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod iz člana 68 ovog zakona, dužni su da u informacije koje objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključe i informacije koje se zahtijevaju na osnovu člana 68 ovog zakona.

Transparentnost održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima

Član 56

(1) Ako finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i utvrđen je indeks kao referentna vrijednost, uz informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona, prilaže se sljedeće:

1) informacije o tome na koji je način određen indeks usklađen sa tim ciljem;

2) objašnjenje o tome zašto i na koji način se utvrđeni indeks koji je usklađen sa tim ciljem razlikuje od šireg tržišnog indeksa.

(2) Ako finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i nije utvrđen indeks kao referentna vrijednost, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju objašnjenje načina na koji taj cilj treba ostvariti.

(3) Ako finansijski proizvod ima za cilj smanjenje emisija ugljenika, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju cilj u pogledu izloženosti niskim emisijama ugljenika radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva u vezi sa globalnim zagrijavanjem utvrđenih Pariškim sporazumom.

(4) Odstupajući od stava 2 ovog člana, ako ne postoji referentna vrijednost EU za klimatsku tranziciju ili referentna vrijednost EU usklađena sa Pariškim sporazumom, informacije iz člana 53 ovog zakona uključuju detaljno objašnjenje načina obezbjeđivanja trajnog napora za postizanje cilja smanjenja emisija ugljenika u skladu sa dugoročnim ciljevima Pariškog sporazuma.

(5) Učesnici na tržištu finansijskih usluga u informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju i naznaku mjesta na kojem se može pronaći metodologija upotrijebljena za obračun indeksa iz stava 1 ovog člana i referentnih vrijednosti iz stava 3 ovog člana.

(6) Učesnici na tržištu finansijskih usluga u informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju i informacije koje se zahtijevaju na osnovu člana 67 ovog zakona.

Transparentnost promovisanja ekoloških ili socijalnih obilježja i održivih ulaganja na internet stranicama

Član 57

(1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da na svojim internet stranicama objave i ažuriraju sljedeće informacije za svaki finansijski proizvod iz člana 55 stava 1 i člana 56 st. 1 - 4 ovog zakona:

- 1) opis ekoloških ili socijalnih obilježja ili uticaja održivog ulaganja;
- 2) informacije o metodologijama koje se koriste za procjenu, mjerenje i praćenje ekoloških ili socijalnih obilježja, ili uticaja održivih ulaganja izabranih za finansijski proizvod, uključujući:
 - a) izvore podataka,
 - b) kriterijume za analizu osnovne imovine,
 - c) relevantne pokazatelje održivosti koji se koriste za mjerenje ekoloških ili socijalnih obilježja ili ukupnog uticaja finansijskog proizvoda na održivost;
- 3) informacije iz čl. 55 i 56 ovog zakona;
- 4) informacije iz člana 58 ovog zakona.

(2) Informacije iz stava 1 moraju biti jasne, sažete i razumljive investitorima, te objavljene na tačan, pošten, jasan, nedvosmislen, jednostavan i sažet način, na vidnom i lako dostupnom dijelu internet stranice.

Transparentnost promocije ekoloških ili socijalnih karakteristika i održivih ulaganja u periodičnim izvještajima

Član 58

(1) Kada učesnici na finansijskim tržištima stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod iz člana 55 stav 1 ili člana 56 st. 1 do 4 ovog zakona, dužni su da u periodičnim izvještajima uključe sljedeći opis:

- 1) za finansijski proizvod iz člana 55 stav 1 ovog zakona, stepen do kojeg su ispunjene ekološke ili socijalne karakteristike;
- 2) za finansijski proizvod iz člana 56 st. 1 do 4 ovog zakona:
- 3) ukupni održivi uticaj finansijskog proizvoda putem relevantnih pokazatelja održivosti; ili
- 4) ukoliko je indeks određen kao referentni pokazatelj, poređenje između ukupnog održivog uticaja finansijskog proizvoda i uticaja određenog indeksa, kao i indeksa tržišta u cjelini, kroz pokazatelje održivosti.
- 5) za finansijski proizvod na koji se primjenjuje član 57 ovog zakona, informacije koje se zahtijevaju na osnovu tog člana;
- 6) za finansijski proizvod na koji se primjenjuje član 58 ovog zakona, informacije koje se zahtijevaju na osnovu tog člana;
- (2) Informacije iz stava 1 ovog člana objavljuju se u redovnim izvještajima subjekata, i to:
 - 1) društva za upravljanje alternativnim investicionim fondovima - u godišnjem izvještaju fonda ili društva za upravljanje, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje AIF-ova;
 - 2) osiguravajuća društva - u godišnjem izvještaju o poslovanju koji dostavljaju ugovaračima osiguranja i objavljuju u skladu sa propisima kojima se uređuje osiguranje;
 - 3) društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima - u godišnjem izvještaju dobrovoljnog penzionog fonda;
 - 4) društva za upravljanje fondovima rizičnog kapitala i fondovima socijalnog preduzetništva - u godišnjem izvještaju koji su dužna da pripremaju u skladu sa propisima kojima je uređeno poslovanje ovih fondova;
 - 5) društva za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS) - u godišnjem izvještaju fonda;

- 6) investiciona društva koje pružaju uslugu upravljanja portfeljom - u periodičnim izvještajima koje dostavljaju klijentima u skladu sa propisima kojima se uređuje pružanje investicijskih usluga;
- 7) kreditne institucije koje pružaju uslugu upravljanja portfoliom - u periodičnim izvještajima koje dostavljaju klijentima u skladu sa propisima kojima se uređuje pružanje investicijskih usluga;
- 8) pružaoci panevropskog penzionog proizvoda - u godišnjem izvještaju o primanjima ili drugom izvještaju koji su dužni da pripremaju u skladu sa propisima kojima se uređuje ovaj proizvod.

(3) Učesnici na finansijskom tržištu mogu, za potrebe ispunjavanja obaveza iz stava 1 ovog člana, koristiti informacije koje su već sadržane u godišnjem izvještaju o poslovanju ili u nefinansijskom izvještaju, uključujući izvještaj o održivosti, ako su takvi izvještaji pripremljeni u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, ukoliko te informacije obuhvataju podatke tražene ovim članom.

Pregled objavljivanja informacija

Član 59

(1) Učesnici finansijskog tržišta obezbjeđuju da sve informacije objavljene u skladu članom sa 50, 52 ili 57 ovog zakona budu ažurirane. Ukoliko dođe do izmjena navedenih informacija, učesnik finansijskog tržišta dužan je na zvaničnoj internet stranici objaviti jasno objašnjenje takve izmjene.

(2) Stav 1 primenjuje se sa neophodnim izmjenama na finansijske savjetnike u vezi sa svim informacijama objavljenim u skladu sa čl. 50 i 52 ovog zakona.

Marketinške informacije

Član 60

Učesnici finansijskih tržišta i finansijski savjetnici dužni su da obezbijede da njihove marketinške informacije ne budu u suprotnosti sa informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom.

Nadležnost i ovlašćenja Komisije

Član 61

(1) Komisija, u skladu sa članom 53 stav 5 ovog zakona prati usklađenost učesnika finansijskog tržišta i finansijskih savjetnika sa zahtjevima ovog zakona i ima sva nadzorna i istražna ovlašćenja neophodna za vršenje svojih funkcija, uključujući ovlašćenja za nadzor, kontrolu, prikupljanje informacija i preduzimanje odgovarajućih mjera radi obezbjeđivanja poštovanja ovog zakona.

(2) Komisija i drugi nadležni organi međusobno sarađuju i bez nepotrebnog odlaganja dostavljaju jedni drugima informacije koje su relevantne za obavljanje njihovih dužnosti u skladu sa ovim zakonom.

Transparentnost institucija za profesionalnu penzionu štednju i posrednika u osiguranju

Član 62

(1) Institucije za profesionalnu penzionu štednju objavljuju i ažuriraju informacije iz čl. 50 do 54 i člana 57 stav 1 ovog zakona objavljuju i redovno ažuriraju na jasan, razumljiv i pregledan način, koristeći terminologiju koja ne dovodi u zabludu, i da ih stave na raspolaganje potencijalnim članovima, članovima i korisnicima besplatno, elektronskim putem ili u papirnom obliku.

(2) Posrednici u osiguranju dužni su da informacije iz člana 8 stav 1, člana 50, člana 51 stav 5 i čl. 52 i 53 ovog zakona saopštavaju potrošačima na jasan, tačan i razumljiv način, besplatno, na papiru ili na drugom trajnom mediju, odnosno putem internet stranice, pod uslovom

da je takav način dostave primjeren odnosu sa potrošačem i da je potrošač dao saglasnost za takav vid dostave. Na zahtjev potrošača, informacije se uvijek obezbjeđuju i u papirnom obliku.

Izuzeci

Član 63

(1) Odredbe čl. 52 do 62 ovog zakona se ne primenjuje na posrednike u osiguranju koji pružaju savjetodavne usluge u vezi sa investicionim proizvodom osiguranja, niti na investiciona društva koja pružaju investiciono savjetovanje, a koja su pravno lice bez obzira na oblik, uključujući fizička lica i samozaposlene osobe, pod uslovom da zapošljavaju manje od tri lica.

(2) Odredbe čl. 52 do 62 ovog zakona se ne primenjuje na posrednike u osiguranju koji pružaju savjetodavne usluge u vezi sa investicionim proizvodom osiguranja ili na investiciona društva koja pružaju investiciono savjetovanje iz stava 1 ovog člana.

Dostavljanje informacija radi dostupnosti putem jedinstvene evropske pristupne tačke – ESAP

Član 64

(1) Učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici dužni su da, istovremeno sa objavljivanjem informacija u skladu sa članom 50, članom 51 st. 1, 3, 4 i 5, članom 52 stav 1 i člana 52, te informacije dostave nadležnom tijelu za prikupljanje, radi njihove dostupnosti putem jedinstvene evropske pristupne tačke (ESAP), u skladu sa propisima Evropske unije.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u formatu koji omogućava izdvajanje podataka, odnosno u sistemski čitljivom formatu, ako je to propisano, sadrže propisane metapodatke, a učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici koji su pravna lica obavezni su da, u tu svrhu, pribave identifikacioni kod pravnog lica u skladu sa propisima Evropske unije.

(3) Nadležno tijelo za prikupljanje informacija u smislu ovog zakona je Komisija, koja je nadležna za prijem, provjeru formalne ispravnosti i dostavljanje informacija nadležnim institucijama Evropske unije, u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije.

(4) Komisija obezbjeđuje tehničke i organizacione uslove za nesmetano dostavljanje informacija iz stava 1 ovog člana, kao i njihovu usklađenost sa zahtjevima za format i metapodatke propisane pravom Evropske unije.

(5) Komisija donosi pravila radi bližeg uređivanja tehničkih aspekata dostavljanja informacija iz ovog člana.

XII. TAKSONOMIJA

Kriterijumi za ekološki održive privredne djelatnosti

Član 65

(1) Privredna djelatnost smatra se ekološki održivom u smislu ovog zakona ako:

- 1) značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva utvrđenih ovim zakonom;
- 2) ne nanosi bitnu štetu nijednom od ekoloških ciljeva;
- 3) sprovodi se u skladu sa minimalnim zaštitnim mjerama propisanim ovim zakonom; i
- 4) ispunjava važeće kriterijume tehničke provjere koje je utvrdila Evropska komisija, a koji se primjenjuju u trenutku procjene usklađenosti.

Primjena kriterijuma ekološke održivosti

Član 66

Komisija, pri propisivanju zahtjeva za učesnike na tržištu finansijskih usluga ili emitente u vezi sa finansijskim proizvodima ili korporativnim obveznicama koje se stavljaju na raspolaganje kao ekološki održive, dužni su da primjenjuju kriterijume za ekološki održive privredne djelatnosti iz člana 65 ovog zakona.

Transparentnost ekološki održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima

Član 67

(1) Ako se finansijskim proizvodom iz člana 56 st. 1 do 5 ulaže u privrednu djelatnost koja doprinosi cilju zaštite životne sredine u smislu održivog ulaganja, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 9 stav 2 i članom 53 stav 5 ovog zakona obuhvataju:

1) informacije o cilju ili ciljevima zaštite životne sredine iz člana 71 ovog zakona kojima doprinosi ulaganje na kojem se zasniva finansijski proizvod; i

2) opis načina i obima u kojem ulaganja na kojima se zasniva finansijski proizvod predstavljaju ulaganja u privredne djelatnosti koje se smatraju ekološki održivim u skladu sa članom 65 ovog zakona.

(2) U opisu iz stava 1 tačka 2 ovog člana detaljno se iskazuje udio ulaganja u ekološki održive privredne djelatnosti odabrane za finansijski proizvod, uključujući podatke o udjelima omogućavajućih i prelaznih djelatnosti, izraženim kao procenat ukupnih ulaganja odabranih za finansijski proizvod.

Transparentnost finansijskih proizvoda kojima se promovišu ekološke karakteristike u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima

Član 68

(1) Kada finansijski proizvod iz člana 55 ovog zakona promoviše ekološka obilježja, a ulaganja na kojima se zasniva predstavljaju održiva ulaganja, izdavalac je dužan da, pored informacija iz člana 55, objavi i informacije propisane članom 67 ovog zakona.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana objavljuju se u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima, u skladu sa članom 53 ovog zakona.

(3) Informacijama koje se objavljuju u skladu sa članom 53 stav 5 i članom 58 stav 2 ovog zakona prilaže se sljedeća izjava: „Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ primjenjuje se samo na ona ulaganja na kojima se zasniva finansijski proizvod, a kod kojih se uzimaju u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti. Kod ulaganja na kojima se zasniva preostali dio ovog finansijskog proizvoda ne uzimaju se u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti.”

Transparentnost drugih finansijskih proizvoda u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima

Član 69

Ako se na finansijski proizvod ne primjenjuje član 55 stav 1 ili član 56 st. 1 do 5 ovog zakona, informacijama koje se objavljuju u skladu sa odredbama sektorskog zakonodavstva iz člana 53 stav 5 i člana 58 stav 2 ovog zakona, prilaže se sljedeća izjava: „Kod ulaganja na kojima se zasniva ovaj finansijski proizvod ne uzimaju se u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti.

Transparentnost preduzeća u nefinansijskim izvještajima

Član 70

(1) Pravna lica koja su, u skladu sa propisima kojima se uređuju računovodstvo i revizija, obveznici objavljivanja nefinansijskih informacija, dužna su da u nefinansijskom izvještaju ili konsolidovanom nefinansijskom izvještaju objave informacije o tome kako i u kojoj mjeri su njihove djelatnosti povezane sa ekološki održivim privrednim djelatnostima, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da posebno objave:

1) udio prihoda ostvarenog iz proizvoda ili usluga povezanih sa ekološki održivim privrednim djelatnostima u skladu sa čl. 65 i 71 ovog zakona;

2) udio kapitalnih rashoda i udio operativnih rashoda koji se odnose na imovinu ili procese povezane sa ekološki održivim privrednim djelatnostima u skladu sa čl. 65 i 71 ovog zakona;

(3) Ako se nefinansijski podaci objavljuju u posebnom izvještaju, u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija, informacije iz st. 1 i 2 ovog člana objavljuju se u tom posebnom izvještaju.

(4) Primjena ovog člana vrši se u skladu sa važećim tehničkim standardima Evropske unije koji uređuju sadržaj i način izvještavanja o usklađenosti sa kriterijumima ekološke održivosti.

(5) Bliži sadržaj informacija iz ovog člana, način njihovog prikazivanja i metodologiju obračuna usklađenosti sa ekološki održivim privrednim djelatnostima, utvrđuje Komisija.

Ekološki ciljevi

Član 71

Ekološki ciljevi, u smislu ovog zakona, obuhvataju:

- 1) ublažavanje klimatskih promjena;
- 2) prilagođavanje klimatskim promjenama;
- 3) održivo korišćenje i zaštitu vodnih i morskih resursa;
- 4) prelazak na kružnu ekonomiju;
- 5) sprečavanje i kontrolu zagađenja;
- 6) zaštitu i obnovu biodiverziteta i ekosistema.

Značajan doprinos ublažavanja klimatskih promjena

Član 72

(1) Ekonomska djelatnost smatra se da značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako doprinosi stabilizaciji koncentracija gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa ciljevima Pariskog sporazuma, putem izbjegavanja ili smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, ili povećanjem njihovog uklanjanja.

(2) Značajan doprinos iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata ekonomske djelatnosti koje se odnose na:

1) proizvodnju, prenos, skladištenje, distribuciju ili korišćenje energije iz obnovljivih izvora, uključujući primjenu inovativnih tehnologija sa budućim potencijalom za značajne uštede energije ili jačanjem ili širenjem mreža;

2) unapređenje energetske efikasnosti, osim u slučaju djelatnosti proizvodnje energije iz člana 81 stav 4 ovog zakona;

3) razvoj čiste ili klimatski neutralne mobilnosti;

4) upotrebu obnovljivih materijala iz održivih izvora;

5) primjenu tehnologija za hvatanje, korišćenje i skladištenje ugljenika, kojima se ostvaruje neto smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte;

6) jačanje kopnenih ponora ugljenika, uključujući izbjegavanje krčenja i degradacije šuma, obnovu šuma, održivo upravljanje i obnovu obradivog zemljišta, travnjaka i močvarnih područja, pošumljavanje i regenerativnu poljoprivredu;

7) uspostavljanje energetske infrastrukture za dekarbonizaciju energetskog sistema;

8) proizvodnju čistih i efikasnih goriva iz obnovljivih ili ugljenično neutralnih izvora ili

9) omogućavanje obavljanja djelatnosti iz tač. 1 do 8 ovog stava u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(3) Ekonomska djelatnost za koju ne postoji tehnološki i ekonomski izvodljiva alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako podržava tranziciju ka klimatski neutralnoj ekonomiji, u skladu sa planom ograničavanja porasta temperature na 1,5 °C u odnosu na nivo u predindustrijskom periodu, uključujući postupno ukidanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, posebno emisija iz čvrstih fosilnih goriva, i ako ta djelatnost:

1) ima nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte koji odgovaraju najboljoj efikasnosti u sektoru ili industriji;

2) ne ometa razvoj i primjenu alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika; i

3) ne dovodi do vezivanja imovine sa visokim intenzitetom ugljenika, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine.

(4) Za potrebe stava 3 ovog člana i utvrđivanja tehničkih kriterijuma provjere na osnovu člana 81 ovog zakona, Komisija procjenjuje potencijalni doprinos i izvodljivost svih relevantnih postojećih tehnologija.

(5) Bliži tehnički kriterijumi za određivanje da li ekonomska djelatnost ispunjava uslove iz ovog člana primjenjuju se u skladu sa važećim tehničkim standardima Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku procjene.

Značajan doprinos prilagođavanju klimatskim promjenama

Član 73

(1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi prilagođavanju klimatskim promjenama ako:

1) obuhvata rješenja za prilagođavanje kojima se značajno smanjuje rizik od štetnih uticaja trenutne i očekivane buduće klime na tu djelatnost, ili se ti uticaji značajno umanjuju, bez povećanja rizika po ljude, životnu sredinu ili imovinu; ili

2) pruža rješenja za prilagođavanje kojima se, uz ispunjavanje uslova iz člana 78 ovog zakona, značajno doprinosi sprečavanju ili smanjenju rizika od štetnih uticaja trenutne i očekivane buduće klime na ljude, životnu sredinu ili imovinu, bez povećanja rizika po druge subjekte, životnu sredinu ili imovinu.

(2) Rješenja za prilagođavanje iz stava 1 tačka 1 ovog člana procjenjuju se korišćenjem najboljih dostupnih klimatskih projekcija i najmanje moraju da:

1) sprečavaju ili smanjuju štetne uticaje klimatskih promjena specifične za lokaciju i kontekst ekonomske djelatnosti; ili

2) sprečavaju ili smanjuju potencijalne štetne uticaje klimatskih promjena na okruženje u kojem se ta djelatnost obavlja.

(3) Bliži tehnički kriterijumi za utvrđivanje da li ekonomska djelatnost ispunjava uslove iz ovog člana primjenjuju se u skladu sa važećim tehničkim standardima Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku procjene.

Značajan doprinos održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa

Član 74

(1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa ako ta djelatnost značajno doprinosi:

1) postizanju dobrog stanja vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili sprečavanju pogoršanja vodnih tijela koja su već u dobrom stanju; ili

2) postizanju dobrog stanja morskog okruženja ili sprečavanju njegovog pogoršanja ako je već u dobrom stanju.

(2) Djelatnosti iz stava 1 ovog člana naročito obuhvataju:

1) zaštitu životne sredine od štetnih uticaja ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda, uključujući kontaminante koje su predmet novonastale zabrinutosti (farmaceutske proizvode, mikroplastiku), obezbjeđivanjem prikupljanja, tretmana i ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda;

2) zaštitu zdravlja ljudi od štetnih uticaja zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju, obezbjeđivanjem da voda za piće ne sadrži mikroorganizme, parazite i supstance koje mogu predstavljati rizik po zdravlje, kao i povećanjem pristupa stanovništva bezbjednoj vodi za piće;

3) unapređenje upravljanja vodama i efikasnosti korišćenja vode, uključujući zaštitu i poboljšanje stanja vodnih ekosistema, promovisanje održive upotrebe vode dugoročnom zaštitom

raspoloživih vodnih resursa, ponovnu upotrebu vode, postepeno smanjenje emisija zagađujućih materija u površinske i podzemne vode, te aktivnosti koje doprinose smanjenju rizika od poplava i suša, odnosno bilo kojom drugom aktivnošću kojim se štiti ili poboljšava kvalitativno i količinsko stanje vodnih tijela;

4) obezbjeđivanje održive upotrebe usluga morskog ekosistema i doprinosa dobrom stanju morskog okruženja, uključujući zaštitu, očuvanje ili obnovu morskog ekosistema i sprečavanje ili smanjenje unošenja zagađenja u morsko okruženje; ili

5) aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(3) Bliži tehnički kriterijumi za procjenu da li ekonomska djelatnost ispunjava uslove iz ovog člana primjenjuju se u skladu sa važećim tehničkim standardima Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku procjene.

Značajan doprinos prelasku na cirkularnu ekonomiju

Član 75

(1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi prelasku na cirkularnu ekonomiju, uključujući sprečavanje nastanka otpada, ponovnu upotrebu i reciklažu, ako se tom djelatnošću ostvaruje jedan ili više sljedećih ciljeva:

1) efikasnije korišćenje prirodnih resursa u proizvodnji, uključujući biološke i druge sirovine iz održivih izvora, naročito kroz:

a) smanjenje upotrebe primarnih sirovina ili povećanje upotrebe nusproizvoda i sekundarnih sirovina ili

b) mjere za efikasno korišćenje resursa i energije;

2) povećanje trajnosti proizvoda, mogućnosti njihove popravke, nadogradnje ili ponovne upotrebe, posebno u fazi dizajna i proizvodnje;

3) povećanje mogućnosti recikliranja proizvoda, uključujući mogućnost recikliranja pojedinačnih materijala sadržanih u tim proizvodima, naročito zamjenom ili smanjenjem upotrebe materijala koji se ne mogu reciklirati, a posebno u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje;

4) značajno smanjenje sadržaja opasnih supstanci i supstanci od posebne zabrinutosti u materijalima i proizvodima tokom njihovog životnog ciklusa, kroz njihovu zamjenu bezbjednijim alternativama i obezbjeđivanje sljedivosti;

5) produžavanje životnog vijeka proizvoda, uključujući ponovnu upotrebu, dizajn za dugotrajnost, prenamjenu, rastavljanje, ponovnu proizvodnju, nadogradnju, popravke i dijeljenje proizvoda;

6) povećanje upotrebe sekundarnih sirovina i njihovog kvaliteta, uključujući visokokvalitetnu re-iklažu otpada;

7) sprečavanje ili smanjenje nastanka otpada, uključujući otpad iz rudarskih aktivnosti i otpad iz gradnje i rušenja objekata;

8) povećanje pripreme za ponovnu upotrebu i re-ikliranje otpada;

9) razvoj infrastrukture za upravljanje otpadom, neophodne za sprečavanje nastanka otpada, njegovu ponovnu upotrebu i reciklažu, obezbjeđujući da reciklirani materijali budu pogodna sekundarna sirovina i da se izbjegava pojava re-iklata niskog kvaliteta;

10) smanjenje spaljivanja otpada i izbjegavanje odlaganja otpada, u skladu sa načelima hijerarhije otpada;

11) izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada u životnoj sredini (smeća); ili

12) obavljanje aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 11 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(2) Ekonomska djelatnost iz stava 1 ovog člana smatra se usklađenom sa ovim članom ako ispunjava tehničke kriterijume propisane važećim tehničkim standardima Evropske unije primjenjivim u trenutku procjene usklađenosti.

Značajan doprinos sprečavanju i kontroli zagađenja

Član 76

(1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi sprečavanju i kontroli zagađenja ako ta djelatnost doprinosi zaštiti životne sredine od zagađenja na jedan ili više sljedećih načina:

- 1) sprečavanjem ili, ako to nije izvodljivo, smanjenjem emisija zagađujućih supstanci u vazduhu, vodi ili zemljištu, osim emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 2) poboljšanjem kvaliteta vazduha, vode ili zemljišta na lokacijama na kojima se obavlja ekonomska djelatnost, uz istovremeno minimiziranje svakog štetnog uticaja i rizika po ljudsko zdravlje i životnu sredinu;
- 3) smanjenjem ili minimiziranjem štetnih uticaja hemikalija u fazi njihove proizvodnje, upotrebe ili odlaganja, u cilju zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine;
- 4) uklanjanjem smeća i drugih oblika zagađenja iz životne sredine;
- 5) obavljanjem aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(2) Ekonomska djelatnost iz stava 1 ovog člana smatra se usklađenom sa ovim članom ako ispunjava tehničke kriterijume za procjenu koje sadrže važeći tehnički standardi Evropske unije primjenjivi u trenutku procjene usklađenosti.

Značajan doprinos zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema

Član 77

(1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema ako ta djelatnost značajno doprinosi zaštiti, očuvanju i obnovi biodiverziteta, ili postizanju dobrog stanja ekosistema, ili zaštiti ekosistema koji su već u dobrom stanju, i to:

1) očuvanjem prirode i biodiverziteta, uključujući postizanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnih i poluprirodnih staništa i vrsta, ili sprečavanjem njihovog pogoršanja kada se stanje očuvanosti već smatra povoljnim, kao i zaštitom i obnovom kopnenih, morskih i drugih vodenih ekosistema radi poboljšanja njihovog stanja i unapređenja njihove sposobnosti pružanja usluga ekosistema;

2) održivom upotrebom i upravljanjem zemljištem, uključujući adekvatnu zaštitu biodiverziteta zemljišta, obezbjeđivanje neutralnosti degradacije zemljišta i remedijaciju zagađenih lokacija;

3) održivim poljoprivrednim praksama, uključujući one koje doprinose poboljšanju biodiverziteta, ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije zemljišta i drugih ekosistema, krčenja šuma ili gubitka staništa;

4) održivim gazdovanjem šumama, uključujući prakse upotrebe šuma i šumskog zemljišta koje doprinose unapređenju biodiverziteta ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije ekosistema, krčenja šuma i gubitka staništa; ili

5) sprovođenjem aktivnosti koje omogućavaju obavljanje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(2) Ekonomska djelatnost iz stava 1 ovog člana smatra se usklađenom sa ovim članom ako ispunjava tehničke kriterijume za procjenu usklađenosti utvrđene u važećim tehničkim standardima Evropske unije primjenjivim u trenutku procjene.

Omogućavajuće djelatnosti

Član 78

(1) Smatra se da ekonomska aktivnost značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva iz člana 71 ovog zakona ako direktno pomaže drugim aktivnostima da ostvare te ciljeve, pod uslovom da ta aktivnost:

- 1) ne dovodi do vezanosti sredstava kojom se ugrožavaju dugoročni ekološki ciljevi, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja tih sredstava; i

- 2) ima značajan pozitivan uticaj na životnu sredinu, na osnovu razmatranja cjelokupnog životnog ciklusa.

Značajna šteta po ekološke ciljeve

Član 79

(1) Ekonomska aktivnost nanosi značajnu štetu, ako uzimajući u obzir životni ciklus proizvoda i usluga koje pruža ekonomska aktivnost, uključujući dokaze iz postojećih analiza životnog ciklusa, nanosi značajnu štetu:

- 1) ublažavanju klimatskih promjena, ako ta aktivnost dovodi do značajnih emisija gasova sa efektom staklene bašte;

- 2) prilagođavanju klimatskim promjenama, ako ta aktivnost povećava negativan uticaj trenutne i očekivane buduće klime na samu aktivnost ili na ljude, prirodu ili imovinu;

- 3) održivoj upotrebi i zaštiti voda i morskih resursa, ako ta aktivnost šteti:

- a) dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode; ili

- b) dobrom ekološkom stanju morskih voda;

- 4) cirkularnoj ekonomiji, uključujući sprečavanje nastanka otpada i reciklažu, ako:

- a) ta aktivnost izaziva značajne neefikasnosti u korišćenju materijala ili direktnom ili indirektnom korišćenju prirodnih resursa, kao što su neobnovljivi izvori energije, sirovine, voda ili zemljište, u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući njihovu trajnost, mogućnost popravke, nadogradnje, ponovne upotrebe ili re-☐klaže;

- b) ta aktivnost dovodi do značajnog povećanja nastanka, spaljivanja ili odlaganja otpada, osim spaljivanja nere-☐klabilnog opasnog otpada; ili

- c) dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za životnu sredinu;

- 5) sprečavanju i kontroli zagađenja, ako ta aktivnost dovodi do značajnog povećanja emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu ili zemljište u odnosu na stanje prije početka njenog obavljanja;

- 6) zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema, ako je ta aktivnost:

- a) značajno štetna za dobro stanje i otpornost ekosistema; ili

- b) štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one utvrđene kao od interesa na nivou Evropske unije.

(2) Prilikom procjenjivanja ekonomske aktivnosti u odnosu na kriterijume iz stava 1, uzeće se u obzir ekološki uticaj same aktivnosti, kao i ekološki uticaj proizvoda i usluga koje proizlaze iz te aktivnosti tokom njihovog cjelokupnog životnog ciklusa, posebno u fazama proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka proizvoda i usluga.

Minimalne zaštitne mjere

Član 80

(1) Minimalne zaštitne mjere iz člana 65 stav 1 tačka 3 ovog zakona predstavljaju postupke koje privredni subjekat primjenjuje radi obezbjeđivanja usklađenosti sa međunarodno priznatim principima iz oblasti ljudskih prava, radnih prava i odgovornog poslovanja.

(2) Minimalne zaštitne mjere iz stava 1 ovog člana obuhvataju postupke za sprečavanje, otkrivanje i otklanjanje rizika od povreda ljudskih prava, radnih prava i drugih oblika štetnih uticaja na društvo, kao i postupke kojima se obezbjeđuje da se ekonomskom djelatnošću ne nanosi značajna šteta nijednom ekološkom cilju u skladu sa članom 83 ovog zakona.

(3) Bliže kriterijume i način provjere usklađenosti sa minimalnim zaštitnim mjerama utvrđuje Komisija.

Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere

Član 81

(1) Tehnički kriterijumi provjere utvrđeni u skladu sa ovim zakonom moraju ispuniti sljedeće zahtjeve:

1) identifikovati najvažnije potencijalne doprinose ekonomske aktivnosti određenom ekološkom cilju, poštujući princip tehnološke neutralnosti i uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne efekte te aktivnosti;

2) utvrditi minimalne zahtjeve koje je potrebno ispuniti kako bi se izbjegla značajna šteta po bilo koji relevantni ekološki cilj, uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne efekte te aktivnosti;

3) biti, u najvećoj mogućoj mjeri, kvantitativni i sadržati pragove, a kada to nije moguće, biti kvalitativni;

4) kada je primjenjivo, zasnivati se na standardima Evropske unije u oblasti označavanja, sertifikacije, metodologijama za procjenu ekološkog otiska i sistemima statističke klasifikacije, uzimajući u obzir relevantno zakonodavstvo Evropske unije;

5) kada je primjenjivo, koristiti pokazatelje održivosti iz člana 51 ovog zakona;

6) biti zasnovani na naučnim dokazima i načellima predostrožnosti;

7) uzimati u obzir životni ciklus proizvoda i usluga povezanih sa ekonomskom aktivnošću, uključujući faze proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka;

8) uzimati u obzir prirodu i obim ekonomske aktivnosti, uključujući naročito:

a) da li se radi o aktivnosti koja omogućava ostvarivanje ekoloških ciljeva iz člana 78 ovog zakona; ili

b) da li se radi o prelaznoj aktivnosti iz člana 72 stav 3 ovog zakona;

9) uzimati u obzir potencijalni uticaj prelaska na održivu ekonomiju na tržište, uključujući rizik da određena sredstva postanu neiskoristiva i rizik stvaranja neusklađenih podstakaja;

10) obuhvatiti sve relevantne ekonomske aktivnosti u određenom sektoru i obezbijediti ravnopravan tretman aktivnosti koje jednako doprinose ostvarenju ekoloških ciljeva iz člana 71 ovog zakona;

11) biti jednostavni za korišćenje i omogućiti efikasnu provjeru usklađenosti.

(2) Ako ekonomska aktivnost pripada kategoriji aktivnosti koje omogućavaju ostvarivanje ekoloških ciljeva ili prelaznih aktivnosti, ta činjenica se jasno navodi u tehničkim kriterijumima provjere.

(3) Tehnički kriterijumi provjere obuhvataju, u skladu sa ciljem ograničavanja porasta globalne temperature na 1,5°C u odnosu na predindustrijski nivo, kriterijume za aktivnosti koje doprinose prelasku na čistu energiju, uključujući energetske efikasnost i obnovljive izvore energije, u mjeri u kojoj te aktivnosti značajno doprinose ostvarivanju ekoloških ciljeva.

(4) Tehničkim kriterijumima provjere obezbjeđuje se da se aktivnosti proizvodnje energije koje koriste čvrsta fosilna goriva ne smatraju ekološki održivim ekonomskim aktivnostima.

(5) Tehnički kriterijumi provjere iz stava 1 obuhvataju i kriterijume za djelatnosti povezane sa prelaskom na čistu ili klimatski neutralnu mobilnost, uključujući promjenu načina prevoza, mjere efikasnosti i alternativna goriva, u mjeri u kojoj značajno doprinose nekom ekološkom cilju.

XIII. NADZOR

Sprovođenja nadzora

Član 82

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega obuhvata provjeru usklađenosti sa pravilima koja se odnose na:

1) izdavanje, plasman i promet zelenih, ekološki održivih i obveznića povezanih s održivošću;

2) ispunjavanje obaveza transparentnosti i objavljivanja informacija o održivosti učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika;

- 3) primjenu kriterijuma za ekološki održive privredne djelatnosti;
 - 4) rad, registraciju i obaveze eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica.
- (2) Nadzor iz stava 1 ovog člana vrši Komisija za tržište kapitala u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje nadzor nad tržištem kapitala.

Nadzor koji vrši Komisija

Član 83

- (1) Nadzor nad ispunjavanjem obaveza izdavalaca zelenih obveznica propisanih ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu njega vrši Komisija za tržište kapitala.
- (2) Komisija vrši nadzor nad:
 - 1) ispunjavanjem obaveza izdavalaca u vezi sa pripremom, objavljivanjem i ažuriranjem sažetka prospekta, procjenama prije i nakon izdavanja, izvještajima o raspodjeli sredstava i izvještajima o uticaju na životnu sredinu iz čl. 11 do 17 ovog zakona;
 - 2) usklađenošću sa oblikom, sadržajem i predlošcima propisanih informacija i izvještaja iz člana 23 ovog zakona, u skladu sa pravilima Komisije;
 - 3) ispunjavanjem obaveza izdavalaca koji koriste zajedničke obrasce i predloške propisane ovim zakonom.
- (3) Nadzoru Komisije ne podliježu izdavaoci koji su:
 - 1) država, njeni organi, lokalne samouprave ili druge javne institucije Crne Gore;
 - 2) države članice Evropske unije, njihovi regionalni ili lokalni organi, Evropska centralna banka, centralne banke država članica ili javna međunarodna tijela čija je članica jedna ili više država članica;
 - 3) izdavaoci čije obveznice bezuslovno i neopozivo garantuje država članica Evropske unije ili njen regionalni ili lokalni organ.
- (4) Ostali oblici nadzora nad sprovođenjem ovog zakona utvrđuju se pravilima Komisije.

Ovlašćenja Komisije

Član 84

- (1) Radi obavljanja dužnosti iz ovog zakona, Komisija ima najmanje sljedeća nadzorna ovlašćenja:
 - 1) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje informativnih sažetaka o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona ili uključivanje nedostajućih informacija iz propisanih obrazaca;
 - 2) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje ocjena i procjena eksternih ocjenjivača;
 - 3) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje godišnjih izvještaja o raspodjeli prihoda ili uključivanje informacija propisanih pravilima Komisije;
 - 4) da zahtijeva objavljivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu ili dopunjavanje takvih izvještaja propisanim informacijama;
 - 5) da zahtijeva od izdavaoca informacije o objavama izvršenim u skladu sa članom 16 ovog zakona;
 - 6) da zahtijeva od izdavaoca koji koriste zajedničke predloške iz člana 23 ovog zakona da u svoje periodične objave nakon izdavanja uključe elemente iz tih predložaka;
 - 7) da zahtijeva od revizora i višeg rukovodstva izdavaoca dostavljanje relevantnih informacija i dokumenata;
 - 8) da suspenduje ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica na uređeno tržište do najviše deset uzastopnih radnih dana u svakom pojedinačnom slučaju, ako postoji osnovana sumnja da izdavalac nije ispunio obaveze iz čl. 11 do 17 ovog zakona ovog zakona;
 - 9) da zabrani ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica na uređeno tržište ako izdavalac i dalje ne ispunjava obaveze iz čl. 11 do 17 ovog zakona

- 10) da suspenduje oglašavanje na najviše deset uzastopnih radnih dana, ili da zahtijeva prekid ili suspenziju oglašavanja, ako postoji osnovana sumnja da izdavalac krši obaveze čl. 11 do 17 ovog zakona ovog zakona;
 - 11) da zabrani oglašavanje ili zahtijeva njegov prekid, ako izdavalac nastavlja da krši te obaveze;
 - 12) da objavi činjenicu da izdavalac ne poštuje ovaj zakon i da zahtijeva da izdavalac tu informaciju objavi na svojim internet stranicama;
 - 13) da zabrani izdavanje evropskih zelenih obveznica do jedne godine, u slučaju ponovljenih i ozbiljnih kršenja čl. 11 do 17 ovog ovog zakona;
 - 14) da, nakon isteka tri mjeseca od objave iz tačke 12 ovog stava, objavi da izdavalac više ne ispunjava uslove iz člana 5 ovog zakona za korišćenje oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ i da zahtijeva od izdavaoca objavu takve informacije;
 - 15) da sprovodi direktni nadzor ili istragu na lokacijama koje nijesu privatni stambeni prostori fizičkih lica i da pristupi dokumentima i podacima u bilo kom obliku, ako postoji osnovana sumnja da su ti podaci relevantni za dokazivanje kršenja ovog zakona.
- (2) Komisija može zatražiti od nadležnog pravosudnog organa donošenje odluke o primjeni ovlašćenja iz stava 1 ovog člana.
- (3) Komisija može svoje nadzorne poslove obavljati:
- 1) neposredno;
 - 2) u saradnji sa drugim organima;
 - 3) delegiranjem ovlašćenja organima iz tačke 2 ovog stava, uz zadržavanje odgovornosti;
 - 4) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim organima.
- (4) Smatra se da lice koje dostavi informacije Komisiji u skladu sa ovim zakonom ne krši ugovorna, zakonska ili druga ograničenja, niti snosi bilo kakvu odgovornost zbog dostavljanja takvih informacija.
- (5) Eksterni ocjenjivač dužan je da Komisiji, na njen zahtjev, dostavi potpune, tačne i istinite informacije i dokumentaciju neophodnu za vršenje nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Administrativne sankcije i druge administrativne mjere

Član 85

- (1) Ne dovodeći u pitanje nadzorna ovlašćenja Komisije iz člana 84 ovog zakona, kao i mogućnost propisivanja krivičnih sankcija u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, Komisija je ovlašćena da izrekne administrativne mjere i druge mjere koje su djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.
- (2) Administrativne mjere iz stava 1 izriču se u sljedećim slučajevima:
- 1) kršenja obaveza izdavalaca propisanih čl. čl. 11 do 17 i člana 23 ovog zakona;
 - 2) nesaradnje ili nepostupanja po istrazi, nadzoru ili zahtjevima Komisije u skladu sa članom 84 ovog zakona.
- (3) Komisija je ovlašćena da, u skladu sa zakonom, izrekne najmanje sljedeće administrativne mjere:
- 1) javnu objavu identiteta fizičkog ili pravnog lica odgovornog za povredu i opis prirode povrede;
 - 2) nalog za prestanak ponašanja koje predstavlja povredu;
 - 3) zabranu izdavanja evropskih zelenih obveznica u trajanju do jedne godine;
 - 4) ocjenu o pokretanju prekršajnog postupka za izricanje novčanih kazni u skladu sa propisima o prekršajima.
- (4) Komisija obavještava Evropsku komisiju i ESMA-u o propisanim pravilima i svim njihovim naknadnim izmjenama.
- (5) Zakonodavac može propisati i dodatne administrativne mjere i odgovarajuće prekršajne sankcije.

Pravo stranke na pravni lijek u upravnim stvarima u kojima odlučuje Komisija

Član 86

(1) Rješenja i odluke koje Komisija donosi u vršenju nadležnosti po ovom zakonu moraju biti propisno obrazložene.

(2) Protiv rješenja koja u upravnim stvarima iz svoje nadležnosti donosi Komisija, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Komisije ne odlaže izvršenje rješenja.

Objavljivanje odluka

Član 87

(1) Odluka o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere zbog povrede odredaba ovog zakona objavljuje se na službenoj internet stranici Komisije odmah nakon što je lice na koje se odluka odnosi obaviješteno o njoj i sadrži informacije o vrsti i prirodi povrede, kao i identitet lica odgovornog za povredu, osim odluka kojima se izriču mjere istražnog karaktera.

(2) Ako Komisija nakon procjene proporcionalnosti zaključi da bi objavljivanje identiteta pravnih lica ili identiteta ili ličnih podataka fizičkih lica bilo nesrazmjerno, ili ako bi takvo objavljivanje moglo ugroziti stabilnost finansijskih tržišta ili istragu koja je u toku, Komisija preduzima jednu od sljedećih mjera:

1) odlaže objavljivanje odluke do prestanka razloga za neobjavljivanje;

2) objavljuje odluku na anonimnoj osnovi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;

3) ne objavljuje odluku, ako mjere iz tač. 1 i 2 nijesu dovoljne da obezbijede:

a) da stabilnost finansijskih tržišta ne bude ugrožena;

b) proporcionalnost objavljivanja u odnosu na blažu prirodu mjere.

(3) U slučaju objave na anonimnoj osnovi iz stava 2 tačka 2, objavljivanje podataka može se odložiti za razuman rok ako se očekuje da će razlozi za anonimnost prestati.

(4) Ako je protiv odluke Komisije podnijeta tužba u upravnom sporu, Komisija na svojoj internet stranici bez odlaganja objavljuje informaciju o pokrenutom postupku i sve naknadne informacije o njegovom ishodu, kao i svaku odluku kojom se ranija odluka Komisije poništava ili mijenja.

(5) Komisija obezbjeđuje da informacije objavljene u skladu sa ovim članom budu dostupne najmanje pet godina od dana objavljivanja, a lični podaci se objavljuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Izveštavanje ESMA-i o administrativnim sankcijama i drugim mjerama

Član 88

(1) Komisija jednom godišnje dostavlja ESMA-i zbirne informacije o svim administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama izrečenim na osnovu člana 85 ovog zakona, koja ESMA objavljuje u svom godišnjem izvještaju.

(2) Ako Crna Gora, u skladu sa članom 85 stav 5 ovog zakona i drugim propisima Crne Gore, propiše krivične sankcije za povrede odredaba iz člana 85 ovog zakona, nadležni organi jednom godišnje dostavljaju ESMA-i anonimizirane i zbirne podatke o svim sprovedenim krivičnim istragama i izrečenim krivičnim sankcijama, koje ESMA u godišnjem izvještaju objavljuje informacije o izrečenim krivičnim sankcijama.

(3) Ako Komisija javno objavi administrativne sankcije, druge administrativne mjere ili krivične sankcije u skladu sa ovim zakonom, istovremeno o tim sankcijama i mjerama obavještava ESMA-u.

(4) Komisija obavještava ESMA-u o svim administrativnim sankcijama ili drugim administrativnim mjerama koje nijesu javno objavljene u skladu sa članom 87 stav 2 ovog zakona,

uključujući informacije o svim pravnim lijekovima izjavljenim protiv tih odluka i njihovom ishodu.

(5) Nadležni organi obezbjeđuju da Komisija primi informacije i pravosnažne presude o svakoj izrečenoj krivičnoj sankciji u vezi sa povredama ovog zakona i da te informacije dostavi ESMA-i.

(6) ESMA vodi centralnu bazu podataka o sankcijama i mjerama koje su joj prijavljene u skladu sa ovim članom, isključivo u svrhu razmjene informacija među nadležnim tijelima, a baza podataka je dostupna samo nadležnim tijelima i ažurira se na osnovu informacija koje dostave ta tijela.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

Član 89

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - izdavalac evropskih zelenih obveznica, ako:

1) koristi oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ za obveznice koje ne ispunjavaju zahtjeve propisane ovim zakonom (član 5);

2) prije izdavanja zelene obveznice ne pripremi sažetak prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije i ne obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu na pripremljeni sažetak prospekta (član 11 stav 1);

3) ne sastavi godišnji izvještaj o raspodjeli prihoda od obveznice na način propisan članom 12 stav 1 ovog zakona;

4) izvještaj iz člana 12 stav 1 ovog zakona ne sastavi prema obrascu propisanom pravilima Komisije kojim se dokazuje usklađenost raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona (član 12 stav 2);

5) nakon potpune raspodjele prihoda ne pribavi ocjenu izvještaja od eksternog ocjenjivača (član 12 stav 6);

6) u slučaju korekcije raspodjele prihoda, nakon objave izvještaja, ne dostavi bez odlaganja izmijenjeni izvještaj eksternom ocjenjivaču i ne pribavi njegovu ocjenu (član 12 stav 7);

7) ne obezbijedi objavu izvještaja i ocjena u roku od 270 dana od završetka izvještajnog perioda, pri čemu eksterni ocjenjivaču ne obezbijedi najmanje 90 dana za sprovođenje ocjene (član 12 stav 10)

8) ne sastave i ne objave izvještaj o uticaju korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice na životnu sredinu na način propisan članom 13 stav 1 ovog zakona;

9) nakon izdavanja evropskih zelenih obveznica ne pribavi ocjenu od eksternog ocjenjivača ili eksternog ocjenjivača i državnog organa (član 14 stav 1);

10) ne objavi prospekt koji ispunjava uslove iz člana 15 stav 1 ovog zakona, a koristi oznaku „evropska zelena obveznica“

11) prospekt koji je objavljen ne sadrži, ako je primjenjivo, sažetak plana kapitalnih rashoda, u kojem se navode najvažniji projekti finansirani prihodima od obveznice, uključujući njihov udio u ukupnim kapitalnim rashodima, kao i vrstu, sektor, lokaciju i očekivanu godinu završetka tih projekata (član 15 stav 4);

12) na svojoj internet stranici besplatno ne objavi i ne učini dostupnim, najmanje 2 mjeseca nakon dospijeca ili otplate obveznica, dokumente iz člana 16 stav 1 ovog zakona i njihove izmjene ili ispravke (član 16 stav 1);

13) izvještaje koji se ocjenjuju nakon izdavanja ne objavi bez odlaganja nakon dobijanja ocjene (član 16 stav 2);

14) informacije iz člana 16 stav 1 tač. 1, 4 i 6 ovog zakona ne dostavi na način propisan članom 16 stav 3 ovog zakona;

15) u slučaju objavljenog prospekta za evropsku zelenu obveznicu, informacije iz člana 16 stav 1 tač. 1, 4 i 6 ovog zakona ne dostavi na jeziku ili jezicima prospekta (član 16 stav 4);

16) bez odlaganja ne obavijesti Komisiju o svakoj objavi dokumenata iz člana 16 stav 1 ovog zakona (član 16 stav 5);

17) ne dostavi obavještenje ESMA-i o objavljenim dokumentima iz člana 16 stav 1 ovog zakona, u roku od 30 dana od objave (član 16 stav 6);

Član 90

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - eksterni ocjenjivač, ako:

1) se kao eksterni ocjenjivač evropskih zelenih obveznica, prije početka obavljanja djelatnosti na teritoriji Crne Gore, ne registruje kod ESMA-e (član 24 stav 1);

2) pruža usluge ocjenjivanja izdavaocima evropskih zelenih obveznica u Crnoj Gori, a nije upisan u Registar eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja koji vodi ESMA (član 41 stav 1).

Član 91

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - učesnik na finansijskom tržištu, ako:

1) na svojim internet stranicama ne objavi informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u proces donošenja odluka o ulaganju (član 50 stav 1);

2) ne izvrši objavljivanje i ažuriranje na svojim internet stranicama u skladu sa članom 51 stav 1 ovog zakona;

3) informacije koje objavljuje u skladu sa članom 51 stav 1 tačka 1 ovog zakona ne uključuju najmanje elemente iz člana 51 stav 2 ovog zakona;

4) u slučaju iz člana 51 stav 3 ovog zakona na svojim internet stranicama ne objavljuju i ne ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti koja sadrži najmanje informacije iz člana 51 stav 2 ovog zakona;

5) u slučaju iz člana 51 stav 4 ovog zakona na svojim internet stranicama ne objavljuju i ne ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti koje sadrži najmanje informacije iz člana 51 stav 2 ovog zakona;

6) u svojim politikama nagrađivanja ne uključi informacije o tome kako su te politike usklađene sa uključivanjem rizika održivosti i te informacije ne objavi na svojim internet stranicama (član 52 stav 1);

7) Informacije iz člana 52 stav 1 ovog zakona ne unese u politike nagrađivanja koje je taj subjekat dužan da uspostavi i primjenjuje u skladu sa propisima kojima se uređuje njihovo poslovanje (član 52 stav 2);

8) u predugovorna obavještenja ne uključe opis u skladu sa članom 53 stav 1 ovog zakona;

9) u informacijama koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ne naznače mjesto na kojem je dostupna metodologija korišćena za obračun indeksa iz člana 55 stav 1 ovog zakona (član 55 stav 2).

10) informacije koje objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona ne uključuje informacije koje se zahtijevaju na osnovu člana 68 ovog zakona (član 55 stav 3);

11) za svaki finansijski proizvod iz člana 55 stava 1 i člana 56 st. 1 - 4 ovog zakona ne objave i ne ažuriraju informacije propisane članom 57 stav 1 ovog zakona;

12) informacije iz člana 57 stav 1 ovog zakona nijesu jasne, sažete i razumljive investitorima, te objavljene na tačan, pošten, jasan, nedvosmislen, jednostavan i sažet način, na vidnom i lako dostupnom dijelu internet stranice (član 57 stav 2);

13) stavlja u raspolaganje finansijski proizvod iz člana 55 stav 1 ili člana 56 st. 1 do 4 ovog zakona, a u periodičnim izvještajima ne uključe opis iz člana 58 stav 1 ovog zakona;

14) ne obezbijede da njihove marketinške informacije ne budu u suprotnosti sa informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom (član 60);

15) finansijski proizvod iz člana 55 ovog zakona promoviše ekološka obilježja, a ulaganja na kojima se zasniva predstavljaju održiva ulaganja, pored informacija iz člana 55 ne objavi i informacije propisane članom 67 ovog zakona (član 68 stav 1);

Član 92

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - učesnik na finansijskom tržištu, ako:

1) ne objavi politike upravljanja rizicima održivosti u skladu sa članom 50 ovog zakona;

2) ne objavi podatke iz člana 51 stav 5 ovog zakona;

3) ne uključi podatke iz člana 53 stav 3 ovog zakona u predugovorna obavještenja;

4) objavi netačne, nepotpune ili obmanjujuće informacije suprotno članu 57 stav 2 ovog zakona;

5) ne obezbijedi da njihove marketinške informacije ne budu u suprotnosti sa informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom (član 60).

Član 93

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - posrednik u osiguranju ili finansijski savjetnik, ako:

1) na svojim internet stranicama ne objavi informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u svoja investiciona savjetovanja ili savjetovanja o osiguranju (član 50 stav 2);

2) na svojim internet stranicama ne objavljuju i ne ažuriraju informacije iz člana 51 stav 5 ovog zakona;

3) u predugovornim obavještenjima ne uključe opis iz člana 53 stav 3 ovog zakona;

4) ne obezbijede da njihove marketinške informacije ne budu u suprotnosti sa informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom (član 60);

4) informacije iz člana 8 stav 1, člana 50, člana 51 stav 5 i čl. 52 i 53 ovog zakona ne saopštavaju potrošačima na jasan, tačan i razumljiv način, besplatno, na papiru ili na drugom trajnom mediju, odnosno putem internet stranice, pod uslovom da je takav način dostave primjeren odnosu sa potrošačem i da je potrošač dao saglasnost za takav vid dostave i na zahtjev potrošača informacije ne obezbijedi u papirnom obliku (član 62 stav 2).

Član 94

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - institucija za profesionalnu penzionu štednju, ako:

1) ne objavi ili ne ažurira informacije iz čl. 50 do 54 i člana 57 stav 1 ovog zakona, u skladu sa članom 62 stav 1 ovog zakona i ne stave ih na raspolaganje potencijalnim članovima, članovima i korisnicima besplatno, elektronskim putem ili u papirnom obliku (član 62 stav 1).

Član 95

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - učesnik na finansijskom tržištu ili finansijski savjetnik, ako:

1) istovremeno sa objavljivanjem informacija u skladu sa članom 50, članom 51 st. 1, 3, 4 i 5, članom 52 stav 1 i člana 52, te informacije ne dostave nadležnom tijelu za prikupljanje radi njihove dostupnosti putem jedinstvene evropske pristupne tačke (ESAP), u skladu sa propisima Evropske unije (član 64 stav 1);

2) dostavi informacije iz člana 64 stav 1 ovog zakona u formatu koji nije u skladu sa zahtjevima iz člana 64 stav 2 ovog zakona, odnosno u tu svrhu, ne pribave identifikacioni kod pravnog lica u skladu sa propisima Evropske unije (član 64 stav 2);

XV. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Donošenje opštih akata

Član 96

Komisija će donijeti opšte akte za sprovođenje ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana na stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 97

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zelenim i održivim obveznicama sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim se propisuje da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem Zakona o zelenim i održivim obveznicama, čija primjena počinje ulaskom Crne Gore u Evropsku uniju, postavljen je institucionalni i regulatorni okvir za emitovanje zelenih i drugih održivih obveznica u Crnoj Gori. Zakon će se precizirati sa podzakonskim aktima koje će usvojiti Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: „Komisija“), u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Sistem održivog finansiranja u Crnoj Gori predstavlja novi segment finansijskog tržišta, razvijen u skladu sa potrebama zelene tranzicije i obavezama koje Crna Gora preuzima u procesu evropskih integracija. Zelene, ekološki održive i obveznice povezane sa održivošću imaju za cilj obezbjeđivanje finansijskih sredstava za projekte koji doprinose zaštiti životne sredine, unapređivanju društvenih uslova i jačanju korporativnog upravljanja. Učešće u emitovanju zelenih, ekološki održivih i obveznica povezanih sa održivošću zavisi od strategije, sredstava i spremnosti da se preuzmu obaveze koje proizilaze iz međunarodnih standarda transparentnosti i održivosti.

Zelene, ekološki održive i obveznice povezane sa održivošću funkcionišu na principu namjenskog finansiranja, odnosno sredstva prikupljena njihovim emitovanjem troše se isključivo za unaprijed definisane zelene ili održive projekte, uz izvještavanje o njihovom uticaju. Zeleni instrumenti finansiranja imaju za cilj da obezbijede dodatni izvor kapitala za projekte koji su ekološki održivi, uključujući projekte u oblastima obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, upravljanja otpadom, zaštite biodiverziteta i smanjenja emisije štetnih gasova.

U procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji, neophodno je da oblast zelenih obveznica bude usklađena sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, tj. sa: 1) Uredbom (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću, 2) Uredbom (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. o objelodanjivanju informacija u vezi sa održivošću u sektoru finansijskih usluga i 3) Uredbom (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088.

Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću (SL L, 2023/2631, 30.11.2023) postavlja jedinstveni standard za evropske zelene obveznice, zahtijevajući da prikupljena sredstva budu ulaganja u ekološki održive projekte, uz obaveznu transparentnost i verifikaciju njihove upotrebe.

Uredba (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. godine o objelodanjivanju informacija u vezi sa održivošću u sektoru finansijskih usluga (SL L 317,

9.12.2019) ima za cilj da uspostavi transparentno objavljivanje informacija finansijskih subjekata o tome kako njihove investicije i finansijski proizvodi utiču na održivost, uključujući rizike i ekološke, socijalne i upravljačke faktore (ESG), kako bi se povećala informisanost i odgovornost u finansijskom sektoru.

Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020) postavlja jedinstveni okvir za identifikaciju ekonomski održivih aktivnosti, s ciljem da olakša održiva ulaganja, poveća transparentnost i spriječi "greenwashing", te dopunjuje Uredbu (EU) 2019/2088 u dijelu objavljivanja informacija o održivosti.

Ovim zakonom se predlaže usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zelenih i održivih obveznica, uključujući Uredbu (EU) 2023/2631 o evropskim zelenim obveznicama, Uredbu (EU) 2019/2088 o objavljivanju informacija u vezi sa održivošću u finansijskom sektoru i Uredbu (EU) 2020/852 o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja.

Cilj ovog zakona je da obezbijedi usklađen regulatorni i nadzorni okvir za emisiju i praćenje zelenih i održivih obveznica u Crnoj Gori. U skladu sa ovim zakonom, nijedan subjekt ne bi smio da stavlja na tržište zelene ili održive obveznice bez prethodnog odobrenja nadležnog regulatornog organa, odnosno Komisije.

Ovaj zakon teži da uspostavi okvir koji omogućava identifikaciju i upravljanje potencijalnim rizicima povezanih sa emisijom i korišćenjem sredstava prikupljenih kroz ove obveznice, te obezbjeđuje efikasno praćenje i kontrolu od strane Komisije kao nadzornog organa, uz posebnu pažnju na transparentnost, izvještavanje i vjerodostojnost zelenih i održivih investicija.

Iako je primjena ovog zakona u cjelini odložena, njegovo hitno donošenje predstavlja jedini način da se obezbijedi potpuna usklađenost sa pravnom tekovinom EU i omogući nastavak procesa pristupanja u dijelu finansijskih usluga, uključujući stvaranje uslova za zatvaranje poglavlja 9.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predloženi zakon se u potpunosti usklađuje sa relevantnim uredbama: Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane s održivošću, Uredba (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. o objelodanjivanju informacija u vezi sa održivošću u sektoru finansijskih usluga i Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Ovim odredbama zakona uređuju se predmet zakona, definisanje vrsta održivih obveznica i uslova za njihovo označavanje, nadzor nad sprovođenjem propisa u oblasti održivih finansija, upotreba rodno osjetljivog jezika i značenje izraza upotrijebljenih u zakonu.

Članom 1 ovog zakona utvrđen je predmet ovog zakona, i to: pravila za izdavanje obveznica koje u svom nazivu koriste izraz „evropska zelena obveznica“ ili oznaku „EuGB“, pravila o transparentnosti i objavljivanju informacija koje se odnose na održivost u poslovanju učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika, postupak registracije i nadzora nad radom eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom djelatnošću, obaveze pravnih lica koja su dužna da objavljuju nefinansijske izvještaje i druga pitanja od značaja za izdavanje zelenih i održivih obveznica u Crnoj Gori.

Članom 2 ovog zakona definiše se zelena obveznica, evropska zelena obveznica, ekološki održiva obveznica i obveznica povezana s održivošću, kao i uslovi koje je potrebno ispuniti da bi obveznica mogla nositi jednu od navedenih oznaka.

Članom 3 ovog zakona propisana je upotreba rodno osjetljivog jezika, a **članom 4** utvrđeno je značenje izraza koji se koriste u ovom zakonu.

POGLAVLJE II. ZAHTJEVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA“ ILI „EuGB“

Ovim odredbama zakona uređuje se upotreba oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, pravila raspodjele prihoda od ovih obveznica, uključujući kapitalne, operativne i finansijske rashode, primjenu portfeljnog pristupa i izuzetke za državne i lokalne obveznice. Propisani su izuzeci za raspodjelu do 15% prihoda, obaveza objave plana kapitalnih rashoda, usklađenost prihoda sa kriterijumima tehničke provjere i priprema plana za smanjenje rizika neusklađenosti, kao i uslovi pod kojima Komisija neće odobriti prospekt.

Članom 5 ovog zakona uređena je upotreba oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, koja se može koristiti isključivo za obveznice koje ispunjavaju zahtjeve propisane ovim zakonom.

Članom 6 ovog zakona uređuje se korišćenje prihoda ostvarenog emisijom evropskih zelenih obveznica, i to na način da se raspodjela prihoda ostvarenih po osnovu te obveznice izvrši prije njenog dospijanja, u skladu sa taksonomskim zahtjevima na propisane kategorije imovine i izdataka, mogućnost odbitka troškova izdavanja obveznice, primjenu portfeljnog pristupa pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, kao i izuzetke koji omogućavaju da prihodi od državnih i lokalnih obveznica budu usmjereni i na određene vrste javnih rashoda, pod uslovom da su usklađeni sa taksonomskim zahtjevima. Takođe, ovim članom je propisan izuzetak od primjene u odnosu na raspodjelu cjelokupnih prihoda ostvarenih po osnovu evropske zelene obveznice i to kroz mogućnost izdavaoca da do 15% prihoda raspodijeli za djelatnosti koje ispunjavaju taksonomske zahtjeve. Takođe, propisani su uslovi za takvu raspodjelu prihoda, kao i obaveza izvještavanja u prospektu, dok je **članom 7** ovog zakona uređena raspodjela prihoda ostvarenih od finansijske imovine, kao i uslovi za raspodjelu na naknadno stečenu imovinu i obaveze izdavaoca u vezi sa ocjenjivanjem konačne raspodjele.

Članom 8 ovog zakona uređuje se obaveza izdavaoca da objavi plan kapitalnih rashoda za djelatnosti koje će ispunjavati taksonomske zahtjeve, utvrdi rok do kojeg svi kapitalni i operativni rashodi financirani zelenim obveznicama moraju biti usklađeni sa taksonomijom i, nakon isteka tog roka, obezbijedi procjenu njihove usklađenosti putem eksternog ocjenjivača.

Članom 9 uređuje se obaveza izdavaoca da prihode od zelenih obveznica raspoređuje u skladu sa kriterijumima tehničke provjere na dan izdavanja, da uskladi prihod sa eventualno izmijenjenim kriterijumima u roku od sedam godina, te da pripremi i objavi plan usklađivanja i mjere za smanjenje negativnih posljedica ako postoji rizik neusklađenosti, a da dokaz o usklađenosti dostavlja u izvještaju o raspodjeli prihoda. **Član 10** ovog zakona propisuje da Komisija neće odobriti prospekt koji se poziva na ovaj zakon ili koristi oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ ako je prospekt izdat od strane jurisdikcije koja se nalazi na listi nekooperativnih poreskih jurisdikcija ili listi visokorizičnih zemalja u pogledu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno ako je izdavalac sa sjedištem u takvim jurisdikcijama.

POGLAVLJE III. ZAHTJEVI U POGLEDU TRANSPARENTNOSTI I EKSTERNOG OCJENJIVANJA

Ovim odredbama zakona uređene su obaveze izdavaoca evropskih zelenih obveznica u vezi sa pripremom i objavljivanjem prospekta, sažetka prospekta i izvještaja o raspodjeli prihoda, uključujući pribavljanje ocjena eksternih ocjenjivača i, kod državnih izdavaoca, revizora. Propisano je godišnje izvještavanje, izrada izvještaja o uticaju na životnu sredinu, objavljivanje dokumentacije na internet stranicama i dostavljanje informacija ESMA-i radi dostupnosti na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački (ESAP). Takođe, uređene su obaveze u vezi sa sadržajem prospekta, plana kapitalnih rashoda i metapodataka prilikom dostavljanja podataka.

Članom 11 ovog zakona propisuju se obaveze koje izdavalac mora ispuniti prije nego izda zelene obveznice, i to: priprema sažetka prospekta o zelenoj obveznici, obezbjeđivanje pozitivne ocjenu eksternog ocjenjivača prije izdavanja obveznice. Pored nabrojanog, ovim članom se propisuje šta je obuhvaćeno ocjenom prije izdavanja.

Članom 12 ovog zakona propisana je obaveza godišnjeg izvještavanja o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, način sačinjavanja izvještaja i dokazivanja njegove usklađenosti sa zakonom, uključujući mogućnost određivanja kraja prvog izvještajnog perioda, obavezu pribavljanja ocjene eksternog ocjenjivača, dostavljanje izmijenjenog izvještaja u slučaju korekcija, te posebnu provjeru portfeljne imovine kada se prihodi raspodjeljuju portfeljno, kao i izuzetak kada pribavljanje ocjene nije neophodno.

Članom 13 ovog zakona propisana je obaveza izdavaoca evropskih zelenih obveznica da nakon potpune raspodjele prihoda najmanje jednom tokom vijeka trajanja obveznica sastavi i objavi izvještaj o uticaju korišćenja prihoda na životnu sredinu, koji može obuhvatiti više izdanja. Pored toga, propisana je mogućnost angažovanja eksternog ocjenjivača čija ocjena obuhvata usklađenost sa strateškim ciljevima zaštite životne sredine.

Članom 14 ovog zakona uređuje se obaveza državnih izdavaoca evropskih zelenih obveznica da nakon izdavanja obveznica pribave ocjenu eksternog ocjenjivača ili eksternog ocjenjivača i državnog revizora. U slučaju angažovanja oba ocjenjivača, državni revizor ocjenjuje raspodjelu prihoda od obveznica, dok eksterni ocjenjivač utvrđuje da li su ekonomske djelatnosti financirane obveznicom u skladu sa taksonomskim zahtjevima.

Članom 15 ovog zakona propisana je obaveza izdavaoca koji želi koristiti oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ da objavi prospekt u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, pri čemu obveznice moraju biti jasno označene, a prospekt sadržati poseban dio o načinu korišćenja prihoda. Takođe, propisano je da se oznaka može koristiti i u drugim slučajevima ako to definišu posebni propisi, da se sažetak prospekta smatra dijelom propisanih informacija, te da prospekt mora obuhvatiti sažetak plana kapitalnih rashoda sa detaljima o najvažnijim projektima, njihovom udelu u ukupnim rashodima, vrsti, sektoru, lokaciji i očekivanoj godini završetka.

Članom 16 ovog zakona uređeno je objavljivanje informacija i obavještanje nadležnih organa, odnosno propisana je dokumentacija koju su izdavaoci evropskih zelenih obveznica, zajedno sa izmjenama ili ispravkama, dužni besplatno objaviti i učiniti lako dostupnom na svojim internet stranicama najmanje 12 mjeseci nakon dospijeca obveznica. Propisana je i obaveza da se izvještaji ocjenjuju i objavljuju bez odlaganja nakon dobijanja ocjene, te da se određene informacije moraju dostavljati na jeziku uobičajenom u međunarodnim finansijama ili jeziku prihvaćenom od strane Komisije i nadležnog organa država u kojima su obveznice ponuđene ili uvrštene na tržište, kao i da, ukoliko je objavljen prospekt, informacije moraju biti dostavljene na jeziku prospekta. Propisuje se obaveza izdavaoca da bez odlaganja obavijestiti Komisiju o objavljenim dokumentima i da u roku od 30 dana dostave obavještenje ESMA-i o tim objavama.

Članom 17 ovog zakona uređuje se obaveza izdavaoca dostavljanja svih važnih informacija ESMA-i, uključujući prospekt, ocjene, izvještaje o raspodjeli prihoda i izvještaj o uticaju na životnu sredinu, kako bi bile dostupne na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački (ESAP), te njihova dužnost da tražene podatke dostavljaju u odgovarajućem formatu uz osnovne metapodatke.

POGLAVLJE IV. USLOVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA“ ILI „EUGB“ ZA SEKJURITIZACIJSKE OBVEZNICE

Ovim odredbama zakona propisana su posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekjuritizacije. Utvrđeno je da se u tom slučaju „izdavalac“ tumači kao „inicijator“, a „prihodi“ kao prihodi od prodaje sekjuritizovanih izloženosti SSPN-u. Više inicijatora proporcionalno raspoređuje prihode, dok zajednički ispunjavaju druge obaveze, uključujući pribavljanje eksternih ocjena i ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu. Oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ ne može se koristiti za sintetičku sekjuritizaciju. Sekjuritizovane izloženosti ne obuhvataju djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, osim proizvodnje energije ili kogeneracije iz fosilnih goriva koja ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete, uz obavezu inicijatora da to objasni i dokaže nadležnom tijelu. Prospekt mora jasno označiti da se radi o sekjuritizacijskoj obveznici, prikazati odgovornost inicijatora za korišćenje prihoda i uključiti podatke o učešću izloženosti u taksonomski prihvatljivim djelatnostima, usklađenim izloženostima i izloženostima koje ne zadovoljavaju načela nenanošenja bitne štete. Te informacije uključuju se i u sažetak prospekta i u godišnji izvještaj o raspodjeli prihoda.

Članom 18 ovog zakona propisana su posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekjuritizacije. Utvrđeno je da se za potrebe izdavanja obveznica u ovom slučaju „izdavalac“ tumači kao „inicijator“, a „prihodi“ kao prihodi od prodaje sekjuritizovanih izloženosti SSPN-u. Ukoliko postoji veći broj inicijatora, svaki proporcionalno ispunjava uslove za raspodjelu prihoda, dok zajednički ispunjavaju ostale obaveze zakona, uključujući pribavljanje eksternih ocjena i ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu, uz jasno označavanje doprinosa svakog inicijatora. **Članom 19** propisuje se zabrana korišćenja oznake „evropska zelena obveznica“ li „EuGB“ za obveznice izdate za potrebe sintetičke sekjuritizacije.

Članom 20 propisano je isključenje određenih sekjuritizovanih izloženosti, odnosno da sekjuritizovane izloženosti ne uključuju djelatnosti povezane s fosilnim gorivima, poput istraživanja, rudarstva, proizvodnje, prerade, skladištenja, rafinisanja, distribucije, prevoza i trgovine. Izuzetak se odnosi na proizvodnju električne energije ili kogeneraciju za grijanje/hlađenje iz fosilnih goriva, ako te djelatnosti ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete. Inicijator mora u sažetku prospekta objasniti u kojoj mjeri su zahtjevi ispunjeni i, na zahtjev nadležnog tijela, dokazati usklađenost.

Članom 21 propisuje se da prospekt sekjuritizacijske obveznice označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ mora jasno naznačiti da se radi o sekjuritizacijskoj obveznici i da je inicijator odgovoran za ispunjavanje obaveza u vezi sa korišćenjem prihoda, zbog čega prospekt treba, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa mogućnostima inicijatora, da sadrži informacije o učešću sekjuritizovanih izloženosti u taksonomski prihvatljivim djelatnostima, o učešću izloženosti usklađenih sa taksonomijom po relevantnim ekonomskim djelatnostima, kao i o izloženostima koje ne ispunjavaju ciljeve načela nenanošenja bitne štete. Propisana je obaveza da se navedene informacije moraju uključiti u sažetak prospekta kao i u godišnji izvještaj o raspodjeli prihoda evropskih zelenih obveznica koji priprema inicijator.

POGLAVLJE V. NEOBAVEZNE SMJERNICE ZA OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA PRIJE IZDAVANJA ZA OBVEZNICE KOJE SE PROMVIŠU KAO OEKOLOŠKI ODRŽIVE I ZA OBVEZNICE POVEZANE S ODRŽIVOŠĆU

Ovim odredbama zakona uređuje se obaveza izdavaoca ekološki održivih i održivo povezanih obveznica da prije izdavanja dobrovoljno objavljuje informacije o namjeri angažovanja eksternog ocjenjivača, načinu korišćenja prihoda, minimalnom udjelu prihoda za ekološke ili održive aktivnosti, te osnovnim informacijama o planovima, rashodima i strukturi obveznica. Takođe, uređuje se periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja putem zajedničkih obrazaca, uključujući korišćenje prihoda u skladu sa planovima i taksonomijom, minimalni udio prihoda za ekološke djelatnosti, ključne pokazatelje uspješnosti, metodologiju, nivo ambicije i strukturu obveznica.

Članom 22 ovog zakona uređuje se obaveza Komisije da donese akt kojim se utvrđuju obrasci za dobrovoljne objave informacija prije izdavanja ekološki održivih i održivo povezanih obveznica. Pored toga, navedenim članom se utvrđuje da je neophodno da se u obrascima prikazuje namjera izdavaoca da angažuje eksternog ocjenjivača, način korišćenja prihoda za ekološke ili održive aktivnosti, minimalni udio prihoda namijenjen ovim djelatnostima, te osnovne informacije o planovima, rashodima i strukturi obveznica, kao i način na koji je obveznica povezana s prometom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca.

Članom 23 ovog zakona uređuje se periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja za izdavaoca obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili povezane sa održivošću. Predviđeno je da se informacije objavljuju putem zajedničkih obrazaca, uz navođenje kako se prihodi od obveznica koriste za realizaciju planova i projekte usklađene sa ekološkom taksonomijom, minimalnog udjela prihoda koji mora biti namijenjen za ekološke djelatnosti. Takođe, član predviđa da za obveznice povezane sa održivošću obrasci takođe pokrivaju ključne pokazatelje uspješnosti, metodologiju, nivo ambicije i strukturu obveznica.

POGLAVLJE VI. EKSTERNI OCJENJIVAČI EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA

Ovim odredbama zakona uređuje se registracija i nadzor eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, odnosno utvrđuje se obaveza prethodne registracije kod ESMA-e i upisa u registar koji vodi Komisija, propisuje postupak registracije sa detaljima o informacijama i dokumentaciji koje podnosilac mora dostaviti, te način provjere stručnosti i donošenja odluke o registraciji. Takođe, uređuje se obaveza eksternog ocjenjivača da prijavljuje sve bitne promjene ESMA-i i Komisiji, uključujući postupak u slučaju prigovora ESMA-e, dok Komisija ima dužnost ažurirati registar i izveštavati ESMA-u o poduzetim radnjama. Propisano je i da se sva komunikacija i dokumentacija Komisiji dostavlja na službenom jeziku Crne Gore, bez uticaja na jezik komunikacije sa ESMA-om.

Članom 24 ovog zakona utvrđeno je da eksterni ocjenjivači evropskih zelenih obveznica moraju biti prethodno registrovani kod ESMA-e prije nego što počnu sa radom u Crnoj Gori, te da se njihovi podaci upisuju u registar koji vodi Komisija, pri čemu se u registar upisuju samo oni registrovani kod ESMA-e, dok se ove odredbe ne primjenjuju na državne revizore.

Članom 25 ovog zakona propisuje se postupak registracije eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, pri čemu su propisane informacije koje je podnosilac zahtjeva dužan da dostavi ESMA-i, poput: podataka o identitetu, pravnom obliku, vlasničkoj strukturi, rukovodstvu i zaposlenima, procedurama i metodologiji ocjenjivanja, informacija o korporativnom upravljanju i eventualno izdvojenim poslovnim procesima i drugim djelatnostima. ESMA provjerava potpunost i stručnu sposobnost podnosioca, te donosi rješenje o registraciji ili odbijanju u propisanim rokovima, uz mogućnost traženja dodatnih podataka ili produženja roka u posebnim slučajevima, a podnosilac se o odluci obavještava pisanim putem.

Članom 26 zakona utvrđuje se obaveza eksternog ocjenjivača da obavijesti ESMA-u o svim bitnim promjenama u vezi informacija i dokumentacije koja je dostavljena Komisiji, kao i obavještavanja Komisije o istim tim promjenama, za potrebe vođenja i ažuriranja registra. U slučajevima kada ESMA uloži prigovorna prijavljene bitne promjene, eksternom ocjenjivaču je utvrđena dužnost izveštavanja Komisije bez odlaganja o tom prigovoru, kojim se odlaže sprovođenje promjena sve do konačne odluke ESMA-e. Pored obaveza koje se odnose na eksternog ocjenjivača, ovim članom je uspostavljena dužnost Komisije da obavijesti ESMA-u o svim bitnim promjenama koje su prijavljene samo njoj, kao i o kao i o svim radnjama preduzetim u vezi sa ažuriranjem registra. **Članom 27** ovog zakona uređuje se da podnosilac zahtjeva za upis u registar Komisiji dostavlja sve zahtjeve, dokumentaciju i komunikaciju na jednom od službenih jezika Crne Gore, pri čemu ova obaveza ne utiče na jezik komunikacije sa ESMA-om, koji se uređuje prema propisima Evropske unije.

POGLAVLJE VII. ORGANIZACIONI ZAHTJEVI, PROCESI I DOKUMENTI UPRAVLJANJA

Ovim odredbama zakona se uređuju obaveze eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, uključujući korišćenje adekvatnih sistema, resursa i procedura, godišnju procjenu njihove efikasnosti, osiguranje stručnosti i nezavisnosti rukovodstva i zaposlenih, uspostavljanje funkcije praćenja usklađenosti, donošenje internih politika i procedura, primjenu metodologija ocjenjivanja zasnovanih na pouzdanim informacijama, otklanjanje grešaka u ocjenama, eksternalizaciju aktivnosti uz zadržavanje pune odgovornosti, vođenje detaljne evidencije i čuvanje dokumentacije, nepristrasno i profesionalno obavljanje ocjenjivanja uz upravljanje sukobima interesa, povjerljivost informacija, te pružanje drugih usluga uz sprečavanje sukoba interesa i njihovu transparentnu objavu.

Članom 28 ovog zakona utvrđuje se dužnost eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica da koristi odgovarajuće sisteme, resurse i procedure za ispunjavanje svojih obaveza, te da ih najmanje jednom godišnje prati i procjenjuje njihovu adekvatnost i efikasnost i preduzima mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Članom 29 ovog zakona uređuju se obaveze višeg rukovodstva i članova odbora eksternog ocjenjivača, koji su dužni da osiguraju dobro i pažljivo upravljanje ocjenjivačem, nezavisnost ocjenjivanja, pravilnu identifikaciju, transparentno i pravilno objavljivanje svakog sukoba interesa, te stalnu usklađenost poslovanja sa zakonom.

Član 30 ovog zakona propisuje uslove u pogledu stručne i kadrovske osposobljenosti eksternog ocjenjivača. U tom pogledu, propisani su uslovi koje analitičari, zaposleni i druga lica uključena u ocjenjivanje ili čije su usluge stavljene na raspolaganje prilikom ocjenjivanja, ili su pod kontrolom eksternog ocjenjivača moraju ispunjavati.

Član 31 ovog zakona propisuje uspostavljanje i funkcionisanje trajne, nezavisne i efikasne funkcije praćenja usklađenosti kod eksternih ocjenjivača. Propisani su ključni uslove koje ova funkcija mora ispunjavati, uključujući ovlašćenja za nezavisno obavljanje nadležnosti, obezbjeđene resurse, stručno znanje i pristup relevantnim informacijama, kao i obaveza da funkcija bude organizovana na način koji sprečava nadziranje ili ocjenjivanje sopstvenih aktivnosti i onemogućava naknade zasnovane na poslovnim rezultatima ocjenjivača.

Članom 32 ovog zakona uređeno je uspostavljanje internih politika i procedura eksternih ocjenjivača, sa ciljem obezbjeđivanja njihove nezavisnosti, objektivnosti i pravilnog funkcionisanja sistema ocjenjivanja, kao i obaveza primjenjivanja odgovarajuće administrativnih i računovodstvenih procedura, mehanizama interne kontrole i aranžmana za efikasnu kontrolu i zaštitu informacionih sistema i sistema za obradu podataka.

Članom 33 ovog zakona uređeno pitanje metodologija ocjenjivanja i kvaliteta informacija koje se koriste u postupku ocjenjivanja, s ciljem obezbjeđivanja transparentnosti, pouzdanosti i stručne utemeljenosti procesa ocjenjivanja, dok je **članom 34** ovog zakona uređeno postupanje eksternog ocjenjivača u situacijama kada utvrdi da postoji greška u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni. Propisuje se da je eksterni ocjenjivač dužan obavijestiti Komisiju i ESMA-u o uočenom nedostatku, pravovremeno je otkloniti i objaviti revidiranu ocjenu s obrazloženjem izvršenih izmjena.

Član 35 ovog zakona propisuje da eksterni ocjenjivači mogu prenijeti pojedine djelove aktivnosti ocjenjivanja na treća lica samo ako obezbijede da ta treća lica raspolažu potrebnom stručnošću, kapacitetima i profesionalnim standardima za adekvatno izvršavanje povjerenih poslova. Eksternalizacija ne smije dovesti u pitanje kvalitet interne kontrole eksternog ocjenjivača, niti smije ograničiti sposobnost ESMA-e da vrše nadzor nad njegovim radom, odnosno Komisije da vodi registar i postupa u skladu sa zakonom. Definisana je dužnost eksternog ocjenjivača da prije nego izvrši prenos pojedinih djelova aktivnosti u vezi sa ocjenjivanjem, obavijesti Komisiju i ESMA-u o toj namjeri, uključujući opis potrebnih ljudskih i tehničkih resursa za svaku od aktivnosti i razloge za eksternalizaciju. Pored navedenog, propisana je dužnost eksternog ocjenjivača da obezbijedi da se kvalitet ocjenjivanja ne umani ili oslabi usljed eksternalizacije, kao i da treći pružaoci usluga ispunjavaju sve nadzorne zahtjeve ESMA-e, odnosno zahtjeve koji se odnose na ažuriranje registra Komisije. Bez obzira na eksternalizaciju, eksterni ocjenjivači ostaju potpuno odgovorni za eksternalizovane aktivnosti i moraju pratiti njihov kvalitet, upravljati rizicima, osigurati periodični nadzor, efikasnu kontrolu kod trećih pružalaca i kontinuitet poslovanja, uključujući procjenu i eventualno poboljšanje planova kontinuiteta trećih pružalaca.

Članom 36 ovog zakona uređeni su zahtjevi za vođenje, sadržaj i čuvanje evidencije koju su eksterni ocjenjivači dužni da vode i održavaju u vezi sa svojim aktivnostima ocjenjivanja. Ovaj član propisuje obavezu eksternog ocjenjivača da vodi detaljnu evidenciju o svim ključnim elementima ocjenjivanja, poput identiteta lica uključenih u pripremu i odobravanje ocjena, korištenim postupcima i metodologijama, internoj dokumentaciji i radnim materijalima, kao i o mjerama preduzetim radi usklađivanja sa zakonom i relevantnim internim i eksternim komunikacijama u vezi sa ocjenjivanjem. Ovim članom se uspostavlja i minimalan rok čuvanja dokumentacije od najmanje pet godina nakon dospjeća, kao i obaveza stavljanja obveznica na raspolaganje na zahtjev Komisije i ESMA-e.

Članom 37 ovog zakona uređuje se obaveza eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica da rade nepristrasno i profesionalno, na način što su dužni da prepoznaju i upravljaju sukobima interesa, spriječe da naknade utiču na rezultat ocjenjivanja i obezbijede strogu povjerljivost svih informacija koje koriste u svom radu. U tom cilju, propisan je niz uslova koje eksterni ocjenjivač mora ispuniti kako bi dokazao svoju nepristrasnost i nepostojanje sukoba interesa koji obuhvata i njihove analitičare ili zaposlene, akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u pravnom licu koje vrši kontrolu nad eksternim ocjenjivačem, lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačem i koja neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja kao i lica koja odobravaju ocjene. S tim u vezi, eksterni ocjenjivač ne smije davati ocjenu u slučaju neotklonjivog sukoba interesa, a naknade ne smiju zavisiti od rezultata ocjene, dok lica uključena u ocjenjivanje moraju preduzimati mjere zaštite imovine i evidencije, te koristiti povjerljive informacije isključivo u svrhu ocjenjivanja.

Članom 38 ovog zakona uređene su obaveze eksternih ocjenjivača u vezi sa pružanjem drugih usluga, pri čemu je propisano da dodatne usluge ne smiju stvarati sukob interesa s aktivnostima ocjenjivanja evropskih zelenih obveznica, a sve takve usluge moraju biti transparentno objavljene u ocjenama.

POGLAVLJE VIII. OCJENE

Ovim odredbama zakona utvrđuje se da eksterni ocjenjivači ne smiju implicirati da su njihove aktivnosti ocjenjivanja prihvaćene ili odobrene od strane ESMA-e ili drugih nadležnih organa, te da ocjene prije i nakon izdavanja evropskih zelenih obveznica, uključujući ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda i uticaju na životnu sredinu, moraju biti besplatno i javno dostupne na njihovim internet stranicama najmanje do dospjeća obveznice, a u slučaju prestanka pružanja ocjena, razlozi za to moraju biti odmah objavljeni.

Član 39 propisuje da eksterni ocjenjivači ne smiju u svojim ocjenama ili drugim materijalima koji se odnose na proces ocjenjivanja implicirati bilo kakvo prihvatanje ili odobravanje svojih aktivnosti od strane ESMA-e ili drugih nadležnih organa.

Članom 40 ovog zakona uređeno je objavljivanje ocjena od strane eksternih ocjenjivača, pri čemu se propisuje koje ocjene prije i nakon izdavanja evropskih zelenih obveznica, uključujući ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda i uticaju na životnu sredinu, moraju biti besplatno i lako dostupne na internet stranicama eksternog ocjenjivača, te da one moraju ostati javno dostupne najmanje do dospjeća obveznice, dok eksterni ocjenjivač koji prestaje s davanjem ocjena mora bez odlaganja objaviti razloge prestanka.

POGLAVLJE IX. USLUGE EKSTERNIH OCJENJIVAČA IZ TREĆIH ZEMALJA

Ovom odredbom zakona uređeni su uslovi pod kojima eksterni ocjenjivači iz trećih zemalja mogu pružati usluge ocjenjivanja evropskih zelenih obveznica u Crnoj Gori.

Članom 41 ovog zakona uređeni su uslovi pod kojima je omogućeno pružanje usluga eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja u Crnoj Gori. Propisani uslovi podrazumijevaju da eksterni ocjenjivači mogu ocjenjivati evropske zelene obveznice u Crnoj Gori ukoliko su upisani u registar eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja koji vodi ESMA, ukoliko se takvi registrovani ocjenjivači smatraju ovlaštenim za pružanje usluga bez dodatnih procedura Komisije, kao i da prije početka pružanja usluga moraju obavijestiti Komisiju i dostaviti dokaz o registraciji kod ESMA-e, radi upisa u evidenciju Komisije.

POGLAVLJE X. SARADNJA SA ESMA-OM

Odredbama ovog dijela zakona uređena je saradnja Komisije sa ESMA-om i drugim nadležnim organima. Propisani su mehanizmi saradnje i razmjene informacija sa ESMA-om i organima drugih država, uključujući pružanje podrške tokom nadzora, sprovođenje radnji na zahtjev ESMA-e i postupanje u slučaju utvrđenih nepravilnosti izdavaoca. Svi razmijenjeni podaci nose status povjerljivih i podliježu obavezi čuvanja poslovne tajne. Takođe, utvrđeno je da ovlaštenja ESMA-e ne mogu obuhvatiti zahtjev za dostavljanje informacija zaštićenih povjerljivošću. Na kraju, definisano je vođenje javnog registra eksternih ocjenjivača radi transparentnosti tržišta, koji obuhvata ocjenjivače registrovane kod Komisije i kod ESMA-e, uz propisanu obavezu redovnog ažuriranja i obavješćavanja ESMA-e o svim promjenama.

Članom 42 ovog zakona uređena je saradnja Komisije sa nadležnim organima drugih država i sa ESMA-om radi sprovođenja ovog zakona, te je propisana obaveza Komisije da razmjenjuje informacije sa drugim organima bez nepotrebnog odlaganja, sarađuje u vezi sa istražnim radnjama, nadzorom i sprovođenjem propisa, sa pravosudnim organima radi pribavljanja i dostavljanja informacija o krivičnim istragama i postupcima, u okviru svojih nadležnosti. Propisani su izuzeci u kojima je Komisija ovlaštena da odbije saradnju, i to onda kada bi prihvatanje zahtjeva negativno uticalo na istragu ili propise, ili ako su ista lica i ista djela već predmet postupka ili presude u Crnoj Gori. Ovim članom propisane su situacije kada Komisija može tražiti pomoć drugih organa ili ESMA-e u sprovođenju nadzora i istraga, omogućiti im učešće ili samostalno sprovođenje aktivnosti, imenovati revizore ili podijeliti nadzor.

Članom 43 ovog zakona propisano je da sve informacije koje Komisija razmjenjuje sa nadležnim organima drugih država i sa ESMA-om, a koje se odnose na poslovne, operativne, ekonomske ili lične aspekte, imaju status povjerljivih i podliježu obavezi čuvanja poslovne tajne, osim ako Komisija izričito odobri njihovo objavljivanje ili je objava neophodna za pokretanje postupka pred nadležnim organom. Obaveza čuvanja poslovne tajne odnosi se na sva sadašnja i bivša službena lica Komisije, kao i na lica kojima su prenesene nadležnosti, pri čemu se povjerljive informacije ne smiju otkrivati trećim licima, osim u slučajevima predviđenim pravom Crne Gore ili primjenjivim pravom Evropske unije, uključujući obaveze koje proističu iz međunarodne saradnje.

Članom 44 ovog zakona uređeno je postupanje Komisije u slučaju utvrđenih nepravilnosti kod izdavalaca evropskih zelenih obveznica. Komisija, ukoliko utvrdi jasne i opravdane razloge da izdavalac krši odredbe ovog zakona, o nalazima obavješćava nadležno tijelo države registracije izdavaoca i ESMA-u; ako izdavalac i dalje ne postupa u skladu sa zakonom uprkos mjerama nadležnog tijela druge države, Komisija preduzima odgovarajuće mjere za zaštitu investitora i o

tome bez odlaganja obavještava Vladu Crne Gore i ESMA-u; u slučaju neslaganja sa mjerama drugog nadležnog tijela, Komisija se može obratiti ESMA-i radi daljeg postupanja.

Član 45 ovog zakona propisuje spisak lica koja su dužna da, na zahtjev ili odluku ESMA-e dostavljaju tražene podatke, činjenice i upozorenja koja ESMA mora navesti u zahtjevu ili odluci prilikom njegovog upućivanja, način dostavljanja zahtjeva ili odluke za dostavljanje podataka i spisak lica koja su ovlaštena za dostavljanje informacija ESMA-i.

Članom 46 ovog zakona utvrđeno je da Komisija sarađuje sa ESMA-om prilikom vršenja nadzora nad radom eksternih ocjenjivača i izdavalaca zelenih obveznica čije se poslovanje odnosi na Crnu Goru. Saradnja podrazumijeva dužnost Komisije da pruža ESMA-i informacije i tehničku podršku u vezi sa poslovanjem eksternih ocjenjivača i izdavalaca koji su obuhvaćeni ovim zakonom, u skladu sa svojim nadležnostima, da prisustvuje nadzoru, omogućiti pristup dokumentima i prostorijama u skladu sa zakonima Crne Gore, te po zahtjevu sprovodi pojedine nadzorne radnje u ime ESMA-e.

Članom 47 ovog zakona uređeno je da ovlaštenja dodijeljena ESMA-i, njenim službenicima ili drugim ovlaštenim licima u skladu s ovim zakonom ne smiju biti korišćena za zahtijevanje otkrivanja informacija ili dokumenata koji podliježu obavezi čuvanja povjerljivosti, dok je **članom 48** ovog zakona propisano da Komisija, ESMA i drugi nadležni domaći i inostrani organi bez odlaganja razmjenjuju informacije potrebne za izvršavanje obaveza iz ovog zakona, pri čemu su sve strane koje raspolažu povjerljivim podacima dužna koristiti ih isključivo u svrhu izvršavanja tih obaveza i u skladu sa propisima o čuvanju povjerljivosti.

Članom 49 ovog zakona uređeno je vođenje javnog registra eksternih ocjenjivača koji vodi Komisija, radi transparentnosti i informisanja učesnika na tržištu kapitala, a koji obuhvata ocjenjivače upisane kod Komisije, kao i ocjenjivače iz trećih zemalja registrovane kod ESMA-e koji su najavili pružanje usluga u Crnoj Gori. Propisani su i podaci koji moraju biti sadržani u registru, poput osnovnih identifikacionih i kontakt podataka, vrste pruženih usluga, podataka o nadležnom organu treće zemlje (za ocjenjivače iz trećih zemalja), te datumima relevantnih odluka ESMA-e. Ovim članom je definisana dužnost Komisije da redovno ažurira registar na osnovu odluka ESMA-e i obavještenja ocjenjivača, te da bez odlaganja obavještava ESMA-u o svim promjenama koje se odnose na ocjenjivače iz trećih zemalja.

POGLAVLJE XI. TRANSPARENTNOST ODRŽIVOSTI U FINANSIJSKOM SEKTORU

Ovim odredbama zakona uvodi se obaveza finansijskih subjekata da javno i transparentno objavljuju informacije o uključivanju rizika održivosti, negativnim uticajima ulaganja, politikama nagrađivanja i načinima ostvarivanja ekoloških i socijalnih obilježja finansijskih proizvoda. Takođe, propisuje se obaveza redovnog ažuriranja tih informacija, usklađivanja marketinških informacija i izvještavanja u predugovornim i periodičnim dokumentima, uz jasno definisane zahtjeve za velike subjekte i proizvode sa održivim ciljevima.

Članom 50 ovog zakona propisano je da učesnici na finansijskom tržištu i investicioni savjetnici moraju na svojim internet stranicama objaviti informacije o politikama koje se odnose na uključivanje rizika održivosti u donošenje odluka o ulaganju i investiciona savjetovanja.

Članom 51 ovog zakona uređuje se obaveza učesnika na finansijskom tržištu da na svojim internet stranicama transparentno objavljuju informacije o tome da li uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na održivost, uključujući politike dužne pažnje ili obrazloženje

razloga za njihovo neuzimanje u obzir. Propisano je da objavljene informacije moraju sadržati najmanje podatke o politikama identifikovanja i prioritizacije uticaja, preduzetim ili planiranim mjerama, politikama angažovanja, kao i primjeni kodeksa odgovornog poslovnog ponašanja i međunarodnih standarda. Za subjekte i matična društva velikih grupa sa više od 500 zaposlenih utvrđena je obaveza obavezne objave i ažuriranja izjave o politikama dužne pažnje sa navedenim minimalnim sadržajem. Za subjekte konsolidovanih grupa koja premašuju 500 zaposlenih i ispunjavaju najmanje dva od tri finansijsko-operativna kriterijuma, ovaj član propisuje obavezu objavljivanja i ažuriranja izjava o politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima ulaganja na održivost, sa minimalnim sadržajem.

Članom 52 ovog zakona uređuje se obaveza učesnika na tržištu finansijskih usluga i finansijskih savjetnika da u svoje politike nagrađivanja uključe informacije o usklađenosti tih politika sa rizicima održivosti i da ih javno objave na internet stranicama. Određeno je da ove informacije postaju sastavni dio postojećih politika nagrađivanja uspostavljenih po posebnim propisima.

Član 53 ovog zakona definiše obavezu učesnika na tržištu finansijskih usluga i finansijskih savjetnika da u predugovorna obavještenja uključe opis načina na koji rizici održivosti utiču na odluke o ulaganju, pružanje savjetodavnih usluga i očekivane prinose finansijskih proizvoda. Ako ocijene da rizici održivosti nijesu relevantni, dužni su da to jasno i sažeto obrazlože. Sve informacije objavljuju se u predugovornim obavještenjima i na internet stranicama ovih subjekata.

Članom 54 ovog zakona uvrđuje se obaveza učesnika na tržištu finansijskih usluga da za svaki finansijski proizvod transparentno objave da li uzimaju u obzir glavne negativne uticaje na činioce održivosti i način na koji to čine, kao i da potvrde dostupnost tih informacija. Ukoliko se koriste brožčani pokazatelji glavnih negativnih uticaja, oni mogu biti zasnovani na relevantnim standardima donesenim na osnovu ovog zakona, a u slučaju da učesnik ne uzima u obzir negativne uticaje svakog finansijskog proizvoda, dužan je da to jasno navede i obrazloži razloge za takvo postupanje.

Član 55 ovog zakona uspostavlja dužnost učesnika na tržištu finansijskih usluga da u predugovornim obavještenjima transparentno objave način ostvarivanja ekoloških i socijalnih obilježja finansijskih proizvoda, uključujući usklađenost referentnih indeksa sa tim obilježjima.

Član 56 ovog zakona obavezuje učesnike na tržištu finansijskih usluga da za finansijske proizvode s ciljem održivog ulaganja objave informacije o usklađenosti referentnog indeksa sa tim ciljem i razlike u odnosu na širi tržišni indeks, ili, ako indeks ne postoji, objašnjenje načina ostvarivanja cilja. Za proizvode s ciljem smanjenja emisija ugljenika obavezni su uključiti ciljeve izloženosti niskim emisijama u skladu sa dugoročnim ciljevima Pariškog sporazuma, a u nedostatku referentne EU vrijednosti – detaljno objašnjenje načina postizanja tog cilja.

Članom 57 ovog zakona određuje se obaveza transparentnosti poslovanja učesnika na finansijskom tržištu, odnosno njihova obaveza da na svojim internet stranicama objave i redovno ažuriraju informacije koje se mogu svrstati u četiri osnovne kategorije: 1) ekološka i socijalna obilježja ili ciljevi održivog ulaganja svakog finansijskog proizvoda, uključujući opis obilježja, 2) metodologije procjene i mjerenja, izvori podataka, kriterijumi analize i relevantni pokazatelji održivosti, 3) način ostvarivanja ekoloških i socijalnih obilježja finansijskih proizvoda i 4) usklađenost referentnog indeksa sa ciljem i razlike u odnosu na širi tržišni indeks. Propisuje se da sve objavljene informacije moraju biti jasne, sažete i razumljive investitorima, predstavljene na vidljiv i lako dostupan način.

Članom 58 ovog zakona predviđa se obaveza učesnika na finansijskim tržištima da u periodičnim izvještajima za svaki finansijski proizvod sa ekološkim, socijalnim obilježjima ili ciljem održivog ulaganja objave stepen ispunjenosti tih obilježja, ukupni održivi uticaj kroz relevantne pokazatelje, te, ako je indeks utvrđen kao referentna vrijednost, poređenje uticaja proizvoda sa indeksom i širim tržišnim indeksom, dok je za određene proizvode je predviđeno dostavljanje dodatnih informacija. Objavljivanje informacija se vrši u redovnim izvještajima nadležnih subjekata, i to fondova, osiguravajućih društava, penzionih fondova, investicionih društava i kreditnih institucija, u skladu sa propisima koji uređuju njihovo poslovanje. Propisuje se da učesnici mogu koristiti već pripremljene informacije iz godišnjih ili nefinansijskih izvještaja, uključujući izvještaje o održivosti, ako oni zadovoljavaju zahtjeve ovog člana.

Članom 59 ovog zakona predviđa da sve informacije objavljene u skladu sa prethodno nabrojanim članovima zakona budu ažurirane, te da u situacijama kada dođe do njihovih izmjena, učesnik na finansijskom tržištu je obavezan objaviti jasno objašnjenje te izmjene na svojoj internet stranici, dok **član 60** nalaže da su učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici dužni da obezbijede da sve marketinške informacije koje koriste ne bude u suprotnosti sa informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom.

Članom 61 ovog zakona su predviđene su nadležnosti i ovlašćenja Komisije u pogledu praćenja usklađenosti učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika sa odredbama ovog zakona. S tim u vezi, Komisija vrši nadzor upotrebljavajući sva neophodna nadzorna i istražna ovlašćenja, odnosno nadzor, kontrolu, prikupljanje informacija i preduzimanje mjera u cilju obezbjeđivanja poštovanja zakona. Takođe, propisuje se obaveza međusobne saradnje Komisije i drugih nadležnih organa, uključujući brzu razmjenu relevantnih informacija za izvršavanje njihovih dužnosti.

Članom 62 ovog zakona utvrđuje se obaveza institucija za profesionalnu penzionu štednju da informacije iz odgovarajućih članova ovog zakona objavljuju i redovno ažuriraju na jasan, razumljiv i pregledan način, tako da budu dostupne potencijalnim članovima, članovima i korisnicima besplatno, elektronskim ili papirnim putem. Takođe, propisano je da su posrednici u osiguranju dužni da iste informacije pruže potrošačima na jasan, tačan i razumljiv način, besplatno i u prikladnom obliku, uz obaveznu mogućnost dostave na papiru ako to potrošač zatraži ili je saglasan s elektronskim oblikom.

Član 63 ovog zakona predviđa da se odredbe člana 56 - 66 ovog zakona ne primjenjuju na posrednike u osiguranju koji pružaju savjetodavne usluge u vezi sa investicionim proizvodom osiguranja, kao i na investiciona društva koja pružaju investiciono savjetovanje, a koja su pravno lice bez obzira na oblik, uključujući fizička lica i samozaposlene osobe, pod uslovom da zapošljavaju manje od tri lica.

Članom 64 ovog zakona utvrđuje se obaveza učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika da informacije objavljene u skladu sa relevantnim odredbama uredbe dostave nadležnom tijelu radi objavljivanja putem jedinstvene evropske pristupne tačke (ESAP), u sistemski čitljivom formatu i sa propisanim metapodacima. Dalje je propisano da je Komisija organ nadležan za prijem, provjeru formalne ispravnosti, tehničku obradu i dostavljanje informacija nadležnim institucijama Evropske unije, kao i za osiguranje tehničkih i organizacionih uslova za pravilno dostavljanje.

POGLAVLJE XII. TAKSONOMIJA

Ovim odredbama zakona utvrđuje se okvir za ekološki održive djelatnosti i finansijske proizvode. Propisano je da se djelatnost smatra ekološki održivom ukoliko značajno doprinosi ekološkim ciljevima, ne nanosi bitnu štetu nijednom od njih, sprovodi se u skladu sa minimalnim zaštitnim mjerama i ispunjava tehničke kriterijume provjere. Finansijski proizvodi moraju u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima jasno prikazivati ciljeve ulaganja, način i obim ulaganja, uključujući udio omogućavajućih i prelaznih djelatnosti, te primjenu principa „ne nanošenja bitne štete“. Takođe, ovaj segment zakona posvećen je definisanju ekoloških ciljeva, uključujući ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama, zaštite vodnih i morskih resursa, prelaska na cirkularnu ekonomiju, kontrole zagađenja i zaštitu biodiverziteta, uz obaveznu primjenu tehničkih kriterijuma zasnovanih na naučnim dokazima, životnom ciklusu proizvoda i evropskih standardima. Posebna pažnja posvećena je prelaznim i omogućavajućim djelatnostima, energetske efikasnosti i obnovljivim izvorima energije, dok se aktivnosti zasnovane na čvrstim fosilnim gorivima ne smatraju ekološki održivim.

Član 65 ovog zakona utvrđuje kriterijume po kojima se privredna djelatnost smatra ekološki održivom propisujući da djelatnost mora značajno doprinositi jednom ili više ekoloških ciljeva, ne smije nanositi bitnu štetu nijednom od njih, mora se sprovoditi u skladu sa minimalnim zaštitnim mjerama i ispunjavati važeće kriterijume tehničke provjere koje utvrđuje Evropska komisija u trenutku procjene usklađenosti. **Član 66** ovog zakona obavezuje Komisiju da prilikom propisivanja zahtjeva za učesnike na tržištu finansijskih usluga ili emitente u vezi sa finansijskim proizvodima ili korporativnim obveznicama koje se nude kao ekološki održive, primjenjuje kriterijume za ekološki održive privredne djelatnosti iz ovog zakona.

Članom 67 ovog zakona propisuje se da informacije objavljene u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima za finansijske proizvode koji ulažu u ekološki održive privredne djelatnosti moraju obuhvatiti ciljeve zaštite životne sredine kojima doprinosi ulaganje, te detaljan opis načina i obima ulaganja u djelatnosti koje se smatraju ekološki održivim, uključujući udio omogućavajućih i prelaznih djelatnosti izražen kao procenat ukupnih ulaganja za taj finansijski proizvod.

Član 68 ovog zakona uspostavlja obavezu izdavaoca finansijskih proizvoda koji promovišu ekološka obilježja i ulaže u održiva ulaganja da u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima, pored informacija nabrojanim prethodnim članovima, objavi i druge podatke. Uz ove informacije prilaže se izjava da se načelo „ne nanošenja bitne štete“ primjenjuje isključivo na dio ulaganja koji zadovoljava kriterijume EU za ekološki održive privredne djelatnosti, dok preostali dio ulaganja nije obuhvaćen tim kriterijumima.

Članom 69 ovog zakona propisuje se da za finansijske proizvode na koje se ne primjenjuju odredbe članova ovog zakona o dostavljanju određenih informacija u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima, mora priložiti izjava da se kriterijumi EU za ekološki održive privredne djelatnosti ne primjenjuju na ulaganja na kojima se zasniva taj finansijski proizvod.

Članom 70 ovog zakona propisuje se obaveza pravnih lica koja objavljuju nefinansijske informacije da u nefinansijskom ili konsolidovanom izvještaju prikažu kako i u kojoj mjeri su njihove djelatnosti povezane sa ekološki održivim privrednim djelatnostima. Posebno se iskazuje udio prihoda, kapitalnih i operativnih rashoda povezanih sa takvim djelatnostima.

Članom 71 ovog zakona utvrđuju se ekološki ciljevi kojima se rukovodi primjena ovog zakona, a to su ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama, održivo korišćenje i zaštita vodnih i morskih resursa, prelazak na cirkularnu ekonomiju, sprečavanje i kontrola zagađenja, te zaštita i obnova biodiverziteta i ekosistema.

Članom 72 ovog zakona se utvrđuju uslovi pod kojima se može smatrati da ekonomska djelatnost značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, prvenstveno kroz smanjenje ili uklanjanje emisija gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa ciljevima Pariškog sporazuma. Pod značajnim doprinosom ublažavanja klimatskih promjena smatraju se ekonomske djelatnosti koje se odnose na obnovljiveu energiju, energetska efikasnost, razvoj čiste ili klimatski neutralne mobilnosti, obnovljive materijala, skladištenje ugljenika, očuvanje kopnenih ponora ugljenika, dekarbonizaciju infrastrukture i proizvodnju čistih goriva. Takođe, djelatnosti bez dostupne niskoemisije alternative smatraju se značajnim doprinosom ako podržavaju tranziciju ka klimatski neutralnoj ekonomiji, uz poštovanje sektorskih standarda efikasnosti i sprečavanje vezivanja imovine sa visokim intenzitetom ugljenika.

Član 73 ovog zakona definiše kada ekonomska djelatnost značajno doprinosi prilagođavanju klimatskim promjenama. Takav doprinos se ostvaruje ako djelatnost smanjuje rizik od štetnih uticaja trenutne i buduće klime na samu djelatnost, ljude, životnu sredinu ili imovinu, bez povećanja rizika za druge. Procjena se zasniva na najboljim dostupnim klimatskim projekcijama i uključuje mjere koje sprečavaju ili umanjuju štetne uticaje klimatskih promjena kako na lokalno okruženje djelatnosti, tako i na šire okruženje. Tehnički kriterijumi za procjenu utvrđuju se u skladu sa važećim standardima Evropske unije.

Članom 74 ovog zakona uređeno je pitanje značajnog doprinosa održive upotrebe i zaštite vodnih i morskih resursa, te je istim propisano da će se smatrati da ekonomska djelatnost značajno doprinosi zaštiti vodnih i morskih resursa, ukoliko svojim djelovanjem poboljšava ili očuva kvalitet i stanje vodnih tijela i morskog okruženja. Takav doprinos obuhvata mjere koje smanjuju štetne uticaje otpadnih voda, osiguravaju bezbjednu vodu za ljudsku potrošnju, unapređuju upravljanje vodama i efikasno korišćenje dostupnih resursa, te doprinose očuvanju i obnovi morskih ekosistema.

Članom 75 ovog zakona propisani su uslovi čijim ispunjenjem može smatrati da ekonomska djelatnost značajno doprinosi prelasku na cirkularnu ekonomiju. Uslovi obuhvaćeni ovim članom podrazumijevaju efikasnije korišćenje prirodnih resursa, povećanje trajnosti proizvoda i mogućnosti njihove popravke ili ponovne upotrebe, povećanje reciklabilnosti proizvoda, smanjenje opasnih supstanci, produžavanje životnog vijeka proizvoda, veća upotreba sekundarnih sirovina, sprečavanje ili smanjenje nastanka otpada, unapređenje pripreme za ponovnu upotrebu i reciklažu, razvoj infrastrukture za upravljanje otpadom, smanjenje spaljivanja i odlaganja otpada, te smanjenje nastajanja otpada u životnoj sredini;

Članom 76 ovog zakona utvrđuje se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi sprečavanju i kontroli zagađenja ako doprinosi zaštiti životne sredine sprečavanjem ili smanjenjem emisija zagađujućih supstanci, poboljšanjem kvaliteta vazduha, vode i zemljišta, smanjenjem štetnih uticaja hemikalija, uklanjanjem smeća i drugih oblika zagađenja, te sprovođenjem aktivnosti koje omogućavaju ove ciljeve; djelatnost se smatra usklađenom ukoliko ispunjava tehničke kriterijume važećih evropskih standarda.

Članom 77 ovog zakona propisane su ekonomske djelatnosti za koje se smatra da pružaju značajan doprinos zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema, a u koje se ubrajaju djelatnosti koje doprinose očuvanju i obnovi prirode i staništa, održivoj upotrebi i upravljanju

zemljištem, održivom poljoprivrednim praksama, održivom gazdovanju šumama, kao i aktivnosti koje omogućavaju ove ciljeve. Pored navedenog, propisano da se djelatnost smatra usklađenom ukoliko ispunjava tehničke kriterijume važećih evropskih standarda.

Član 78 ovog zakona propisuje da ekonomska djelatnost može značajno doprinijeti jednom ili više ekoloških ciljeva ako neposredno omogućava drugim djelatnostima da ostvare te ciljeve, pod uslovom da pritom ne stvara dugoročnu vezanost sredstava koja bi ugrozila ekološke ciljeve i da ostvaruje jasan pozitivan uticaj na životnu sredinu kroz čitav svoj životni ciklus.

Član 79 ovog zakona predviđa uslove pod kojima se smatra da ekonomska aktivnost smatra štetnom po ekološke ciljeve, imajući u vidu načelo da se "ne nanosi značajna šteta". Ovaj član predviđa da se procjena mora vršiti na način da se u obzir uzima životni ciklus proizvoda i usluga koji proizlaze iz ekonomske aktivnosti, uključujući uticaje u fazama proizvodnje, korišćenja i postupanja na kraju životnog vijeka. U tom smislu, ekonomska djelatnost se smatra štetnom ukoliko doprinosi značajnim emisijama gasova sa efektom staklene bašte, povećava izloženost klimatskim rizicima, narušava stanje voda i morskih ekosistema, stvara neefikasnosti u korišćenju resursa ili povećava količine otpada, uzrokuje značajno zagađenje ili negativno utiče na biodiverzitet, staništa i ekosisteme. Ovim članom se obezbjeđuje jasan okvir za utvrđivanje aktivnosti koje ne ispunjavaju uslov „ne nanosi značajnu štetu“, čime se obezbjeđuje dosljedna primjena taksonomskih kriterijuma i usklađenost sa standardima Evropske unije u oblasti održivog finansiranja.

Član 80 ovog zakona utvrđuje minimalne zaštitne mjere koje privredni subjekti moraju primjenjivati kako bi se obezbijedila usklađenost sa međunarodno priznatim standardima u oblasti ljudskih prava, radnih prava i odgovornog poslovanja, koje obuhvataju postupke usmjerene na sprečavanje, identifikovanje i otklanjanje rizika od povreda ljudskih i radnih prava, kao i drugih negativnih društvenih uticaja, čime se obezbjeđuje da poslovne aktivnosti budu u skladu sa osnovnim načelima održivog upravljanja.

Član 81 ovog zakona precizno definiše zahtjeve koje moraju ispunjavati tehnički kriterijumi provjere, kao osnov za ocjenu da li ekonomska aktivnost značajno doprinosi ekološkim ciljevima i ne nanosi značajnu štetu drugim ciljevima. Kriterijumi moraju biti zasnovani na naučnim dokazima i načelima predostrožnosti, uz uvažavanje životnog ciklusa proizvoda i usluga, tehnološke neutralnosti, kao i kratkoročnih i dugoročnih efekata aktivnosti na životnu sredinu. Propisuje se da kriterijumi, kada je moguće, budu kvantitativni i prate pragove, odnosno kvalitativni kada kvantifikacija nije izvodljiva, te da se zasnivaju na standardima, metodologijama i klasifikacionim sistemima Evropske unije. Ovaj član dodatno zahtijeva da tehnički kriterijumi obuhvate sve relevantne ekonomske aktivnosti u pojedinom sektoru, obezbijede ravnopravan tretman aktivnosti koje ostvaruju slične doprinose ekološkim ciljevima, i uzmu u obzir prirodu i obim same djelatnosti, uključujući da li se radi o aktivnosti koja omogućava ostvarivanje ekoloških ciljeva ili prelaznoj aktivnosti. Kriterijumi takođe treba da uzmu u obzir moguće posljedice prelaska na održivu ekonomiju, uključujući tržišne rizike i rizik stvaranja neusklađenih podsticaja. Propisuje se i da tehnički kriterijumi sadrže jasne oznake kada se radi o omogućavajućim ili prelaznim aktivnostima, te da u skladu sa ciljem ograničavanja globalnog zagrijavanja na 1,5°C obuhvate kriterijume za aktivnosti koje doprinose prelasku na čistu energiju, energetske efikasnosti i obnovljive izvore energije. Takođe, tehnički kriterijumi provjere obuhvataju i kriterijume za djelatnosti povezane sa prelaskom na čistu ili klimatski neutralnu mobilnost, uključujući promjenu načina prevoza, mjere efikasnosti i alternativna goriva, u mjeri u kojoj značajno doprinose nekom ekološkom cilju. Konačno, ovim članom se utvrđuje da aktivnosti proizvodnje energije zasnovane na čvrstim fosilnim gorivima ne mogu biti kvalifikovane kao ekološki održive.

POGLAVLJE XIII. NADZOR (čl. 82 – 88)

Odredbama ovog dijela zakona uređena je nadzorna ovlaštenja i obaveze Komisije u vezi sa izdavaocima evropskih zelenih obveznica i eksternim ocjenjivačima. Komisija je ovlaštena da zahtijeva objavljivanje svih propisanih informacija (informativni sažeci, ocjene eksternih ocjenjivača, izvještaji o raspodjeli prihoda i uticaju na životnu sredinu), da pribavlja podatke od revizora i rukovodstva izdavaoca, te da izriče mjere poput suspenzije ili zabrane ponude u slučaju nepoštovanja zakona.

Takođe, ovim odredbama zakona uređuje se nadležnost Komisije da izriče administrativne mjere, i to u slučajevima kršenja obaveza izdavalaca propisanih čl. 11 – 21 i člana 23 ovog zakona, nesaradnje ili nepostupanja po istrazi, nadzoru ili zahtjevima Komisije u skladu sa članom 84 ovog zakona, uz obavezu propisnog obrazloženja odluka. Administrativne mjere koje je Komisija ovlaštena da izriče podrazumijevaju najmanje javnu objavu identiteta fizičkog ili pravnog lica odgovornog za povredu i opis prirode povrede, nalog za prestanak ponašanja koje predstavlja povredu, zabranu izdavanja evropskih zelenih obveznica u trajanju do jedne godine, ocjenu o pokretanju prekršajnog postupka za izricanje novčanih kazni u skladu sa propisima o prekršajima. Propisano je pravo stranke na pokretanje upravnog spora, koje ne odlaže izvršenje odluke, kao i dužnost Komisiju da odluke objavljuje na svojoj internet stranici, zajedno sa informacijama o povredi i odgovornom licu, pri čemu Komisija može odložiti ili anonimizovati objavu radi zaštite proporcionalnosti, privatnosti ili stabilnosti tržišta. Objave i podaci moraju biti dostupni najmanje pet godina, a lični podaci ograničeni na nužan obim. Takođe, propisana je obaveza Komisije da jednom godišnje dostavlja ESMA-i zbirne informacije o izrečenim mjerama i sankcijama, uključujući i krivične sankcije propisane u Crnoj Gori, dok ESMA vodi centralnu bazu podataka radi razmjene informacija među nadležnim organima.

POGLAVLJE XIV. KAZNENE ODREDBE (čl. 89 – 95)

Kaznenim odredbama predviđene su novčane kazne za prekršaje za pravna lica – izdavaoce evropskih zelenih obveznica, eksterne ocjenjivače, učesnike na finansijskom tržištu, posrednike u osiguranju i finansijske savjetnike, institucije za profesionalnu penzionu štednju, kao, u zavisnosti od težine prekršaja i vrste neispunjenih obaveza, u rasponu od 500 do 40.000 eura.

POGLAVLJE XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članom 97 ovog zakona utvrđeno je da će se ovaj zakon primjenjivati danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, te da će Komisija, u skladu sa članom 96 donijeti opšte akte za sprovođenje istog u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI. DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Postojeći zakonski okvir ne obezbjeđuje potpuno usklađivanje sa najnovijom pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti finansijskih usluga, što predstavlja prepreku za ispunjavanje završnih obaveza u vezi sa privremenim zatvaranjem Poglavlja 9 – Finansijske usluge. Preostali zahtjevi iz Uredbe (EU) 2023/2631, Uredbe (EU) 2019/2088 i Uredbe (EU) 2020/852 mogu se

implementirati isključivo izmjenama zakona, zbog čega je neophodno pravovremeno dopuniti regulatorni okvir. Ukoliko se ove izmjene ne usvoje u kratkom roku, ostale bi pravne praznine u oblasti identifikacije i upravljanja potencijalnim rizicima povezanih sa emisijom i korišćenjem sredstava prikupljenih kroz ove obveznice. Zbog toga je hitno donošenje ovog akta jedini način da se obezbijedi potpuna usklađenost i omogući nastavak procesa pristupanja u dijelu finansijskih usluga.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO FINANSIJA – KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o zelenim i održivim obveznicama
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Koje probleme treba da riješi predloženi akt? Donošenjem Zakona o zelenim i održivim obveznicama rješava se niz strukturalnih nedostataka u važećem regulatornom okviru Crne Gore u oblasti održivog finansiranja. U Crnoj Gori trenutno ne postoji zakon koji uređuje izdavanje evropskih zelenih obveznica, niti pravila za obveznice povezane sa održivošću. Time domaći izdavaoci nemaju način da koriste oznaku „evropska zelena obveznica“ (EuGB) u skladu sa standardima Evropske unije, što ograničava njihovu konkurentnost i pristup međunarodnim izvorima finansiranja namijenjenih za zelene projekte. Neuređenost ove oblasti povećava rizik od netransparentnog izvještavanja, zloupotreba i takozvanog "greenwashinga", čime se direktno narušava povjerenje investitora i otežava razvoj održivog tržišta kapitala. Istovremeno, u važećem zakonodavstvu ne postoje sveobuhvatne obaveze učesnika na finansijskom tržištu koje se odnose na objavljivanje informacija o rizicima održivosti, faktorima održivosti i karakteristikama finansijskih proizvoda. Društva za upravljanje, investiciona društva, društva za osiguranje i druga finansijska društva nijesu obavezana da na standardizovan i provjerljiv način objavljuju informacije o integraciji ESG faktora u svoje politike i proizvode, što dovodi do niske uporedivosti podataka i otežava investitorima donošenje informisanih odluka. Ovakvo stanje nije usklađeno sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2019/2088 (SFDR), koja uvodi stroge standarde transparentnosti za finansijski sektor u državama članicama EU. Poseban problem predstavlja i činjenica da u Crnoj Gori ne postoji pravni okvir koji uređuje rad eksternih ocjenjivača održivosti. Nedostaju kriterijumi za njihovu registraciju, pravila o nezavisnosti, metodologijama i kvalitetu procjena, kao i nadzor nad njihovim radom. Ovo stvara visok rizik da ESG ocjene, koje su ključne za transparentnost zelenih obveznica i održivih proizvoda, budu neprecizne, neujednačene ili podložne sukobima interesa.	

Dodatno, Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, ima obavezu da svoje zakonodavstvo uskladi sa Uredbom (EU) 2023/2631 kojom se uspostavlja Evropski standard za zelene obveznice (EU Green Bond Standard), kao i sa taksonomijskim kriterijumima. Bez ovog zakonodavnog usklađivanja, domaći izdavaoci ne mogu ravnopravno učestvovati na tržištu EU održivog finansiranja, a finansijski sektor ne ispunjava obaveze iz poglavlja 9 (Finansijske usluge) u procesu pristupnih pregovora.

Predloženi zakon zato ima za cilj da otkloni sve navedene nedostatke i uspostavi potpun, transparentan i provjerljiv okvir za izdavanje evropskih zelenih obveznica, za rad eksternih ocjenjivača i za obaveze finansijskog sektora u vezi sa objavljivanjem informacija o održivosti. Time se jača povjerenje investitora, podstiču zelene investicije, sprječava "greenwashing" i stvara regulatorno okruženje koje je potpuno usklađeno sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Crna Gora, kao država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, ima obavezu usklađivanja zakonodavstva sa ključnim propisima Unije u oblasti održivog finansiranja, uključujući UREDBU (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Vijeća od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću, UREDBU (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Vijeća od 27. novembra 2019. o objavama povezanim s održivošću u sektoru finansijskih usluga (SFDR) i UREDBU (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (Taksonomija EU). Usvajanje ovih standarda predstavlja neophodan uslov za ispunjavanje obaveza iz pregovaračkog poglavlja 9 – Finansijske usluge i omogućavanje punog učešća crnogorskih subjekata na tržištu održivog finansiranja Evropske unije.

Iako je primjena ovog zakona u cjelini odložena, njegovo hitno donošenje predstavlja jedini način da se obezbijedi potpuna usklađenost sa pravnom tekovinom EU i omogući nastavak procesa pristupanja u dijelu finansijskih usluga, uključujući stvaranje uslova za zatvaranje poglavlja 9.

Koji su uzroci problema?

Uzroci problema proizilaze iz činjenice da u pravnom poretku Crne Gore ne postoji zakonodavni okvir koji uređuje oblast evropskih zelenih obveznica, neobaveznih objava za obveznice koje se predstavljaju kao održive ili povezane sa održivošću, kao ni objave u sektoru finansijskih usluga vezane za održivost. Time pravni sistem ne obezbjeđuje potrebnu usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, posebno sa:

- Uredbom (EU) 2023/2631 o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice predstavljene kao ekološki održive i obveznice povezane s održivošću,
- Uredbom (EU) 2019/2088 o objavama povezanim s održivošću u sektoru finansijskih usluga, i
- Uredbom (EU) 2020/852 o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja (taksonomija).

S obzirom na to da navedene oblasti nisu normativno uređene u postojećim zakonima koji regulišu tržište kapitala, investicione fondove, dobrovoljne penzije fondove ili oblast osiguranja, u praksi postoji:

- praznina u regulativi, jer izdavaoci, eksterni ocjenjivači i učesnici na finansijskom tržištu nisu obavezani jasnim pravilima o objavama, klasifikaciji obnovljivosti ili načinu izdavanja zelenih obveznica;
- nedostatak mehanizama nadzora, jer Komisija za tržište kapitala nema propisana ovlašćenja da kontroliše kvalitet i vjerodostojnost objava u vezi sa održivim finansijskim proizvodima;
- visok rizik "greenwashinga", budući da nema standardizovanih obaveza informisanja niti mehanizama provjere da li se ulaganja istinski mogu smatrati ekološki održivim;
- nemogućnost pristupa tržištu EU, jer izdavaoci iz Crne Gore bez ove regulative ne mogu koristiti oznaku „evropska zelena obveznica“ niti emitovati obveznice prema EU standardima;
- usporavanje procesa pristupanja EU, jer je usklađivanje sa navedenim uredbama preduslov za ispunjavanje privremenih mjerila u poglavlju 9 – Finansijske usluge.

Navedeni problemi proizilaze, prije svega, iz potrebe usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, nepostojanja standardizovanih pravila na domaćem tržištu, kao i činjenice da se održivo finansiranje razvija kao ključna oblast finansijskog sektora na nivou EU, dok Crna Gora još nije uspostavila odgovarajući regulatorni okvir.

Koje su posljedice problema?

Nepostojanje propisa koji uređuju oblast evropskih zelenih obveznica, objava u vezi sa održivošću i primjenu taksonomije Evropske unije stvara više važnih posljedica u pravnom i finansijskom sistemu Crne Gore.

Prije svega, subjekti na tržištu kapitala u Crnoj Gori nemaju mogućnost da izdaju obveznice u skladu sa standardima EU, uključujući evropske zelene obveznice, niti da koriste oznaku „EuGB“. Time se onemogućava pristup međunarodnim investitorima kojima je usklađenost sa EU standardima uslov za ulaganje, što smanjuje konkurentnost domaćeg tržišta i ograničava razvoj održivog finansiranja.

Dalje, zbog izostanka obaveza objavljivanja informacija o održivosti, učesnici na finansijskom tržištu nemaju jasna, standardizovana pravila o tome kako da izvještavaju o rizicima održivosti, održivim ulaganjima ili uticajima na životnu sredinu. To dovodi do:

- nedosljednog informisanja potrošača i investitora,
- povećanog rizika od "greenwashinga",
- nemogućnosti poređenja domaćih finansijskih proizvoda sa EU standardima.

Komisija za tržište kapitala takođe nema propisana ovlašćenja za nadzor nad ovim oblastima, što ograničava mogućnost kontrole kvaliteta informacija i zaštite investitora.

Sa aspekta evropskih integracija, odsustvo regulative usklađene sa Uredbom (EU) 2023/2631, Uredbom (EU) 2019/2088 i Uredbom (EU) 2020/852 dovodi do neispunjavanja obaveza Crne Gore u procesu pristupanja, posebno u okviru poglavlja 9 – Finansijske usluge. Neusklađenost može odložiti dalju dinamiku pregovora, jer se ove oblasti smatraju ključnim dijelom paketa finansijskih propisa EU.

Uprkos tome, neposredne negativne posljedice za domaće tržište do sada su ograničene, jer održivo finansiranje u Crnoj Gori još nije razvijeno, a standardi za zelene obveznice nijesu primjenjivani. Međutim, bez uspostavljanja jasnih pravila i mehanizama nadzora, Crna Gora ne može učestvovati u rastućem evropskom tržištu održivih finansijskih instrumenata, niti privući investicije usmjerene ka održivim projektima.

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Neusklađenost važećih propisa sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti održivog finansiranja nije do sada prouzrokovala direktnu štetu nijednom subjektu na tržištu kapitala, imajući u vidu da evropske zelene obveznice i objave u vezi sa održivošću nisu bile uređene niti primjenjivane u Crnoj Gori. Međutim, odsustvo propisa ograničava mogućnost izdavalaca i učesnika na finansijskom tržištu da pristupe evropskom tržištu održivih finansijskih instrumenata, ali ne proizvodi neposrednu materijalnu štetu.

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa („status quo“ opcija)?

Zadržavanje postojećeg stanja („status quo“) imalo bi negativne implikacije na proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Konkretno, bila bi dovedena u pitanje mogućnost zatvaranja pregovaračkog poglavlja 9 – Finansijske usluge, imajući u vidu da u pravnom sistemu Crne Gore ne postoji zakon usklađen sa Uredbom (EU) 2023/2631 o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za održive obveznice, Uredbom (EU) 2019/2088 o objavama povezanim sa održivošću u sektoru finansijskih usluga (SFDR) i Uredbom (EU) 2020/852 o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja (Taksonomija EU).

Bez donošenja ovog akta, usklađivanje sa obavezujućim pravilima EU u oblasti održivog finansiranja bilo bi onemogućeno.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Predloženim zakonom postiže se uspostavljanje potpunog, jasnog i stabilnog regulatornog okvira u oblasti održivog finansiranja u Crnoj Gori, u skladu sa obavezama iz pravne tekovine Evropske unije. Osnovni cilj je obezbjeđivanje pravne sigurnosti za izdavaoce obveznica, finansijske subjekte i investitore, uz istovremeno jačanje transparentnosti i povjerenja na finansijskom tržištu.

Donošenjem zakona ostvaruju se sljedeći specifični ciljevi:

- uspostavljanje pravnog okvira za evropske zelene obveznice (EuGB standard), čime se omogućava emitovanje obveznica koje ispunjavaju stroge ekološke kriterijume i usklađene su sa zahtjevima Uredbe (EU) 2023/2631;
- povećanje transparentnosti finansijskih proizvoda kroz obavezu objavljivanja informacija o održivosti, u skladu sa Uredbom (EU) 2019/2088 (SFDR), čime se investitorima omogućava da donose informisane odluke;
- usklađivanje ulaganja sa taksonomijom EU, u skladu sa Uredbom (EU) 2020/852, što doprinosi usmjeravanju kapitala ka ekološki održivim aktivnostima;
- uspostavljanje obaveza izdavalaca, uključujući pripremu i objavljivanje sažetka prospekta, izvještaja o raspodjeli prihoda, izvještaja o uticaju i procjena prije i nakon izdavanja;
- uspostavljanje obaveza eksternih ocjenjivača, uključujući objavljivanje metodologije, nezavisnost i sprečavanje sukoba interesa, uz jasno razgraničenje nadležnosti: registraciju i nadzor eksternih ocjenjivača vrši isključivo ESMA, dok Komisija nadzire primjenu standarda od strane domaćih izdavalaca;
- uvođenje obaveza učesnika na finansijskom tržištu u dijelu objavljivanja informacija o održivosti finansijskih proizvoda, upravljanju rizicima održivosti i usklađenosti promotivnih materijala;
- uspostavljanje nadzornih ovlaštenja Komisije za tržište kapitala, uključujući zahtijevanje objava, sprovođenje istraga, nadzor i izricanje mjera;
- jačanje zaštite investitora kroz obavezno usklađivanje informacija, korišćenje standardizovanih obrazaca i sprječavanje obmanjujućih objava (greenwashing);
- stvaranje uslova za razvoj tržišta održivih finansija i privlačenje investicija u projekte od značaja za ekološku tranziciju;
- usklađivanje crnogorskog pravnog sistema sa obavezujućim EU pravilima, što predstavlja preduslov za napredak u procesu pristupanja i zatvaranje poglavlja 9 – Finansijske usluge.

Ovim propisom se postiže visok nivo transparentnosti i pouzdanosti informacija o održivosti, podstiče razvoj održivog finansiranja i obezbjeđuje puna usklađenost sa standardima Evropske unije.

Usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade

Donošenje Zakona o zelenim i održivim obveznicama predstavlja obavezu za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 9 – Finansijske usluge.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

U procesu izrade propisa razmatrane su sljedeće opcije:

1. Opcija 1 „Status quo“ (bez izmjene propisa)

Ova opcija bi značila zadržavanje postojećeg stanja u kojem u Crnoj Gori ne postoji pravni okvir za izdavanje evropskih zelenih obveznica i ne postoje pravila o objavljivanju informacija o održivosti finansijskih proizvoda. Ova opcija nije održiva, jer:

- Crna Gora ne bi bila u mogućnosti da ispuni obaveze iz procesa pristupanja EU u oblasti finansijskih usluga,
- ne bi bilo moguće zatvoriti Poglavlje 9 - Finansijske usluge,
- domaće finansijsko tržište bi ostalo neusklađeno sa Uredbom (EU) 2023/2631, Uredbom (EU) 2019/2088 i Uredbom (EU) 2020/852,
- izdavaoci i investitori bili bi bez jasnih pravila, što bi povećalo regulatorni rizik i mogućnost zlopotreba (greenwashing),
- Crna Gora bi ostala van evropskog tržišta održivih finansija i izgubila mogućnost za privlačenje "zelenog" kapitala.

Zbog navedenog, ova opcija nije prihvatljiva.

Opcija 2 Neregulatorna opcija

Neregulatorni pristupi (preporuke, smjernice, samoregulatorni dokumenti, dobrovoljni standardi) nijesu adekvatni jer:

- obaveze iz tri EU uredbe nijesu preporuke već direktno obavezujuća pravila koja moraju biti prenesena u nacionalni okvir;
- bez zakonske regulative ne mogu se ustanoviti nadležnosti Komisije, vrste obaveza, kaznene odredbe i nadzorni mehanizmi;
- tržišni akteri ne bi imali garanciju stabilnosti i pravne sigurnosti, što je posebno važno za obveznice koje se izdaju na duže rokove;
- Komisija za tržište kapitala ne bi mogla da vrši nadzor niti izriče mjere.

Zbog toga neregulatorna opcija nije primjenljiva.

Opcija 3 Izmjena postojećih zakona

Postojeće zakonodavstvo (Zakon o tržištu kapitala, Zakon o investicionim fondovima, Zakon o osiguranju itd.) ne sadrži materiju u vezi sa:

- evropskim zelenim obveznicama,
- pravilima o objavama održivosti (SFDR),
- pravilima taksonomije (održivi ekološki kriterijumi).

Ove oblasti su suštinski nove i nijedan postojeći propis ne može se efikasno izmijeniti da obuhvati materiju koja je sistemski specifična i zahtijeva jedinstven zakon.

Zato ova opcija nije operativna.

Opcija 4 Donošenje novog zakona (preferirana opcija)

Donošenje posebnog Zakona o evropskim zelenim obveznicama i održivom finansiranju predstavlja najefikasniji i jedini pravno održiv način da se:

- u pravni sistem Crne Gore u potpunosti prenesu obaveze iz:
 - Uredbe (EU) 2023/2631 (evropske zelene obveznice i neobavezne održive objave),
 - Uredbe (EU) 2019/2088 (SFDR) (objave održivosti finansijskih subjekata),
 - Uredbe (EU) 2020/852 (Taksonomija EU) (ekološka održivost ulaganja);
- jasno urede obaveze izdavalaca, eksternih ocjenjivača, učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika;
- utvrde nadležnosti Komisije za tržište kapitala u dijelu nadzora, objava, nadzornih ovlaštenja i prekršajnih sankcija;
- obezbijedi transparentnost i spriječi greenwashing;
- omogući Crnoj Gori da učestvuje na brzo rastućem tržištu održivih finansija;
- obezbijedi napredak u procesu pristupanja Evropskoj uniji, posebno u oblasti finansijskih usluga i Poglavlju 9.

Preferirana opcija je donošenje novog zakona. Ova opcija je jedina koja omogućava:

- potpuno usklađivanje sa obavezama iz EU pravne tekovine u oblasti održivog finansiranja,
- stvaranje jasnog, sveobuhvatnog i funkcionalnog regulatornog okvira,
- zaštitu investitora i jačanje integriteta tržišta,
- razvoj domaćeg tržišta zelenih obveznica,
- institucionalno jačanje nadzornih kapaciteta Komisije za tržište kapitala.

Obaveza donošenja propisa proizilazi iz potrebe pune harmonizacije sa obavezujućim uredbama Evropske unije i predstavlja preduslov za napredak i zatvaranje Poglavlja 9 - Finansijske usluge.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Na koga će i kako će navjerovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne?

Rješenja predložena u ovom zakonu imaće najizraženiji uticaj na subjekte na finansijskom tržištu, prije svega na izdavaoce obveznica, investitore, eksterne ocjenjivače, društva i institucije koje nude ili savjetuju finansijske proizvode, kao i na regulatora – Komisiju za tržište kapitala. Efekti su dominantno pozitivni, jer se ovim zakonom prvi put uvodi potpun, jasan i transparentan okvir za održivo finansiranje, usklađen sa najvišim standardima Evropske unije.

Za izdavaoce obveznica, uključujući državu, jedinice lokalne samouprave i privatni sektor, zakon stvara mogućnost emitovanja evropskih zelenih obveznica prema prepoznatljivom evropskom standardu. Time se omogućava pristup široj bazi međunarodnih i institucionalnih investitora, povećava kredibilitet projekata i olakšava finansiranje aktivnosti koje doprinose zelenoj i energetske tranziciji. Jasno definisane obaveze u pogledu prospekata, izvještavanja i procjena povećavaju transparentnost i povjerenje u finansijske instrumente koji se plasiraju na tržište.

Investitori, kako profesionalni tako i mali, dobijaju značajnu korist zbog uvođenja obaveza objavljivanja detaljnih, pouzdanih i uporedivih informacija o održivosti finansijskih proizvoda. Ovo im omogućava donošenje informisanih odluka i smanjuje rizik od obmanjujućih praksi, uključujući greenwashing. Time se jača zaštita investitora i povećava stabilnost tržišta.

Eksterni ocjenjivači takođe direktno osjećaju efekte zakona, kroz jasno propisane uslove za registraciju, metodologiju, nezavisnost i sprečavanje sukoba interesa. Ovaj okvir povećava profesionalne standarde i vjerodostojnost njihovog rada, te doprinosi stabilnosti tržišta održivog finansiranja.

Učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici dobijaju precizne zahtjeve u pogledu objavljivanja podataka o održivosti, uključivanja rizika održivosti u procese savjetovanja i usklađivanja promotivnih materijala sa stvarnim informacijama. Ove obaveze unapređuju kvalitet usluga i doprinose većoj zaštiti krajnjih korisnika finansijskih proizvoda.

Zakon ima i važan indirektan uticaj na realni sektor i privredu. Kroz razvoj tržišta zelenih i održivih finansijskih instrumenata stvara se povoljan okvir za finansiranje ekološki značajnih projekata, čime se podstiče inovativnost, energetska efikasnost i konkurentnost crnogorskih kompanija. Ovaj proces doprinosi i ostvarivanju nacionalnih i međunarodnih klimatskih ciljeva.

Komisija za tržište kapitala dobija proširena i precizno definisana nadzorna ovlašćenja, što omogućava efikasnije praćenje poštovanja propisa, jačanje institucionalne kontrole i pravovremeno reagovanje u slučajevima nepravilnosti. Time se jača stabilnost, integritet i kvalitet regulatornog okvira.

Iako pozitivni efekti preovladavaju, određeni subjekti mogu imati umjerene administrativne troškove. Izdavaoci, učesnici na finansijskom tržištu i eksterni ocjenjivači moraće da usklade svoje interne procedure, dokumentaciju i izvještavanje sa novim obavezama, što može iziskivati dodatne resurse. Ovi troškovi, međutim, predstavljaju uobičajen i proporcionalan zahtjev za primjenu evropskih standarda i značajno su manji od dugoročnih koristi koje nastaju uspostavljanjem transparentnog i pouzdanog okvira za održivo finansiranje.

Za krajnje korisnike finansijskih proizvoda i građane ne uvodi se nikakav teret, već se, naprotiv, povećava nivo zaštite kroz transparentnije informacije, jasnije standarde i veću pouzdanost proizvoda koji se nude kao „zeleni“ ili „održivi“.

Sveukupno, predloženi zakon ima pretežno pozitivan uticaj na tržište kapitala, institucije, privredu i građane, dok su potencijalne negativne posljedice ograničene, tehničke prirode i proporcionalne ciljevima koje zakon želi da ostvari.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Primjena ovog zakona neće izazvati direktne troškove za građane, s obzirom na to da se njegova primjena odnosi na izdavaoce obveznica, učesnike na finansijskom tržištu, eksterne ocjenjivače i druge finansijske subjekte, dok građani kao investitori nemaju nikakve obavezne finansijske niti administrativne izdatke. Naprotiv, građani kao potencijalni investitori ostvaruju korist kroz poboljšanu transparentnost i pouzdanost informacija o finansijskim proizvodima, što smanjuje rizik od donošenja pogrešnih odluka i povećava zaštitu njihovih interesa.

Za privredu, uključujući i mala i srednja preduzeća koja bi mogla biti izdavaoci obveznica ili korisnici finansiranja, zakon može dovesti do određenih administrativnih i tehničkih troškova usklađivanja sa propisanim standardima. Izdavaoci zelenih obveznica imaju obavezu pripreme i objavljivanja sažetka prospekta, izvještaja o raspodjeli sredstava, procjena prije i nakon izdavanja, kao i izvještaja o uticaju, što može zahtijevati angažovanje stručnih lica ili eksternih konsultanata. Ovi troškovi su, međutim, sastavni dio međunarodno prihvaćenog standarda za emitovanje održivih obveznica i u skladu su sa praksama na tržištima Evropske unije.

Eksterni ocjenjivači će snositi troškove vezane za postupak registracije kod Evropske agencije za nadzor hartija od vrijednosti (ESMA), kao i za usklađivanje metodologija, sistema internih kontrola i politika sprečavanja sukoba interesa. Ovi troškovi su proporcionalni prirodi njihove djelatnosti i predstavljaju uslove koji važe u svim državama članicama Evropske unije.

Učesnici na finansijskom tržištu, uključujući investiciona društva, društva za upravljanje fondovima, institucije profesionalne penzione štednje, pružaoce PEPP proizvoda i druge finansijske subjekte, imaju obavezu objavljivanja informacija o održivosti finansijskih proizvoda, usklađivanja promotivnih materijala i prilagođavanja internih politika

upravljanja rizicima održivosti. Ove obaveze mogu zahtijevati određene operativne prilagodbe, ali se očekuje da budu umjerenog obima i u najvećoj mjeri integrisane u postojeće procese upravljanja rizicima i interne kontrole.

Komisija za tržište kapitala neće nametati nove takse niti posebne finansijske obaveze koje bi teretile privredne subjekte van standardnih regulatornih naknada koje već postoje u skladu sa propisima o njenim naknadama. Nadzorne aktivnosti Komisije, iako obimnije, ne stvaraju dodatne troškove za privredu osim obaveze pravovremenog dostavljanja podataka i poštovanja zakonskih procedura.

Sveukupno, troškovi primjene zakona za privredu su ograničeni, predvidivi i proporcionalni koristi koju donosi uspostavljanje transparentnog, prepoznatljivog i međunarodno kompatibilnog okvira za održivo finansiranje. Dugoročno, očekuje se da će mogućnost emitovanja zelenih obveznica, pristup širem krugu investitora i usklađivanje sa standardima EU smanjiti troškove finansiranja za privredne subjekte, uključujući mala i srednja preduzeća, te doprinijeti njihovoj konkurentnosti i održivom razvoju.

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Pozitivne posljedice donošenja ovog zakona u potpunosti opravdavaju troškove koje će njegova primjena stvoriti izdavaocima, eksternim ocjenjivačima i drugim subjektima na finansijskom tržištu. Troškovi usklađivanja sa zakonom su ograničeni, predvidivi i u najvećoj mjeri administrativne prirode, dok koristi od uspostavljanja transparentnog, pouzdanog i međunarodno usklađenog okvira za održivo finansiranje imaju dugoročni i sistemski značaj.

Zakon omogućava emitovanje zelenih obveznica u skladu sa standardima Evropske unije, povećava transparentnost finansijskih proizvoda, smanjuje rizik od obmanjujućih praksi (greenwashing) i jača zaštitu investitora. Time se unapređuje povjerenje na finansijskom tržištu, otvara pristup međunarodnim izvorima finansiranja i stvara uslov za privlačenje investicija u ekološki održive projekte.

Uvođenjem jasnih pravila o objavama, nadzoru, upotrebi taksonomije i registraciji eksternih ocjenjivača, crnogorski finansijski sektor postaje konkurentniji i kompatibilan sa praksama Evropske unije, što je posebno važno za dalji napredak u procesu pristupanja i zatvaranje poglavlja 9.

Konačno, dugoročne koristi poput jačanja održive ekonomije, kreiranja novih investicionih prilika i poboljšanja ukupne finansijske stabilnosti, višestruko nadmašuju kratkoročne troškove usklađivanja za privredu.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Predloženim zakonom se podstiče stvaranje novih privrednih subjekata na finansijskom tržištu, posebno eksternih ocjenjivača usklađenosti, kao i rast broja izdavalaca koji mogu

emitovati zelene i održive obveznice u skladu sa EU standardima. Time se otvara prostor za veću tržišnu konkurenciju, unapređenje kvaliteta usluga i razvoj održivih finansijskih proizvoda, što doprinosi modernizaciji i dinamizaciji finansijskog tržišta u Crnoj Gori.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera

Primjena ovog zakona ne stvara značajna administrativna opterećenja za privredne subjekte. Obaveze izdavalaca, eksternih ocjenjivača i učesnika na finansijskom tržištu uglavnom se odnose na pripremu i objavljivanje informacija o održivosti, izvještaja i procjena, što su standardne prakse usklađene sa regulativom Evropske unije.

Određeni nivo administrativnog opterećenja može nastati u dijelu dostavljanja podataka i komunikacije sa Komisijom za tržište kapitala, ali ove obaveze su neophodne za obezbjeđivanje transparentnosti i zaštitu investitora. Komisija za tržište kapitala može imati povećan obim posla u dijelu nadzora, ali se ne očekuju značajniji dodatni kapaciteti niti veći troškovi.

Zakon ne uvodi nikakve biznis barijere. Naprotiv, omogućava emitovanje zelenih i održivih obveznica u skladu sa međunarodnim standardima, otvara tržište eksternim ocjenjivačima i podstiče konkurenciju, čime se stvaraju dodatne poslovne prilike i smanjuju prepreke za pristup tržištu održivog finansiranja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

S obzirom da za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore, nije se vršilo obračun finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Imajući u vidu da se nije radio obračun finansijskih izdataka/prihoda, jer za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore, nije moglo doći do problema obračuna.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertaska podrška i ako da, kako. Nije korišćena eksterna ekspertaska podrška. Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). Zakonski predlog biće stavljen na javnu raspravu od strane Ministarstva finansija, tokom koje će sve zainteresovane strane imati priliku da iznesu svoje komentare, primjedbe i sugestije. Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti. Tekst Nacrta zakona je bio na javnoj raspravi od 02.12.2025. godine do 21.12.2025. godine, prilikom čega nije bilo sugestija/komentara zainteresovanih strana. Izveštaj sa javne rasprave dostupan je na linku https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-za-nacrt-zakona-o-zelenim-i-odrzivim-obveznicama.
7: Monitoring i evaluacija - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? Potencijalnih prepreka za implementaciju propisa nema. Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? Da bi se ostvarili ciljevi propisa, biće preduzet niz mjera i aktivnosti koje omogućavaju njegovu punu primjenu i usklađenost sa standardima Evropske unije. Ključne mjere obuhvataju: ➤ Donošenje podzakonskih akata od strane Komisije za tržište kapitala, kojima će se detaljnije urediti sadržaj, oblik i način objavljivanja informacija o evropskim zelenim obveznicama, izvještaja o raspodjeli prihoda, procjena uticaja i periodičnih objava o održivosti finansijskih proizvoda. ➤ Uspostavljanje tehničkih i organizacionih procedura u Komisiji za tržište kapitala, uključujući procedure za nadzor nad izdavaocima, eksternim ocjenjivačima i

učesnicima na finansijskom tržištu, kao i standarde za kontrolu kvaliteta dostavljenih informacija.

- Sprovođenje edukacije i obuke zaposlenih u Komisiji za tržište kapitala i relevantnim finansijskim subjektima, radi pravilnog tumačenja i primjene obaveza koje proizilaze iz Uredbi (EU) 2023/2631, 2019/2088 (SFDR) i 2020/852 (Taksonomija EU).
- Kontinuirano praćenje primjene zakona, uključujući nadzor nad javnim objavama, sprječavanje obmanjujućih tvrdnji o održivosti (greenwashing) i redovno izvještavanje o usklađenosti sa propisima Evropske unije.
- Saradnju sa evropskim institucijama, prvenstveno sa ESMA-om, u dijelu razmjene informacija i implementacije jedinstvenih zahtjeva u oblasti evropskih zelenih obveznica.
- Ove mjere obezbjeđuju dosljedno sprovođenje propisa, povećanje transparentnosti i stabilnosti finansijskog tržišta, kao i usmjeravanje kapitala ka ekološki održivim projektima, što je osnovni cilj zakona.

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Glavni indikatori ispunjenja ciljeva ovog zakona biće:

- Usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa Uredbom (EU) 2023/2631, Uredbom (EU) 2019/2088 (SFDR) i Uredbom (EU) 2020/852 (Taksonomija EU), kao ključnim propisima EU u oblasti održivog finansiranja.
- Broj izdatih evropskih zelenih obveznica (EuGB) i obveznica sa dobrovoljnim oznakama održivosti, što pokazuje stepen primjene standarda i interes tržišta.
- Broj registrovanih eksternih ocjenjivača i kvalitet njihovih objava, uključujući objavljene metodologije i procjene prije i nakon izdavanja obveznica.
- Step transparentnosti objava izdavalaca i učesnika na tržištu, što uključuje redovno objavljivanje informacija o održivosti finansijskih proizvoda (SFDR objave).
- Smanjenje pojava obmanjujućih tvrdnji o održivosti (greenwashing), procjenjivano kroz nadzorne aktivnosti Komisije za tržište kapitala.
- Efikasnost nadzora, mjerena brojem sprovedenih nadzornih postupaka, izrečenih mjera i ažurnošću reagovanja Komisije.
- Povećanje povjerenja investitora, što se indirektno može mjeriti rastom ulaganja u održive finansijske proizvode i interesovanjem investitora za EuGB tržište.

Ovi indikatori omogućavaju procjenu da li je zakon postigao svoj cilj – razvoj održivog finansiranja, veću transparentnost i usklađenost sa standardima Evropske unije.

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Za monitoring i evaluaciju primjene propisa zadužena je Komisija za tržište kapitala.

Datum i mjesto

U Podgorici, 23. 12. 2025. godine

Starješina

The image shows a circular official stamp of the Ministry of Economy and Finance of Montenegro. The text around the stamp reads "MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I FINANSIJA" and "PODGORICA". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in dark ink.



Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Br: 04/4-907/26-42/2

15. januar 2026.

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA
ministru Novici Vukoviću

Veza: Dopis br: 05/1-03-040/25-46534/7

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o zelenim i održivim obveznicama sa javnom ponudom s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 05/1-03-040/25-46534/7 od 13. januara 2025. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o zelenim i održivim obveznicama s pravnom tekovinom Evropske unije**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17, 62/18, 121/23, 58/24 i 43/25) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,


Maida Gorčević
MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o zelenim i održivim obveznicama s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MF-IU/PZ/26/02
1. Naziv nacrta/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o zelenim i održivim obveznicama	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Green and Sustainable Bonds	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo finansija	
- Sektor/odsjek	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Novica Vuković, ministar	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandra Popović, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i koordinaciju politika zarada novica.vukovic@mif.gov.me aleksandra.popovic@mif.gov.me +382 20 242 835	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	Komisija za tržište kapitala Crne Gore	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Predsjednik Komisije za tržište kapitala Željko Drinčić, tel. 020/442 800	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Sanja Radusinović, 020 442 815, sradusinovic@scmn.me Ilda Pepić, 020 442 811, isabovic@scmn.me Sara Pejović, 020 442 848, spejovic@scmn.me	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Zakon ne primjenjuje/ne sprovodi organ državne uprave, već Komisija za tržište kapitala Crne Gore	
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII Politike saradnje, Član 91, Bankarstvo, osiguranje i druge finansijske usluge		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
PPCG za period	2025-2026	
Poglavlje, potpoglavlje	/	
Rok za donošenje propisa		
Napomena	Donošenje Zakona o zelenim i održivim obveznicama nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći - Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Glava VIII - Ekonomska i monetarna politika, Poglavlje 2 - Monetarna Politika, član 131 / TFEU, Part Three - Policies and Internal Action of the Union, Title VIII - Economic and Monetary Policy, Chapter 2 - Monetary Policy, Article 131. Potpuno usklađeno/Fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32019R2088		

Regulativa (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. o objavama povezanim sa održivosti u sektoru finansijskih usluga / Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector (L 317 9.12.2019, 1)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32020R0852

Regulativa (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 / Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, and amending Regulation (EU) 2019/2088 (L 198 22.6.2020, 13)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32023R2631

Regulativa (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću / Regulation (EU) 2023/2631 of the European Parliament and of the Council of 22 November 2023 on European Green Bonds and optional disclosures for bonds marketed as environmentally sustainable and for sustainability-linked bonds (L 2631 30.11.2023, 1)

Djelimično usklađeno/Partially harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi utvrđivanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrtu/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Djelimična usklađenost sa Regulativom 32023R2631 ostvarena je u dijelu koji se odnosi na:

- Prilog I (član 11 Predloga zakona - Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja). Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na obavezu pripreme sažetka prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije, kao i na obavezu pribavljanja pozitivne ocjene eksternog ocjenjivača prije izdavanja obveznice. Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom na osnovu Uredbe (EU) 2023/2631, dok će njegova praktična primjena i tehnička razrada, po potrebi, biti uređene pravilima Komisije.

- PRILOG II (član 12 Predloga zakona – Izvještaj o raspodjeli prihoda i ocjenu nakon izdavanja).

Odredbama člana 12 Predloga zakona propisana je obaveza sastavljanja godišnjih izvještaja o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, objedinjavanja više izdanja u jednom izvještaju, te pribavljanje ocjene eksternog ocjenjivača nakon raspodjele prihoda ili promjena u portfelju imovine, čime se uspostavlja osnovni zakonski okvir. Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom detaljnih tehničkih obrazaca, metodologija i strukture procjena eksternih ocjenjivača propisanih Prilogom IV Uredbe (EU) 2023/2631, dok će njihova dalja razrada i eventualna prilagođavanja, po potrebi, biti uređeni podzakonskim aktima Komisije.

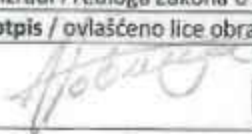
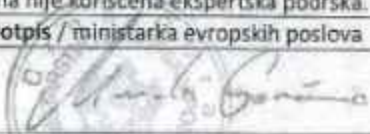
- PRILOG III (član 13 Predloga zakona - Izvještaj o uticaju na životnu sredinu).

Odredbama člana 13 Predloga zakona propisana je obaveza sastavljanja i objavljivanja izvještaja o uticaju korišćenja prihoda od evropskih zelenih obveznica na životnu sredinu, mogućnost objedinjavanja više izdanja u jednom izvještaju, te pribavljanje ocjene eksternog ocjenjivača, čime se uspostavlja osnovni zakonski okvir za primjenu zahtjeva propisanih Uredbom. Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom detaljnih tehničkih obrazaca i strukture izvještavanja propisanih Prilogom IV Uredbe (EU) 2023/2631, dok će njihova dalja razrada i eventualna prilagođavanja, po potrebi, biti uređeni podzakonskim aktima Komisije.

- PRILOG IV (član 11 i član 12 Predloga zakona).

Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na tehničke zahtjeve i sadržaj procjena eksternih ocjenjivača. Prilog IV propisuje detaljne tehničke obrasce, metodologije, ključne pretpostavke i elemente procjene prije i nakon izdavanja obveznica, uključujući izvještaje o uticaju na životnu sredinu, koji su neposredno primjenjivi na nivou EU i nisu u potpunosti preneseni u nacionalni zakon.

Potpuna usklađenost može se ostvariti tek kroz neposrednu primjenu standarda sadržaja procjena eksternih ocjenjivača kako je definisano Prilogom IV Uredbe (EU) 2023/2631, dok će detaljnija tehnička razrada i eventualna nacionalna prilagođavanja biti uređena podzakonskim aktima Komisije.

Rok: Do ulaska u EU.	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava sa kojima je potrebno uskladiti nacrt propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Regulativa 32019R2088, 32020R0852 i 32023R2631 nisu prevedene na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o zelenim i održivim obveznicama nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga Zakona o zelenim i održivim obveznicama nije korišćena ekspertna podrška.	
Potpis / ovlašteno lice obradivaca propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
	

Datum:



Datum:



Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLADENOSTI

1. Identifikacioni broj (iB) nacrta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrta/predloga propisa na Vladi		
MF-TU/PZ/26/02		MF-EU/PZ/26/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Regulativa (EU) 2019/2088 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2019. o objavama povezanim sa održivosti u sektoru finansijskih usluga - 32019R2088				
Regulativa (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 - 32020R0852				
Regulativa (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću - 32023R2631				
3. Naziv nacrta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o zelenim i održivim obveznicama		Proposal for the Law on Green and Sustainable Bonds		
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Regulativa (EU) 2019/2088				
GLAVA I. PREDMET I DEFINICIJE Član 1. Predmet Ovom Uredbom se utvrđuju usklađena pravila o transparentnosti za učesnike na finansijskim tržištima i finansijske savjetnike u pogledu uključivanja rizika održivosti i uzimanja u obzir štetnih učinaka na	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se pravila za izdavanje obveznica koje u svom nazivu koriste izraz „evropska zelena obveznica“ ili oznaku „EuG8“, pravila o transparentnosti i objavljivanju informacija koje se odnose na održivost u poslovanju učesnika na finansijskom tržištu i	Potpuno usklađeno		

održivost u njihovim procesima i pružanja informacija povezanih s održivošću i u vezi sa finansijskim proizvodima.	finansijskih savjetnika, postupak registracije i nadzora nad radom eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom radi određivanja stepena ekološke održivosti ulaganja, kao i obaveze pravnih lica koja su dužna da objavljuju nefinansijski izvještaj ili konsolidovani nefinansijski izvještaj, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje zelenih i održivih obveznica i primjenu zahtjeva održivih finansija u Crnoj Gori.			
Član 2. Definicije Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „učesnik na finansijskom tržištu” znači: (a) društvo za osiguranje koje nudi investicioni osiguravajući proizvod; (b) investiciono društvo koje pruža usluge upravljanja portfeljem; (c) institucija za profesionalno penziono osiguranje (IORP); (d) proizvođač penzionog proizvoda; (e) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom (UAIF); (f) pružalac panevropskih ličnih penzionih proizvoda (PEPP);	Značenje izraza Član 4 Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 27) učesnik na finansijskom tržištu znači: a) društvo za osiguranje koje nudi investicioni osiguravajući proizvod; b) investiciono društvo koje pruža usluge upravljanja portfeljem; c) institucija za profesionalnu penzionu štednju - subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzionim fondovima; Nema odgovarajuće odredbe. d) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove; e) pružalac panevropskih ličnih penzionih proizvoda (PEPP);	Potpuno usklađeno Neprenosivo	Ova definicija nije transponovana jer u pravnom sistemu Crne Gore ne postoji kategorija „proizvođača penzionog proizvoda”, niti regulatorni okvir koji prepoznaje takav subjekt kao poseban učesnik na finansijskom tržištu.	

(g) društvo za upravljanje kvalifikovanim fondom rizičnog kapitala koji je registrovan u skladu s članom 14. Uredbe (EU) br. 345/2013; (g) društvo za upravljanje kvalifikovanim fondom za socijalno poduzetništvo registrovanog u skladu s članom 15. Uredbe (EU) br. 346/2013; (i) društvo za upravljanje subjektom za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (društvo za upravljanje UCITS-ima); ili (j) kreditna institucija koja pruža usluge upravljanja portfeljem; 2. „društvo za osiguranje“ znači društvo za osiguranje koje ima odobrenje za rad u skladu s članom 18. Direktive 2009/138/EZ; 3. „Investicioni proizvod zasnovan na osiguranju“ znači: (a) investicioni proizvod zasnovan na osiguranju kako je definisan u tački (2) člana 4 Uredbe (EU) br. 1286/2014 Evropskog parlamenta i Savjeta (19); ili	f) društvo za upravljanje kvalifikovanim fondom rizičnog kapitala - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u mala i srednja preduzeća u ranim fazama razvoja, koja nisu izlistana na uređenom tržištu, i koje ispunjava propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda rizičnog kapitala u obavljanju djelatnosti; g) društvo za upravljanje fondom za socijalno preduzetništvo - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u preduzeća koja ostvaruju mjerljive društvene ili ekološke ciljeve, uz mogućnost ostvarivanja dobiti, i koje ispunjava propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda za socijalno preduzetništvo u obavljanju djelatnosti; h) društvo za upravljanje je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom; i) kreditna institucija koja pruža usluge upravljanja portfeljem. Značenje izraza Član 4 29) društvo za osiguranje je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje oblast osiguranja; Značenje izraza Član 4 30) investicioni osiguravajući proizvod - proizvod osiguranja života koji, pored osiguravajuće komponente, nudi i mogućnost ulaganja, tako da vrijednost po isteku ugovora ili otkupna			
--	--	--	--	--

(b) proizvod osiguranja koji je dostupan profesionalnom investitoru i koji nudi vrijednost dospjeća ili otkupnu vrijednost koja je u potpunosti ili djelimično izložena, direktno ili indirektno, fluktuacijama tržišta; 4. „društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom“ ili „upravljač alternativnim investicionim fondom“ znači društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom kako je definisano u tački (b) člana 4(1) Direktive 2011/61/EU 5. „investiciono društvo“ znači investiciono društvo kako je definisano u članu 4., stavu 1. tački 1. Direktive 2014/65/EU; 6. „upravljanje portfeljem“ znači upravljanje portfeljem kako je definisano članom 4 stav 1 tačka 8. Direktive 2014/65/EU; 7. „institucija za profesionalno penziono osiguranje“ ili „IOPZ“ znači institucija za profesionalno penziono osiguranje ovlaštena ili registrovana u skladu sa članom 9 Direktive (EU) 2016/2341, osim institucije u vezi sa kojom je država članica odlučila da primijeni član 5 te direktive ili institucije koja upravlja penzionim planovima koji zajedno imaju manje od 15 članova ukupno; 8. „penzioni proizvod“ znači: penzioni proizvod iz člana 2. stav 2. tačke (e) Uredbe (EU) br. 1286/2014; ili (b) pojedinačni penzioni proizvod iz člana 2 stav 2 tačke (g) Uredbe (EU) br. 1286/2014; 9. „Panevropski lični penzijski proizvod“ ili „PEPP“ znači proizvod kako je navedeno u tački (2) člana 2 Uredbe (EU) 2019/1238;	vrijednost osiguranja u cijelosti ili djelimično zavisi, direktno ili indirektno, od kretanja na finansijskom tržištu; Značenje izraza Član 4 31) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove Značenje izraza Član 4 32) investiciono društvo je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje oblast tržišta kapitala; Značenje izraza Član 4 33) upravljanje portfeljem je upravljanje u skladu sa zakonom koji uređuje oblast tržišta kapitala; Značenje izraza Član 4 34) institucija za profesionalnu penzionu štednju je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzionim fondovima; Nema odgovarajuće odredbe Značenje izraza Član 4 35) paneovropski lični penzioni proizvod (PEPP) je lični penzioni proizvod dugoročne štednje koji fizičko lice ugovara sa ovlaštenim finansijskim	Neprenosivo	Ova definicija nije transponovana jer pravni okvir Crne Gore ne prepoznaje penzione proizvode i pojedinačne penzione proizvode, niti postoji odgovarajući regulatorni režim za takve proizvode.	
---	--	--------------------	--	--

10. „Društvo za upravljanje UCITS fondovima“ znači: (a) društvo za upravljanje kako je definirano u tački (b) člana 2(1) Direktive 2009/65/EZ; ili (b) investiciono društvo ovlašteno u skladu sa Direktivom 2009/65/EZ koje nije odredilo društvo za upravljanje ovlašteno u skladu sa tom direktivom za svoje upravljanje; 11. „finansijski savjetnik“ znači: (a) posrednik u osiguranju koji pruža usluge savjetovanja o osiguranju u vezi s investicionim osiguravajućim proizvodima; (b) društvo za osiguranje koje pruža usluge savjetovanja o osiguranju u vezi s investicionim osiguravajućim proizvodima; (c) kreditna institucija koja pruža usluge investicionog savjetovanja; (d) investiciono društvo koje pruža usluge investicionog savjetovanja; (e) UAIF koji pruža usluge investicionog savjetovanja u skladu s članom 6 stav 4 tačka (b) podtačkom i. Direktive 2011/61/EU; ili (f) društvo za upravljanje UCITS-ima koje pruža usluge investicionog savjetovanja u skladu s članom 6 stav 3 tačkom (b) podtačkom i. Direktive 2009/65/EZ;	društvom radi obezbjeđivanja prihoda u starosti, u okviru ugovora o ličnom penzionom proizvodu, koji ne omogućava prijevremeni otkup ili ga omogućava samo u strogo ograničenim slučajevima, i koji se zasniva na jedinstvenim standardima za cijelo područje Evropske unije; Značenje izraza Član 4 36) društvo za upravljanje je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom Značenje izraza Član 4 34) finansijski savjetnik znači: a) posrednik u osiguranju koji pruža usluge savjetovanja o osiguranju u vezi sa investicionim osiguravajućim proizvodima; b) kreditna institucija koja pruža usluge investicionog savjetovanja; c) investiciono društvo koje pruža usluge investicionog savjetovanja; d) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondovima koje pruža usluge investicionog savjetovanja u sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove, ili e) društvo za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom koje pruža usluge investicionog savjetovanja u			
---	--	--	--	--

12. „finansijski proizvod“ znači: a) portfelj kojim se upravlja u skladu sa tačkom 6. ovog člana; b) alternativni investicioni fond (AIF); c) investicioni osiguravajući proizvod; d) penzionirani proizvod; e) penzionirani program; f) UCITS; ili g) PEPP; 13. „alternativni investicioni fondovi“ ili „AIF-i“ znači AIF-i kako su definisani članom 4 stav 1 tačka (a) Direktive 2011/61/EU;	skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom; Značenje izraza Član 4 28) „finansijski proizvod“ znači: a) portfelj kojim se upravlja na osnovu ovlašćenja klijenta, na individualnoj i diskrecionoj osnovi, pri čemu takav portfelj obuhvata jedan ili više finansijskih instrumenata; b) alternativni investicioni fond (AIF); c) investicioni osiguravajući proizvod; Nema odgovarajuće odredbe e) penzionirani program; f) UCITS fond; ili g) panevropski lični penzionirani proizvod (PEPP). Značenje izraza Član 4 38) alternativni investicioni fondovi su alternativni investicioni fondovi u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove;	Neprenosivo	Ova definicija nije transponovana jer pravni okvir Crne Gore ne prepoznaje penzione proizvode i pojedinačne penzione proizvode, niti postoji odgovarajući regulatorni režim za takve proizvode.	
--	---	--------------------	--	--

14. „penzioni program“ znači penzioni program kako je definisan članom 6 stav 2. Direktive (EU) 2015/2341; 15. „subjekat za kolektivno ulaganje u prenosive hartije od vrijednosti“ ili „UCITS“ znači – znači subjekat ovlašten u skladu sa članom 5 Direktive 2009/65/EZ; 16. „Investicioni savjetovanje“ znači investicionio savjetovanje kako je definisano u tački (4) člana 4(1) Direktive 2014/65/EU; 17. „održiva investicija“ znači investicija u ekonomsku aktivnost koja doprinosi cilju zaštite životne sredine, mjereno, na primer, ključnim indikatorima efikasnosti resursa o korišćenju energije, obnovljive energije, sirovina, vode i zemljišta, o proizvodnji otpada i emisijama gasova staklene bašte, ili o njenom uticaju na biodiverzitet i cirkularnu ekonomiju, ili investicija u ekonomsku aktivnost koja doprinosi društvenom cilju, posebno investicija koja doprinosi borbi protiv nejednakosti ili koja podstiče socijalnu koheziju, socijalnu integraciju i radne odnose, ili investicija u ljudski kapital ili ekonomski ili socijalno ugrožene zajednice, pod uslovom da takva ulaganja značajno ne štete nijednom od tih ciljeva i da kompanije u koje se ulaže poštuju dobre prakse upravljanja, posebno u pogledu dobrih upravljačkih struktura, odnosa sa zaposlenima, naknada osoblja i poštovanja poreskih propisa;	Značenje izraza Član 4 39) penzioni program je penzioni program u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzione fondove; Značenje izraza Član 4 40) subjekat za zajednička ulaganja u prenosive hartije od vrijednosti je subjekat koji ima odobrenje za rad u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom; Značenje izraza Član 4 41) investiciono savjetovanje je investiciono savjetovanje u skladu sa zakonom koji uređuje tržišta kapitala; Značenje izraza Član 4 42) održivo ulaganje je ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju ciljeva zaštite životne sredine, mjereno, na primjer, ključnim pokazateljima efikasnosti resursa u pogledu upotrebe energije, obnovljivih izvora energije, sirovina, vode i zemljišta, stvaranja otpada, emisija gasova sa efektom staklene bašte, biodiverziteta i cirkularne ekonomije; ili ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju socijalnih ciljeva, posebno ulaganja koja doprinose smanjenju nejednakosti, podstiču socijalnu koheziju, socijalnu integraciju i radne odnose, ili ulaganja u ljudski kapital ili ekonomski ili socijalno ugrožene zajednice, pod uslovom da takvim ulaganjima nije nanescena značajna šteta nijednom od tih ciljeva i da društva u koja se ulaže primjenjuju prakse dobrog upravljanja, naročito u			
---	--	--	--	--

18. „profesionalni investitor“ znači klijent koji ispunjava kriterijume utvrđene u Prilogu II Direktive 2014/65/EU;

pogledu primjerenih upravljačkih struktura, odnosa sa zaposlenima, politike naknada i izvršavanja poreskih obaveza;

Značenje izraza

Član 4

43) profesionalnim investitorom smatra se:

1) subjekt koji ima odobrenje za rad ili subjekt nadzora u poslovanju na finansijskim tržištima i to:

- a) kreditne institucije;
- b) investiciona društva;
- c) druge finansijske institucije koje imaju dozvolu za rad ili su subjekti nadzora;
- d) društva za osiguranje;
- e) subjekti za zajednička ulaganja i njihova društva za upravljanje;
- f) penzioni fondovi i njihova društva za upravljanje;
- g) trgovci robom i robnim derivatima; i
- h) drugi institucionalni investitori.

2) veliko društvo koje ispunjava dva od sljedećih uslova:

- a) ima ukupnu aktivu od najmanje 20.000.000,00 eura;
- b) ima godišnji neto prihod od najmanje 40.000.000,00 eura; i
- c) ima kapital od najmanje 2.000.000,00 eura.

3) Vlada Crne Gore, Centralna banka, međunarodne organizacije kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i druge slične međunarodne organizacije; i

4) drugi investitori čija je pretežna djelatnost ulaganje u finansijske instrumente, uključujući subjekte koji se bave sekjuritizacijom imovine ili drugim finansijskim transakcijama;

19. „mali investitor“ znači investitor koji nije profesionalni investitor; 20. „posrednik u osiguranju“ znači posrednik u osiguranju kako je definisan u tački (3) člana 2(1) Direktive (EU) 2016/97; 21. „savjetovanje o osiguranju“ znači savjetovanje kako je definisano u tački (15) člana 2(1) Direktive (EU) 2016/97; 22. „rizik održivosti“ znači ekološki, društveni ili upravljački događaj ili uslov koji, ako se dogodi, može prouzrokovati stvarni ili potencijalni materijalni negativan uticaj na vrijednost investicije; 23. „Evropski dugoročni investicioni fond“ ili „ELTIF“ znači fond odobren u skladu sa članom 6 Uredbe (EU) 2015/760;	Značenje izraza Član 4 44) mali investitor je investitor koji nije profesionalni investitor; Značenje izraza Član 4 45) posrednik u osiguranju je posrednik u osiguranju u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje; Značenje izraza Član 4 46) savjetovanje o osiguranju je savjetovanje u skladu sa zakonom koji uređuje osiguranje; Značenje izraza Član 4 47) rizik održivosti je događaj ili stanje u oblasti zaštite životne sredine, socijalnih pitanja ili upravljanja, koji može imati stvarni ili potencijalno značajan negativan uticaj na vrijednost ulaganj. Značenje izraza Član 4 75) Evropski fond za dugoročna ulaganja (ELTIF) je alternativni investicioni fond za dugoročno ulaganje, čiji je cilj prikupljanje i usmjeravanje kapitala prema dugoročnim ulaganjima u realnu ekonomiju, između ostalog, ulaganjima kojim se promoviraju evropski zeleni plan i druga prioritetna područja, u skladu sa ciljevima Evropske Unije za pametan i održiv rast, koji je osnovan i kojim se trguje u Evropskoj Uniji.			
---	--	--	--	--

24. „Faktori održivosti“ podrazumijevaju ekološka, društvena i pitanja vezana za zaposlene, poštovanje ljudskih prava, pitanja borbe protiv korupcije i podmičivanja.	Značenje izraza Član 4 45) činioci održivosti su pitanja koja se odnose na zaštitu životne sredine, socijalna pitanja, pitanja vezana za zaposlene, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i protiv podmičivanja			
<i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> Član 2a Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ 1. Evropski nadzorni organi osnovani Uredbama (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta (zajednički „ESA“), preko Zajedničkog odbora, razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se preciziraju detalji sadržaja i prezentacije informacija u vezi sa principom „nenanošenja značajne štete“ iz tačke (17) člana 2 ove Uredbe, u skladu sa sadržajem, metodologijama i prezentacijom u pogledu indikatora održivosti u vezi sa negativnim uticajima iz stavova 6 i 7 člana 4 ove Uredbe. 2. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA) podnose nacrt regulatornih tehničkih standarda iz stava 1 Komisiji do 30. decembra 2020. godine. 3. Komisiji se delegira ovlašćenje da dopuni ovu uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda iz stava 1 ovog člana u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 3 Transparentnost politika rizika održivosti 1. Učesnici na finansijskom tržištu objavljuju na svojim veb stranicama informacije o svojim politikama o integraciji rizika održivosti u svoj proces donošenja investicionih odluka. 2. Finansijski savjetnici će na svojim veb stranicama objaviti informacije o svojim politikama o integraciji rizika održivosti u svoje investicione savjete ili savjete o osiguranju.	Transparentnost politika u oblasti rizika održivosti Član 50 (1) Učesnici na finansijskom tržištu dužni su da na svojim internet stranicama objave informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u proces donošenja odluka o ulaganju.	Potpuno usklađeno		

	(2) Investicioni savjetnici dužni su da na svojim internet stranicama objave informacije o svojim politikama u vezi sa uključivanjem rizika održivosti u svoja investiciona savjetovanja ili savjetovanja o osiguranju.			
Član 4 Transparentnost negativnih uticaja na održivost na nivou entiteta 1. Učesnici na finansijskom tržištu objavljuju i održavaju na svojim veb stranicama: (a) tamo gdje razmatraju glavne negativne uticaje investicionih odluka na faktore održivosti, izjavu o politikama dužne pažnje u vezi sa tim uticajima, uzimajući u obzir njihovu veličinu, prirodu i obim njihovih aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje; ili (b) tamo gdje ne razmatraju negativne uticaje investicionih odluka na faktore održivosti, jasne razloge zašto to ne čine, uključujući, gdje je relevantno, informacije o tome da li i kada namjeravaju da razmotre takve negativne uticaje. 2. Učesnici na finansijskom tržištu u informacije dostavljene u skladu sa tačkom (a) stava 1 uključuju najmanje sledeće: (a) informacije o svojim politikama o identifikaciji i određivanju prioriteta glavnih negativnih uticaja i indikatora održivosti; (b) opis glavnih negativnih uticaja na održivost i svih preduzetih ili, gdje je to relevantno, planiranih mjera u vezi sa njima; (c) kratke rezimee politika angažovanja u skladu sa članom 3g Direktive 2007/36/EZ, gdje je to primjenljivo;	Transparentnost negativnih uticaja na održivost na nivou subjekta Član 51 (1) Učesnici na finansijskom tržištu na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju: 1) ako uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, izjavu o politikama dužne pažnje u vezi sa tim uticajima, uzimajući u obzir svoju veličinu, prirodu i obim svojih aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje; ili 2) ako ne uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, jasne razloge zbog kojih to ne čine, uključujući, ako je primjenljivo, informacije o tome da li namjeravaju uzeti u obzir takve uticaje i kada planiraju to da učine. (2) Učesnici na finansijskom tržištu u informacije koje objavljuju u skladu sa stavom 1 tačka 1 uključuju najmanje: 1) informacije o svojim politikama za identifikovanje glavnih negativnih uticaja na održivost i pokazatelja održivosti, kao i o određivanju prioriteta u vezi sa tim uticajima i pokazateljima; 2) opis glavnih negativnih uticaja na održivost i mjera koje su u vezi s tim preduzete ili, ako je primjenljivo, planiranih mjera; 3) ako je primjenljivo, kratke sažetke politika angažovanja koje obuhvataju način na koji učesnik na finansijskom tržištu:	Potpuno usklađeno		

(d) referencu na njihovo poštovanje kodeksa odgovornog poslovnog ponašanja i međunarodno priznatih standarda za dužnu pažnju i izvještavanje i, gdje je to relevantno, stepen njihove usklađenosti sa ciljevima Pariskog sporazuma 3. Odstupajući od stava 1, od 30. juna 2021. godine, učesnici na finansijskom tržištu koji na datum bilansa stanja prelaze kriterijum prosječnog broja od 500 zaposlenih tokom finansijske godine objavljuju i održavaju na svojim veb stranicama izjavu o svojim politikama dužne pažnje u pogledu glavnih negativnih uticaja investicionih odluka na faktore održivosti. Ta izjava mora da sadrži barem informacije navedene u stavu 2. 4. Odstupajući od stava 1 ovog člana, od 30. juna 2021. godine, učesnici na finansijskom tržištu koji su matična preduzeća velike grupe kako je navedeno u članu 3(7) Direktive 2013/34/EU, koji na datum bilansa stanja grupe, na konsolidovanoj osnovi, prelaze kriterijum prosječnog broja od 500 zaposlenih tokom finansijske godine objavljuju i održavaju na svojim veb stranicama izjavu o svojim politikama dužne pažnje u pogledu glavnih negativnih uticaja investicionih odluka na faktore održivosti. Ta izjava mora najmanje da sadrži informacije navedene u stavu 2. 5. Finansijski savjetnici objavljuju i ažuriraju na svojim veb stranicama: (a) informacije o tome da li, uzimajući u obzir svoju veličinu, prirodu i obim svojih aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda o kojima savjetuju, u svojim investicionim savjetima ili savjetima o osiguranju uzimaju u obzir glavne negativne uticaje na faktore održivosti; ili (b) informacije o tome zašto ne uzimaju u obzir negativne uticaje investicionih odluka na faktore održivosti u svojim investicionim savjetima ili savjetima o osiguranju, i, gdje je to relevantno, uključujući informacije o tome da li i kada namjeravaju da uzmu u obzir takve negativne uticaje. 6. Do 30. decembra 2020. godine, ESA će, preko Zajedničkog odbora razviti nacrt regulatornih tehničkih standarda u skladu sa članovima	a) prati društva u koja ulaže u pogledu strategije, finansijskih i nefinansijskih rezultata, rizika, strukture kapitala, uticaja na životnu sredinu i društvo i korporativnog upravljanja; b) ostvaruje prava glasa i druga prava akcionara; c) vodi dijalog sa društvima u koja ulaže; d) sarađuje sa drugim akcionarima i komunicira sa relevantnim zainteresovanim stranama; e) upravlja stvarnim i mogućim sukobima interesa u vezi sa angažovanjem akcionara. 4) upućivanje na primjenu kodeksa odgovornog poslovnog ponašanja i međunarodno priznatih standarda u oblasti dužne pažnje i izvještavanja, kao i, ako je primjenjivo, stepen usklađenosti sa ciljevima Pariskog sporazuma. (3) Odstupajući od stava 1 ovog člana, učesnici na finansijskom tržištu koji na dan bilansa premašuju kriterijum prosječnog broja od 500 zaposlenih tokom finansijske godine na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti. Ta izjava sadrži najmanje informacije iz stava 2 ovog člana. (4) Odstupajući od stava 1 ovog člana, učesnici na finansijskom tržištu koji su matična društva grupe koja se sastoji od matičnog društva i zavisnih društava koja se konsoliduju, a koja na dan bilansa grupe na konsolidovanoj osnovi: 1) premašuju prosječan broj od 500 zaposlenih tokom finansijske godine, i 2) istovremeno ispunjavaju najmanje dva od sljedeća tri kriterijuma: a) ukupna aktiva od 25.000.000 eura ili više; b) neto prihod od 50.000.000 eura ili više;			
--	--	--	--	--

10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 o sadržaju, metodologijama i prezentaciji informacija iz stavova 1 do 5 ovog člana u pogledu indikatora održivosti u vezi sa negativnim uticajima na klimu i drugim negativnim uticajima vezanim za životnu sredinu. ESA će, gdje je to relevantno, tražiti doprinos od Evropske agencije za životnu sredinu i Zajedničkog istraživačkog centra Evropske komisije. Komisiji se ovlašćuje da dopuni ovu uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010. 7. Do 30. decembra 2021. godine, Evropske nadležne agencije za nadzor (EU) će, preko Zajedničkog odbora, razviti nacрте regulatornih tehničkih standarda u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 o sadržaju, metodologijama i prezentaciji informacija iz stavova 1 do 5 ovog člana u pogledu indikatora održivosti u vezi sa negativnim uticajima u oblasti socijalnih i radničkih pitanja, poštovanja ljudskih prava, borbe protiv korupcije i podmičivanja. Komisiji se ovlašćuje da dopuni ovu uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.	c) prosječan broj od 250 zaposlenih tokom finansijske godine, dužni su da na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi sa glavnim negativnim uticajima odluka o ulaganju na činioce održivosti. Izjava sadrži najmanje informacije iz stava 2 ovog člana. (5) Finansijski savjetnici na svojim internet stranicama objavljuju i ažuriraju: 1) informacije o tome da li, imajući u vidu svoju veličinu, prirodu i obim aktivnosti i vrste finansijskih proizvoda u vezi sa kojima pružaju savjete, u svom investicionom savjetovanju ili savjetovanju o osiguranju uzimaju u obzir glavne negativne uticaje na činioce održivosti; ili 2) informacije o razlozima zbog kojih u svom investicionom savjetovanju ili savjetovanju o osiguranju ne uzimaju u obzir glavne negativne uticaje odluka o ulaganju na činioce održivosti, kao i, ako je primjenljivo, informacije o tome da li namjeravaju da uzmu u obzir takve negativne uticaje i kada to planiraju da učine.			
Član 5 Transparentnost politika nagrađivanja u vezi sa integracijom rizika održivosti 1. Učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici u svoje politike nagrađivanja uključuju informacije o tome kako su te politike usklađene sa integracijom rizika održivosti i objavljuju te informacije na svojim veb stranicama. 2. Informacije navedene u stavu 1 biće uključene u politike nagrađivanja koje su učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici dužni da uspostave i održavaju u skladu sa sektorskim zakonodavstvom, posebno direktivama 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/65/EU, (EU) 2016/97 i (EU) 2016/2341.	Transparentnost politika o isplati bonusa u vezi sa rizicima održivosti Član 52 (1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga i finansijski savjetnici dužni su da u svojim politikama nagrađivanja uključuju informacije o tome kako su te politike usklađene sa uključivanjem rizika održivosti i da te informacije objave na svojim internet stranicama. (2) Informacije iz stava 1 ovog člana unose se u politike nagrađivanja koje su ti subjekti dužni da uspostave i primjenjuju u skladu sa propisima kojima se uređuje njihovo poslovanje.	Potpuno usklađeno		

	(3) Bliži sadržaj i način objavljivanja informacija iz stava 1 ovog člana utvrđuje Komisija.			
Član 6 Transparentnost integracije rizika održivosti 1. Učesnici na finansijskom tržištu moraju u predugovornim objavama da uključe opise sledećeg: (a) načina na koji su rizici održivosti integrirani u njihove investicione odluke; i b) rezultata procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje. Ako učesnici na finansijskim tržištima rizike održivosti ne smatraju relevantnima, opisi iz prvog podstava moraju sadržati jasno i sažeto objašnjenje razloga za to. 2. Finansijski savjetnici će u predugovornim objavljivanjima uključiti opise sledećeg: (a) načina na koji su rizici održivosti integrirani u njihove investicione ili osiguravajuće savjete; i (b) rezultat procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda o kojima savjetuju. Ukoliko finansijski savjetnici smatraju da rizici održivosti nisu relevantni, opisi navedeni u prvom podstavu moraju da sadrže jasno i koncizno objašnjenje razloga za to. 3. Informacije navedene u stavovima 1 i 2 ovog člana objavljuju se na sledeći način: (a) za upravljačke fondove rizičnog kapitala (AIFM), u objavljivanju informacija investitorima navedenih u članu 23(1) Direktive 2011/6; (b) za osiguravajuća društva, u pružanju informacija navedenih u članu 185(2) Direktive 2009/138/EZ ili, gdje je to relevantno, u skladu sa članom 29(1) Direktive (EU) 2016/97; (c) za IPO, u pružanju informacija navedenih u članu 41 Direktive (EU) 2016/2341; (d) za menadžere kvalifikovanih fondova rizičnog kapitala, u pružanju informacija navedenih u članu 13(1) Uredbe (EU) br. 345/2013; (e) za menadžere kvalifikovanih fondova socijalnog preduzetništva, prilikom pružanja informacija navedenih u članu 14(1) Uredbe (EU) br. 346/2013;	Transparentnost uključivanja rizika održivosti u predugovorna obavještenja Član 53 (1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da u svojim predugovornim obavještenjima uključe opis: 1) načina na koji rizici održivosti utiču na njihove odluke o ulaganju; i 2) rezultata procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda koje stavljaju na raspolaganje. (2) Ako učesnici na tržištu finansijskih usluga ocijene da rizici održivosti nisu relevantni za određeni finansijski proizvod, dužni su da u predugovornim obavještenjima daju jasno i sažeto obrazloženje razloga za takvu ocjenu. (3) Finansijski savjetnici dužni su da u predugovornim obavještenjima uključe opis: 1) načina na koji rizici održivosti utiču na pružanje usluga investicionog savjetovanja ili savjetovanja o osiguranju; i 2) rezultata procjene vjerovatnih uticaja rizika održivosti na prinos finansijskih proizvoda o kojima daju savjet. 4) Ako finansijski savjetnici ocijene da rizici održivosti nisu relevantni, dužni su da daju jasno i sažeto obrazloženje razloga. (5) Informacije iz st. 1 - 4 ovog člana objavljuju se u predugovornim obavještenjima u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje tih subjekata, kao i na internet stranicama tih subjekata. (6) Bliži sadržaj i način objavljivanja informacija iz ovog člana utvrđuje Komisija.	Potpuno usklađeno		

(f) za proizvođače penzionih proizvoda, u pisanoj formi blagovremeno prije nego što mali investitor bude obavezan ugovorom koji se odnosi na penzioni proizvod; (g) za kompanije za upravljanje UCITS fondovima, u prospektu navedenom u članu 69 Direktive 2009/65/EZ; (h) za investicione firme koje pružaju upravljanje portfoliom ili pružaju investicione savjete, u skladu sa članom 24(4) Direktive 2014/65/EU; (i) za kreditne institucije koje pružaju upravljanje portfoliom ili pružaju investicione savjete, u skladu sa članom 24(4) Direktive 2014/65/EU; (j) za posrednike u osiguranju i osiguravajuća društva koja pružaju savjete o osiguranju u vezi sa IBIP-ovima i za posrednike u osiguranju koji pružaju savjete o osiguranju u vezi sa penzionim proizvodima izloženim tržišnim fluktuacijama, u skladu sa članom 29(1) Direktive (EU) 2016/97; (k) za upravljačke inovatore investicionih fondova (ALIF) ELTIF-ova, u prospektu iz člana 23 Uredbe (EU) 2015/760; (l) za pružaoce PEPP-a, u ključnom informativnom dokumentu o PEPP-u iz člana 26 Uredbe (EU) 2019/1238.				
Član 7 Transparentnost negativnih uticaja na održivost na nivou finansijskog proizvoda 1. Do 30. decembra 2022. godine, za svaki finansijski proizvod za koji učesnik na finansijskom tržištu primjenjuje tačku (a) člana 4(1) ili člana 4(3) ili (4), objavljivanje podataka na koje se odnosi član 6(3) mora da sadrži sledeće: (a) jasno i obrazloženo objašnjenje da li finansijski proizvod uzima u obzir glavne negativne uticaje na faktore održivosti i, ako jeste, kako; (b) izjavu da su informacije o glavnim negativnim uticajima na faktore održivosti dostupne u informacijama koje treba objaviti u skladu sa članom 11(2). Kada informacije u članu 11(2) uključuju kvantifikacije glavnih negativnih uticaja na faktore održivosti, te informacije mogu da se oslanjaju na odredbe regulatornih tehničkih standarda usvojenih u skladu sa članom 4(6) i (7).	Transparentnost štetnih uticaja na održivost na nivou finansijskog proizvoda Član 54 (1) Za svaki finansijski proizvod, ukoliko učesnik na tržištu finansijskih usluga primjenjuje član 51 stav 1 tačka 1, st. 3 ili 4, kao i objave iz člana 53 stav dužan je da uključi: 1) jasno i obrazloženo objašnjenje da li se, za taj finansijski proizvod, uzimaju u obzir glavni negativni uticaji na činioce održivosti i, ako se uzimaju, način na koji se ti uticaji uzimaju u obzir; 2) izjavu da su informacije o glavnim negativnim uticajima na činioce održivosti dostupne u okviru informacija koje treba objaviti na osnovu člana 58 stav 2 ovog zakona (2) Ako informacije iz člana 58 stav 2 ovog zakona sadrže brojčane pokazatelje glavnih negativnih uticaja na činioce održivosti, ti pokazatelji mogu	Potpuno usklađeno		

2. Kada učesnik na finansijskom tržištu primjenjuje tačku (b) člana 4(1), objavljivanja na koja se odnosi član 6(3) moraju za svaki finansijski proizvod da sadrže izjavu da učesnik na finansijskom tržištu ne razmatra negativne uticaje investicionih odluka na faktore održivosti i razloge za to.	biti zasnovani na tehničkim standardima koje, u skladu sa propisima Evropske unije o održivom finansiranju, donose nadležna tijela Evropske unije (3) Ako učesnik na tržištu finansijskih usluga primjenjuje član 51 stav 1 tačka 2, objave iz člana 53 stav 5 ovog zakona uključuju, za svaki finansijski proizvod, izjavu da učesnik na finansijskom tržištu ne uzima u obzir negativne uticaje odluka o uticajima ulaganja na činioce održivosti, kao i razloge za takvo postupanje.			
Član 8 Transparentnost promocije ekoloških ili društvenih karakteristika u pretugovornim otkrivanjima 1. Kada finansijski proizvod promovise, između ostalih karakteristika, ekološke ili društvene karakteristike ili kombinaciju tih karakteristika, pod uslovom da kompanije u koje se vrše investicije poštuju prakse dobrog upravljanja, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 6(1) i (3) moraju da sadrže sledeće: (a) informacije o tome kako se te karakteristike ispunjavaju; (b) ako je indeks određen kao referentna vrijednost, informacije o tome da li je i kako taj indeks u skladu sa tim karakteristikama; 2. Učesnici na finansijskom tržištu moraju u informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 6(1) i (3) da uključe naznaku gdje se može pronaći metodologija koja se koristi za izračunavanje indeksa iz stava 1. ovog člana. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za dilažavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 2.a Kada učesnici na finansijskom tržištu stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod kako je navedeno u članu 6. Uredbe (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta (2), oni u informacije koje treba otkriti u skladu sa članom 6(1) i (3) ove Uredbe uključuju informacije koje se zahtijevaju u skladu sa članom 6. Uredbe (EU) 2020/852. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za dilažavanje održivih ulaganja</i>	Transparentnost promovisanja ekoloških ili socijalnih obilježja u predugovornim obavještenjima Član 55 (1) Ako finansijski proizvod, pored ostalih obilježja, promovise ekološka ili socijalna obilježja, ili kombinaciju tih obilježja, pod uslovom da društva u koja se ulaže primjenjuju prakse dobrog upravljanja, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona sadrže sljedeće: 1) informacije o načinu na koji se ta obilježja ostvaruju; 2) ako je indeks određen kao referentna vrijednost, informacije o tome da li je i na koji način taj indeks usklađen sa tim obilježjima; (2) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da u informacijama koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 naznače mjesto na kojem je dostupna metodologija korišćena za obračun indeksa iz stava 1 ovog člana.	Potpuno usklađeno		

<i>Izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 3. Evropske nadzorne agencije (ESA), preko Zajedničkog odbora, razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se preciziraju detalji sadržaja i prezentacije informacija koje treba otkriti u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove karakteristike i razlike među njima, kao i cilj da objavljivanje informacija bude tačno, fer, jasno, neobmanjujuće, jednostavno i koncizno. ESA će podnijeti nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu Komisiji do 30. decembra 2020. godine. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za otkrivanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 4. Evropske nadležne agencije (ESA) će, preko Zajedničkog odbora, izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima će se precizirati detalji sadržaja i prezentacije informacija navedenih u stavu 2a ovog člana. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu ovog stava, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove karakteristike i razlike među njima, kao i cilj da objavljivanje informacija bude tačno, pošteno, jasno, ne obmanjujuće, jednostavno i sažeto i, gdje je to potrebno za postizanje tog cilja, izrade nacrt izmjena regulatornih tehničkih standarda navedenih u stavu 3 ovog člana. Nacrti regulatornih tehničkih standarda će uzeti u obzir odgovarajuće datume primjene navedene u tačkama (a) i (b) člana 27(2) Uredbe (EU) 2020/852 u pogledu ciljeva zaštite životne sredine navedenih u članu 9 te Uredbe. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA) podnose nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava Komisiji:	(3) Ako učesnici na tržištu finansijskih usluga stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod iz člana 68 ovog zakona, dužni su da u informacije koje objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključe i informacije koje se zahtijevaju na osnovu člana 68 ovog zakona. Nema odgovarajuće odredbe			
---	---	--	--	--

(a) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (a) i (b) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (c) do (f) člana 9 Uredbe (EU) 2020/852, do 1. juna 2022. godine. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava ovog stava u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.				
Član 9 Transparentnost održivih investicija u predugovornim objavljivanjima 1. Kada finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i kada je indeks određen kao referentna vrijednost, informacije koje treba objaviti u skladu sa članom 6(1) i (3) moraju biti praćene sljedećim: (a) informacijama o tome kako je određeni indeks usklađen sa tim ciljem; (b) objašnjenjem zašto i kako se određeni indeks usklađen sa tim ciljem razlikuje od indeksa širokog tržišta. 2. Kada finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i nijedan indeks nije određen kao referentna vrijednost, informacije koje treba otkriti u skladu sa članom 6(1) i (3) moraju da sadrže objašnjenje o tome kako se taj cilj postiže. 3. Kada finansijski proizvod ima za cilj smanjenje emisije ugljenika, informacije koje se otkrivaju u skladu sa članom 6(1) i (3) moraju da uključuju cilj izloženosti niskim emisijama ugljenika radi postizanja dugoročnih ciljeva globalnog zagrijavanja iz Pariskog sporazuma. Odstupajući od stava 2 ovog člana, kada nije dostupna referentna vrednost EU za klimatsku tranziciju ili referentna vrijednost EU usklađena sa Parizom u skladu sa Uredbom (EU) 2016/1011 Evropskog parlamenta i Savjeta (3), informacije na koje se odnosi član 6. moraju da sadrže detaljno objašnjenje kako se obezbjeđuje kontinuirani napor za postizanje cilja smanjenja emisija ugljenika u cilju ostvarivanja dugoročnih ciljeva globalnog zagrijavanja iz Pariskog sporazuma. 4. Učesnici na finansijskom tržištu uključuju u informacije koje treba da se objelodane u skladu sa članom 6(1) i (3) naznaku gdje se može naći metodologija koja se koristi za izračunavanje indeksa iz stava 1. ovog člana i referentne vrijednosti iz drugog podstava stava 3. ovog	Transparentnost održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima Član 56 (1) Ako finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i utvrđen je indeks kao referentna vrijednost, uz informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona, prilaže se sljedeće: 1) informacije o tome na koji je način određeni indeks usklađen sa tim ciljem; 2) objašnjenje o tome zašto i na koji način se utvrđeni indeks koji je usklađen sa tim ciljem razlikuje od šireg tržišnog indeksa. (2) Ako finansijski proizvod ima za cilj održivo ulaganje i nije utvrđen indeks kao referentna vrijednost, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju objašnjenje načina na koji taj cilj treba ostvariti. (3) Ako finansijski proizvod ima za cilj smanjenje emisija ugljenika, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju cilj u pogledu izloženosti niskim emisijama ugljenika radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva u vezi sa globalnim zagrijavanjem utvrđenih Pariskim sporazumom. (4) Odstupajući od stava 2 ovog člana, ako ne postoji referentna vrijednost EU za klimatsku tranziciju ili referentna vrijednost EU usklađena sa Pariskim sporazumom, informacije iz člana 53	Potpuno usklađeno		

člana. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 4a. Učesnici na finansijskom tržištu moraju u informacije koje treba da se objelodane u skladu sa članom 6(1) i (3) ove uredbe uključiti informacije koje se zahtijevaju u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2020/852. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 5. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA), preko Zajedničkog odbora, razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se preciziraju detalji sadržaja i prezentacije informacija koje treba otkriti u skladu sa stavovima 1 do 4 ovog člana. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu ovog stava, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove ciljeve navedene u stavovima 1, 2 i 3 i razlike među njima, kao i cilj da objavljivanje informacija bude tačno, fer, jasno, neobmanjujuće, jednostavno i koncizno. ESA će podnijeti nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu Komisiji do 30. decembra 2020. godine. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 6. Evropske nadležne agencije (ESA) će, preko Zajedničkog odbora, izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se precizirali detalji sadržaja i prezentacije informacija navedenih u stavu 4a ovog člana. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu ovog stava, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove ciljeve navedene u stavu 4a ovog člana	ovog zakona uključuju detaljno objašnjenje načina obezbjeđivanja trajnog napora za postizanje cilja smanjenja emisija ugljenika u skladu sa dugoročnim ciljevima Pariskog sporazuma. (5) Učesnici na tržištu finansijskih usluga u informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju i naznaku mjesta na kojem se može pronaći metodologija upotrijebljena za obračun indeksa iz stava 1 ovog člana i referentnih vrijednosti iz stava 3 ovog člana. (6) Učesnici na tržištu finansijskih usluga u informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 53 st. 1 i 5 ovog zakona uključuju i informacije koje se zahtijevaju na osnovu člana 67 ovog zakona.			
---	---	--	--	--

i razlike među njima, kao i cilj da objavljivanje informacija bude tačno, pošteno, jasno, ne obmanjujuće, jednostavno i sažeto i, gdje je to potrebno za postizanje tog cilja, izrade nacrtu izmjena regulatornih tehničkih standarda navedenih u stavu 5 ovog člana. Nacrti regulatornih tehničkih standarda će uzeti u obzir odgovarajuće datume primjene navedene u tačkama (a) i (b) člana 27(2) Uredbe (EU) 2020/852 u pogledu ciljeva zaštite životne sredine navedenih u članu 9 te Uredbe. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA) podnose nacrtu regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava Komisiji: (a) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (a) i (b) člana 9 Uredbe (EU) 2020/852, do 1. juna 2021. godine; i (b) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (c) do (f) člana 9 Uredbe (EU) 2020/852, do 1. juna 2022. godine. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava ovog stava u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.				
Član 10 Transparentnost promocije ekoloških ili društvenih karakteristika i održivih investicija na veb-sajtovima 1. Učesnici na finansijskom tržištu objavljuju i održavaju na svojim veb-stranicama sljedeće informacije za svaki finansijski proizvod naveden u članu 8(1) i članu 9(1), (2) i (3): (a) opis ekoloških ili društvenih karakteristika ili cilja održivog ulaganja; (b) informacije o metodologijama koje se koriste za procjenu, mjerenje i praćenje ekoloških ili društvenih karakteristika ili uticaja održivih investicija izabranih za finansijski proizvod, uključujući izvore podataka, kriterijume za proveru osnovne imovine i relevantne indikatore održivosti koji se koriste za mjerenje ekoloških ili društvenih karakteristika ili ukupnog održivog uticaja finansijskog proizvoda; (c) informacije navedene u članovima 8 i 9; (d) informacije navedene u članu 11. Informacije koje se otkrivaju u skladu sa prvim podstavom moraju biti jasne, sažete i razumljive investitorima. Objavljuju se na način koji je tačan, pravedan, jasan, neobmanjujući, jednostavan i koncizan i na	Transparentnost promovisanja ekoloških ili socijalnih obilježja i održivih ulaganja na internet stranicama Član 57 (1) Učesnici na tržištu finansijskih usluga dužni su da na svojim internet stranicama objave i ažuriraju sljedeće informacije za svaki finansijski proizvod iz člana 55 stava 1 i člana 56 st. 1-4 ovog zakona: 1) opis ekoloških ili socijalnih obilježja ili cilja održivog ulaganja; 2) informacije o metodologijama koje se koriste za procjenu, mjerenje i praćenje ekoloških ili socijalnih obilježja, ili uticaja održivih ulaganja izabranih za finansijski proizvod, uključujući: a) izvore podataka, b) kriterijume za analizu osnovne imovine,	Potpuno usklađeno		

istaknutom i lako dostupnom dijelu web stranice. 2. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA) će, preko Zajedničkog odbora, razviti nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se precizirali detalji sadržaja informacija navedenih u tačkama (a) i (b) prvog podstava stava 1, i zahtjevi za prezentaciju navedeni u drugom podstavu tog stava. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava ovog stava, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove karakteristike i ciljeve kako je navedeno u stavu 1 i razlike među njima. ESA će ažurirati regulatorne tehničke standarde u svjetlu regulatornog i tehnološkog razvoja. ESA će podnijeti nacrt regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava Komisiji do 30. decembra 2020. godine. Komisiji se ovlašćuje da dopuni ovu uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.	c) relevantne pokazatelje održivosti koji se koriste za mjerenje ekoloških ili socijalnih obilježja ili ukupnog uticaja finansijskog proizvoda na održivost; 3) informacije iz čl. 55 i 56 ovog zakona; 4) informacije iz člana 58 ovog zakona. (2) Informacije iz stava 1 moraju biti jasne, sažete i razumljive investitorima, te objavljene na tačan, pošten, jasan, nedvosmislen, jednostavan i sažet način, na vidnom i lako dostupnom dijelu internet stranice.			
Član 11 Transparentnost promocije ekoloških ili društvenih karakteristika i održivih investicija u periodičnim izvještajima 1. Kada učesnici na finansijskom tržištu stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod kako je navedeno u članu 8(1) ili u članu 9(1), (2) ili (3), oni u periodične izveštaje uključuju opis sljedećeg: (a) za finansijski proizvod kako je navedeno u članu 8(1), stepen u kojem su ispunjene ekološke ili društvene karakteristike; (b) za finansijski proizvod kako je navedeno u članu 9(1), (2) ili (3): (i) ukupni uticaj finansijskog proizvoda na održivost pomoću relevantnih indikatora održivosti; ili (ii) tamo gdje je indeks određen kao referentna vrijednost, poređenje između ukupnog uticaja finansijskog proizvoda na održivost sa uticajima određenog indeksa i širokog tržišnog indeksa putem indikatora održivosti; <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i>	Transparentnost promocije ekoloških ili socijalnih karakteristika i održivih ulaganja u periodičnim izvještajima Član 58 (1) Kada učesnici na finansijskim tržištima stavljaju na raspolaganje finansijski proizvod iz člana 55 stav 1 ili člana 56 st. 1 do 4 ovog zakona, dužni su da u periodičnim izvještajima uključe sljedeći opis: 1) za finansijski proizvod iz člana 55 stav 1 ovog zakona, stepen do kojeg su ispunjene ekološke ili socijalne karakteristike; 2) za finansijski proizvod iz člana 56 st. 1 do 4 ovog zakona: 3) ukupni održivi uticaj finansijskog proizvoda putem relevantnih pokazatelja održivosti; ili 4) ukoliko je indeks određen kao referentni pokazatelj, poređenje između ukupnog održivog uticaja finansijskog proizvoda i uticaja određenog	Potpuno usklađeno		

c) za finansijski proizvod koji podliježe članu 5 Uredbe (EU) 2020/852, informacije koje se zahtijevaju prema tom članu; (d) za finansijski proizvod koji podliježe članu 6 Uredbe (EU) 2020/852, informacije koje se zahtijevaju prema tom članu. 2. Informacije iz stava 1 ovog člana objavljuju se na sljedeći način: (a) za društva za upravljanje alternativnih investicionih fondova (AIFM), u godišnjem izvještaju iz člana 22 Direktive 2011/61/EU; (b) za osiguravajuća društva, godišnje u pisanoj formi u skladu sa članom 185(6) Direktive 2009/138/EZ; (c) za institucionalne penzione ustanove (IORP), u godišnjem izvještaju iz člana 29 Direktive (EU) 2016/2341; (d) za menadžere kvalifikovanih fondova rizičnog kapitala, u godišnjem izvještaju iz člana 12 Uredbe (EU) br. 345/2013; (e) za menadžere kvalifikovanih fondova socijalnog preduzetništva, u godišnjem izvještaju iz člana 13 Uredbe (EU) br. 346/2013; (f) za proizvođače penzionih proizvoda, u pisanoj formi u godišnjem izvještaju ili u izvještaju u skladu sa nacionalnim pravom; (g) za društva za upravljanje UCITS fondovima, u godišnjem izvještaju iz člana 69 Direktive 2009/65/EZ; (h) za investicione firme koje pružaju usluge upravljanja portfoliom, u periodičnom izvještaju kako je navedeno u članu 25(6) Direktive 2014/65/EU; (i) za kreditne institucije koje pružaju usluge upravljanja portfoliom, u periodičnom izvještaju kako je navedeno u članu 25(6) Direktive 2014/65/EU;	indeksa, kao i indeksa tržišta u cjelini, kroz pokazatelje održivosti. 5) za finansijski proizvod na koji se primjenjuje član 57 ovog zakona, informacije koje se zahtijevaju na osnovu tog člana; 6) za finansijski proizvod na koji se primjenjuje član 58 ovog zakona, informacije koje se zahtijevaju na osnovu tog člana; (2) Informacije iz stava 1 ovog člana objavljuju se u redovnim izvještajima subjekata, i to: 1) društva za upravljanje alternativnim investicionim fondovima - u godišnjem izvještaju fonda ili društva za upravljanje, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje AIF-ova; 2) osiguravajuća društva - u godišnjem izvještaju o poslovanju koji dostavljaju ugovaračima osiguranja i objavljuju u skladu sa propisima kojima se uređuje osiguranje; 3) institucije za profesionalnu penzionu štednju - u godišnjem izvještaju dobrovoljnog penzionog fonda; 4) društva za upravljanje fondovima rizičnog kapitala i fondovima socijalnog preduzetništva - u godišnjem izvještaju koji su dužna da pripremaju u skladu sa propisima kojima je uređeno poslovanje ovih fondova; 5) društva za upravljanje otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS) - u godišnjem izvještaju fonda; 6) investiciona društva koja pružaju uslugu upravljanja portfeljom u periodičnim izvještajima koje dostavljaju klijentima u skladu sa propisima kojima se uređuje pružanje investicionih usluga;	
---	---	--

(j) za pružaoce PEPP-a, u izvještaju o PEPP beneficijama iz člana 36 Uredbe (EU) 2019/1238. 3. Za potrebe stava 1. ovog člana, učesnici na finansijskom tržištu mogu koristiti informacije iz izvještaja o upravljanju u skladu sa članom 19 Direktive 2013/34/EU ili informacije iz nefinansijskih izvještaja u skladu sa članom 19a te direktive, gdje je to prikladno. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 4. Evropske nadzorne agencije (ESA), preko Zajedničkog odbora, razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se preciziraju detalji sadržaja i prezentacije informacija navedenih u tačkama (a) i (b) stava 1. Prilikom izrade nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove karakteristike i ciljeve i razlike među njima. ESA će ažurirati regulatorne tehničke standarde u svjetlu regulatornog i tehnološkog razvoja. ESA će podnijeti nacrt regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu Komisiji do 30. decembra 2020. godine. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu u skladu sa članovima 10 do 14 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010. <i>Izmijenila Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088</i> 5. Evropske nadzorne agencije (ESA), preko Zajedničkog odbora, razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se preciziraju detalji sadržaja i prezentacije informacija navedenih u tačkama (c) i (d) stava 1.	7) kreditne institucije koje pružaju uslugu upravljanja portfoliom – u periodičnim izvještajima koje dostavljaju klijentima u skladu sa propisima kojima se uređuje pružanje investicionih usluga; 8) pružaoči panevropskog penzionog proizvoda - u godišnjem izvještaju o primanjima ili drugom izvještaju koji su dužni da pripremaju u skladu sa propisima kojima se uređuje ovaj proizvod. (3) Učesnici na finansijskom tržištu mogu, za potrebe ispunjavanja obaveza iz stava 1 ovog člana, koristiti informacije koje su već sadržane u godišnjem izvještaju o poslovanju ili u nefinansijskom izvještaju, uključujući izvještaj o održivosti, ako su takvi izvještaji pripremljeni u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija, ukoliko te informacije obuhvataju podatke tražene ovim članom.	
--	---	--

Prilikom izrade nacrtu regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava ovog stava, ESA će uzeti u obzir različite vrste finansijskih proizvoda, njihove karakteristike i ciljeve i razlike među njima i, ako je potrebno, izraditi nacrtu izmjena regulatornih tehničkih standarda iz stava 4 ovog člana. Nacrti regulatornih tehničkih standarda će uzeti u obzir odgovarajuće datume primjene navedene u tačkama (a) i (b) člana 27(2) Uredbe (EU) 2020/852 u pogledu ciljeva zaštite životne sredine navedenih u članu 9 te Uredbe. ESA će ažurirati regulatorne tehničke standarde u svjetlu regulatornog i tehnološkog razvoja. Evropske nadležne agencije za nadzor (ESA) podnose nacrtu regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstava Komisiji: (a) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (a) i (b) člana 9 Uredbe (EU) 2020/852, do 1. juna 2021. godine; i (b) u pogledu ciljeva zaštite životne sredine iz tačaka (c) do (f) člana 9 Uredbe (EU) 2020/852, do 1. juna 2022. godine. Komisija se ovlašćuje da dopuni ovu uredbu usvajanjem regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavu ovog stava u skladu sa članovima 10 do 14 uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.				
Član 12 Pregled objavljivanja informacija 1. Učesnici na finansijskom tržištu su dužni da obezbijede da se sve informacije objavljene u skladu sa članom 3, 5 ili 10 ažuriraju. Ukoliko učesnik na finansijskom tržištu izmijeni takve informacije, jasno objašnjenje takve izmjene biće objavljeno na istoj veb stranici. 2. Stav 1 se primjenjuje mutatis mutandis na finansijske savjetnike u pogledu svih informacija objavljenih u skladu sa članovima 3 i 5.	Pregled objavljivanja informacija Član 59 (1) Učesnici finansijskog tržišta obezbjeđuju da sve informacije objavljene u skladu članom sa 50, 52 ili 57 ovog zakona budu ažurirane. Ukoliko dođe do izmjena navedenih informacija, učesnik finansijskog tržišta dužan je na zvaničnoj internet stranici objaviti jasno objašnjenje takve izmjene. (2) Stav 1 primjenjuje se sa neophodnim izmjenama na finansijske savjetnike u vezi sa svim informacijama objavljenim u skladu sa čl. 50 i 52 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 13 Promotivni sadržaj 1. Bez obzira na strože sektorsko zakonodavstvo, posebno Direktive 2009/65/EZ, 2014/65/EU i (EU) 2016/97 i Uredbu (EU) br. 1286/2014, učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici osiguravaju da	Marketinške informacije Član 60 Učesnici finansijskih tržišta i finansijski savjetnici dužni su da obezbijede da njihove marketinške informacije ne budu u suprotnosti sa	Potpuno usklađeno		

njihove marketinške komunikacije ne protivrječe informacijama objavljenim u skladu sa ovom Uredbom. 2. Evropske nadzorne agencije (ESA) mogu, preko Zajedničkog odbora, da razviju nacrt implementacionih tehničkih standarda kako bi odredile standardnu prezentaciju informacija o promociji ekoloških ili društvenih karakteristika i održivih investicija. Komisiji se delegira ovlaštenje da usvoji implementacione tehničke standarde iz prvog podstava u skladu sa članom 15 Uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.	informacijama objavljenim u skladu sa ovim zakonom.			
Član 14 Nadležni organi 1. Države članice će osigurati da nadležni organi određeni u skladu sa sektorskim zakonodavstvom, posebno sektorskim zakonodavstvom navedenim u članu 6(3) ove uredbe, i u skladu sa Direktivom 2013/36/EU, prate usklađenost učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika sa zahtjevima ove uredbe. Nadležni organi će imati sva nadzorna i istražna ovlaštenja koja su neophodna za obavljanje njihovih funkcija u skladu sa ovom uredbom. 2. Za potrebe ove uredbe, nadležni organi će međusobno sarađivati i bez nepotrebnog odlaganja će jedni drugima dostavljati informacije koje su relevantne za obavljanje njihovih dužnosti u skladu sa ovom uredbom.	Nadležnost i ovlaštenja Komisije Član 61 1) Komisija, u skladu sa članom 53 stav 5 ovog zakona prati usklađenost učesnika finansijskog tržišta i finansijskih savjetnika sa zahtjevima ovog zakona i ima sva nadzorna i istražna ovlaštenja neophodna za vršenje svojih funkcija, uključujući ovlaštenja za nadzor, kontrolu, prikupljanje informacija i preduzimanje odgovarajućih mjera radi obezbjeđivanja poštovanja ovog zakona. (2) Komisija i drugi nadležni organi međusobno sarađuju i bez nepotrebnog odlaganja dostavljaju jedni drugima informacije koje su relevantne za obavljanje njihovih dužnosti u skladu sa ovim zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 15 Transparentnost IPPO-a i osiguravajućih posrednika 1. Institucije za profesionalnu penzionu štednju (IPO) objavljuju i održavaju informacije navedene u članovima 3 do 7 i prvom podstavu člana 10(1) ove uredbe u skladu sa tačkom (f) člana 36(2) Direktive (EU) 2016/2341. 2. Posrednici u osiguranju saopštavaju informacije navedene u članu 3, članu 4(5), članu 5, članu 6 i prvom podstavu člana 10(1) ove uredbe u skladu sa članom 23 Direktive (EU) 2016/97.	Transparentnost institucija za profesionalnu penzionu štednju i posrednika u osiguranju Član 62 (1) Institucije za profesionalnu penzionu štednju objavljuju i ažuriraju informacije iz čl. 50 do 54 i člana 57 stav 1 ovog zakona objavljuju i redovno ažuriraju na jasan, razumljiv i pregledan način, koristeći terminologiju koja ne dovodi u zabludu, i da ih stave na raspolaganje potencijalnim članovima, članovima i korisnicima besplatno, elektronskim putem ili u papirnom obliku.	Potpuno usklađeno		

	(2) Posrednici u osiguranju dužni su da informacije iz člana 8 stav 1, člana 50, člana 51 stav 5 i čl. 52 i 53 ovog zakona saopštavaju potrošačima na jasan, tačan i razumljiv način, besplatno, na papiru ili na drugom trajnom mediju, odnosno putem internet stranice, pod uslovom da je takav način dostave primjeren odnosu sa potrošačem i da je potrošač dao saglasnost za takav vid dostave. Na zahtjev potrošača, informacije se uvijek obezbjeđuju i u papirnom obliku.			
Član 16 Penzioni proizvodi obuhvaćeni Uredbama (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009 1. Države članice mogu odlučiti da primjenjuju ovu uredbu na proizvođače penzionih proizvoda koji upravljaju nacionalnim sistemima socijalnog osiguranja koji su obuhvaćeni uredbama (EZ) br. 883/2004 i (EZ) br. 987/2009. U takvim slučajevima, proizvođači penzionih proizvoda navedeni u tački (1)(d) člana 2 ove uredbe uključuju proizvođače penzionih proizvoda koji upravljaju nacionalnim sistemima socijalnog osiguranja i penzione proizvode navedene u tački (8) člana 2 ove uredbe. U tom slučaju, smatraće se da definicija penzionog proizvoda u tački (8) člana 2 ove uredbe uključuje penzijske proizvode navedene u prvoj rečenici. 2. Države članice obavještavaju Komisiju i evropske nadzorne organe o svakoj odluci donijetoj u skladu sa stavom 1.	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	
Član 17 Izuzeci 1. Ova uredba se neće primijenjivati ni na posrednike u osiguranju koji pružaju savjete o osiguranju u vezi sa IBIP-ovima niti na investiciona društva koja pružaju investicione savjete koja su preduzeća bez obzira na njihov pravni oblik, uključujući fizička lica i samozaposlene, pod uslovom da zapošljavaju manje od tri lica.	Izuzeci Član 63 (1) Odredbe čl. 52 do 62 ovog zakona se ne primjenjuju na posrednike u osiguranju koji pružaju savjetodavne usluge u vezi sa investicionim proizvodima osiguranja, niti na investiciona društva koja pružaju investicione savjetovanje, a koja su pravno lice bez obzira na	Potpuno usklađeno		

2. Države članice mogu odlučiti da primjenjuju ovu uredbu na posrednike u osiguranju koji pružaju savjete o osiguranju u vezi sa IBIP-ovima ili investiciona društva koja pružaju investicione savjete kako je navedeno u stavu 1.	oblik, uključujući fizička lica i samozaposlene osobe, pod uslovom da zapošljavaju manje od tri lica. (2) Odredbe čl. 52 do 62 ovog zakona se ne primjenjuje na posrednike u osiguranju koji pružaju savjetodavne usluge u vezi sa investicionim proizvodom osiguranja ili na investiciona društva koja pružaju investiciono savjetovanje iz stava 1 ovog člana.			
Član 18 Izveštavanje Evropski nadzorni organi će preispitati obim dobrovoljnih objavljivanja podataka u skladu sa članom 4(1)(a) i članom 7(1)(a). Do 10. septembra 2022. godine i nakon toga jednom godišnje, evropski nadzorni organi će podnijeti Komisiji izvještaj o najboljim praksama i dati preporuke o standardima za dobrovoljno izveštavanje. Taj godišnji izvještaj će razmotriti posledice praksi dužne pažnje za objavljivanja podataka u skladu sa ovom uredbom i pružiti smjernice o tome. Taj izvještaj će biti objavljen i dostavljen Evropskom parlamentu i Savjetu.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<i>Izmijenila Uredba (EU) 2023/2869 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2023. o izmjeni određenih uredbi u pogledu uspostavljanja i funkcioniranja jedinstvene evropske pristupne tačke</i> Član 18a Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački 1. Od 10. januara 2028. godine, prilikom objavljivanja svih informacija navedenih u članu 3(1) i (2), članu 4(1), (3), (4) i (5), članu 5(1) i članu 10(1) ove uredbe, učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici istovremeno dostavljaju te informacije relevantnom organu za prikupljanje podataka iz stava 3 ovog člana radi njihove dostupnosti na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački (ESAP) uspostavljenoj Uredbom (EU) 2023/2859 Evropskog parlamenta i Savjeta (4). Te informacije ispunjavaju sljedeće zahtjeve: (a) dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definisano članom 2 tačka 3 Uredbe (EU) 2023/2859 ili, ako je to propisano pravom Unije, u mašinski čitljivom formatu kako je	Dostavljanje informacija radi dostupnosti putem jedinstvene evropske pristupne tačke – ESAP Član 64 (1) Učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici dužni su da, istovremeno sa objavljivanjem informacija u skladu sa članom 50, članom 51 st. 1, 3, 4 i 5, članom 52 stav 1 i člana 52, te informacije dostave nadležnom tijelu za prikupljanje, radi njihove dostupnosti putem	Potpuno usklađeno		

definirano u tački (4) člana 2 te Uredbe; (b) moraju biti praćene sledećim metapodacima: i. sva imena učesnika na finansijskom tržištu ili finansijskog savjetnika na koga se informacije odnose; ii. za pravna lica, identifikator pravnog lica učesnika na finansijskom tržištu ili finansijskog savjetnika kako je utvrđeno u skladu sa članom 7(4)(b) Uredbe (EU) 2023/2859; iii. za pravna lica, veličina učesnika na finansijskom tržištu ili finansijskog savjetnika po kategoriji kako je utvrđeno u skladu sa članom 7(4)(d) te Uredbe; iv. vrsta informacija kako je klasifikovana u skladu sa članom 7(4)(c) te Uredbe; v. naznaka da li informacije sadrže lične podatke. 2. Za potrebe stava 1, tačke (b), podtačke ii, učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici koji su pravna lica dobijaju identifikacioni kod pravnog lica. 3. Radi objavljivanja informacija iz stava 1. ovog člana u okviru ESAP-a, države članice će, do 9. januara 2028. godine, odrediti najmanje jedan organ za prikupljanje podataka kako je definisano tačkom 2 člana 2 Uredbe (EU) 2023/2859 i o tome obavijestiti ESMA. 4. Radi obezbjeđivanja efikasnog prikupljanja i upravljanja informacijama dostavljenim u skladu sa stavom 1, evropski nadzorni organi će, preko Zajedničkog odbora, razviti nacрте implementacionih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće: (a) sve ostale metapodatke koji treba priložiti informacijama; (b) strukturiranje podataka u informacijama; (c) koje informacije moraju biti u mašinski čitljivom formatu i koji mašinski čitljivi format se mora koristiti u takvim slučajevima. Za potrebe tačke (c), evropski nadzorni organi procijenjuju prednosti i mane različitih mašinski čitljivih formata i sprovode odgovarajuća terenska ispitivanja u tu svrhu. Evropski nadzorni organi podnose te nacрте implementacionih tehničkih standarda Komisiji. Komisiji se daje ovlašćenje da usvoji implementacione tehničke standarde iz prvog podstava ovog stava u skladu sa članom 15 Uredbe (EU) br. 1093/2010, članom 15 Uredbe (EU) br. 1094/2010 i članom 15	jedinstvene evropske pristupne tačke (ESAP), u skladu sa propisima Evropske unije. (2) Informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u formatu koji omogućava izdvajanje podataka, odnosno u sistemski čitljivom formatu, ako je to propisano, sadrže propisane metapodatke, a učesnici na finansijskom tržištu i finansijski savjetnici koji su pravna lica obavezni su da, u tu svrhu, pribave identifikacioni kod pravnog lica u skladu sa propisima Evropske unije. (3) Nadležno tijelo za prikupljanje informacija u smislu ovog zakona je Komisija, koja je nadležna za prijem, provjeru formalne ispravnosti i dostavljanje informacija nadležnim institucijama Evropske unije, u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije. (4) Komisija obezbjeđuje tehničke i organizacione uslove za nesmetano dostavljanje informacija iz stava 1 ovog člana, kao i njihovu usklađenost sa zahtjevima za format i metapodatke propisane pravom Evropske unije.	
---	--	--

Uredbe (EU) br. 1095/2010. 5. Evropski nadzorni organi, preko Zajedničkog odbora, po potrebi izdaju smjernice kako bi se osiguralo da su metapodaci dostavljeni u skladu sa tačkom (a) prvog podstava stava 4 tačni.				
Član 19-20 Evaluacija	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Regulativa (EU) 2020/852				
POGLAVLJE I. PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE Član 1. Predmet i područje primjene 1. Ovom uredbom utvrđuju se kriterijumi za određivanje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom u svrhu utvrđivanja stepena ekološke održivosti ulaganja. 2. Ova uredba primjenjuje se na: (a) mjere koje donose države članice ili Evropska unija radi utvrđivanja zahtjeva za učesnike na finansijskim tržištima ili emitente u pogledu finansijskih proizvoda ili korporativnih obveznica koje se stavljaju na raspolaganje kao ekološki održive; (b) učesnike na finansijskim tržištima koji stavljaju na raspolaganje finansijske proizvode; (c) privredna društva na koja se primjenjuje obaveza objavljivanja nefinansijskog izvještaja ili konsolidovanog nefinansijskog izvještaja u skladu sa članom 19a, odnosno članom 29a Direktive 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta.	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se pravila za izdavanje obveznica koje u svom nazivu koriste izraz „evropska zelena obveznica“ ili oznaku „EuGB“, pravila o transparentnosti i objavljivanju informacija koje se odnose na održivost u poslovanju učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika, postupak registracije i nadzora nad radom eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom radi određivanja stepena ekološke održivosti ulaganja, kao i obaveze pravnih lica koja su dužna da objavljuju nefinansijski izvještaj ili konsolidovani nefinansijski izvještaj, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje zelenih i održivih obveznica i primjenu zahtjeva održivih finansija u Crnoj Gori.	Potpuno usklađeno		
Član 2. Definicije Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „ekološki održivo ulaganje“ znači ulaganje u jednu ili više privrednih djelatnosti koje se, u skladu sa ovom uredbom, smatraju ekološki održivim;	Značenje izraza Član 4 42) održivo ulaganje je ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju ciljeva zaštite životne sredine, mjereno, na primjer, ključnim pokazateljima efikasnosti resursa u pogledu upotrebe energije, obnovljivih izvora energije, sirovina, vode i zemljišta, stvaranja	Potpuno usklađeno		

2. „učesnik na finansijskom tržištu” znači učesnik na finansijskom tržištu kako je definisan u člani 2 tačka 1 Uredbe (EU) 2019/2088 i uključuje proizvođača penzionog proizvoda na koji je država članica odlučila da primijeni tu uredbu u skladu sa članom 16 te uredbe;	otpada, emisija gasova sa efektom staklene bašte, biodiverziteta i cirkularne ekonomije; ili ulaganje u ekonomsku aktivnost koja doprinosi ostvarivanju socijalnih ciljeva, posebno ulaganja koja doprinose smanjenju nejednakosti, podstiču socijalnu koheziju, socijalnu integraciju i radne odnose, ili ulaganja u ljudski kapital ili ekonomski ili socijalno ugrožene zajednice, pod uslovom da takvim ulaganjima nije nanesena značajna šteta nijednom od tih ciljeva i da društva u koja se ulaže primjenjuju prakse dobrog upravljanja, naročito u pogledu primjerenih upravljačkih struktura, odnosa sa zaposlenima, politike naknada i izvršavanja poreskih obaveza; Značenje izraza Član 4 27) učesnik na finansijskom tržištu znači: a) društvo za osiguranje koje nudi investicioni osiguravajući proizvod; b) investiciono društvo koje pruža usluge upravljanja portfeljem; c) institucija za profesionalnu penzionu štednju - subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje dobrovoljne penzionim fondovima; d) društvo za upravljanje alternativnim investicionim fondom je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje alternativne investicione fondove; e) pružalac panevropskih ličnih penzionih proizvoda (PEPP); f) društvo za upravljanje kvalifikovanim fondom rizičnog kapitala - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u mala i srednja preduzeća u ranim fazama razvoja, koja nisu izlistana na uređenom tržištu, i koje ispunjava			
--	---	--	--	--

3. „finansijski proizvod“ znači finansijski proizvod kako je definisan u članu 2 tačka 12 Uredbe (EU) 2019/2088; 4. „emitent“ znači emitent kako je definisan u članu 2 tačka (h) Uredbe (EU) 2017/1129 Evropskog parlamenta i Savjeta	propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda rizičnog kapitala u obavljanju djelatnosti; g) društvo za upravljanje fondom za socijalno preduzetništvo - pravno lice koje osniva i upravlja fondovima koji prikupljaju sredstva od investitora radi ulaganja u preduzeća koja ostvaruju mjerljive društvene ili ekološke ciljeve, uz mogućnost ostvarivanja dobiti, i koje ispunjava propisane uslove za korišćenje oznake kvalifikovanog fonda za socijalno preduzetništvo u obavljanju djelatnosti; h) društvo za upravljanje je subjekt u skladu sa zakonom koji uređuje otvorene investicione fondove sa javnom ponudom; i) kreditna institucija koja pruža usluge upravljanja portfeljem; Značenje izraza Član 4 28) finansijski proizvod znači: a) portfelj kojim se upravlja na osnovu ovlaštenja klijenta, na individualnoj i diskreacionoj osnovi, pri čemu takav portfelj obuhvata jedan ili više finansijskih instrumenata; b) alternativni investicioni fond (AIF); c) investicioni osiguravajući proizvod; e) penzioni program; f) UCITS fond; ili g) panevropski lični penzioni proizvod (PEPP); Značenje izraza Član 4 2) emitent hartija od vrijednosti je pravno lice koje izdaje ili namjerava da izda hartije od vrijednosti; Značenje izraza			
--	---	--	--	--

5. „ublažavanje klimatskih promjena“ znači proces ograničavanja porasta globalne prosječne temperature na nivo znatno ispod 2 °C, uz ulaganje napora da se porast ograniči na 1,5 °C u odnosu na nivo u predindustrijskom periodu, u skladu sa Pariskim sporazumom; 6. „prilagođavanje klimatskim promjenama“ znači proces prilagođavanja stvarnim i očekivanim klimatskim promjenama i njihovim uticajima; 7. „gas sa efektom staklene bašte“ znači gas sa efektom staklene bašte naveden u Prilogu I Uredbe (EU) br. 525/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta; 8. „hijerarhija otpada“ znači hijerarhija otpada kako je utvrđena u članu 4 Direktive 2008/98/EZ; 9. „cirkularna ekonomija“ znači ekonomski sistem u kojem se vrijednost proizvoda, materijala i drugih resursa u ekonomiji održava što je duže moguće, unapređenjem njihove efikasne upotrebe u proizvodnji i potrošnji, čime se smanjuje njihov uticaj na životnu sredinu, količina otpada i ispuštanje opasnih supstanci tokom cijelog životnog ciklusa, uključujući primjenu hijerarhije otpada;	Član 4 49) ublažavanje klimatskih promjena je proces ograničavanja porasta prosječne globalne temperature na nivo znatno niži od 2°C, uz napore da se ograniči na 1,5°C iznad nivoa u predindustrijskom periodu, u skladu sa Pariskim sporazumom; Značenje izraza Član 4 50) prilagođavanje klimatskim promjenama znači proces prilagođavanja stvarnim i očekivanim klimatskim promjenama i njihovim efektima; Značenje izraza Član 4 51) gasovi sa efektom staklene bašte znače gasovi sa efektom staklene bašte u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite od negativnih uticaja klimatskih promjena; Značenje izraza Član 4 52) hijerarhija otpada znači hijerarhija otpada u skladu sa zakonom koji uređuje oblast upravljanja otpadom; Značenje izraza Član 4 53) cirkularna ekonomija znači ekonomski sistem kojim se vrijednost proizvoda, materijala i drugih resursa u privredi zadržava što je duže moguće unapređenjem njihove efikasne upotrebe u proizvodnji i potrošnji, smanjenjem negativnih efekata njihove upotrebe na životnu sredinu, smanjenjem količine otpada i emisija opasnih supstanci u svim fazama životnog ciklusa, uključujući primjenu hijerarhije otpada; Značenje izraza			
---	--	--	--	--

10. „zagađujuća materija“ znači supstanca, vibracija, toplota, buka, svjetlost ili drugi zagađivač prisutan u vazduhu, vodi ili zemljištu koji može biti štetan po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, uzrokovati štetu na materijalnoj imovini ili narušiti legitiman način korišćenja životne sredine; 11. „tlo“ znači gornji sloj Zemljine kore između matične stijene i površine, koji se sastoji od mineralnih čestica, organske materije, vode, vazduha i živih organizama; 12. „zagađenje“ znači: (a) direktno ili indirektno unošenje zagađujućih materija u vazduh, vodu ili zemljište kao posljedica ljudske aktivnosti; (b) u kontekstu morske sredine, zagađenje kako je definisano u članu 3 tačka 8 Direktive 2008/56/EZ; (c) u kontekstu vodne sredine, zagađenje kako je definisano u članu 2 tačka 33 Direktive 2000/60/EZ;	Član 4 54) zagađujuća supstanca znači supstanca, vibracija, toplota, buka, svjetlost ili drugi kontaminanti prisutni u vazduhu, vodi ili zemljištu, koji mogu biti štetni za ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, koji mogu izazvati oštećenje materijalnih dobara ili ometati druge legitiman način korišćenja životne sredine; Značenje izraza Član 4 55) zemljište znači gornji sloj Zemljine kore između stijenske podloge i površine, koji se sastoji od mineralnih čestica, organske materije, vode, vazduha i živih organizama; Značenje izraza Član 4 56) zagađenje znači: a) direktno ili indirektno unošenje zagađujućih supstanci u vazduh, vodu ili zemljište kao posljedica ljudske aktivnosti; b) u kontekstu morskog okruženja, zagađenje znači direktno ili indirektno unošenje supstanci ili energije u morsko okruženje, kao posljedica ljudske djelatnosti, uključujući i buku koju uzrokuje čovjek, koje dovodi ili može dovesti do štetnih posljedica kao što su: oštećenje bioloških resursa i morskih ekosistema (uključujući gubitak biodiverziteta), opasnosti po ljudsko zdravlje, ometanje pomorskih aktivnosti (uključujući ribolov, turizam i rekreaciju), narušavanje kvaliteta morske vode, smanjenje privlačnosti morskog okruženja ili, generalno, narušavanje održive upotrebe morskih dobara i usluga; c) u kontekstu vodnog okruženja, zagađenje znači direktno ili indirektno unošenje, izazvano ljudskom aktivnošću, supstanci ili toplote u vodu,			
--	--	--	--	--

13. „ekosistem“ znači dinamičan kompleks zajednica biljaka, životinja i mikroorganizama i njihovog neživog okruženja koji međusobno djeluju kao funkcionalna cjelina; 14. „usluge ekosistema“ znači direktni i indirektni doprinosi ekosistema ekonomskim, društvenim, kulturnim i drugim koristima koje ljudi ostvaruju; 15. „biodiverzitet“ znači raznovrsnost živih organizama iz svih izvora, uključujući kopnene, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse čiji su dio, te obuhvata raznovrsnost unutar vrsta, između vrsta i raznovrsnost ekosistema; 16. „dobro stanje“ u odnosu na ekosistem znači da je ekosistem u dobrom fizičkom, hemijskom i biološkom stanju, sposoban za samoodržavanje i samoobnavljanje, pri čemu nijesu narušeni sastav vrsta, struktura ekosistema i ekološke funkcije;	vazduh ili zemljište, koje može biti štetno za ljudsko zdravlje, kvalitet vodnih ekosistema ili kopnenih ekosistema koji zavise od vodnih ekosistema, kao i za materijalna dobra, vrijednosti životne sredine ili druge legitimne oblike korišćenja životne sredine. Značenje izraza Član 4 57) ekosistem znači dinamični kompleks zajednica biljaka, životinja, mikroorganizama i njihovog neživog okruženja, koji međusobno funkcionišu kao jedinstvena cjelina; Značenje izraza Član 4 58) usluge ekosistema znači direktni i indirektni doprinosi ekosistema ekonomskim, socijalnim, kulturnim i drugim koristima koje ljudi ostvaruju iz tih sistema; Značenje izraza Član 4 59) biodiverzitet znači raznovrsnost živih organizama iz svih izvora, uključujući zemljišne, morske i druge vodene ekosisteme i ekološke komplekse čiji su dio, a obuhvata raznolikost u okviru vrsta, između vrsta i raznolikost ekosistema; Značenje izraza Član 4 60) dobro stanje ekosistema znači da je ekosistem u dobrom fizičkom, hemijskom i biološkom stanju ili kvalitetu, koji može da se samoreprodukuje ili samoobnavlja i u kojem sastav vrsta, struktura ekosistema i ekološke funkcije nijesu narušeni; Značenje izraza Član 4			
---	---	--	--	--

17. „energetska efikasnost“ znači efikasnija upotreba energije u svim fazama energetske lanca, od proizvodnje do krajnje potrošnje; 18. „morske vode“ znači morske vode kako su definisane u članu 3 stav 1 Direktive 2008/56/EZ; 19. „površinske vode“ znači površinske vode kako su definisane u članu 2 stav 1 Direktive 2000/60/EZ; 20. „podzemne vode“ znači podzemne vode kako su definisane u članu 2 stav 2 Direktive 2000/60/EZ; 21. „dobro stanje životne sredine“ znači dobro stanje životne sredine kako je definisano u članu 3 tačka 5 Direktive 2008/56/EZ; 22. „dobro stanje“ znači: (a) za površinske vode – „dobro ekološko stanje“ i „dobro hemijsko stanje površinskih voda“ u smislu Direktive 2000/60/EZ;	61) energetska efikasnost znači efikasnije korišćenje energije u svim fazama energetske lanca, od proizvodnje do krajnje potrošnje; Značenje izraza Član 4 62) morske vode znače morske vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite morske sredine; Značenje izraza Član 4 63) površinske vode znače površinske vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda; Značenje izraza Član 4 64) podzemne vode znače podzemne vode kako su definisane u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda; Značenje izraza Član 4 65) dobro stanje životne sredine znači dobro stanje životne sredine kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast zaštite morske sredine; Značenje izraza Član 4 66) dobro stanje znači: (a) za površinske vode, da imaju „dobro ekološko stanje“ i „dobro hemijsko stanje površinskih voda“ kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda; (b) za podzemne vode, da imaju „dobro hemijsko stanje podzemnih voda“ i „dobro količinsko			
---	---	--	--	--

(b) za podzemne vode – „dobro hemijsko stanje podzemnih voda“ i „dobro kvantitativno stanje“ u smislu te direktive; 23. „dobar ekološki potencijal“ znači dobar ekološki potencijal kako je definisan u članu 2 tačka 23 Direktive 2000/60/EZ.	stanje“ kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda; Značenje izraza Član 4 67) dobar ekološki potencijal znači dobar ekološki potencijal kako je definisano u skladu sa zakonom koji uređuje oblast voda;			
POGLAVLJE II EKOLOŠKI ODRŽIVE PRIVREDNE DJELATNOSTI Član 3. Kriterijumi za ekološki održive privredne djelatnosti U svrhu utvrđivanja stepena ekološke održivosti ulaganja, privredna djelatnost smatra se ekološki održivom ako: (a) značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva utvrđenih u članu 9, u skladu sa članovima 10–16; (b) ne nanosi značajnu štetu nijednom ekološkom cilju iz člana 9, u skladu sa članom 17; (c) sprovodi se u skladu sa minimalnim zaštitnim mjerama iz člana 18; (d) usklađena je sa kriterijumima tehničke provjere koje je utvrdila Evropska komisija u skladu sa relevantnim odredbama ove uredbe.	Kriterijumi za ekološki održive privredne djelatnosti Član 65 (1) Privredna djelatnost smatra se ekološki održivom u smislu ovog zakona ako: 1) značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva utvrđenih ovim zakonom; 2) ne nanosi bitnu štetu nijednom od ekoloških ciljeva; 3) sprovodi se u skladu sa minimalnim zaštitnim mjerama propisanim ovim zakonom; i 4) ispunjava važeće kriterijume tehničke provjere koje je utvrdila Evropska komisija, a koji se primjenjuju u trenutku procjene usklađenosti.	Potpuno usklađeno		
Član 4 Primjena kriterijuma u javnim mjerama, standardima i oznakama Države članice i Evropska unija primjenjuju kriterijume iz člana 3 radi utvrđivanja da li se privredna djelatnost može smatrati ekološki održivom za potrebe mjera kojima se propisuju zahtjevi za učesnike na finansijskim tržištima ili emitente u vezi sa finansijskim proizvodima ili korporativnim obveznicama koje se stavljaju na raspolaganje kao ekološki održive.	Primjena kriterijuma ekološke održivosti Član 66 Komisija, pri propisivanju zahtjeva za učesnike na tržištu finansijskih usluga ili emitente u vezi sa finansijskim proizvodima ili korporativnim obveznicama koje se stavljaju na raspolaganje kao ekološki održive, dužni su da primjenjuju kriterijume za ekološki održive privredne djelatnosti iz člana 65 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		

Član 5 Transparentnost ekološki održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Ako se finansijskim proizvodom, u smislu člana 9 stav 1, 2 ili 3 Uredbe (EU) 2019/2088, ulaže u privrednu djelatnost koja doprinosi ekološkom cilju, informacije koje se objavljuju u skladu sa tom uredbom obuhvataju: (a) informacije o ekološkom cilju ili ciljevima kojima doprinosi ulaganje; (b) opis načina i stepena u kojem su ulaganja usmjerena u ekološki održive privredne djelatnosti. U opisu iz tačke (b) navodi se udio ulaganja u ekološki održive privredne djelatnosti, uključujući udjele omogućavajućih i prelaznih djelatnosti, izražen kao procenat ukupnih ulaganja.	Transparentnost ekološki održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Član 67 (1) Ako se finansijskim proizvodom iz člana 56 st. 1 do 5 ulaže u privrednu djelatnost koja doprinosi cilju zaštite životne sredine u smislu održivog ulaganja, informacije koje se objavljuju u skladu sa članom 9 stav 2 i članom 53 stav 5 ovog zakona obuhvataju: 1) informacije o cilju ili ciljevima zaštite životne sredine iz člana 71 ovog zakona kojima doprinosi ulaganje na kojem se zasniva finansijski proizvod; 2) opis načina i obima u kojem ulaganja na kojima se zasniva finansijski proizvod predstavljaju ulaganja u privredne djelatnosti koje se smatraju ekološki održivim u skladu sa članom 65 ovog zakona. Transparentnost ekološki održivih ulaganja u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Član 67 (2) U opisu iz stave 1 tačke 2 ovog stava detaljno se iskazuje udio ulaganja u ekološki održive privredne djelatnosti odabrane za finansijski proizvod, uključujući podatke o udjelima omogućavajućih i prelaznih djelatnosti, izraženim kao procenat ukupnih ulaganja odabranih za finansijski proizvod.	Potpuno usklađeno		
Član 6 Transparentnost finansijskih proizvoda koji promovišu ekološka obilježja	Transparentnost finansijskih proizvoda kojima se promovišu ekološke karakteristike u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Član 68	Potpuno usklađeno		

Ako finansijski proizvod promovise ekološka obilježja u smislu Uredbe (EU) 2019/2088, član 5 ove uredbe primjenjuje se shodno. Uz informacije se prilaže sljedeća izjava: „Načelo 'ne nanosi bitnu štetu' primjenjuje se samo na ona ulaganja na kojima se zasniva finansijski proizvod, a kod kojih se uzimaju u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti. Kod ulaganja na kojima se zasniva preostali dio ovog finansijskog proizvoda ne uzimaju se u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti.”	(1) Kada finansijski proizvod iz člana 55 ovog zakona promovise ekološka obilježja, a ulaganja na kojima se zasniva predstavljaju održiva ulaganja, izdavalac je dužan da, pored informacija iz člana 55, objavi i informacije propisane članom 67 ovog zakona. (2) Informacije iz stava 1 ovog člana objavljuju se u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima, u skladu sa članom 53 ovog zakona. Transparentnost finansijskih proizvoda kojima se promovisu ekološke karakteristike u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Član 68 (3) Informacijama koje se objavljuju u skladu sa članom 53 stav 5 i članom 58 stav 2 ovog zakona prilaže se sljedeća izjava: „Načelo 'ne nanosi bitnu štetu' primjenjuje se samo na ona ulaganja na kojima se zasniva finansijski proizvod, a kod kojih se uzimaju u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti. Kod ulaganja na kojima se zasniva preostali dio ovog finansijskog proizvoda ne uzimaju se u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti.”			
Član 7 Transparentnost drugih finansijskih proizvoda u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Ako se na finansijski proizvod ne primjenjuju član 8 stav 1 ili član 9 st. 1, 2 ili 3 Uredbe (EU) 2019/2088, informacijama koje se objavljuju u skladu sa odredbama sektorskog zakonodavstva iz člana 6 stav 3 i člana 11 stav 2 te uredbe prilaže se sljedeća izjava: „Kod ulaganja na kojima se zasniva ovaj finansijski proizvod ne uzimaju se u obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti.”	Transparentnost drugih finansijskih proizvoda u predugovornim obavještenjima i periodičnim izvještajima Član 69 Ako se na finansijski proizvod ne primjenjuje član 55 stav 1 ili član 56 st. 1 do 5 ovog zakona, informacijama koje se objavljuju u skladu sa odredbama sektorskog zakonodavstva iz člana 53 stav 5 i člana 58 stav 2 ovog zakona, prilaže se sljedeća izjava: „Kod ulaganja na kojima se zasniva ovaj finansijski proizvod ne uzimaju se u	Potpuno usklađeno		

	obzir kriterijumi Evropske unije za ekološki održive privredne djelatnosti."			
Član 8 Transparentnost privrednih društava u nefinansijskim izvještajima 1. Svako privredno društvo koje podliježe obavezi objavljivanja nefinansijskih informacija u skladu sa članom 19a ili članom 29a Direktive 2013/34/EU u svoj nefinansijski izvještaj ili konsolidovani nefinansijski izvještaj uključuje informacije o tome kako i u kojoj mjeri su djelatnosti tog društva povezane sa privrednim djelatnostima koje se smatraju ekološki održivim u skladu sa članovima 3 i 9 ove uredbe. 2. Privredna društva naročito objavljuju sljedeće: <i>Ispravak, L 345, 30.9.2021, 41 ((EU) 2020/852)</i> (a) udio prihoda ostvarenog iz proizvoda ili usluga povezanih sa privrednim djelatnostima koje se smatraju ekološki održivim u skladu sa članovima 3 i 9 ove uredbe; (b) udio kapitalnih rashoda i udio operativnih rashoda koji se odnose na imovinu ili procese povezane sa privrednim djelatnostima koje se smatraju ekološki održivim u skladu sa članovima 3 i 9 ove uredbe. 3. Ako privredno društvo objavljuje nefinansijske informacije u posebnom izvještaju u skladu sa članom 19a stav 4 ili članom 29a stav 4 Direktive 2013/34/EU, informacije iz st. 1 i 2 ovog člana objavljuju se u tom posebnom izvještaju.	Transparentnost preduzeća u nefinansijskim izvještajima Član 70 (1) Pravna lica koja su, u skladu sa propisima kojima se uređuju računovodstvo i revizija, obveznici objavljivanja nefinansijskih informacija, dužna su da u nefinansijskom izvještaju ili konsolidovanom nefinansijskom izvještaju objave informacije o tome kako i u kojoj mjeri su njihove djelatnosti povezane sa ekološki održivim privrednim djelatnostima, u skladu sa ovim zakonom. Transparentnost preduzeća u nefinansijskim izvještajima Član 70 (2) Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da posebno objave: 1) udio prihoda ostvarenog iz proizvoda ili usluga povezanih sa ekološki održivim privrednim djelatnostima u skladu sa čl. 65 i 71 ovog zakona; 2) udio kapitalnih rashoda i udio operativnih rashoda koji se odnose na imovinu ili procese povezane sa ekološki održivim privrednim djelatnostima u skladu sa čl. 65 i 71 ovog zakona; Transparentnost preduzeća u nefinansijskim izvještajima Član 70 (3) Ako se nefinansijski podaci objavljuju u posebnom izvještaju, u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija, informacije iz st. 1 i 2 ovog člana objavljuju se u tom posebnom izvještaju.	Potpuno usklađeno		

4. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi dopune st. 1 i 2 ovog člana, kojim se bliže utvrđuju sadržaj i način prikazivanja informacija koje se objavljuju na osnovu tih stavova, uključujući metodologiju koja se koristi za usklađivanje sa tim odredbama, uzimajući u obzir posebnosti finansijskih i nefinansijskih privrednih društava i kriterijume tehničke provjere utvrđene na osnovu ove uredbe. Evropska komisija donosi taj delegirani akt najkasnije do 1. juna 2021. godine.	Transparentnost preduzeća u nefinansijskim izvještajima Član 70 (4) Primjena ovog člana vrši se u skladu sa važećim tehničkim standardima Evropske unije koji uređuju sadržaj i način izvještavanja o usklađenosti sa kriterijumima ekološke održivosti. (5) Bliži sadržaj informacija iz ovog člana, način njihovog prikazivanja i metodologiju obračuna usklađenosti sa ekološki održivim privrednim djelatnostima, utvrđuje Komisija.			
Član 9 Ekološki ciljevi U smislu ove uredbe, ekološki ciljevi su: (a) ublažavanje klimatskih promjena; (b) prilagođavanje klimatskim promjenama; (c) održiva upotreba i zaštita vodnih i morskih resursa; (d) prelazak na cirkularnu ekonomiju; (e) sprečavanje i kontrola zagađenja; (f) zaštita i obnova biodiverziteta i ekosistema.	Ekološki ciljevi Član 71 Ekološki ciljevi, u smislu ovog zakona, obuhvataju: 1) ublažavanje klimatskih promjena; 2) prilagođavanje klimatskim promjenama; 3) održivo korišćenje i zaštitu vodnih i morskih resursa; 4) prelazak na cirkularnu ekonomiju; 5) sprečavanje i kontrolu zagađenja; 6) zaštitu i obnovu biodiverziteta i ekosistema.	Potpuno usklađeno		
Član 10 Značajan doprinos ublažavanju klimatskih promjena 1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako značajno doprinosi stabilizaciji koncentracija gasova sa efektom staklene bašte u atmosferi na nivou kojim se sprečava opasno antropogeno djelovanje na klimatski sistem, u skladu sa dugoročnim temperaturnim ciljem Pariskog sporazuma, kroz izbjegavanje ili smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte ili povećanje njihovog uklanjanja, uključujući primjenu inovacija u procesima ili proizvodima, naročito putem: (a) proizvodnje, prenosa, skladištenja, distribucije ili korišćenja energije iz obnovljivih izvora, u skladu sa Direktivom (EU) 2018/2001,	Značajan doprinos ublažavanja klimatskih promjena Član 72 (1) Ekonomska djelatnost smatra se da značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako doprinosi stabilizaciji koncentracija gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa ciljevima Pariskog sporazuma, putem izbjegavanja ili smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, ili povećanjem njihovog uklanjanja. (2) Značajan doprinos iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata ekonomske djelatnosti koje se odnose na:	Potpuno usklađeno		

uključujući primjenu inovativnih tehnologija sa potencijalom za značajne buduće uštede ili jačanje i proširenje energetske mreže; (b) unapređenja energetske efikasnosti, osim za djelatnosti proizvodnje energije iz člana 19 stav 3; (c) razvoja čiste ili klimatski neutralne mobilnosti; (d) prelaska na upotrebu obnovljivih materijala iz održivih izvora; (e) povećanja upotrebe ekološki bezbjednih tehnologija za hvatanje i korišćenje ugljenika, kao i hvatanje i skladištenje ugljenika, kojima se ostvaruje neto smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte; (f) jačanja kopnenih ponora ugljenika, uključujući izbjegavanje krčenja i degradacije šuma, obnovu šuma, održivo upravljanje i obnovu obradivog zemljišta, travnjaka i močvarnih područja, pošumljavanje i regenerativnu poljoprivredu; (g) uspostavljanja energetske infrastrukture neophodne za omogućavanje dekarbonizacije energetskih sistema; (h) proizvodnje čistih i efikasnih goriva iz obnovljivih ili ugljenično neutralnih izvora; ili (i) omogućavanja obavljanja djelatnosti iz tač. (a)–(h) ovog stava, u skladu sa članom 16 ove uredbe. 2. U smislu stava 1 ovog člana, smatra se da privredna djelatnost za koju ne postoji tehnološki i ekonomski izvodljiva alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako podržava tranziciju ka klimatski neutralnoj ekonomiji u skladu sa ciljem ograničavanja porasta temperature na 1,5 °C u odnosu na predindustrijski period, uključujući postepeno ukidanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, naročito emisija iz čvrstih fosilnih goriva, i ako ta djelatnost: (a) ima nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte koji odgovaraju najboljoj efikasnosti u sektoru ili industriji; (b) ne ometa razvoj i uvođenje alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika; i	1) proizvodnju, prenos, skladištenje, distribuciju ili korišćenje energije iz obnovljivih izvora, uključujući primjenu inovativnih tehnologija sa budućim potencijalom za značajne uštede energije ili jačanjem ili širenjem mreža; 2) unapređenje energetske efikasnosti, osim u slučaju djelatnosti proizvodnje energije iz člana 81 stav 4 ovog zakona; 3) razvoj čiste ili klimatski neutralne mobilnosti; 4) upotrebu obnovljivih materijala iz održivih izvora; 5) primjenu tehnologija za hvatanje, korišćenje i skladištenje ugljenika, kojima se ostvaruje neto smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte; 6) jačanje kopnenih ponora ugljenika, uključujući izbjegavanje krčenja i degradacije šuma, obnovu šuma, održivo upravljanje i obnovu obradivog zemljišta, travnjaka i močvarnih područja, pošumljavanje i regenerativnu poljoprivredu; 7) uspostavljanje energetske infrastrukture za dekarbonizaciju energetskog sistema; 8) proizvodnju čistih i efikasnih goriva iz obnovljivih ili ugljenično neutralnih izvora ili 9) omogućavanje obavljanja djelatnosti iz tač. 1 do 8 ovog stava u skladu sa članom 78 ovog zakona. Značajan doprinos ublažavanja klimatskih promjena Član 72 (3) Ekonomska djelatnost za koju ne postoji tehnološki i ekonomski izvodljiva alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako podržava tranziciju ka klimatski neutralnoj			
---	--	--	--	--

(c) ne dovodi do vezivanja imovine sa visokim intenzitetom ugljenika, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine. Za potrebe ovog stava i utvrđivanja kriterijuma tehničke provjere u skladu sa članom 19, Evropska komisija procjenjuje potencijalni doprinos i izvodljivost svih relevantnih postojećih tehnologija. 3. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune st. 1 i 2 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena; i (b) dopune člana 17 utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za svaki relevantni ekološki cilj, radi utvrđivanja da li privredna djelatnost uzrokuje značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva. 4. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 3 ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere. 5. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 3 ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 6. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 3 ovog člana najkasnije do 31. decembra 2020. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2022. godine.	ekonomiji, u skladu sa planom ograničavanja porasta temperature na 1,5 °C u odnosu na nivo u predindustrijskom periodu, uključujući postupno ukidanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, posebno emisija iz čvrstih fosilnih goriva, i ako ta djelatnost: (a) ima nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte koji odgovaraju najboljoj efikasnosti u sektoru ili industriji; (b) ne ometa razvoj i primjenu alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika; i (c) ne dovodi do vezivanja imovine sa visokim intenzitetom ugljenika, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine. Značajan doprinos ublažavanja klimatskih promjena Član 72 (4) Za potrebe stava 3 ovog člana i utvrđivanja tehničkih kriterijuma provjere na osnovu člana 81 ovog zakona, Komisija procjenjuje potencijalni doprinos i izvodljivost svih relevantnih postojećih tehnologija.			
Član 11 Značajan doprinos prilagođavanju klimatskim promjenama	Značajan doprinos prilagođavanju klimatskim promjenama Član 73 (1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi prilagođavanju klimatskim promjenama ako:	Potpuno usklađeno		

1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi prilagođavanju klimatskim promjenama ako ta djelatnost: (a) obuhvata rješenja za prilagođavanje kojima se značajno smanjuje rizik od štetnog uticaja postojeće klime i očekivane buduće klime na tu privrednu djelatnost ili se značajno smanjuje taj štetni uticaj, bez povećanja rizika od štetnog uticaja na ljude, prirodu ili imovinu; ili (b) pruža rješenja za prilagođavanje kojima se, uz ispunjavanje uslova iz člana 16, značajno doprinosi sprečavanju ili smanjenju rizika od štetnog uticaja postojeće klime i očekivane buduće klime na ljude, prirodu ili imovinu, bez povećanja rizika od štetnog uticaja na druge ljude, prirodu ili imovinu. 2. Rješenja za prilagođavanje iz stava 1 tačka (a) procjenjuju se i rangiraju prema prioritetima korišćenjem najboljih dostupnih klimatskih projekcija i najmanje sprečavaju ili smanjuju: (a) štetni uticaj klimatskih promjena na privrednu djelatnost, specifičan za lokaciju i kontekst; ili (b) potencijalni štetni uticaj klimatskih promjena na životnu sredinu u kojoj se obavlja privredna djelatnost. 3. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune st. 1 i 2 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi prilagođavanju klimatskim promjenama; i (b) dopune člana 17 utvrđivanjem, za svaki relevantni ekološki cilj, kriterijuma tehničke provjere za određivanje da li privredna djelatnost, za koju su kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu tačke (a) ovog stava, nanosi značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva.	1) obuhvata rješenja za prilagođavanje kojima se značajno smanjuje rizik od štetnih uticaja trenutne i očekivane buduće klime na tu djelatnost, ili se ti uticaji značajno umanjuju, bez povećanja rizika po ljude, životnu sredinu ili imovinu; ili 2) pruža rješenja za prilagođavanje kojima se, uz ispunjavanje uslova iz člana 78 ovog zakona, značajno doprinosi sprečavanju ili smanjenju rizika od štetnih uticaja trenutne i očekivane buduće klime na ljude, životnu sredinu ili imovinu, bez povećanja rizika po druge subjekte, životnu sredinu ili imovinu. Značajan doprinos prilagođavanju klimatskim promjenama Član 73 (2) Rješenja za prilagođavanje iz stava 1 tačka 1 ovog člana procjenjuju se korišćenjem najboljih dostupnih klimatskih projekcija i najmanje moraju da: 1) sprečavaju ili smanjuju štetne uticaje klimatskih promjena specifične za lokaciju i kontekst ekonomske djelatnosti; ili 2) sprečavaju ili smanjuju potencijalne štetne uticaje klimatskih promjena na okruženje u kojem se ta djelatnost obavlja.			
--	---	--	--	--

4. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 3. ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere iz stava 3. ovog člana. 5. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 3. ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 6. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 3. najkasnije do 31. decembra 2020. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2022. godine.				
Član 12 Značajan doprinos održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa 1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa ako značajno doprinosi postizanju dobrog stanja vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili sprečavanju pogoršanja vodnih tijela koja su već u dobrom stanju, ili značajno doprinosi postizanju dobrog stanja životne sredine morskih voda, odnosno sprečavanju pogoršanja morskih voda ako su već u dobrom stanju životne sredine, naročito putem: (a) zaštite životne sredine od štetnih uticaja ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda, uključujući kontaminante koji su predmet novonastale zabrinutosti, kao što su farmaceutski proizvodi i mikroplastika, na primjer obezbjeđivanjem adekvatnog prikupljanja, tretmana i ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda; (b) zaštite zdravlja ljudi od štetnog uticaja bilo kog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju, obezbjeđivanjem da ta voda ne sadrži mikroorganizme, parazite i supstance koje predstavljaju potencijalnu opasnost po zdravlje ljudi, kao i povećanjem pristupa stanovništva čistoj vodi za piće; (c) unapređenja upravljanja vodama i njihove efikasnosti, uključujući zaštitu i poboljšanje stanja vodnih ekosistema, promovisanje održive upotrebe vode dugoročnom zaštitom raspoloživih vodnih resursa, uključujući primjenu mjera kao što je ponovna upotreba vode, obezbjeđivanjem postepenog smanjenja emisija zagađujućih materija u površinske i podzemne vode, doprinosom ublažavanju posljedica	Značajan doprinos održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa Član 74 (1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa ako ta djelatnost značajno doprinosi: 1) postizanju dobrog stanja vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili sprečavanju pogoršanja vodnih tijela koja su već u dobrom stanju; ili 2) postizanju dobrog stanja morskog okruženja ili sprečavanju njegovog pogoršanja ako je već u dobrom stanju. (2) Djelatnosti iz stava 1. ovog člana naročito obuhvataju: 1) zaštitu životne sredine od štetnih uticaja ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda, uključujući kontaminante koji su predmet novonastale zabrinutosti (farmaceutske proizvode, mikroplastiku), obezbjeđivanjem prikupljanja, tretmana i ispuštanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda; 2) zaštitu zdravlja ljudi od štetnih uticaja zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju, obezbjeđivanjem da voda za piće ne sadrži mikroorganizme, parazite i supstance koje	Potpuno usklađeno		

poplava i suša, odnosno bilo kojom drugom aktivnošću kojom se štiti ili poboljšava kvalitativno i kvantitativno stanje vodnih tijela; (d) obezbjeđivanja održive upotrebe usluga morskog ekosistema ili doprinosa dobrom stanju životne sredine morskih voda, uključujući zaštitu, očuvanje ili obnovu morskog okruženja, te sprečavanje ili smanjenje unošenja zagađujućih materija u morsku životnu sredinu; ili (e) omogućavanja obavljanja djelatnosti iz tač. (a)–(d) ovog stava, u skladu sa članom 16. 2. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune stava 1 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa; i (b) dopune člana 17 utvrđivanjem, za svaki relevantni ekološki cilj, kriterijuma tehničke provjere za određivanje da li privredna djelatnost, za koju su kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu tačke (a) ovog stava, nanosi značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva. 3. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 2 ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere iz stava 2 ovog člana. 4. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 2 ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 5. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 2 najkasnije do 31. decembra 2021. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2023. godine.	moгу predstavljati rizik po zdravlje, kao i povećanjem pristupa stanovništva bezbjednoj vodi za piće; 3) unapređenje upravljanja vodama i efikasnosti korišćenja vode, uključujući zaštitu i poboljšanje stanja vodnih ekosistema, promovisanje održive upotrebe vode dugoročnom zaštitom raspoloživih vodnih resursa, ponovnu upotrebu vode, postepeno smanjenje emisija zagađujućih materija u površinske i podzemne vode, te aktivnosti koje doprinose smanjenju rizika od poplava i suša, odnosno bilo kojom drugom aktivnošću kojom se štiti ili poboljšava kvalitativno i količinsko stanje vodnih tijela; 4) obezbjeđivanje održive upotrebe usluga morskog ekosistema i doprinosa dobrom stanju morskog okruženja, uključujući zaštitu, očuvanje ili obnovu morskog ekosistema i sprečavanje ili smanjenje unošenja zagađenja u morsko okruženje; ili 5) aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.			
Član 13 Značajan doprinos prelasku na cirkularnu ekonomiju 1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi prelasku na cirkularnu ekonomiju, uključujući sprečavanje nastanka otpada, ponovnu upotrebu i reciklažu, ako se tom djelatnošću: (a) u proizvodnji efikasnije koriste prirodni resursi, uključujući biosirovine iz održivih izvora i druge sirovine, naročito: i. smanjenjem upotrebe primarnih sirovina ili povećanjem upotrebe nusproizvoda i sekundarnih sirovina; ili ii. mjerama za efikasno korišćenje resursa i energije;	Značajan doprinos prelasku na cirkularnu ekonomiju Član 75 (1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi prelasku na cirkularnu ekonomiju, uključujući sprečavanje nastanka otpada, ponovnu upotrebu i reciklažu, ako se tom djelatnošću ostvaruje jedan ili više sljedećih ciljeva:	Potpuno usklađeno		

(b) povećava trajnost proizvoda, mogućnost popravke, nadogradnje ili ponovne upotrebe, posebno u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje; (c) povećava mogućnost recikliranja proizvoda, uključujući mogućnost recikliranja pojedinačnih materijala sadržanih u tim proizvodima, naročito zamjenom ili smanjenjem upotrebe proizvoda i materijala koji se ne mogu reciklirati, posebno u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje; (d) značajno smanjuje udio opasnih supstanci i zamjenjuju supstance koje izazivaju posebnu zabrinutost u materijalima i proizvodima tokom njihovog životnog ciklusa, u skladu sa ciljevima utvrđenim pravom Evropske unije, uključujući zamjenu tih supstanci bezbjednijim alternativama i obezbjeđivanje sljedivosti; (e) produžava korišćenje proizvoda, uključujući ponovnu upotrebu, dizajn za dugotrajnost, prenamjenu, rastavljanje, ponovnu proizvodnju, nadogradnju i popravke, kao i dijeljenje proizvoda; (f) povećava upotreba sekundarnih sirovina i njihov kvalitet, uključujući visokokvalitetnu reciklažu otpada; (g) sprečava ili smanjuje nastanak otpada, uključujući otpad nastao vadenjem minerala, kao i otpad iz gradnje i rušenja objekata; (h) povećava priprema za ponovnu upotrebu i reciklažu otpada; (i) povećava razvoj infrastrukture za upravljanje otpadom neophodne za sprečavanje nastanka otpada, pripremu za ponovnu upotrebu i reciklažu, uz obezbjeđivanje da se oporabljani materijali recikliraju kao visokokvalitetna sekundarna ulazna sirovina u proizvodnji, čime se izbjegava proizvodnja reciklata niže vrijednosti; (j) minimizira spaljivanje otpada i izbjegava odlaganje otpada, uključujući odlaganje na deponijama, u skladu sa principima hijerarhije otpada; (k) izbjegava i smanjuje smeće; ili (l) omogućava obavljanje bilo koje djelatnosti iz tač. (a)–(k) ovog stava, u skladu sa članom 15. 2. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune stava 1 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi prelasku na cirkularnu ekonomiju; i	1) efikasnije korišćenje prirodnih resursa u proizvodnji, uključujući biološke i druge sirovine iz održivih izvora, naročito kroz: a) smanjenje upotrebe primarnih sirovina ili povećanje upotrebe nusproizvoda i sekundarnih sirovina ili b) mjere za efikasno korišćenje resursa i energije; 2) povećanje trajnosti proizvoda, mogućnosti njihove popravke, nadogradnje ili ponovne upotrebe, posebno u fazi dizajna i proizvodnje; 3) povećanje mogućnosti recikliranja proizvoda, uključujući mogućnost recikliranja pojedinačnih materijala sadržanih u tim proizvodima, naročito zamjenom ili smanjenjem upotrebe materijala koji se ne mogu reciklirati, a posebno u djelatnostima dizajniranja i proizvodnje; 4) značajno smanjenje sadržaja opasnih supstanci i supstanci od posebne zabrinutosti u materijalima i proizvodima tokom njihovog životnog ciklusa, kroz njihovu zamjenu bezbjednijim alternativama i obezbjeđivanje sljedivosti; 5) produžavanje životnog vijeka proizvoda, uključujući ponovnu upotrebu, dizajn za dugotrajnost, prenamjenu, rastavljanje, ponovnu proizvodnju, nadogradnju, popravke i dijeljenje proizvoda; 6) povećanje upotrebe sekundarnih sirovina i njihovog kvaliteta, uključujući visokokvalitetnu reciklažu otpada; 7) sprečavanje ili smanjenje nastanka otpada, uključujući otpad iz rudarskih aktivnosti i otpad iz gradnje i rušenja objekata; 8) povećanje pripreme za ponovnu upotrebu i recikliranje otpada;			
--	--	--	--	--

(b) dopune člana 17 utvrđivanjem, za svaki relevantni ekološki cilj, kriterijuma tehničke provjere za određivanje da li privredna djelatnost, za koju su kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu tačke (a) ovog stava, nanosi značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva; 3. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 2 ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere iz stava 2 ovog člana. 4. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 2 ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 5. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 2 najkasnije do 31. decembra 2021. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2023. godine.	9) razvoj infrastrukture za upravljanje otpadom, neophodne za sprečavanje nastanka otpada, njegovu ponovnu upotrebu i reciklažu, obezbjeđujući da reciklirani materijali budu pogodna sekundarna sirovina i da se izbjegava pojava reciklata niskog kvaliteta; 10) smanjenje spaljivanja otpada i izbjegavanje odlaganja otpada, u skladu sa načelima hijerarhije otpada; 11) izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada u životnoj sredini (smeća); ili 12) obavljanje aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 11 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.			
Član 14 Značajan doprinos sprečavanju i kontroli zagađenja 1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi sprečavanju i kontroli zagađenja ako značajno doprinosi zaštiti životne sredine od zagađenja, naročito putem: (a) sprečavanja ili, ako to nije izvodljivo, smanjenja emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu ili zemljište, osim emisija gasova sa efektom staklene bašte; (b) poboljšanja nivoa kvaliteta vazduha, vode ili zemljišta na područjima gdje se obavlja privredna djelatnost, uz istovremeno minimiziranje bilo kog štetnog uticaja i rizika po zdravlje ljudi i životnu sredinu; (c) smanjenja ili minimiziranja bilo kog štetnog uticaja proizvodnje, upotrebe i odlaganja hemikalija na zdravlje ljudi i životnu sredinu; (d) uklanjanja smeća i drugih oblika zagađenja; ili (e) omogućavanja obavljanja djelatnosti iz tač. (a)–(d) ovog stava, u skladu sa članom 16. 2. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune stava 1 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi sprečavanju i kontroli zagađenja; i	Značajan doprinos sprečavanju i kontroli zagađenja Član 76 (1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi sprečavanju i kontroli zagađenja ako ta djelatnost doprinosi zaštiti životne sredine od zagađenja na jedan ili više sljedećih načina: 1) sprečavanjem ili, ako to nije izvodljivo, smanjenjem emisija zagađujućih supstanci u vazduhu, vodi ili zemljištu, osim emisija gasova sa efektom staklene bašte; 2) poboljšanjem kvaliteta vazduha, vode ili zemljišta na lokacijama na kojima se obavlja ekonomska djelatnost, uz istovremeno minimiziranje svakog štetnog uticaja i rizika po ljudsko zdravlje i životnu sredinu; 3) smanjenjem ili minimiziranjem štetnih uticaja hemikalija u fazi njihove proizvodnje, upotrebe ili odlaganja, u cilju zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine; 4) uklanjanjem smeća i drugih oblika zagađenja iz životne sredine;	Potpuno usklađeno		

(b) dopune člana 17 utvrđivanjem, za svaki relevantni ekološki cilj, kriterijuma tehničke provjere za određivanje da li privredna djelatnost, za koju su kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu tačke (a) ovog stava, nanosi značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva. 3. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 2 ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere iz stava 2 ovog člana. 4. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 2 ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 5. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 2 najkasnije do 31. decembra 2021. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2023. godine.	5) obavljanjem aktivnosti koje omogućavaju sprovođenje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.			
Član 15 Značajan doprinos zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema 1. Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema ako značajno doprinosi zaštiti, očuvanju i obnovi biodiverziteta, ili postizanju dobrog stanja ekosistema, ili zaštiti ekosistema koji su već u dobrom stanju, i to: (a) očuvanjem prirode i biodiverziteta, uključujući postizanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnih i poluprirodnih staništa i vrsta ili sprečavanjem njihovog pogoršanja ako se njihovo stanje očuvanosti već smatra povoljnim, te zaštitom i obnovom kopnenih, morskih i drugih vodenih ekosistema radi poboljšanja njihovog stanja i unapređenja njihove sposobnosti pružanja usluga ekosistema; (b) održivom upotrebom zemljišta i upravljanjem njime, uključujući odgovarajuću zaštitu biodiverziteta tla, neutralnost degradacije zemljišta i remedijaciju zagađenih lokacija; (c) održivim poljoprivrednim praksama, uključujući one koje doprinose poboljšanju biodiverziteta ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije tla i drugih ekosistema, krčenja šuma ili gubitka staništa; (d) održivim gazdovanjem šumama, uključujući prakse korišćenja šuma i šumskog zemljišta kojima se doprinosi poboljšanju biodiverziteta ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije ekosistema, krčenja šuma i gubitka staništa; ili	Značajan doprinos zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema Član 77 (1) Smatra se da ekonomska djelatnost značajno doprinosi zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema ako ta djelatnost značajno doprinosi zaštiti, očuvanju i obnovi biodiverziteta, ili postizanju dobrog stanja ekosistema, ili zaštiti ekosistema koji su već u dobrom stanju, i to: 1) očuvanjem prirode i biodiverziteta, uključujući postizanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnih i poluprirodnih staništa i vrsta, ili sprečavanjem njihovog pogoršanja kada se stanje očuvanosti već smatra povoljnim, kao i zaštitom i obnovom kopnenih, morskih i drugih vodenih ekosistema radi poboljšanja njihovog stanja i unapređenja njihove sposobnosti pružanja usluga ekosistema; 2) održivom upotrebom i upravljanjem zemljištem, uključujući adekvatnu zaštitu biodiverziteta zemljišta, obezbjeđivanje neutralnosti degradacije zemljišta i remedijaciju zagađenih lokacija;	Potpuno usklađeno		

(e) omogućavanjem obavljanja djelatnosti iz tač. (a)–(d) ovog stava, u skladu sa članom 16. 2. Evropska komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 23 radi: (a) dopune stava 1 ovog člana utvrđivanjem kriterijuma tehničke provjere za određivanje uslova pod kojima se smatra da određena privredna djelatnost značajno doprinosi zaštiti i obnovi biodiverziteta i ekosistema; i (b) dopune člana 17 utvrđivanjem, za svaki relevantni ekološki cilj, kriterijuma tehničke provjere za određivanje da li privredna djelatnost, za koju su kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu tačke (a) ovog stava, nanosi značajnu štetu jednom ili više tih ciljeva. 3. Prije donošenja delegiranog akta iz stava 2 ovog člana, Evropska komisija se konsultuje sa Platformom iz člana 20 u vezi sa kriterijumima tehničke provjere iz stava 2 ovog člana. 4. Evropska komisija utvrđuje kriterijume tehničke provjere iz stava 2 ovog člana u jednom delegiranom aktu, uzimajući u obzir zahtjeve iz člana 19. 5. Evropska komisija donosi delegirani akt iz stava 2 najkasnije do 31. decembra 2021. godine, kako bi se obezbijedila njegova primjena od 1. januara 2023. godine.	3) održivim poljoprivrednim praksama, uključujući one koje doprinose poboljšanju biodiverziteta, ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije zemljišta i drugih ekosistema, krčenja šuma ili gubitka staništa; 4) održivim gazdovanjem šumama, uključujući prakse upotrebe šuma i šumskog zemljišta koje doprinose unapređenju biodiverziteta ili zaustavljanju odnosno sprečavanju degradacije ekosistema, krčenja šuma i gubitka staništa; ili 5) sprovođenjem aktivnosti koje omogućavaju obavljanje djelatnosti iz tač. 1 do 4 ovog stava, u skladu sa članom 78 ovog zakona.			
Član 16 Omogućavajuće djelatnosti Smatra se da privredna djelatnost značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva iz člana 9, tako što neposredno omogućava da druge djelatnosti značajno doprinesu jednom ili više tih ciljeva, ako ta privredna djelatnost: (a) ne dovodi do vezivanja imovine kojim se ugrožavaju dugoročni ekološki ciljevi, uzimajući u obzir ekonomski životni vijek te imovine; i (b) ima značajan pozitivan uticaj na životnu sredinu, na osnovu razmatranja životnog ciklusa.	Omogućavajuće djelatnosti Član 78 (1) Smatra se da ekonomska aktivnost značajno doprinosi jednom ili više ekoloških ciljeva iz člana 71 ovog zakona ako direktno pomaže drugim aktivnostima da ostvare te ciljeve, pod uslovom da ta aktivnost: 1) ne dovodi do vezanosti sredstava kojom se ugrožavaju dugoročni ekološki ciljevi, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja tih sredstava; i	Potpuno usklađeno		

	2) ima značajan pozitivan uticaj na životnu sredinu, na osnovu razmatranja cjelokupnog životnog ciklusa.			
Član 17 Značajna šteta po ekološke ciljeve 1. Za potrebe člana 3 tačka (b), uzimajući u obzir životni ciklus proizvoda i usluga koje pruža privredna djelatnost, uključujući dokaze iz postojećih procjena životnog ciklusa, smatra se da ta privredna djelatnost nanosi značajnu štetu: (a) ublažavanju klimatskih promjena, ako ta djelatnost dovodi do značajnih emisija gasova sa efektom staklene bašte; (b) prilagođavanju klimatskim promjenama, ako ta djelatnost dovodi do povećanog štetnog uticaja postojeće i očekivane buduće klime na samu djelatnost ili na ljude, prirodu ili imovinu; (c) održivoj upotrebi i zaštiti vodnih i morskih resursa, ako je ta djelatnost štetna: i. dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode; ili ii. dobrom stanju životne sredine morskih voda; (d) cirkularnoj ekonomiji, uključujući sprečavanje nastanka otpada i reciklažu, ako: i. ta djelatnost dovodi do značajnih neefikasnosti u korišćenju materijala ili u direktnoj ili indirektnoj upotrebi prirodnih resursa, kao što su neobnovljivi izvori energije, sirovine, voda i zemljište, u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući trajnost, mogućnost popravke, nadogradnje, ponovne upotrebe ili mogućnost recikliranja proizvoda; ii. ta djelatnost dovodi do značajnog povećanja nastanka, spaljivanja ili odlaganja otpada, osim spaljivanja opasnog otpada koji se ne može reciklirati; ili iii. dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati značajnu i dugoročnu štetu za životnu sredinu; (e) sprečavanju i kontroli zagađenja, ako ta djelatnost dovodi do značajnog povećanja emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu ili	Značajna šteta po ekološke ciljeve Član 29 (1) Ekonomska aktivnost nanosi značajnu štetu, ako uzimajući u obzir životni ciklus proizvoda i usluga koje pruža ekonomska aktivnost, uključujući dokaze iz postojećih analiza životnog ciklusa, nanosi značajnu štetu: 1) ublažavanju klimatskih promjena, ako ta aktivnost dovodi do značajnih emisija gasova sa efektom staklene bašte; 2) prilagođavanju klimatskim promjenama, ako ta aktivnost povećava negativan uticaj trenutne i očekivane buduće klime na samu aktivnost ili na ljude, prirodu ili imovinu; 3) održivoj upotrebi i zaštiti voda i morskih resursa, ako ta aktivnost šteti: a) dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode; ili b) dobrom ekološkom stanju morskih voda; 4) cirkularnoj ekonomiji, uključujući sprečavanje nastanka otpada i reciklažu, ako: a) ta aktivnost izaziva značajne neefikasnosti u korišćenju materijala ili direktnom ili indirektnom korišćenju prirodnih resursa, kao što su neobnovljivi izvori energije, sirovine, voda ili zemljište, u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući njihovu trajnost, mogućnost popravke, nadogradnje, ponovne upotrebe ili reciklaže; b) ta aktivnost dovodi do značajnog povećanja nastanka, spaljivanja ili odlaganja otpada, osim spaljivanja nerekiclabilnog opasnog otpada; ili	Potpuno usklađeno		

zemljište u poređenju sa stanjem prije početka obavljanja te djelatnosti; ili (f) zaštititi i obnovi biodiverziteta i ekosistema, ako je ta djelatnost: i. u značajnoj mjeri štetna za dobro stanje i otpornost ekosistema; ili ii. štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one od interesa za Evropsku uniju. 2. Prilikom procjene privredne djelatnosti u odnosu na kriterijume iz stava 1, uzima se u obzir uticaj na životnu sredinu same djelatnosti, kao i uticaj na životnu sredinu proizvoda i usluga koji proizlaze iz te djelatnosti tokom njihovog životnog ciklusa, posebno u pogledu proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka tih proizvoda i usluga.	c) dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za životnu sredinu; 5) sprečavanju i kontroli zagađenja, ako ta aktivnost dovodi do značajnog povećanja emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu ili zemljište u odnosu na stanje prije početka njenog obavljanja; 6) zaštititi i obnovi biodiverziteta i ekosistema, ako je ta aktivnost: a) značajno štetna za dobro stanje i otpornost ekosistema; ili b) štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one utvrđene kao od interesa na nivou Evropske unije. Značajna šteta po ekološke ciljeve Član 79 (2) Prilikom procjenjivanja ekonomske aktivnosti u odnosu na kriterijume iz stava 1, uzeće se u obzir ekološki uticaj same aktivnosti, kao i ekološki uticaj proizvoda i usluga koje proizlaze iz te aktivnosti tokom njihovog cjelokupnog životnog ciklusa, posebno u fazama proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka proizvoda i usluga.			
Član 18 Minimalne zaštitne mjere 1. Minimalne zaštitne mjere iz člana 3 tačka (c) su postupci koje sprovodi preduzeće koje obavlja privrednu djelatnost, radi obezbjeđivanja usklađenosti sa Smjernicama OECD-a za multinacionalna preduzeća i Vodećim načelima Ujedinjenih nacija o poslovanju i ljudskim pravima, uključujući načela i prava iz osam osnovnih konvencija utvrđenih u Deklaraciji Međunarodne organizacije rada o osnovnim načelima i pravima na radu, kao i u Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima.	Minimalne zaštitne mjere Član 80 (1) Minimalne zaštitne mjere iz člana 65 stav 1 tačka 3 ovog zakona predstavljaju postupke koje privredni subjekat primjenjuje radi obezbjeđivanja usklađenosti sa međunarodno priznatim principima iz oblasti ljudskih prava, radnih prava i odgovornog poslovanja. (2) Minimalne zaštitne mjere iz stava 1 ovog člana obuhvataju postupke za sprečavanje, otkrivanje i otklanjanje rizika od povreda ljudskih prava,	Potpuno usklađeno		

2. Prilikom sprovođenja postupaka iz stava 1 ovog člana, preduzeća se pridržavaju načela „ne nanosi bitnu štetu“ iz člana 2 tačka 17 Uredbe (EU) 2019/2088.	radnih prava i drugih oblika štetnih uticaja na društvo, kao i postupke kojima se obezbjeđuje da se ekonomskom djelatnošću ne nanosi značajna šteta nijednom ekološkom cilju u skladu sa članom 83 ovog zakona. (3) Bliže kriterijume i način provjere usklađenosti sa minimalnim zaštitnim mjerama utvrđuje Komisija.			
Član 19 Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere 1. Kriterijumi tehničke provjere utvrđeni na osnovu člana 10 stav 3, člana 11 stav 3, člana 12 stav 2, člana 13 stav 2, člana 14 stav 2 i člana 15 stav 2: (a) identifikuju najrelevantnije potencijalne doprinose određenom ekološkom cilju, uz poštovanje načela tehnološke neutralnosti i uzimanje u obzir kratkoročnih i dugoročnih efekata te privredne djelatnosti; (b) utvrđuju minimalne zahtjeve koje je potrebno ispuniti da bi se izbjegla značajna šteta po bilo koji relevantni ekološki cilj, uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne efekte te djelatnosti; (c) u najvećoj mogućoj mjeri su kvantitativni i sadrže pragove, a kada to nije moguće – kvalitativni su; (d) po potrebi se zasnivaju na sistemima označavanja i sertifikacije Evropske unije, metodologijama EU za procjenu ekološkog otiska i sistemima statističke klasifikacije EU, uzimajući u obzir sve relevantno postojeće zakonodavstvo EU; (e) kada je izvodljivo, koriste pokazatelje održivosti iz člana 4 stav 6 Uredbe (EU) 2019/2088; (f) zasnivaju se na pouzdanim naučnim dokazima i načelu predostrožnosti iz člana 191 UFEU; (g) uzimaju u obzir životni ciklus, uključujući dokaze iz postojećih procjena životnog ciklusa, uz uvažavanje uticaja na životnu sredinu same djelatnosti, kao i uticaja proizvoda i usluga koje iz te djelatnosti proizlaze, naročito u pogledu proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka tih proizvoda i usluga;	Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere Član 81 (1) Tehnički kriterijumi provjere utvrđeni u skladu sa ovim zakonom moraju ispuniti sljedeće zahtjeve: 1) identifikovati najvažnije potencijalne doprinose ekonomske aktivnosti određenom ekološkom cilju, poštujući princip tehnološke neutralnosti i uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne efekte te aktivnosti; 2) utvrditi minimalne zahtjeve koje je potrebno ispuniti kako bi se izbjegla značajna šteta po bilo koji relevantni ekološki cilj, uzimajući u obzir kratkoročne i dugoročne efekte te aktivnosti; 3) biti, u najvećoj mogućoj mjeri, kvantitativni i sadržati pragove, a kada to nije moguće, biti kvalitativni; 4) kada je primjenjivo, zasnivati se na standardima Evropske unije u oblasti označavanja, sertifikacije, metodologijama za procjenu ekološkog otiska i sistemima statističke klasifikacije, uzimajući u obzir relevantno zakonodavstvo Evropske unije; 5) kada je primjenjivo, koristiti pokazatelje održivosti iz člana 55 ovog zakona; 6) biti zasnovani na naučnim dokazima i načelima predostrožnosti;	Potpuno usklađeno		

(h) uzimaju u obzir prirodu i obim privredne djelatnosti, uključujući naročito: i. da li je riječ o omogućavajućoj djelatnosti iz člana 16; ili ii. da li je riječ o prelaznoj djelatnosti iz člana 10 stav 2; (i) uzimaju u obzir potencijalni uticaj prelaska na održiviju ekonomiju na tržište, uključujući rizik da određena imovina postane neiskoristiva, kao i rizik stvaranja neusklađenih podsticaja za održiva ulaganja; (j) obuhvataju sve relevantne privredne djelatnosti u određenom sektoru i obezbjeđuju jednak tretman djelatnosti koje jednako doprinose ekološkim ciljevima iz člana 9 ove uredbe, kako bi se izbjeglo narušavanje tržišne konkurencije; i (k) jednostavni su za upotrebu i postavljeni tako da olakšaju provjeru usklađenosti. Ako privredna djelatnost pripada jednoj od kategorija iz tačke (h), ta činjenica se jasno navodi u kriterijumima tehničke provjere. 2. Kriterijumi tehničke provjere iz stava 1 obuhvataju, u skladu sa planom za ograničavanje porasta temperature na 1,5 °C iznad predindustrijskog nivoa, i kriterijume za djelatnosti povezane sa prelaskom na čistu energiju, posebno energetska efikasnost i obnovljive izvore energije, u mjeri u kojoj te djelatnosti značajno doprinose naom ekološkom cilju. 3. Kriterijumima tehničke provjere iz stava 1 obezbjeđuje se da se djelatnosti proizvodnje energije u okviru kojih se koriste čvrsta fosilna goriva ne smatraju ekološki održivim privrednim djelatnostima.	7) uzimati u obzir životni ciklus proizvoda i usluga povezanih sa ekonomskom aktivnošću, uključujući faze proizvodnje, upotrebe i kraja životnog vijeka; 8) uzimati u obzir prirodu i obim ekonomske aktivnosti, uključujući naročito: a) da li se radi o aktivnosti koja omogućava ostvarivanje ekoloških ciljeva iz člana 82 ovog zakona; ili b) da li se radi o prelaznoj aktivnosti iz člana 76 stav 3 ovog zakona; 9) uzimati u obzir potencijalni uticaj prelaska na održivu ekonomiju na tržište, uključujući rizik da određena sredstva postanu neiskoristiva i rizik stvaranja neusklađenih podsticaja; 10) obuhvatiti sve relevantne ekonomske aktivnosti u određenom sektoru i obezbijediti ravnopravan tretman aktivnosti koje jednako doprinose ostvarenju ekoloških ciljeva iz člana 71 ovog zakona; 11) biti jednostavni za korišćenje i omogućiti efikasnu provjeru usklađenosti. Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere Član 81 (2) Ako ekonomska aktivnost pripada kategoriji aktivnosti koje omogućavaju ostvarivanje ekoloških ciljeva ili prelaznih aktivnosti, ta činjenica se jasno navodi u tehničkim kriterijumima provjere. Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere Član 81 (3) Tehnički kriterijumi provjere obuhvataju, u skladu sa ciljem ograničavanja porasta globalne temperature na 1,5°C u odnosu na predindustrijski nivo, kriterijume za aktivnosti koje doprinose prelasku na čistu energiju,		
---	---	--	--

4. Kriterijumi tehničke provjere iz stava 1 obuhvataju i kriterijume za djelatnosti povezane sa prelaskom na čistu ili klimatski neutralnu mobilnost, uključujući promjenu načina prevoza, mjere efikasnosti i alternativna goriva, u mjeri u kojoj značajno doprinose nekom ekološkom cilju. 5. Evropska komisija redovno preispituje kriterijume tehničke provjere iz stava 1 i, po potrebi, mijenja delegirane akte donesene na osnovu ove uredbe u skladu sa naučnim i tehnološkim dostignućima. U tom smislu, prije izmjene ili zamjene delegiranog akta, Evropska komisija procjenjuje primjenu tih kriterijuma uzimajući u obzir način na koji su ih primijenili učesnici na finansijskim tržištima i njihov uticaj na tržišta kapitala, uključujući usmjeravanje ulaganja ka ekološki održivim privrednim djelatnostima. Kako bi se obezbijedilo da se djelatnostima iz člana 10 stav 2 i dalje slijedi plan vjerodostojne tranzicije usklađen sa klimatski neutralnom ekonomijom, Evropska komisija najmanje svake tri godine preispituje kriterijume tehničke provjere za te djelatnosti i, po potrebi, mijenja delegirani akt iz člana 10 stav 3, u skladu sa naučnim i tehnološkim dostignućima.	uključujući energetska efikasnost i obnovljive izvore energije, u mjeri u kojoj te aktivnosti značajno doprinose ostvarivanju ekoloških ciljeva. Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere Član 81 (4) Tehničkim kriterijumima provjere obezbjeđuje se da se aktivnosti proizvodnje energije koje koriste čvrsta fosilna goriva ne smatraju ekološki održivim ekonomskim aktivnostima. Zahtjevi za kriterijume tehničke provjere Član 81 (5) Tehnički kriterijumi provjere iz stava 1 obuhvataju i kriterijume za djelatnosti povezane sa prelaskom na čistu ili klimatski neutralnu mobilnost, uključujući promjenu načina prevoza, mjere efikasnosti i alternativna goriva, u mjeri u kojoj značajno doprinose nekom ekološkom cilju.			
Član 20 Platforma za održivo finansiranje 1. Evropska komisija uspostavlja Platformu za održivo finansiranje („Platforma“). Platformu u uravnoteženom sastavu čine sljedeće grupe: (a) predstavnici: i. Evropske agencije za životnu sredinu; ii. evropskih nadzornih tijela; iii. Evropske investicione banke i Evropskog investicionog fonda; i iv. Agencije Evropske unije za osnovna prava; (b) stručnjaci koji zastupaju relevantne privatne zainteresovane strane, uključujući finansijske i nefinansijske učesnike na tržištu i poslovne sektore koji predstavljaju relevantne industrije, kao i lica sa stručnim znanjem iz oblasti računovodstva i izvještavanja; (c) stručnjaci koji predstavljaju civilno društvo, uključujući lica sa stručnim znanjem iz oblasti ekoloških, socijalnih, radnih i upravljačkih pitanja;	Nema odgovarajuće odredbe.	Neprenosivo		

(d) stručno imenovani stručnjaci, sa dokazanim znanjem i iskustvom u oblastima obuhvaćenim ovom uredbom; (e) stručnjaci koji predstavljaju akademsku zajednicu, uključujući univerzitete, istraživačke institute i druge naučne organizacije, uključujući lica sa stručnim znanjem na svjetskom nivou. 2. Platforma: (a) savjetuje Komisiju o kriterijumima tehničke provjere iz člana 19 i mogućoj potrebi za ažuriranjem tih kriterijuma; (b) analizira učinak kriterijuma tehničke provjere u smislu potencijalnih troškova i koristi njihove primjene; (c) pomaže Komisiji u analizi zahtjeva zainteresovanih strana za izradu ili reviziju kriterijuma tehničke provjere za određenu privrednu djelatnost; (d) kada je primjereno, savjetuje Komisiju o mogućoj ulozi računovodstva održivosti i standarda izvještavanja o održivosti u podršci primjeni kriterijuma tehničke provjere; (e) prati i redovno izvještava Komisiju o trendovima na nivou Unije i država članica u pogledu tokova kapitala ka održivim ulaganjima; (f) savjetuje Komisiju o mogućoj potrebi izrade dodatnih mjera za poboljšanje dostupnosti i kvaliteta podataka; (g) savjetuje Komisiju o upotrebljivosti kriterijuma tehničke provjere, uzimajući u obzir potrebu izbjegavanja nepotrebnog administrativnog opterećenja; (h) savjetuje Komisiju o mogućoj potrebi izmjene ove uredbe; (i) savjetuje Komisiju o procjeni i razvoju politika u oblasti održivog finansiranja, uključujući pitanje usklađenosti politika; (j) savjetuje Komisiju o ostvarivanju drugih ciljeva održivosti, uključujući socijalne ciljeve; (k) savjetuje Komisiju o primjeni člana 18 i mogućoj potrebi dopune zahtjeva iz tog člana. 3. Platforma uzima u obzir stavove širokog spektra zainteresovanih strana. 4. Platformom predsjedava Komisija, a uspostavlja se u skladu sa horizontalnim pravilima o osnivanju i radu stručnih grupa Komisije. U tom okviru, Komisija može pozvati stručnjake sa posebnim stručnim znanjem ad hoc.				
---	--	--	--	--

5. Platforma izvršava svoje zadatke u skladu sa načelom transparentnosti. Komisija na svojoj internet stranici objavljuje zapisnike sa sastanaka Platforme i druge relevantne dokumente. 6. Ako učesnici na finansijskim tržištima smatraju da privredna djelatnost koja ne ispunjava kriterijume tehničke provjere utvrđene na osnovu ove uredbe, ili za koju kriterijumi tehničke provjere još nijesu utvrđeni, treba da se smatra ekološki održivom, o tome mogu obavijestiti Platformu.				
Član 21 Nadležna tijela 1. Države članice obezbjeđuju da nadležna tijela iz člana 14 stav 1 Uredbe (EU) 2019/2088 prate usklađenost učesnika na finansijskim tržištima sa zahtjevima utvrđenim u čl. 5, 6 i 7 ove uredbe. Države članice obezbjeđuju da njihova nadležna tijela imaju sva potrebna nadzorna i istražna ovlaštenja za vršenje funkcija na osnovu ove uredbe. 2. Za potrebe ove uredbe, nadležna tijela međusobno sarađuju i, bez neopravdanog odlaganja, razmjenjuju informacije koje su relevantne za izvršavanje njihovih dužnosti na osnovu ove uredbe.	Nadležnost i ovlaštenja Komisije Član 65 (1) Komisija, u skladu sa članom 53 stav 5 ovog zakona prati usklađenost učesnika finansijskog tržišta i finansijskih savjetnika sa zahtjevima ovog zakona i ima sva nadzorna i istražna ovlaštenja neophodna za vršenje svojih funkcija, uključujući ovlaštenja za nadzor, kontrolu, prikupljanje informacija i preduzimanje odgovarajućih mjera radi obezbjeđivanja poštovanja ovog zakona. (2) Komisija i drugi nadležni organi međusobno sarađuju i bez nepotrebnog odlaganja dostavljaju jedni drugima informacije koje su relevantne za obavljanje njihovih dužnosti u skladu sa ovim zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 22 Mjere i sankcije Države članice utvrđuju pravila o mjerama i sankcijama koje se primjenjuju na povrede čl. 5, 6 i 7. Predviđene mjere i sankcije moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.	Član 91 (1) Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - učesnik na finansijskom tržištu, ako: 11) ne objavi informacije o ekološki održivim ulaganjima u skladu sa članom 67 ovog zakona; 12) ne objavi informacije o finansijskim proizvodima kojima se promovisu ekološke karakteristike u skladu sa članom 68 ovog zakona; 13) ne objavi propisanu izjavu za druge finansijske proizvode u skladu sa članom 69 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 23-24	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

Izvršavanje delegiranja ovlaštenja Stručna grupa država članica za održivo finansiranje Član 25-27 Izmjene Regulative (EU) 2019/2088 Preispitivanje Stupanje na snagu i primjena	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Uredba (EU) 2023/2631				
GLAVA I. PREDMET I DEFINICIJE Član 1. Predmet Ovom Uredbom: (a) utvrđuju se ujednačeni zahtjevi za izdavaoce obveznica koji se žele koristiti oznakom „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ za svoje obveznice koje su stavljene na raspolaganje investitorima u Uniji; (b) uspostavlja se sistem za registraciju i nadzor eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica; i (c) utvrđuju se neobavezni obrasci za objavljivanje za obveznice koje se u Uniji stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću.	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se pravila za izdavanje obveznica koje u svom nazivu koriste izraz „evropska zelena obveznica“ ili oznaku „EuGB“, pravila o transparentnosti i objavljivanju informacija koje se odnose na održivost u poslovanju učesnika na finansijskom tržištu i finansijskih savjetnika, postupak registracije i nadzora nad radom eksternih ocjenjivača evropskih zelenih obveznica, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje da li se privredna djelatnost smatra ekološki održivom radi određivanja stepena ekološke održivosti ulaganja, kao i obaveze pravnih lica koja su dužna da objavljuju nefinansijski izvještaj ili konsolidovani nefinansijski izvještaj, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje zelenih i održivih obveznica i primjenu zahtjeva održivih finansija u Crnoj Gori.	Potpuno usklađeno		
Član 2. Definicije Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „izdavalac“ znači subjekat koji izdaje obveznice;	Značenje izraza Član 4 1) izdavalac zelenih i održivih obveznica je pravno ili fizičko lice definisano zakonom kojim se uređuju tržište kapitala, sa sjedištem u Crnoj Gori, koje je izdalo zelene obveznice, ekološki održive obveznice i obveznice povezane sa održivošću u skladu sa odredbama ovog zakona; Značenje izraza	Potpuno usklađeno		

2. „državni izdavalac“ znači subjekat iz člana 1 stav 2 tačka (b) Uredbe (EU) 2017/1129; 3. „taksonomski zahtjevi“ znači kriterijumi za ekološki održive privredne djelatnosti iz člana 3 Uredbe (EU) 2020/852; 4. „uređeno tržište“ znači uređeno tržište kako je definisano u članu 4 stav 1 tačka 21 Direktive 2014/65/EU Evropskog parlamenta i Savjeta;	Član 4 3) emitent državnih hartija od vrijednosti je subjekat koji izdaje dužničke finansijske instrumente i to: a) Crna Gora i jedinica lokalne samouprave; b) Centralna banka Crne Gore; c) Evropska unija; d) država članica; e) subjekat posebne namjene organizovan od strane država članica Evropske unije; f) u slučaju federalne države članice, član federacije; g) međunarodna finansijska institucija koju su osnovale dvije ili više država članica, a koja ima za cilj finansiranje i pružanje finansijske pomoći članovima koji mogu imati ozbiljne finansijske poteškoće ili kroz njih prolaze; ili h) Evropska investiciona banka; Značenje izraza Član 4 68) taksonomski zahtjevi su skup međusobno povezanih kriterijuma i uslova na osnovu kojih se utvrđuje da li se određena ekonomska djelatnost može smatrati ekološki održivom, tako što ta djelatnost mora značajno doprinositi jednom ili više propisanih ekoloških ciljeva, ne smije nanositi značajnu štetu nijednom od tih ciljeva, mora se sprovoditi u skladu sa propisanim minimalnim zaštitnim mjerama, i mora biti usklađena sa odgovarajućim kriterijumima tehničke provjere; Značenje izraza Član 4 4) regulisano tržište kapitala je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih			
---	---	--	--	--

5. „obveznica koja se stavlja na tržište kao ekološki održiva“ znači obveznica čiji se izdavalac obavezuje investitorima ili na bilo koji drugi način prije zaključenja ugovora tvrdi da se prihodi od obveznica raspoređuju na privredne djelatnosti koje doprinose ekološkom cilju; 6. „obveznica povezana sa održivošću“ znači obveznica čije se finansijske ili strukturne karakteristike razlikuju u zavisnosti od toga da li je izdavalac ostvario unaprijed definisane ciljeve ekološke održivosti; 7. „matična država članica“ znači matična država članica kako je definisana u članu 2 točka (m) Uredbe (EU) 2017/1129;	interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u okviru sistema i u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima, na način koji dovodi do zaključenja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima koji su uključeni u trgovanje prema pravilima tog sistema, a koji posjeduje dozvolu za rad i koje posluje kontinuirano u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala; Zelena obveznica, ekološki održiva obveznica i obveznica povezana s održivošću Član 2 (3) Ekološki održiva obveznica je obveznica za koju se izdavalac obavezuje, ili u bilo kom obliku navodi prije zaključenja ugovora, da će sredstva prikupljena emisijom biti usmjerena ka finansiranju ili refinansiranju djelatnosti koje doprinose ostvarivanju jednog ili više ekoloških ciljeva, u skladu sa taksonomskim zahtjevima. Zelena obveznica, ekološki održiva obveznica i obveznica povezana s održivošću Član 2 (4) Obveznica povezana sa održivošću je obveznica čije finansijske ili strukturne karakteristike zavise od ostvarenja unaprijed definisanih ciljeva održivosti, posebno u oblasti zaštite životne sredine, u skladu sa standardima koji se odnose na održivo poslovanje. Značenje izraza Član 4 7) matična država članica je: 1) za investiciona društva: - država članica u kojoj je registrovano sjedište investicionog društva sa svojstvom pravnog lica; - ako investiciono društvo u skladu sa propisima države u kojoj je registrovano nema registrovano			
--	---	--	--	--

8. „država članica domaćin“ znači država članica domaćin kako je definisana u članu 2 tačka (n) Uredbe (EU) 2017/1129; 9. „finansijska imovina“ znači dug ili vlasnički kapital ili njihova kombinacija; 10. „stavljeno na raspolaganje investitorima u Uniji“ znači: (a) javna ponuda unutar Unije; ili (b) uvršćivanje obveznica za trgovanje na mjestu trgovanja koje se nalazi u Uniji;	sjedište, država članica u kojoj je sjedište njegove centralne uprave; 2) za regulisano tržište, država članica u kojoj je registrovano regulisano tržište ili, ako u skladu sa propisima države članice nema registrovano sjedište, država članica u kojoj se nalazi sjedište centralne uprave regulisanog tržišta; 3) za APA, CTP ili ARM: - ako je APA, ARM ili CTP pravno lice, država članica u kojoj je registrovano njihovo sjedište; - ako APA, ARM ili CTP prema propisima države u kojoj je osnovano nema registrovano sjedište, država članica u kojoj se nalazi sjedište njegove centralne uprave; Značenje izraza Član 4 8) država članica domaćin je država članica u kojoj investiciono društvo ima filijalu ili pruža investicione usluge i/ili obavlja investicione aktivnosti, ili država članica u kojoj regulisano tržište pruža usluge odgovarajućeg mehanizma kojim se članovima sa udaljenim pristupom ili učesnicima sa sjedištem u toj državi članici olakšava pristup trgovanju u njegovom sistemu; Značenje izraza Član 4 10) finansijska imovina znači dug, vlasnički kapital ili njihovu kombinaciju; Značenje izraza Član 4 12) stavljanje na raspolaganje investitorima u Evropskoj uniji znači: a) javna ponuda unutar Unije; ili b) uvršćenje obveznica za trgovanje na mjestu trgovanja koje se nalazi u Uniji; Značenje izraza			
--	--	--	--	--

11. „javna ponuda“ znači javna ponuda hartija od vrijednosti kako je definisana u članu 2 tačka (d) Uredbe (EU) 2017/1129; 12. „mjesto trgovanja“ znači mjesto trgovanja kako je definisano u članu 4 stav 1 tačka 24 Direktive 2014/65/EU; 13. „plan kapitalnih rashoda“ znači plan kapitalnih rashoda kako je predviđeno u tački 1.1.2.2 podtačka (b) i tački 1.1.3.2 podtačka (b) Priloga I Delegiranoj uredbi (EU) 2021/2178; 14. „troškovi izdavanja“ znači troškovi koji su direktno povezani sa izdavanjem obveznica, uključujući troškove savjetnika, pravne usluge, rejting, eksterno ocjenjivanje, pokroviteljstvo i plasman; 15. „kriterijumi tehničke provjere“ znači kriterijumi tehničke provjere utvrđeni delegiranim aktima donesenim u skladu sa članom 10 stav 3, članom 11 stav 3, članom 12 stav 2, članom 13 stav 2, članom 14 stav 2 i članom 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852; 16. „tranzicijska privredna djelatnost“ znači privredna djelatnost koja je u skladu sa članom 10 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852;	Član 4 13) javna ponuda hartija od vrijednosti je obavještenje dato u bilo kojem obliku i putem bilo kojeg sredstva koje daje dovoljno podataka o uslovima ponude i o hartijama od vrijednosti iz ponude, na način da se investitoru omogući donošenje odluke o kupovini ili upisu tih hartija od vrijednosti, a javnom ponudom se smatra i plasman hartija od vrijednosti preko investicionih društava; Značenje izraza Član 4 14) mjesto trgovanja je svako regulisano tržište, multilateralna ili organizovana trgovačka platforma; Značenje izraza Član 4 15) plan kapitalnih rashoda je specifični plan kapitalnih i operativnih rashoda finansiranih sredstvima od zelenih obveznica; Značenje izraza Član 4 16) troškovi izdavanja su svi direktni troškovi povezani s izdavanjem obveznica (savjetnici, pravne usluge, rejting, vanjsko ocjenjivanje itd.); Značenje izraza Član 4 17) kriterijumi tehničke provjere označavaju tehnički zahtjevi za ekološku održivost prema zahtjevima taksonomije; Značenje izraza Član 4 24) prelazna ekonomska djelatnost odnosno ekonomska aktivnost za koju ne postoji tehnološki i ekonomski izvodljiva alternativa sa			
---	--	--	--	--

17. „omogućujuća privredna djelatnost” znači privredna djelatnost koja je u skladu sa članom 16 Uredbe (EU) 2020/852; 18. „sekjuritizacija” znači sekjuritizacija kako je definisana u članu 2 tačka 1 Uredbe (EU) 2017/2402;	niskim nivoom emisija ugljenika smatra se aktivnošću koja značajno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ako podržava tranziciju ka klimatski neutralnoj ekonomiji, u skladu sa putanjom ograničavanja porasta temperature na 1,5°C u odnosu na predindustrijski nivo, uključujući i postupno ukidanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, posebno emisija iz čvrstih fosilnih goriva, i ako ta aktivnost: a) ima nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte koji odgovaraju najboljem učinku u sektoru ili industriji; b) ne ometa razvoj i primjenu alternativa sa niskim nivoom emisija ugljenika; i c) ne dovodi do zaključavanja u imovinu sa visokim nivoom emisija ugljenika, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine Značenje izraza Član 4 25) aktivnost omogućavanja je ekonomska aktivnost koja značajno doprinosi jednom ili više ciljeva zaštite životne sredine ako neposredno omogućava drugim aktivnostima da značajno doprinesu jednom ili više tih ciljeva, pod uslovom da takva ekonomska aktivnost: a) ne dovodi do zaključavanja u imovinu koja potkopava dugoročne ciljeve u oblasti zaštite životne sredine, uzimajući u obzir ekonomski vijek trajanja te imovine; i b) ima značajan pozitivan uticaj na životnu sredinu, na osnovu razmatranja cjelokupnog životnog ciklusa. Značenje izraza Član 4 18) sekjuritizacija označava transakciju ili šemu u kojoj se kreditni rizik koji je povezan sa			
---	--	--	--	--

19. „inicijator“ znači inicijator kako je definisan u članu 2 tačka 3 Uredbe (EU) 2017/2402; 20. „sekjuritizacioni subjekt posebne namjene“ ili „SSPN“ znači sekjuritizacioni subjekt posebne namjene ili SSPN kako je definisan u članu 2 tačka 2 Uredbe (EU) 2017/2402;	izloženosti ili skupom izloženosti dijeli na tranše i koja ispunjava sljedeće karakteristike: a) plaćanja u okviru transakcije ili šeme zavise od uspješnosti izloženosti ili skupa izloženosti; b) podređenost tranši određuje raspodjelu gubitaka tokom trajanja transakcije ili šeme; c) transakcija ili šema ne stvara izloženosti u obliku specijalizovanog finansiranja koje: - se odnose na subjekt osnovan radi finansiranja ili upravljanja materijalnom imovinom, ili predstavljaju ekonomski uporedive izloženosti; - ugovorno obezbjeđuju povjeriocu značajan stepen kontrole nad imovinom i prihodima koji se iz te imovine ostvaruju; - se primarno otplaćuju iz prihoda ostvarenog korišćenjem imovine koja je predmet finansiranja, a ne iz nezavisnih novčanih tokova dužnika; Značenje izraza Član 4 69) inicijator je lice koje samostalno ili preko povezanih lica, neposredno ili posredno, učestvuje u zaključenju izvornog pravnog posla iz kojeg nastaju obaveze ili potencijalne obaveze dužnika odnosno potencijalnog dužnika koje čine izloženosti uključene u sekjuritizaciju ili za svoj račun kupuje izloženosti trećeg lica, a zatim ih sekjuritizuje; Značenje izraza Član 4 20) sekjuritizacijski subjekt posebne namjene ili „SSPN“ je privredno društvo, udruženje ili drugi subjekt, osim inicijatora ili sponzora, osnovan radi sprovođenja jedne ili više sekjuritizacija, čije su djelatnosti ograničene isključivo na aktivnosti potrebne za ostvarenje tog cilja, i čija je struktura			
---	--	--	--	--

21. „sekuritizacijska izloženost“ znači izloženost uključena u sekuritizaciju; 22. „sekuritizacijska obveznica“ znači obveznica koju izdaje SSPN u skladu sa Glavom II poglavljem 3; 23. „sintetska sekuritizacija“ znači sintetička sekuritizacija kako je definisana u članu 2 tačka 10 Uredbe (EU) 2017/2402; 24. „fosilno gorivo“ znači fosilno gorivo kako je definisano u članu 2 tačka 62 Uredbe (EU) 2018/1999.	oblikovana tako da obaveze SSPN-a budu odvojene od obaveza inicijatora; Značenje izraza Član 4 19) sekuritizacijska izloženost označava izloženost uključenu u sekuritizaciju; Značenje izraza Član 4 21) sekuritizacijska obveznica označava obveznicu koju izdaje SSPN u skladu sa odredbama ovog zakona; Značenje izraza Član 4 22) sintetska sekuritizacija je sekuritizacija u kojoj se prenos rizika ostvaruje korišćenjem kreditnih izvedenica ili garancija, dok izloženosti koje se sekuritizuju ostaju u bilansu inicijatora; Značenje izraza Član 4 26) fosilno gorivo znači neobnovljive izvore energije zasnovane na ugljeniku, kao što su čvrsta goriva, prirodni gas i nafta;			
GLAVA II. ZAHTJEVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA“ ILI „EuGB“ POGLAVLJE I Zahtjevi koji se odnose na obveznice Član 3. Oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ Oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ koristi se samo za obveznice koje ispunjavaju zahtjeve iz ove glave.	Korišćenje oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ Član 5 Oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ može da se koristi isključivo za obveznice koje ispunjavaju zahtjeve propisane ovim zakonom.	Potpuno usklađeno		

Član 4. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica 1. Prije dospijeća evropske zelene obveznice, prihodi od takve obveznice u cjelosti se, u skladu sa taksonomskim zahtjevima, raspoređuju u jednu ili više od sljedećih kategorija („postepeni pristup“): (a) dugotrajna imovina koja nije finansijska imovina; (b) kapitalni izdaci obuhvaćeni tačkom 1.1.3.2. Priloga I Delegiranoj uredbi (EU) 2021/2178; (c) operativni izdaci obuhvaćeni tačkom 1.1.3.2. Priloga I Delegiranoj uredbi (EU) 2021/2178, nastali najviše tri godine prije izdavanja evropske zelene obveznice; (d) finansijska imovina nastala najviše pet godina nakon izdavanja evropske zelene obveznice; (e) imovina i izdaci domaćinstava. Odstupajući od prvog podstava, izdavaoci mogu odbiti troškove izdanja od prihoda od evropskih zelenih obveznica prije raspodjele tih prihoda. 2. Odstupajući od stava 1, izdavaoci mogu prihodne iz jedne ili više nedospjelih evropskih zelenih obveznica rasporediti u portfelj dugotrajne imovine ili finansijske imovine u skladu sa taksonomskim zahtjevima („portfeljni pristup“). Ako izdavaoci raspoređuju prihode u skladu sa prvim podstavom ovog stava, u izvještajima o raspodjeli prihoda iz člana 11 dokazuju da ukupna vrijednost imovine iz prvog podstava ovog stava u njihovom portfelju prevazilazi ukupnu vrijednost njihovog portfelja nedospjelih evropskih zelenih obveznica.	Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (1) Prije dospijeća evropske zelene obveznice, prihodi ostvareni po osnovu te obveznice raspodjeljuju se u cjelosti, u skladu sa propisanim taksonomskim zahtjevima, na jednu ili više od sljedećih kategorija („postupni pristup“): 1) dugotrajna imovina koja ne predstavlja finansijsku imovinu; 2) kapitalni izdaci; 3) operativni izdaci nastali najviše tri godine prije izdavanja obveznice; 4) finansijska imovina nastala najviše pet godina nakon izdavanja obveznice; 5) imovina i izdaci domaćinstava. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (2) Izdavalac može, prije raspodjele prihoda, da odbije troškove izdavanja evropske zelene obveznice. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (3) Izdavalac može, izuzetno od stava 1 ovog člana, prihode iz jedne ili više nedospjelih evropskih zelenih obveznica da raspodijeli u portfelj dugotrajne ili finansijske imovine, u skladu sa taksonomskim zahtjevima („portfeljni pristup“). (4) U slučaju primjene portfeljnog pristupa, izdavalac je dužan da u izvještaju o raspodjeli prihoda dokaže da ukupna vrijednost imovine iz portfelja iz stava 3 ovog člana prevazilazi ukupnu	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

3. Odstupajući od stava 1, državni izdavalac ili izdavalac iz treće zemlje koji je država, član saveza u slučaju savezne države ili regionalni ili opštinski subjekt, može prihode od evropskih zelenih obveznica koje je izdao rasporediti i za poreske olakšice, subvencije, intermedijarnu potrošnju, tekuće transfere unutar sektora države, tekuću međunarodnu saradnju ili druge vrste javnih rashoda, pod uslovom da se prihodi raspoređuju u skladu sa taksonomskim zahtjevima.	vrijednost portfelja nedospjelih evropskih zelenih obveznica. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, prihodi od evropskih zelenih obveznica koje izdaje država, članica saveza u slučaju savezne države, ili regionalni, odnosno opštinski organ, mogu da se raspodijele i za potrebe poreskih olakšica, subvencija, intermedijarne potrošnje, tekućih transfera unutar sektora države, tekuće međunarodne saradnje i drugih vrsta javnih rashoda, pod uslovom da se prihodi raspodjeljuju u skladu sa taksonomskim zahtjevima.			
Član 5: Fleksibilnost pri korišćenju prihoda od evropskih zelenih obveznica 1. Odstupajući od člana 4 stav 1, izdavaoci mogu rasporediti do 15% prihoda od evropske zelene obveznice za privredne djelatnosti koje ispunjavaju taksonomske zahtjeve, uz izuzetak kriterijuma tehničke provjere, pod uslovom da su te djelatnosti: (a) privredne djelatnosti u odnosu na koje do datuma izdavanja evropskih zelenih obveznica nijesu stupili na snagu nikakvi kriterijumi tehničke provjere; ili (b) djelatnosti u kontekstu međunarodne podrške prijavljene u skladu sa međunarodno dogovorenim smjernicama, kriterijumima i ciklusima izvještavanja, uključujući finansiranje borbe protiv klimatskih promjena o kojem se Komisija obavještava u okviru Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime, kako je navedeno u članu 19 stav 3 Uredbe (EU) 2018/1999, i službeni razvojnu pomoć prijavljenu Odboru za razvojnu pomoć Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.	Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (5) Izuzetno od stav 1, izdavalac može da raspodijeli do 15% prihoda od evropske zelene obveznice za finansiranje privrednih djelatnosti koje ispunjavaju propisane taksonomske zahtjeve, osim kriterijuma tehničke provjere, pod sljedećim uslovima: 1) da za te djelatnosti, do dana izdavanja obveznica, nijesu utvrđeni kriterijumi tehničke provjere; ili 2) da se radi o djelatnostima koje se finansiraju u okviru međunarodne podrške, prijavljene u skladu sa međunarodno prihvaćenim smjernicama, kriterijumima i ciklusima izvještavanja, uključujući aktivnosti vezane za borbu protiv klimatskih promjena i međunarodnu razvojnu pomoć.	Potpuno usklađeno		

2. Ako izdavalac raspodjeljuje prihode od evropske zelene obveznice u skladu sa stavom 1 ovog člana, u informativnom sažetku o evropskim zelenim obveznicama iz člana 10 opisuje predmetne djelatnosti i procijenjeni procenat prihoda namijenjenih finansiranju takvih djelatnosti ukupno i po djelatnosti. 3. Ako izdavalac raspodijeli prihode od evropske zelene obveznice privrednim djelatnostima iz stava 1 tačka (a), on obezbjeđuje da te djelatnosti ispunjavaju, ako je to primjenjivo, generičke kriterijume za nenanošenje bitne štete utvrđene u dodacima A, B, C i D Priložu i Delegiranoj uredbi (EU) 2021/2139. 4. Ako izdavalac raspodijeli prihode od evropske zelene obveznice za djelatnosti iz stava 1 tačka (b), on na osnovu najboljih napora obezbjeđuje da te djelatnosti ispunjavaju relevantne kriterijume tehničke provjere.	Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (7) Ako izdavalac primjenjuje mogućnost iz stava 1 ovog člana, dužan je da u sažetku prospekta o evropskim zelenim obveznicama navede opis tih djelatnosti, kao i procijenjeni iznos i učešće prihoda koji se raspodjeljuju za njih, ukupno i po pojedinačnoj djelatnosti. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (8) U slučaju raspodjele prihoda na djelatnosti iz stava 1 tačka 1 ovog člana, izdavalac je dužan da obezbijedi usklađenost tih djelatnosti sa opštim kriterijumima nenanošenja bitne štete, ukoliko su ti kriterijumi primjenjivi. Korišćenje prihoda od evropskih zelenih obveznica Član 6 (4) U slučaju raspodjele prihoda na djelatnosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana, izdavalac je dužan da, na osnovu najboljih dostupnih informacija i mogućnosti, obezbijedi da te djelatnosti ispunjavaju relevantne kriterijume tehničke provjere.			
Član 6. Finansijska imovina 1. Prihodi od finansijske imovine raspoređuju se samo za namjene iz člana 4 stav 1, ili, ako je primjenjivo, za namjene iz člana 4 stavova 2 i 3. 2. Prihodi od finansijske imovine mogu se rasporediti za drugu,	Finansijska imovina Član 7 (1) Prihodi ostvareni od finansijske imovine raspodjeljuju se isključivo za namjene utvrđene u članu 6 stav 1 ovog zakona, odnosno, kada je primjenjivo, za namjene iz člana 6 st. 3, 4 i 5 ovog zakona. Finansijska imovina Član 7	Potpuno usklađeno		

naknadnu finansijsku imovinu, pod uslovom da: (a) ne postoje više od tri uzastopne naknadne finansijske imovine; (b) prihodi od finansijske imovine posljednje u nizu raspoređeni su za namjene iz člana 4 stav 1 prvog podstava tačke (a), (b), (c) ili (e), ili, ako je primjenjivo, za namjene iz člana 4 stav 3; i (c) izdavalac obezbjeđuje da je eksternim ocjenjivačima moguće efikasno ocijeniti konačnu raspodjelu prihoda.	(2) Prihodi ostvareni od finansijske imovine mogu se raspodijeliti na drugu, naknadno stečenu finansijsku imovinu, pod sljedećim uslovima: 1) ne postoji više od tri uzastopne naknadno stečene finansijske imovine; 2) prihodi od finansijske imovine koja je posljednja u nizu raspodjeljuju se za namjene iz člana 6 stav 1 tač. 1, 2, 3 ili 5 ovog zakona, odnosno, kada je primjenjivo, za namjene iz člana 6 stav 4 ovog zakona; 3) izdavalac obezbjeđuje uslove koji omogućavaju eksternim ocjenjivačima uspješno ocjenjivanje konačne raspodjele prihoda.			
Član 7. Planovi kapitalnih rashoda 1. Ako su prihodi iz člana 4 stav 1 prvog podstava tačaka (b) i (c) namijenjeni za privredne djelatnosti koje će ispunjavati taksonomske zahtjeve, izdavalac objavljuje plan kapitalnih rashoda. 2. U planu kapitalnih rashoda utvrđuje se rok, koji ističe prije dospelja evropskih zelenih obveznica, do kojeg svi kapitalni i operativni rashodi koji se finansiraju evropskim zelenim obveznicama treba da budu usklađeni sa taksonomijom. 3. Izdavalac je dužan, u roku od 60 dana od isteka roka navedenog u planu kapitalnih rashoda, da od eksternog ocjenjivača ishodí procjenu usklađenosti sa taksonomijom kapitalnih i operativnih rashoda koji su obuhvaćeni tim planom kapitalnih rashoda i finansirani prihodima od evropskih zelenih obveznica.	Planovi kapitalnih rashoda Član 8 (1) Kada su prihodi iz člana 6 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona namijenjeni finansiranju privrednih djelatnosti koje će ispunjavati taksonomske zahtjeve, izdavalac je dužan da objavi plan kapitalnih rashoda. Planovi kapitalnih rashoda Član 8 (2) Planom kapitalnih rashoda određuje se rok, koji mora istaći prije dospelja zelenih obveznica, u kojem svi kapitalni i operativni rashodi finansirani zelenim obveznicama treba da budu usklađeni sa taksonomijom. Planovi kapitalnih rashoda Član 8 (3) Izdavalac je dužan da, u roku od 60 dana od isteka roka utvrđenog u planu kapitalnih rashoda, obezbijedi procjenu usklađenosti kapitalnih i operativnih rashoda obuhvaćenih tim planom, koju vrši eksterni ocjenjivač, a koji su finansirani prihodima od zelenih obveznica.	Potpuno usklađeno		

Član 8.	Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava			
Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava 1. Ako izdavaoci prihode od evropskih zelenih obveznica raspoređuju za namjene utvrđene u članu 4 stavovima 1 i 3, oni obezbjeđuju: (a) da se ti prihodi raspoređuju u skladu sa kriterijumima tehničke provjere primjenjivim u trenutku izdavanja obveznice; (b) ako se kriterijumi tehničke provjere izmijene nakon izdavanja obveznice, da se sljedeći prihodi raspoređuju u skladu sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere najkasnije u roku od sedam godina od datuma početka primjene izmijenjenih kriterijuma; i. prihodi koji još nisu raspoređeni; i ii. prihodi koji su obuhvaćeni planom kapitalnih rashoda u skladu sa članom 7 i koji još nisu ispunili taksonomske zahtjeve. 2. Ako izdavaoci raspoređuju prihode u skladu sa portfeljnim pristupom, izdavaoci u svoj portfelj uključuju samo onu imovinu čija je osnovna privredna djelatnost usklađena sa svim kriterijumima tehničke provjere koji su se primjenjivali u bilo kojem trenutku tokom perioda od sedam godina prije datuma objave izvještaja o raspodjeli prihoda. 3. Ako postoji rizik da prihodi od nedospjele obveznice nisu usklađeni sa stavom 1 tačka (b) podtačka ii, izdavalac sastavlja, podnosi eksternom ocjenjivaču na ocjenu i objavljuje plan za njihovo usklađivanje u najvećoj mogućoj mjeri sa izmijenjenim kriterijumima	Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava Član 9 (1) Kada izdavalac prihode od zelenih obveznica raspoređuje za namjene iz člana 6 st. 1 i 4 ovog zakona, dužan je da obezbijedi: 1) da se ti prihodi raspoređuju u skladu sa kriterijumima tehničke provjere koji važe na dan izdavanja obveznice; 2) da se, ukoliko se kriterijumi tehničke provjere izmijene nakon izdavanja obveznice, prihodi koji se kasnije raspoređuju usklade sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere najkasnije u roku od sedam godina od početka primjene izmijenjenih kriterijuma, i to: a) prihodi koji još nisu raspoređeni; b) prihodi obuhvaćeni planom kapitalnih rashoda iz člana 8 ovog zakona, a koji još nisu usklađeni sa taksonomijom. Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava Član 9 (2) Kada izdavalac koristi portfeljski pristup, u portfelj se može uključiti samo ona imovina čija je osnovna privredna djelatnost usklađena sa svim kriterijumima tehničke provjere koji su se primjenjivali u bilo kom trenutku u periodu od sedam godina prije dana objavljivanja izvještaja o raspodjeli prihoda. Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava Član 9 (3) Ako postoji rizik da prihodi od nedospjele obveznice neće biti usklađeni sa stavom 1 tačka 2 podtačka a ovog člana, izdavalac je dužan da	Potpuno usklađeno		

tehničke provjere i za ublažavanje u najvećoj mogućoj mjeri negativnih posljedica neusklađenosti sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere. Izdavalac taj plan objavljuje prije isteka perioda iz stava 1 tačka (b). 4. Usklađenost sa relevantnim kriterijumima tehničke provjere dokazuje se u izvještaju o raspodjeli prihoda iz člana 11.	izradi, dostavi eksternom ocjenjivaču na ocjenu i objavi plan usklađivanja sa izmijenjenim kriterijumima tehničke provjere, kao i plan mjera za najveće moguće umanjenje negativnih posljedica neusklađenosti. Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava Član 9 (4) Plan iz stava 3 ovog člana se objavljuje prije isteka roka iz stava 1 tačka 2 ovog člana. Primjena kriterijuma tehničke provjere i zadržavanje stečenih prava Član 9 (5) Usklađenost sa relevantnim kriterijumima tehničke provjere dokazuje se u izvještaju o raspodjeli prihoda iz člana 12 ovog zakona.			
Član 9. Isključenje nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe Nadležni organi iz člana 44 stav 1 ove Uredbe ne odobravaju prospekt koji je izdala jurisdikcija navedena u Prilogu I Zaključaka Savjeta o revidiranoj listi EU nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe, visokorizična zemlja navedena u Prilogu Delegiranoj uredbi (EU) 2016/1675, niti izdavaoce sa poslovnim nastanom u tim jurisdikcijama ili zemljama, ako se u tom prospektu upućuje na ovu Uredbu ili na oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“.	Isključenje nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe Član 10 Komisija neće odobriti prospekt koji se poziva na ovaj zakon ili koristi oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, ako je prospekt izdat od strane: 1) jurisdikcije koja se nalazi na listi nekooperativnih jurisdikcija u poreske svrhe koju objavljuje Evropska unija; 2) jurisdikcije koja se nalazi na listi visokorizičnih zemalja u pogledu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma; ili 3) izdavaoca koji ima sjedište u jurisdikcijama iz tač. 1 i 2 ovog člana.	Potpuno usklađeno		
POGLAVLJE II Zahtjevi u pogledu transparentnosti i eksternog ocjenjivanja Član 10. Informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja	III. ZAHTJEVI U POGLEDU TRANSPARENTNOSTI I EKSTERNOG OCJENJIVANJA Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja Član 11	Potpuno usklađeno		

1. Izdavalac je prije izdavanja evropske zelene obveznice dužan da: (a) popuni informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici iz Priloga I; (b) obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu popunjenog informativnog sažetka o evropskoj zelenoj obveznici. 2. Informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici iz stava 1 može se odnositi na više od jednog izdanja evropskih zelenih obveznica. 3. Ocjenjivanje prije izdavanja iz stava 1 tačka (b) obuhvata: (a) procjenu da li je izdavalac popunio informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici u skladu sa članovima 4-8 i Prilogom I; i (b) elemente iz Priloga IV.	(1) Izdavalac je dužan prije izdavanja zelene obveznice da: 1) pripremi sažetak prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije; 2) obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu na pripremljeni sažetak prospekta. Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja Član 11 (2) Sažetak prospekta može da obuhvati više izdanja zelenih obveznica. Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja Član 11 (3) Ocjena iz stava 1 tačka 2 ovog člana obuhvata: 1) provjeru da li je sažetak prospekta usklađen sa odredbama članova 6 do 9 ovog zakona; 2) provjeru elemenata propisanih pravilima Komisije.			
Član 11. Izveštaji o raspodjeli prihoda i ocjena tih izveštaja nakon izdavanja 1. Svaki 12 mjeseci, i sve do datuma potpune raspodjele prihoda od njihove evropske zelene obveznice, te, prema potrebi, do realizacije plana kapitalnih rashoda, izdavaoci evropskih zelenih obveznica sastavljaju izveštaj o raspodjeli prihoda od te evropske zelene obveznice koristeći obrazac iz Priloga II, u kojem dokazuju da su prihodi od evropske zelene obveznice, od datuma njenog izdavanja do kraja perioda navedenog u izveštaju, raspoređeni u skladu sa članovima 4-8. Prvi dvanaestomjesečni period počinje na dan izdavanja.	Izveštaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica sastavljaju izveštaj o raspodjeli prihoda od obveznice svake godine, počevši od datuma izdavanja, i to sve dok se prihodi u potpunosti ne raspodijele ili dok se ne realizuje plan kapitalnih rashoda. (2) Izveštaj iz stava 1 ovog člana se sastavlja prema obrascu propisanom pravilima Komisije, kojim se dokazuje usklađenost raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona. Izveštaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12	Potpuno usklađeno		

Odstupajući od drugog podstava, izdavaoci mogu odrediti da datum završetka prvog izvještajnog perioda bude posljednji dan kalendarske ili finansijske godine izdavanja. 2. Izvještaji o raspodjeli prihoda sadrže, prema potrebi, informacije o napretku u sprovođenju plana kapitalnih rashoda. Izdavaoci u svojim godišnjim izvještajima o raspodjeli prihoda objavljuju razloge za svako kašnjenje ili odstupanje koje ima značajan uticaj na sprovođenje plana kapitalnih rashoda. 3. Izvještaji o raspodjeli mogu se odnositi na više od jednog izdanja evropskih zelenih obveznica. 4. Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da od eksternog ocjenjivača pribave ocjenu izvještaja o raspodjeli prihoda nakon izdavanja, sastavljenog nakon potpune raspodjele prihoda od evropske zelene obveznice. 5. U slučaju ispravke raspodjele prihoda nakon objave izvještaja o raspodjeli prihoda, u skladu sa članom 15 stav 1 tačka (d), izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da izmijene izvještaj o raspodjeli prihoda i bez odlaganja zatražiti od eksternog ocjenjivača ocjenu tog	(3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da odrede kraj prvog izvještajnog perioda kao posljednji dan kalendarske ili finansijske godine izdavanja. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (4) Izvještaji iz stava 1 ovog člana, po potrebi, sadrže informacije o napretku realizacije plana kapitalnih rashoda, kao i razloge za eventualna kašnjenja ili odstupanja u njegovom izvršenju. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (5) Izvještaji iz stava 1 ovog člana mogu da obuhvata više izdanja zelenih obveznica. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (6) Nakon potpune raspodjele prihoda, izdavaoci su dužni da od eksternog ocjenjivača pribave ocjenu izvještaja. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (7) Ako se nakon objave izvještaja izvrši korekcija raspodjele prihoda, izdavaoci evropskih zelenih obveznica su dužni da bez odlaganja dostave izmijenjeni izvještaj eksternom ocjenjivaču i pribave njegovu ocjenu. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (8) Ako se prihodi raspodjeljuju portfeljno, izvještaj je podložan ocjeni eksternog ocjenjivača,			
---	---	--	--	--

izmijenjenog izvještaja o raspodjeli prihoda nakon izdavanja. 6. Odstupajući od stava 4, svaki izvještaj o raspodjeli prihoda koji sastave izdavaoci koji prihode iz portfelja jedne ili više evropskih zelenih obveznica raspoređuju u portfelj imovine podliježe ocjeni nakon izdavanja koju vrši eksterni ocjenjivač. Eksterni ocjenjivač dužnu pažnju posvećuje imovini koja nije bila uključena u prethodno objavljene izvještaje o raspodjeli prihoda. Takva ocjena nakon izdavanja nije potrebna ako tokom perioda obuhvaćenog izvještajem o raspodjeli prihoda nije došlo do promjena u raspodjeli prihoda u portfelju imovine i ako nijedna imovina u portfelju nije promijenjena niti je promijenjena raspodjela prihoda u odnosu na period obuhvaćen prethodnim izvještajem o raspodjeli prihoda. U takvim slučajevima odgovarajući izvještaj o raspodjeli prihoda sadrži izjavu da ocjenjivanje nakon izdavanja nije sprovedeno zbog nepostojanja tih promjena. 7. Izdavaoci evropskih zelenih obveznica obezbjeđuju da se godišnji izvještaji o raspodjeli prihoda i, prema potrebi, svaka ocjena nakon izdavanja koja se zahtijeva na osnovu ovog člana objave u roku od 270 dana nakon završetka svakog dvanaestomjesečnog perioda navedenog u stavu 1. U okviru tog roka od 270 dana, izdavaoci obezbjeđuju da eksterni ocjenjivač ima najmanje 90 dana za ocjenjivanje izvještaja o raspodjeli prihoda. 8. Ocjena nakon izdavanja iz st. 4, 5. i 6. ovog člana sadrži sljedeće: (a) procjenu, na osnovu informacija dostavljenih eksternom ocjenjivaču, da li je izdavalac raspodijelio prihode od obveznica u skladu sa članovima 4-8; (b) procjenu, na osnovu informacija dostavljenih eksternom ocjenjivaču, da li je izdavalac raspodijelio prihode od obveznica u skladu sa informativnim sažetkom o evropskoj zelenoj obveznici iz člana 10; (c) elemente iz Priloga IV.	koji posebno provjerava imovinu koja ranije nije bila uključena u izvještaje. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (9) Ocjena izvještaja iz stava 6 ovog člana nije potrebna ako nije bilo promjena u portfelju imovine u odnosu na prethodni izvještaj i u tom slučaju izvještaj sadrži izjavu o nesprovođenju ocjene. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (10) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica obezbjeđuju objavljivanje izvještaja i ocjena u roku od 270 dana od završetka izvještajnog perioda, pri čemu eksterni ocjenjivač mora imati najmanje 90 dana za sprovođenje ocjene. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (11) Ocjena eksternog ocjenjivača obuhvata: 1) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona; 2) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa sažetkom prospekta iz člana 11 ovog zakona; 3) elemente propisane pravilima Komisije.			
Član 12.	Izvještaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica	Potpuno usklađeno		

Izveštaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica 1. Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da, nakon potpune raspodjele prihoda, najmanje jednom tokom životnog vijeka tih obveznica, sastave i objave izveštaj o uticaju korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice na životnu sredinu, koristeći obrazac iz Priloga III. 2. Izveštaji o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica mogu se odnositi na više od jednog izdanja evropskih zelenih obveznica. 3. Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu zatražiti da eksterni ocjenjivač ocijeni izveštaj o uticaju na životnu sredinu. Takve ocjene moraju da sadrže: (a) procjenu usklađenosti izdavanja obveznice sa širom strategijom izdavaoca u oblasti zaštite životne sredine; (b) procjenu navedenog uticaja prihoda od obveznica na životnu sredinu; (c) elemente iz Priloga IV.	Član 13 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su, nakon potpune raspodjele prihoda, najmanje jednom tokom vijeka trajanja obveznica da sastave i objave izveštaj o uticaju korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice na životnu sredinu, koristeći obrazac propisan pravilima Komisije. Izveštaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica Član 13 (2) Izveštaj o uticaju na životnu sredinu iz stava 1 ovog člana može da obuhvati više izdanja evropskih zelenih obveznica. Izveštaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica Član 13 (3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da zatraže da eksterni ocjenjivač izvrši ocjenu izveštaja o uticaju na životnu sredinu. Izveštaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica Član 13 (4) Ocjena iz stava 3 ovog člana sadrži: 1) procjenu usklađenosti izdavanja obveznice sa širim strateškim ciljevima zaštite životne sredine izdavaoca; 2) procjenu uticaja prihoda od obveznica na životnu sredinu; 3) elemente propisane pravilima Komisije.			
Član 13. Državni izdavaoci 1. Državni izdavalac dužan je da pribavi ocjenu svojih evropskih zelenih obveznica nakon izdavanja od: (a) eksternog ocjenjivača; ili	Državni izdavaoci Član 14 (1) Državni izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da nakon izdavanja evropskih zelenih obveznica pribave ocjenu od: 1) eksternog ocjenjivača; ili	Potpuno usklađeno		

(b) eksternog ocjenjivača i državnog revizora. 2. Ako državni izdavalac pribavi ocjenu nakon izdavanja od eksternog ocjenjivača i državnog revizora, državni revizor ocjenjuje raspodjelu prihoda od obveznica, dok eksterni ocjenjivač utvrđuje da li su privredne djelatnosti finansirane obveznicom u skladu sa taksonomskim zahtjevima.	2) eksternog ocjenjivača i državnog revizora. Državni izdavaoci Član 14 (2) Kada državni izdavaoci evropskih zelenih obveznica pribave ocjenu i od eksternog ocjenjivača i od državnog revizora, državni revizor ocjenjuje raspodjelu prihoda od obveznica, dok eksterni ocjenjivač utvrđuje da li su ekonomske djelatnosti finansirane obveznicom u skladu sa taksonomskim zahtjevima.			
Član 14. Prospekt za evropske zelene obveznice 1. Da bi se koristila oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, izdavalac objavljuje prospekt u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1129 koji ispunjava sljedeće uslove: (a) obveznice su u cijelom prospektu označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“; (b) u prospektu se navodi da se evropska zelena obveznica izdaje u skladu sa ovom Uredbom, u dijelu prospekta koji sadrži informacije o korišćenju prihoda. 2. Odstupajući od stava 1, oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ može se koristiti za obveznice obuhvaćene članom 1 stav 2 tačkama (b) i (d) Uredbe (EU) 2017/1129. 3. Za potrebe ove Uredbe smatra se da pojam „propisane informacije“ iz člana 19 stav 1 tačka (c) Uredbe (EU) 2017/1129 obuhvata informacije iz informativnog sažetka o evropskoj zelenoj obveznici iz	Prospekt za evropske zelene obveznice Član 15 (1) Izdavalac koji želi da koristi oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ dužan je da objavi prospekt u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i ispunjava sljedeće uslove: 1) u cijelom prospektu obveznice su jasno označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“; 2) u prospektu se navodi da se obveznica izdaje kao evropska zelena obveznica, sa posebnim dijelom koji sadrži informacije o načinu korišćenja prihoda od obveznice. Prospekt za evropske zelene obveznice Član 15 (2) Za određene obveznice može da se koristi oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ i u slučajevima kada se to posebno definiše drugim propisima. Prospekt za evropske zelene obveznice Član 15 (3) Informacije sadržane u sažetku prospekta o evropskoj zelenoj obveznici smatraju se dijelom propisanih informacija u prospektu. Prospekt za evropske zelene obveznice	Potpuno usklađeno		

Člana 10 ove Uredbe. 4. Ako je prospekt objavljen u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1129, taj prospekt uključuje sažetak plana kapitalnih rashoda. U tom sažetku navode se najznačajniji projekti koje je izdavalac sproveo, mjerljivi kao udio u ukupnim kapitalnim rashodima obuhvaćenim planom kapitalnih rashoda, i utvrđuju se vrsta, sektor, lokacija i očekivana godina završetka tih projekata.	Član 15 (4) Ako je prospekt objavljen, on mora da sadrži, ako je primjenljivo, sažetak plana kapitalnih rashoda, u kojem se navode najvažniji projekti financirani prihodima od obveznice, uključujući njihov udio u ukupnim kapitalnim rashodima, kao i vrstu, sektor, lokaciju i očekivanu godinu završetka tih projekata.			
Objavljivanje informacija na internet stranicama izdavaoca i obavještanje ESMA-e i nadležnih organa Član 15. 1. Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da na svojim internet stranicama objave i bez naknade stave na raspolaganje, u skladu sa članom 21 st. 3 i 4 Uredbe (EU) 2017/1129, nakon što protekne najmanje 12 mjeseci od dospelja tih obveznica, sljedeće elemente, uključujući sve njihove izmjene ili ispravke: (a) prije izdavanja obveznice, popunjeni informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici iz člana 10 ove Uredbe; (b) prije izdavanja obveznice, ocjenu informativnog sažetka o evropskoj zelenoj obveznici prije izdavanja obveznice, kako je navedeno u članu 10 ove Uredbe; (c) prije izdavanja obveznice, link ka internet stranici na kojoj se može pronaći prospekt ako se prospekt objavljuje u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1129; (d) bez nepotrebnog odlaganja nakon što su sastavljeni u skladu sa članom 11 stav 1 ove Uredbe, izvještaje o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica; (e) bez nepotrebnog odlaganja nakon što su pribavljene, ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica nakon izdavanja, kako je navedeno u članu 11 ove Uredbe; (f) bez nepotrebnog odlaganja nakon što je sastavljen u skladu sa članom 12 ove Uredbe, izvještaj o uticaju evropskih zelenih obveznica na životnu sredinu; (g) ako je primjenljivo, plan kapitalnih rashoda; (h) ako je primjenljivo, ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu iz člana 12 stav 3 ove Uredbe.	Objavljivanje informacija i obavještanje nadležnih tijela Član 16 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su da na svojim internet stranicama besplatno objave, i učine dostupnim, najmanje 12 mjeseci nakon dospelja ili otplate obveznica, sljedeće dokumente i njihove izmjene ili ispravke: 1) ispunjeni informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici; 2) ocjenu informativnog sažetka prije izdavanja obveznice; 3) upućivanje na internet stranicu sa prospektom, ukoliko je prospekt objavljen; 4) izvještaje o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, odmah nakon njihovog sastavljanja; 5) ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda nakon izdavanja, odmah nakon njihovog dobijanja; 6) izvještaj o uticaju na životnu sredinu, odmah po njegovom sastavljanju; 7) plan kapitalnih rashoda, ako je primjenljivo; 8) ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu, ako je primjenljivo. Objavljivanje informacija i obavještanje nadležnih tijela Član 16	Potpuno usklađeno		

Odstupajući od prvog podstava tačka (d), ako se izvještaj o raspodjeli prihoda ocjenjuje nakon izdavanja, taj izvještaj se objavljuje bez nepotrebnog odlaganja nakon što je pribavljena ocjena nakon izdavanja. 2. Informacije iz dokumenata iz stava 1 prvog podstava tačka (a), (d) i (f) dostavljaju se, prema izboru izdavaoca, na jeziku uobičajenom u međunarodnim finansijama ili: (a) ako se evropske zelene obveznice nude javnosti ili uvrštavaju na tržište u samo jednoj državi članici – na jeziku koji prihvata nadležni organ te države članice; (b) ako se evropske zelene obveznice nude javnosti ili uvrštavaju na tržište u dvije ili više država članica – na jeziku koji prihvata nadležni organ svake od tih država članica. 3. Odstupajući od stava 2 ovog člana, ako je u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1129 potrebno objaviti prospekt za evropsku zelenu obveznicu, informacije iz dokumenata iz stava 1 tačka (a), (d) i (f) dostavljaju se na jeziku ili jezicima tog prospekta. 4. Ako je primjenjivo, izdavaoci obavještavaju nadležne organe iz člana 44 st. 1 i 2 o objavljivanju svakog dokumenta iz stava 1 prvog podstava ovog člana, bez nepotrebnog odlaganja nakon svake objave. 5. Izdavaoci su dužni da obavijeste ESMA-u o objavljivanju svih dokumenata iz stava 1 prvog podstava u roku od 30 dana od njihove objave.	(2) Izvještaji koji se ocjenjuju nakon izdavanja objavljuju se bez odlaganja nakon dobijanja ocjene. Objavljivanje informacija i obavještavanje nadležnih tijela Član 16 (3) Informacije iz stava 1 tač. 1, 4 i 6 ovog člana dostavljaju se na jeziku uobičajenom u međunarodnim finansijama ili na jeziku koji prihvata Komisija, kao i na jeziku koje prihvata nadležni organ druge države, u kojoj su obveznice ponuđene ili uvrštene na tržište, ako se nude u više država, na jeziku koji je prihvaćen u svakoj od njih. Objavljivanje informacija i obavještavanje nadležnih tijela Član 16 (4) Ukoliko je objavljen prospekt za evropsku zelenu obveznicu, informacije iz stava 1 tač. 1, 4 i 6 ovog člana dostavljaju se na jeziku ili jezicima prospekta. Objavljivanje informacija i obavještavanje nadležnih tijela Član 16 (5) Izdavaoci su dužni da bez odlaganja obavijeste Komisiju o svakoj objavi dokumenata iz stava 1 ovog člana. Objavljivanje informacija i obavještavanje nadležnih tijela Član 16 (6) Izdavaoci su dužni u roku od 30 dana od objave dostave obavještenje ESMA-i o objavljenim dokumentima iz stava 1 ovog člana.			
<i>Izmijenila Uredba (EU) 2023/2869 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. decembra 2023. o izmjeni određenih uredbi u pogledu uspostavljanja i funkcionisanja jedinstvene evropske pristupne tačke</i>	Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački Član 17			

Član 15a. Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački Od 10. januara 2030. godine, prilikom objavljivanja bilo koje od sljedećih informacija: (a) informativnog sažetka, ocjene prije izdavanja koja se odnosi na informativni sažetak, godišnjih izvještaja o raspodjeli prihoda, ocjena nakon izdavanja povezanih sa jednim ili više godišnjih izvještaja o raspodjeli pri, izvještaja o uticaju na životnu sredinu, ocjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu iz člana 15; (b) objava prije izdavanja iz člana 20 i periodičnih objava nakon izdavanja iz člana 21; izdavalac istovremeno te informacije dostavlja relevantnom tijelu za prikupljanje iz st. 3 ili 4 ovog člana, radi njihove dostupnosti na Evropskoj jedinstvenoj pristupnoj tački (ESAP) uspostavljenoj na osnovu Uredbe (EU) 2023/2859 Evropskog parlamenta i Savjeta. Te informacije moraju ispuniti sljedeće zahtjeve: (a) dostavljaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci, kako je definisano u članu 2 tačka 3 Uredbe (EU) 2023/2859, ili, ako je to propisano pravom Unije, u mašinski čitljivom formatu, kako je definisano u članu 2 tačka 4 te uredbe; (b) uz njih se prilažu sljedeći metapodaci: i. sva imena izdavaoca na koje se informacije odnose; ii. identifikaciona oznaka pravnog lica izdavaoca, utvrđena u skladu sa članom 7 stav 4 tačka (b) Uredbe (EU) 2023/2859; iii. veličina izdavaoca po kategorijama, utvrđena u skladu sa članom 7 stav 4 tačka (d) navedene uredbe; iv. vrsta informacija, klasifikovana u skladu sa članom 7 stav 4 tačka (c) navedene uredbe; v. naznaka o tome da li informacije sadrže lične podatke. 2. Radi primjene stava 1 drugog podstava tačka (b) podtačka ii, izdavalac pribavlja identifikacionu oznaku pravnog lica. 3. Za dostupnost informacija iz stava 1 prvog podstava tačka (a) na ESAP-u, ESMA je tijelo za prikupljanje, kako je definisano u članu 2 tačka 2 Uredbe (EU) 2023/2859. 4. Za dostupnost informacija iz stava 1 prvog podstava tačka (b) na ESAP-u, države članice do 9. januara 2030. imenuju najmanje jedno	(1) Izdavalac je dužan da sve sljedeće informacije dostavi ESMA-i, radi njihove dostupnosti na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački (ESAP), u skladu sa pravilima Evropske unije koja uređuju funkcionisanje ESAP-a: 1) sažetak prospekta evropske zelene obveznice, ocjenu prije izdavanja sažetka prospekta, godišnje izvještaje o raspodjeli prihoda, ocjene nakon izdavanja tih izvještaja, izvještaj o uticaju na životnu sredinu i ocjenu tog izvještaja; 2) informacije iz člana 18 i člana 19 ovog zakona. Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački Član 17 (2) Informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u formatu koji omogućava izdvajanje podataka ili, kada je to propisano pravilima Evropske unije, u mašinski čitljivom formatu, i moraju biti praćene sljedećim metapodacima: 1) imenom ili nazivom izdavaoca; 2) identifikacionom oznakom pravnog lica izdavaoca (LEI); 3) kategorijom veličine izdavaoca, kada je primjenjivo; 4) vrstom informacije; 5) naznakom da li informacije sadrže lične podatke. Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački Član 17 (3) Za informacije iz stava 1 tačka 1 ovog člana, nadležno tijelo za prikupljanje podataka je ESMA, u skladu sa propisima Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

tijelo za prikupljanje, kako je definirano u članu 2 tačka 2 Uredbe (EU) 2023/2859, i o tome obavještavaju ESMA-u. 5. Radi obezbjeđivanja efikasnog prikupljanja i upravljanja informacijama dostavljenim u skladu sa stavom 1, ESMA izrađuje nacrt tehničkih standarda sprovođenja kojim se utvrđuje sljedeće: (a) svi dodatni metapodaci koji se prilažu uz informacije; (b) strukturisanje podataka u informacijama; (c) koje informacije moraju biti u mašinski čitljivom formatu i koji mašinski čitljiv format treba koristiti u tim slučajevima. Za tačku (c), ESMA procjenjuje prednosti i nedostatke različitih mašinski čitljivih formata i sprovodi odgovarajuće testove na terenu. ESMA dostavlja nacrt tehničkih standarda sprovođenja Komisiji. Komisija dobija ovlaštenje da donese tehničke standarde sprovođenja iz prvog podstava ovog stava u skladu sa članom 15 Uredbe (EU) br. 1095/2010. 6. ESMA, po potrebi, donosi smjernice kako bi se osiguralo da su metapodaci dostavljeni u skladu sa stavom 5 tačka (a) tačni.	Dostupnost informacija na jedinstvenoj evropskoj pristupnoj tački Član 17 (4) Za informacije iz stava 1 tačka 2 ovog člana, nadležno tijelo za prikupljanje podataka je Komisija, kao nacionalno tijelo određeno za potrebe povezivanja sa jedinstvenom evropskom pristupnom tačkom (ESAP) u ovom segmentu.			
POGLAVLJE 3: Uslovi za korišćenje oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ za sekuritizacione obveznice Član 16. Primjena oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ za sekuritizacione obveznice 1. U slučaju u sekuritizacione obveznice označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“: (a) upućivanja na „izdavaoca“ u ovoj Uredbi tumače se kao upućivanja na „inicijatora“; (b) upućivanja u članu 4 na „prihode“ tumače se kao upućivanja na prihode koje je inicijator ostvario prodajom sekuritizovanih izloženosti SSPN-u. 2. Odstupajući od stava 1 tačka (a), upućivanja na „izdavaoca“ u čl. 9 i	IV. USLOVI ZA KORIŠĆENJE OZNAKE „EVROPSKA ZELENA OBVEZNICA“ ILI „EUGB“ ZA SEKURITIZACIJSKE OBVEZNICE Posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekuritizacije Član 18 (1) Kada se sekuritizacione obveznice označava kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“: 1) izraz „izdavalac“ za potrebe ovog člana zakona je „inicijator“; 2) izraz „prihodi“ u članu 6 ovog zakona odnosi se na prihode koje je inicijator ostvario prodajom sekuritizovanih izloženosti specijalizovanom subjektu za prikupljanje nenaplativih potraživanja (SSPN). Posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekuritizacije Član 18	Potpuno usklađeno		

15. členu 44 stav 3, členu 45 stav 1, členu 48 i členu 49 stav 1, tumače se kao upućivanja na „inicijatora“ ili „SSPN“, dok se upućivanja na „izdavaoca“ u členu 14 stav 1 i členu 44 stav 1 tumače kao upućivanja na „SSPN“. 3. Ako sekjuritizovane izloženosti stvara više inicijatora, primjenjuje se sljedeće: (a) svaki inicijator srazmjerno ispunjava zahtjeve za korišćenje prihoda iz članova 4-8, u odnosu na svoj udio u skupu sekjuritizovanih izloženosti; (b) inicijatori zajednički ispunjavaju zahtjeve iz članova 10, 11, 12, 15, 18 i 19, jasno navodeći u kojoj mjeri je svaki inicijator ispunio svoje obaveze; (c) inicijatori zajednički ispunjavaju zahtjeve za pribavljanje eksterne ocjene utvrđene u članovima 10 i 11; (d) ako više inicijatora odluči da zatraži ocjenjivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu iz člana 12 stav 3, oni zajednički ispunjavaju zahtjeve za taj izvještaj.	(2) Izuzetno od stava 1 tačke 1 ovog člana, izraz „izdavalac“ u odredbama koje se odnose na čl. 10, 15, 16, 42, 43, 44, 83 i 84 ovog zakona tumače se kako slijedi: 1) u čl. 10 i 16, členu 44, členu 83 i 84 ovog zakona kao „inicijator“ ili „SSPN“; 2) u členu 15 stav 1 i u členu 83 stav 1 ovog zakona kao „SSPN“. Posebna pravila za evropske zelene obveznice u slučaju sekjuritizacije Član 18 (2) Kada sekjuritizovane izloženosti stvara više inicijatora, primjenjuju se sljedeća pravila: 1) svaki inicijator srazmjerno ispunjava uslove za korišćenje prihoda iz čl. 6 do 9 ovog zakona u skladu sa svojim udjelom u sekjuritizovanim izloženostima; 2) inicijatori zajednički ispunjavaju zahtjeve iz čl. 11, 12, 13, 16, 20 i 21 ovog zakona jasno označavajući u kojoj mjeri je svaki inicijator ispunio svoje obaveze; 3) inicijatori zajednički obezbjeđuju eksterne ocjene u skladu sa zahtjevima iz čl. 11 i 12 ovog zakona; 4) ako više inicijatora odluči da zatraži ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu iz člana 13 stav 3 ovog zakona, oni zajednički snose obaveze utvrđene za taj izvještaj.			
Član 17. Isključenje obveznica izdatih za potrebe sintetičke sekjuritizacije Obveznice izdate za potrebe sintetičke sekjuritizacije ne smiju da koriste oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“.	Isključenje obveznica izdatih za potrebe sintetičke sekjuritizacije Član 19 Obveznice izdate za potrebe sintetičke sekjuritizacije ne smiju da koriste oznaku „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“.	Potpuno usklađeno		

Član 18. Isključenja određenih sekuritizovanih izloženosti 1. Za potrebe ove Uredbe, sekuritizovane izloženosti ne obuhvataju izloženosti kojima se finansiraju istraživanje, rudarstvo, eksploatacija, proizvodnja, prerada, skladištenje, rafinisanje ili distribucija, uključujući prevoz, i trgovina fosilnim gorivima. 2. Izloženosti kojima se finansira proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva, kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i energije iz fosilnih goriva ili proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz fosilnih goriva mogu se uključiti u skup sekuritizovanih izloženosti za potrebe ove Uredbe ako te djelatnosti ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete utvrđene u Delegiranoj uredbi (EU) 2021/2139. 3. Inicijator u informativnom sažetku o evropskim zelenim obveznicama iz člana 10 objašnjava u kojoj mjeri su ispunjeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana. 4. Na zahtjev nadležnog organa iz člana 44, inicijator dokazuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.	Isključenje određenih sekuritizovanih izloženosti Član 20 (1) Za potrebe ovog zakona, sekuritizovane izloženosti ne obuhvataju izloženosti kojima se finansira istraživanje, rudarstvo, vađenje, proizvodnja, prerada, skladištenje, rafinisanje ili distribucija, uključujući prevoz i trgovinu fosilnim gorivima. Isključenje određenih sekuritizovanih izloženosti Član 20 (2) Izloženosti kojima se finansira proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva, kogeneracija energije za grijanje/hlađenje i energije iz fosilnih goriva ili proizvodnja energije za grijanje/hlađenje iz fosilnih goriva mogu se uključiti u skup sekuritizovanih izloženosti za potrebe ovog zakona, ako te djelatnosti ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete u skladu sa tehničkim kriterijumima propisanim relevantnim propisima Evropske unije. Isključenje određenih sekuritizovanih izloženosti Član 20 (3) Inicijator u sažetku prospekta o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona objašnjava u kojoj mjeri su ispunjeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana. Isključenje određenih sekuritizovanih izloženosti Član 20 (4) Na zahtjev nadležnog tijela iz člana 83 ovog zakona, inicijator dokazuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

Član 19. Dodatni zahtjevi za objavljivanje informacija u slučaju sekuritizacije 1. U slučaju sekuritizacijske obveznice označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, prospekt objavljen u skladu sa Uredbom (EU) 2017/1129 uključuje izjavu da je obveznica sekuritizacijska obveznica i da je inicijator odgovoran za ispunjavanje obaveza preuzetih u prospektu u pogledu korišćenja prihoda. 2. Radi obezbjeđivanja transparentnosti u pogledu ekoloških karakteristika sekuritizovanih izloženosti, na osnovu dostupnih podataka, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa mogućnostima inicijatora, u prospekt se uključuju informacije o sljedećem: (a) udjelu sekuritizovanih izloženosti u skupu sekuritizovanih izloženosti kojima se finansiraju privredne djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive, kako su definisane u članu 1 tačka 5 Delegirane uredbe (EU) 2021/2178; (b) udjelu sekuritizovanih izloženosti usklađenih sa taksonomijom, koje su navedene po relevantnoj privrednoj djelatnosti u delegiranim aktima donesenim na osnovu člana 10 stav 3, člana 11 stav 3, člana 12 stav 2, člana 13 stav 2, člana 14 stav 2 ili člana 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke (a) ovog stava; (c) udjelu sekuritizovanih izloženosti koje ne ispunjavaju ciljeve načela nenanošenja bitne štete iz člana 3 tačka (b) Uredbe (EU) 2020/852, a koje su navedene po relevantnoj privrednoj djelatnosti u delegiranim aktima donesenim na osnovu člana 10 stav 3, člana 11 stav 3, člana 12 stav 2, člana 13 stav 2, člana 14 stav 2 ili člana 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke (a) ovog stava.	Dodatni zahtjevi za objavljivanje informacija u slučaju sekuritizacije Član 21 (1) U slučaju sekuritizacijske obveznice označene kao „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“, prospekt objavljen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala uključuje izjavu da je obveznica sekuritizacijska obveznica i da je inicijator odgovoran za ispunjavanje obaveza preuzetih u prospektu u pogledu korišćenja prihoda. Dodatni zahtjevi za objavljivanje informacija u slučaju sekuritizacije Član 21 (2) Kako bi se obezbijedila transparentnost u pogledu ekoloških karakteristika sekuritizovanih izloženosti, na osnovu dostupnih podataka, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa mogućnostima inicijatora, u prospekt se uključuju informacije o sljedećem: 1) učešću sekuritizovanih izloženosti u skupu sekuritizovanih izloženosti kojima se finansiraju privredne djelatnosti koje su taksonomski prihvatljive; 2) učešću sekuritizovanih izloženosti koje su usklađene sa taksonomijom, po relevantnoj privrednoj djelatnosti, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke 1 ovog stava, u skladu sa tehničkim kriterijumima propisanim relevantnim propisima Evropske unije; 3) učešću sekuritizovanih izloženosti koje ne ispunjavaju kriterijume načela nenanošenja bitne štete, po relevantnoj privrednoj djelatnosti, u skupu taksonomski prihvatljivih izloženosti iz tačke 1 ovog stava.	Potpuno usklađeno		
---	--	---	--	--

3. informacije sadržane u prospektu u skladu sa stavom 2 ovog člana uključuju se i u informativni sažetak o evropskim zelenim obveznicama iz člana 10, kao i u izvještaj o raspodjeli evropskih zelenih obveznica iz člana 11, na osnovu godišnjih ažuriranja koje sprovodi inicijator.	Dodatni zahtjevi za objavljivanje informacija u slučaju sekjuritizacije Član 21 (3) Informacije sadržane u prospektu u skladu sa stavom 2 ovog člana uključuju se i u sažetak prospekta o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona, kao i u izvještaj o raspodjeli evropskih zelenih obveznica iz člana 12 ovog zakona na osnovu godišnjih ažuriranja koje sprovodi inicijator.			
GLAVA III PREDLOŠCI ZA NEOBAVEZNU OBJAVU ZA OBVEZNICE KOJE SE STAVLJAJU NA TRŽIŠTE KAO EKOLOŠKI ODRŽIVE I ZA OBVEZNICE POVEZANE SA ODRŽIVOŠĆU Član 20. Objave prije izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću 1. Komisija do 21. decembra 2024. godine objavljuje smjernice kojima se uspostavljaju predlošci za dobrovoljne objave prije izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i obveznica povezanih sa održivošću. 2. U predlošcima iz stava 1 ovog člana navodi se da li izdavalac namjerava angažovati eksternog ocjenjivača i da li namjerava da koristi zajednički predložak za periodične objave iz člana 21. 3. Za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, predlošci iz stava 1 ovog člana, uz naznaku iz stava 2, sadrže	V. NEOBAVEZNE SMJERNICE ZA OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA PRIJE IZDAVANJA ZA OBVEZNICE KOJE SE PROMOVIŠU KAO EKOLOŠKI ODRŽIVE I ZA OBVEZNICE POVEZANE S ODRŽIVOŠĆU Objave prije izdavanja održivih obveznica Član 22 (1) Komisija pravilima propisuje obrasce za dobrovoljne objave informacija prije izdavanja obveznica za izdavaoce obveznica, koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i obveznica povezanih sa održivošću. Objave prije izdavanja održivih obveznica Član 22 (2) U obrascima iz stava 1 ovog člana navodi se namjera izdavaoca da angažuje eksternog ocjenjivača i da upotrijebi zajednički obrazac za periodično objavljivanje informacija iz člana 25 ovog zakona. Objave prije izdavanja održivih obveznica Član 22 (3) Obrasci za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, uz naznaku iz stava 2 ovog člana, sadrže elemente koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznica:	Potpuno usklađeno		

najmanje sljedeće elemente, koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznice: (a) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) ili članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) Direktive 2013/34/EU, ili ako je izdavalac dobrovoljno objavio takve planove — način na koji se prihodi od obveznica namjerava doprinijeti sprovođenju tih planova; (b) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja informacija u skladu sa članom 8 Uredbe (EU) 2020/852 — način na koji se očekuje da će prihodi od obveznica doprinijeti prihodu, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca koji su usklađeni sa taksonomijom; (c) minimalni udio prihoda od obveznica koji treba da koristi za djelatnosti koje su ekološki održive u skladu sa članom 3 Uredbe (EU) 2020/852. 4. Za izdavaoce obveznica povezanih sa održivošću, predložci iz stava 1 ovog člana, uz naznaku iz stava 2, sadrže najmanje sljedeće elemente, koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznice: (a) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologija izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti koje je utvrdio izdavalac; (b) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) ili članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) Direktive 2013/34/EU, ili ako je dobrovoljno objavio takve planove — način na koji bi prihodi od obveznica trebalo da doprinese sprovođenju tih planova; (c) po potrebi, način na koji je obveznica povezana sa prihodom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca koji su usklađeni sa taksonomijom primjenom Delegirane uredbe (EU) 2021/2178; (d) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona.	1) način na koji se prihodima od obveznica doprinosi sprovođenju planova, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova; 2) način na koji se očekuje da će prihodi od obveznica doprinijeti prometu, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca - usklađenim sa taksonomskim zahtjevima, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja informacija u skladu sa relevantnim propisima; 3) minimalni udio prihoda od obveznica koji se upotrebljava za djelatnosti koje su ekološki održive. Objave prije izdavanja održivih obveznica Član 22 (4) Obrasci za izdavaoce obveznica povezanih sa održivošću, uz naznaku iz stava 2 ovog člana, sadrže elemente koji odražavaju namjeru izdavaoca na osnovu dostupnih podataka u trenutku izdavanja obveznice: 1) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologiju izračunavanja ključnih pokazatelja uspješnosti koje je utvrdio izdavalac; 2) način na koji bi prihodi od obveznica trebali da doprinese sprovođenju planova ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova; 3) po potrebi, način na koji je obveznica povezana sa prometom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca koji su usklađeni sa taksonomskim zahtjevima; 4) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona.			
Član 21. Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću 1. Izdavaoci obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive	Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću Član 23	Potpuno usklađeno		

i obveznica povezanih sa održivošću mogu vršiti periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja putem zajedničkih obrazaca. Ako izdavalac vrši periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja u skladu sa prvim podstavom ovog stava, do dospjeća obveznice primjenjuje se član 44. 2. Ako izdavalac izdaje obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, obrasci iz stava 1 sadrže najmanje sljedeće elemente: (a) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) ili članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) Direktive 2013/34/EU, ili ako je dobrovoljno objavio takve planove — način na koji prihodi od obveznica doprinose njihovom sprovođenju; (b) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja informacija u skladu sa članom 8 Uredbe (EU) 2020/852 — način na koji prihodi od obveznica doprinose prihodu, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca usklađenim sa taksonomijom; (c) minimalni udio prihoda od obveznica koji se koristi za djelatnosti koje su ekološki održive u skladu sa članom 3 Uredbe (EU) 2020/852. 3. Ako izdavalac izdaje obveznice povezane sa održivošću, obrasci iz stava 1 sadrže najmanje sljedeće elemente: (a) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologiju obračuna	(1) Izdavaoci obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i izdavaoci obveznica povezanih sa održivošću mogu da vrše periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja putem zajedničkih obrazaca. (2) Ukoliko izdavalac vrši periodično objavljivanje informacija nakon izdavanja u skladu sa stavom 1 ovog člana, primjenjuje se član 83 ovog zakona do dospjeća obveznice. Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću Član 23 (3) Za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive, obrasci iz stava 1 ovog člana sadrže sljedeće elemente: 1) način na koji se prihodi od obveznica koriste za realizaciju planova ako je izdavalac obavezan da objavljuje te planove u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, ili ako je izdavalac dobrovoljno objavio takve planove; 2) način na koji se prihodi od obveznica koriste u prometu, kapitalnim i operativnim rashodima izdavaoca usklađeni sa taksonomijom, ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja ovih informacija u skladu sa zahtjevima o taksonomiji održivih aktivnosti; 3) minimalni udio prihoda od obveznica koji se koristi za djelatnosti koje su ekološki održive u skladu sa zahtjevima o taksonomiji održivih aktivnosti. Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću			
--	---	--	--	--

ključnih pokazatelja uspješnosti koje je odredio izdavalac; (b) ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) ili članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka (iii) Direktive 2013/34/EU, ili ako je dobrovoljno objavio takve planove — način na koji bi prihodi od obveznica trebali da doprinose njihovom sprovođenju; (c) po potrebi, način na koji su prihodi od obveznica povezani sa prihodima, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca koji su usklađeni sa taksonomijom primjenom Delegirane uredbe (EU) 2021/2178; (d) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona. 4. Do 21. decembra 2024. godine Komisija donosi delegirani akt u skladu sa članom 68 radi dopune ove Uredbe određivanjem sadržaja, metodologije i prikaza informacija koje treba objaviti u obrascima iz st. 2 i 3 ovog člana. Prilikom izrade tog delegiranog akta Komisija uzima u obzir informacije o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima koje se moraju objaviti u skladu sa drugim relevantnim zakonodavnim aktima, uključujući Uredbu (EU) 2017/1129, kako bi se izbjeglo preklapanje obaveza objavljivanja za izdavaoce. Komisija takođe uzima u obzir informacione potrebe učesnika finansijskog tržišta koji podležu zahtjevima objavljivanja iz Uredbe (EU) 2019/2088.	Član 23 (4) Za izdavaoce obveznica povezanih sa održivošću, obrasci iz stava 1 ovog člana sadrže sljedeće elemente: 1) obrazloženje, nivo ambicije, značajnost i metodologiju izračunavanja ključnih pokazatelja uspješnosti koje je utvrdio izdavalac; 2) način na koji se prihodi od obveznica koriste za realizaciju planova, ako je izdavalac obavezan da objavljuje te planove u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, ili ako je izdavalac dobrovoljno objavio takve planove; 3) prema potrebi, način na koji su prihodi od obveznica povezani sa prometom, kapitalnim rashodima i operativnim rashodima izdavaoca usklađeni sa taksonomijom; 4) opis strukture obveznica, uključujući mehanizam prilagođavanja kupona. Periodično objavljivanje nakon izdavanja za izdavaoce obveznica koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive ili obveznica povezanih sa održivošću Član 23 (5) Blizi način utvrđivanja sadržaja, metodologije i načina prezentacije informacija koje se objavljuju u obrascima iz st. 1 do 4 ovog člana propisuje Komisija, pri čemu uzima u obzir informacije o ekološkim, socijalnim i upravljačkim aspektima koje je potrebno objaviti u skladu sa drugim relevantnim propisima, kako bi se izbjeglo preklapanje objava za izdavaoce, kao i potrebe učesnika na finansijskim tržištima koji podliježu obavezama objavljivanja informacija po drugim propisima.			
GLAVA IV EKSTERNI OCJENJIVAČI EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA	VI. EKSTERNI OCJENJIVAČI EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA	Potpuno usklađeno		

POGLAVLJE I Uslovi za eksterno ocjenjivanje evropskih zelenih obveznica Član 22. Registracija 1. Eksterni ocjenjivači evropskih zelenih obveznica dužni su da se, prije početka obavljanja djelatnosti, registruju kod ESMA-e. 2. Eksterni ocjenjivači registrovani kod ESMA-e dužni su da u svakom trenutku ispunjavaju uslove za registraciju iz člana 23 stav 2. 3. Na državne revizore ne primjenjuju se odredbe glava IV i V ove Uredbe.	Registracija i upis u registar Član 24 (1) Eksterni ocjenjivači evropskih zelenih obveznica dužni su da se, prije početka obavljanja djelatnosti na teritoriji Crne Gore, registruju kod ESMA-e. (2) Eksterni ocjenjivači iz stava 1 ovog člana upisuju se u registar eksternih ocjenjivača koji vodi Komisija. (3) Komisija upisuje u registar samo eksterne ocjenjivače koji su registrovani kod ESMA-e. (4) Na državne revizore ne primjenjuju se odredbe članova 24 do 27 ovog zakona.			
Član 23. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica 1. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica sadrži sljedeće informacije: (a) puni naziv podnosioca zahtjeva, adresu sjedišta u Uniji, adresu internet stranice i, ako je dostupna, identifikacionu oznaku pravnog lica (LEI); (b) ime i kontakt-podatke kontakt osobe; (c) pravni oblik podnosioca zahtjeva; (d) vlasničku strukturu podnosioca zahtjeva; (e) identitet članova višeg rukovodstva i odbora podnosioca zahtjeva, sa biografijama koje sadrže najmanje obrazovni nivo, kvalifikacije, iskustvo i obuke; (f) broj analitičara, zaposlenih i drugih lica koje direktno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja, te nivo njihovog znanja i obuke stečene prije i tokom rada kod podnosioca zahtjeva, povezane sa eksternim ocjenjivanjem ili sličnim uslugama; (g) opis procedura i metodologija koje podnosilac zahtjeva primjenjuje pri davanju ocjena; (h) aranžmane u vezi sa korporativnim upravljanjem te politike i procedure za identifikaciju, uklanjanje, rješavanje i transparentno objavljivanje postojećih ili mogućih sukoba interesa iz člana 35;	Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica Član 25 (1) Podnosilac zahtjeva za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica podnosi ESMA-i zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica koji sadrži sljedeće: 1) puni naziv podnosioca zahtjeva, adresu sjedišta, adresu internet stranice i, ako postoji, identifikacioni broj pravnog lica; 2) ime i kontakt podatke lica za kontakt; 3) pravni oblik podnosioca zahtjeva; 4) vlasničku strukturu podnosioca zahtjeva; 5) identitet članova višeg rukovodstva i odbora sa biografijama koji sadrže informacije o njihovim kvalifikacijama, iskustvu i poslovnim sposobnostima; 6) broj analitičara, zaposlenih i drugih lica uključenih u aktivnosti ocjenjivanja, i opis njihove stručnosti i iskustva relevantnog za eksterno ocjenjivanje;	Potpuno usklađeno		

(i) po potrebi, dokumentaciju o postojećim ili planiranim aranžmanima za eksternalizaciju djelatnosti eksternog ocjenjivača obuhvaćenih ovom Uredbom, uključujući informacije o subjektima koji preuzimaju eksternalizovane funkcije; (j) po potrebi, informacije o drugim djelatnostima podnosioca zahtjeva. 2. ESMA registruje podnosioca zahtjeva kao eksternog ocjenjivača samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) više rukovodstvo i članovi odbora podnosioca zahtjeva: i. imaju dobar ugled; ii. dovoljno su stručni da obezbijede obavljanje poslova eksternog ocjenjivača u skladu sa ovom Uredbom; iii. imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije; iv. imaju relevantno iskustvo u oblastima kao što su: osiguranje kvaliteta i kontrola kvaliteta, ocjenjivanje prije i nakon izdavanja, ocjenjivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu, pružanje mišljenja druge strane o usklađenosti ili finansijskim uslugama; (b) broj analitičara, zaposlenih i drugih lica koje direktno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja, te nivo njihovog znanja, iskustva i obuke, dovoljan je za obavljanje poslova eksternog ocjenjivača u skladu sa ovom Uredbom; (c) interni aranžmani podnosioca zahtjeva koji obezbjeđuju usklađenost sa Poglavljem 2 ove glave su adekvatni i efikasni. Pri ocjeni ispunjenosti uslova iz ovog stava ESMA može uzeti u obzir da li je podnosilac zahtjeva, ako je pružao usluge u skladu sa članovima 69 i 70, uložio sve napore da ispuni zahtjeve iz članova 24–38. ESMA u tu svrhu može zahtijevati dodatne informacije. 3. ESMA procjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od prijema zahtjeva. Ako zahtjev nije potpun, ESMA o tome obavještava podnosioca i	7) opis procedura i metodologija koje podnosilac zahtjeva koristi za davanje ocjena; 8) informacije o korporativnom upravljanju, uključujući politike i procedure za upravljanje i transparentno objavljivanje sukoba interesa; 9) ukoliko je primjenjivo, dokumentaciju o izdavanju poslovnih procesa i subjekte koji obavljaju izdvojene poslovne procese; 10) informacije o drugim djelatnostima podnosioca zahtjeva, ako postoje. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica Član 25 (2) ESMA upisuje u podnosioca zahtjeva kao eksterne ocjenjivače, ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi: 1) Više rukovodstvo i članovi odbora: a) posjeduju dobar ugled; b) imaju potrebnu stručnost za obavljanje poslova eksternog ocjenjivača; c) posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije; d) imaju relevantno iskustvo u oblastima kao što su kontrola kvaliteta, ocjenjivanje prije i nakon izdavanja, i ocjenjivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu; 2) broj i stručna osposobljenost zaposlenih uključenih u aktivnosti ocjenjivanja su dovoljni za obavljanje poslova; 3) interni sistemi i procedure za obezbjeđenje usklađenosti sa zakonskim zahtjevima su adekvatni i efikasni. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica Član 25	
--	---	--

određuje rok za dostavljanje dodatnih informacija. Ako je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava podnosioca. 4. ESMA registruje ili odbija registraciju podnosioca u roku od 45 radnih dana od prijema potpunog zahtjeva. ESMA može produžiti rok za dodatnih 15 radnih dana ako podnosilac namjerava eksternalizovati pojedine aktivnosti. 5. ESMA u pisanom obliku obavještava podnosioca o registraciji za obavljanje poslova eksternog ocjenjivača ili o odbijanju registracije. Odluka mora biti obrazložena i proizvodi dejstvo petog radnog dana od dana donošenja. 6. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi iz stava 2 tačaka (a) i (b). Nacrt se dostavlja Komisiji do 21. decembra 2024. Komisija donosi regulatorne tehničke standarde u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010. 7. ESMA izrađuje nacrt tehničkih standarda sprovođenja kojim se utvrđuju standardni obrasci, predlošci i procedure za dostavljanje informacija iz stava 1. ESMA uzima u obzir digitalne modele registracije. Nacrt se dostavlja Komisiji do 21. decembra 2024. Komisija donosi tehničke standarde sprovođenja u skladu sa članom 15 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	(3) ESMA procjenjuje potpunost zahtjeva i prateće dokumentacije iz stava 1 i 2 ovog člana u roku od 20 radnih dana od prijema zahtjeva. (4) Ukoliko zahtjev iz stava 1 ovog člana nije potpun, Komisija obavještava podnosioca zahtjeva i daje mu rok za dostavljanje dodatnih podataka. (5) U slučaju da su zahtjev i prateća dokumentacija iz stava 1 ovog člana potpuni, Komisija donosi rješenje o registraciji i o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica Član 25 (6) ESMA donosi rješenje o registraciji ili odbijanju u roku od 45 radnih dana od prijema potpunog zahtjeva. (7) ESMA može rok iz stava 6 ovog člana da produži za dodatnih 15 radnih dana u slučaju izdvajanja određenih poslovnih procesa. Zahtjev za registraciju eksternog ocjenjivača evropskih zelenih obveznica Član 25 (8) ESMA u vezi sa donošenjem rješenja o registraciji ili odbijanju pisanim putem obavještava podnosioca zahtjeva a u slučaju odbijanja navodi obrazloženje.			
Član 24. Bitne promjene relevantne za registraciju 1. Eksterni ocjenjivač dužan je da obavijesti ESMA-u o svim bitnim promjenama informacija dostavljenih u skladu sa čl. 23 st. 1 prije sprovođenja takvih promjena. Ako ESMA uloži prigovor, dužna je da obavijesti ocjenjivača u roku od 45 radnih dana i obrazloži prigovor. Promjene se ne mogu sprovesti ako ESMA uloži prigovor u propisanom roku.	Bitne promjene relevantne za registraciju Član 25 (1) Eksterni ocjenjivač dužan je da, prije sprovođenja promjena, obavijesti ESMA-u o svim bitnim promjenama u vezi informacija i dokumentacije koje su dostavljene Komisiji u skladu sa članom 25 stav 1 ovog zakona. Istovremeno, eksterni ocjenjivač o istim	Potpuno usklađeno		

2. ESMA izrađuje nacrt tehničkih standarda sprovođenja kojim se utvrđuju standardni obrasci, predlošci i procedure za dostavljanje informacija iz stava 1. Nacrt uzima u obzir digitalne modele registracije. ESMA dostavlja nacrt Komisiji do 21. decembra 2025. Komisija donosi tehničke standarde sprovođenja u skladu sa članom 15 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	promjenama obavještava i Komisiju, radi ažuriranja registra. (2) Ako ESMA uloži prigovor na prijavljene bitne promjene iz stava 1 ovog člana, eksterni ocjenjivač je dužan bez odlaganja obavijestiti Komisiju o tom prigovoru. (3) Prigovor ESMA-e iz stava 2 ovog člana odlaže sprovođenje promjena do konačne odluke ESMA-e.			
Član 25. Jezička pravila Podnosilac zahtjeva podnosi zahtjev za registraciju iz člana 23 na jednom od službenih jezika institucija Unije. Uredba br. 1 od 15. aprila 1958. primjenjuje se mutatis mutandis na svu ostalu komunikaciju između ESMA-e i podnosioca zahtjeva i njegovih zaposlenih.	Jezička pravila Član 27 (1) Podnosilac zahtjeva iz člana 25 ovog zakona podnosi Komisiji zahtjev za upis u registar, kao i svu drugu komunikaciju i dokumentaciju koja se dostavlja Komisiji, na jednom od službenih jezika u Crnoj Gori. (2) Jezička pravila iz stava 1 ovog člana ne utiču na obaveze eksternog ocjenjivača u vezi sa jezikom komunikacije sa ESMA-om, koje se primjenjuju u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
POGLAVLJE II Organizacioni zahtjevi, procesi i dokumenta o upravljanju Član 26. Opšta načela 1. Eksterni ocjenjivači koriste odgovarajuće sisteme, resurse i procedure radi ispunjavanja svojih obaveza u skladu sa ovom Uredbom. 2. Eksterni ocjenjivači prate i procjenjuju adekvatnost i efikasnost svojih sistema, resursa i procedura uspostavljenih u skladu sa ovom Uredbom najmanje jednom godišnje i preduzimaju odgovarajuće mjere radi otklanjanja uočenih nedostataka.	VII. ORGANIZACIONI ZAHTJEVI, PROCESI I DOKUMENTI UPRAVLJANJA Opšta načela Član 28 (1) Eksterni ocjenjivač evropskih zelenih obveznica dužan je da koristi odgovarajuće sisteme, resurse i procedure u cilju ispunjavanja obaveza propisanih ovim zakonom. (2) Eksterni ocjenjivač najmanje jednom godišnje prati i procjenjuje adekvatnost i efikasnost sistema, resursa i procedura iz stava 1 ovog člana i preduzima odgovarajuće mjere radi otklanjanja utvrđenih nedostataka. Opšta načela Član 28	Potpuno usklađeno		

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu primjerenosti, adekvatnosti i efikasnosti sistema, resursa i procedura eksternih ocjenjivača iz st. 1 i 2. Nacrt se dostavlja Komisiji do 21. decembra 2025. Komisiji se delegira ovlaštenje da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz stava 3, u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	(3) Radi utvrđivanja kriterijuma za procjenu primjerenosti, adekvatnosti i efikasnosti sistema, resursa i procedura eksternih ocjenjivača iz st. 1 i 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume za procjenu primjerenosti, adekvatnosti i efikasnosti sistema, resursa i procedura eksternih ocjenjivača iz st. 1 i 2 ovog člana, u skladu sa stavom 3 ovog člana.			
Član 27. Više rukovodstvo i članovi odbora 1. Više rukovodstvo i članovi odbora eksternog ocjenjivača obezbjeđuju, odnosno nadziru: (a) dobro i pažljivo upravljanje eksternim ocjenjivačem; (b) nezavisnost u aktivnosti procjenjivanja; (c) pravilnu identifikaciju, otklanjanje ili rješavanje i transparentno objavljivanje svakog stvarnog ili mogućeg sukoba interesa; (d) usklađenost eksternog ocjenjivača sa ovom Uredbom u svakom trenutku. 2. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu dobrog i razboritog upravljanja iz tačke (a) stava 1 i upravljanje sukobima interesa iz tačke (c) stava 1. Nacrt se Komisiji dostavlja do 21. decembra 2024. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	Više rukovodstvo i članovi odbora Član 29 (1) Više rukovodstvo i članovi odbora eksternog ocjenjivača dužni su da obezbijede, odnosno nadziru: 1) dobro i pažljivo upravljanje eksternim ocjenjivačem; 2) nezavisnost u aktivnostima ocjenjivanja; 3) pravilnu identifikaciju, otklanjanje ili rješavanje i transparentno objavljivanje svakog stvarnog ili mogućeg sukoba interesa; 4) usklađenost poslovanja eksternog ocjenjivača sa ovim zakonom u svakom trenutku. Više rukovodstvo i članovi odbora Član 29 (2) Bliže uslove, kriterijume i način procjene dobrog i pažljivog upravljanja eksternim ocjenjivačem iz stava 1 tačka 1 ovog člana i upravljanja sukobima interesa iz stava 1 tačka 3 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (3) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 2 ovog člana.	Potpuno usklađeno		

Član 28. Analitičari i zaposleni eksternog ocjenjivača i druge osobe koje neposredno učestvuju u aktivnostima procjenjivanja 1. Eksterni ocjenjivači moraju obezbijediti da njihovi analitičari i zaposleni, kao i sva druga fizička lica čije su usluge stavljene na raspolaganje ili su pod njihovom kontrolom i koje neposredno učestvuju u aktivnostima procjenjivanja, imaju potrebno znanje, iskustvo i obuku za dodijeljene poslove. 2. Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da licima iz stava 1 nije dozvoljeno inicirati pregovore niti učestvovati u pregovorima o naknadama ili plaćanjima sa subjektom koji se procjenjuje, povezanim trećim licem ili licem koje je direktno ili indirektno povezano odnosom kontrole sa subjektom koji se procjenjuje. 3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu adekvatnosti znanja, iskustva i obuke lica iz stava 1. Nacrt se Komisiji dostavlja do 21. decembra 2024. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	Analitičari i zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica uključena u aktivnosti ocjenjivanja Član 30 (1) Eksterni ocjenjivač dužan je da obezbijedi da njegovi analitičari i zaposleni, kao i druga fizička lica čije su im usluge stavljene na raspolaganje ili su pod njegovom kontrolom i koja neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja, imaju potrebno znanje, iskustvo i osposobljenost za poslove koji su im dodijeljeni. Analitičari i zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica uključena u aktivnosti ocjenjivanja Član 30 (2) Licima iz stava 1 ovog člana nije dozvoljeno da iniciraju pregovore ili učestvuju u pregovorima o naknadama ili drugim plaćanjima sa subjektom koji se ocjenjuje, povezanim trećim licem, ili licem koje je direktno ili indirektno povezano odnosom kontrole sa subjektom koji se ocjenjuje. Analitičari i zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica uključena u aktivnosti ocjenjivanja Član 30 (3) Radi procjene znanja, iskustva i obuke lica iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije relevantni u trenutku sprovođenja procjene. (4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način sprovođenja procjene iz stava 3 ovog člana.	Potpuno usklađeno		
Član 29. Funkcija praćenja usklađenosti 1. Eksterni ocjenjivači uspostavljaju i održavaju trajnu, nezavisnu i efikasnu funkciju praćenja usklađenosti aktivnosti koje se obavljaju u okviru ove Uredbe.	Funkcija praćenja usklađenosti Član 31 (1) Eksterni ocjenjivači uspostavljaju i održavaju trajnu, nezavisnu i efikasnu funkciju praćenja usklađenosti aktivnosti koje obavljaju u skladu sa ovim zakonom. Funkcija praćenja usklađenosti	Potpuno usklađeno		

2. Eksterni ocjenjivači obezbjeđuju da funkcija praćenja usklađenosti ispunjava sljedeće uslove: (a) raspolaže nadležnostima za uredno i nezavisno izvršavanje svojih odgovornosti; (b) ima potrebne resurse, stručno znanje i pristup svim relevantnim informacijama; (c) ne prati niti ocjenjuje sopstvene aktivnosti; (d) ne prima naknade vezane za poslovne rezultate eksternog ocjenjivača. 3. Nalazi funkcije praćenja usklađenosti stavljaju se na raspolaganje nadzornom ili upravljačkom organu eksternog ocjenjivača. 4. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu toga da li funkcija praćenja usklađenosti raspolaže ovlaštenjima iz tačke (a) stava 2, kao i kriterijumi za procjenu adekvatnosti resursa, stručnog znanja i pristupa relevantnim informacijama iz tačke (b) stava 2. Nacrt se dostavlja Komisiji do 21. decembra 2025. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	Član 31 (2) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da funkcija praćenja usklađenosti ispunjava sljedeće uslove: 1) raspolaže ovlaštenjima za uredno i nezavisno izvršavanje svojih odgovornosti; 2) ima potrebne resurse, stručno znanje i pristup svim relevantnim informacijama; 3) ne prati niti ocjenjuje aktivnosti koje sama obavlja; 4) ne prima naknadu koja zavisi od poslovnih rezultata eksternog ocjenjivača. Funkcija praćenja usklađenosti Član 31 (3) Nalazi funkcije praćenja usklađenosti stavljaju se na raspolaganje nadzornom ili administrativnom organu eksternog ocjenjivača. Funkcija praćenja usklađenosti Član 31 (4) Radi procjene ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (5) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 4 ovog člana.			
Član 30. Interne politike i procedure 1. Eksterni ocjenjivači donose i sprovode interne politike dužne pažnje i procedure kojima se obezbjeđuje da poslovni interesi ne narušavaju nezavisnost i ispravnost aktivnosti procjenjivanja. 2. Eksterni ocjenjivači donose i primjenjuju odgovarajuće	Interne politike i procedure Član 32 (1) Eksterni ocjenjivači donose i sprovode interne politike dužne pažnje i procedure kojima se obezbjeđuje da poslovni interesi ne utiču na nezavisnost niti narušavaju ispravnost aktivnosti ocjenjivanja. Interne politike i procedure Član 32	Potpuno usklađeno		

administrativne i računovodstvene procedure, mehanizme interne kontrole i aranžmane za efikasnu kontrolu i zaštitu informacijskih sistema za obradu podataka. 3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu adekvatnosti administrativnih i računovodstvenih procedura, mehanizama interne kontrole i efikasnosti sistema zaštite informacija iz stava 2. Nacrt se Komisiji dostavlja do 21. decembra 2025. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	(2) Eksterni ocjenjivači dužni su da donesu i primjenjuju odgovarajuće administrativne i računovodstvene procedure, mehanizme interne kontrole i aranžmane za efikasnu kontrolu i zaštitu informacijskih sistema i sistema za obradu podataka. Interne politike i procedure Član 32 (3) Radi procjene primjerenosti procedura, mehanizama i aranžmana iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (4) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene iz stava 3 ovog člana.			
Član 31. Metodologije procjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene 1. Eksterni ocjenjivači donose i sprovode mjere kojima se obezbjeđuje da njihove ocjene predstavljaju mišljenje zasnovano na detaljnoj analizi svih informacija koje su im dostupne i koje su, prema njihovim metodologijama, relevantne. 2. Eksterni ocjenjivači javno objavljuju ključne korake u obrazloženju koje ih je dovelo do zaključaka za svaku ocjenu. 3. Eksterni ocjenjivači koriste informacije dovoljnog kvaliteta i iz pouzdanih izvora.	Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene Član 33 (1) Eksterni ocjenjivači donose i sprovode mjere kojima se obezbjeđuje da njihove ocjene predstavljaju mišljenje zasnovano na detaljnoj analizi svih informacija koje su im dostupne, a koje su prema njihovim metodologijama relevantne za analizu. Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene Član 33 (2) Eksterni ocjenjivači javno objavljuju ključne korake koji su preduzeti u procesu ocjenjivanja i na osnovu kojih su donijeli zaključke za svaku pojedinačnu ocjenu. Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene Član 33 (3) Eksterni ocjenjivači koriste informacije odgovarajućeg kvaliteta i iz pouzdanih izvora.	Potpuno usklađeno		

4. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenu da li su informacije iz stava 3 dovoljnog kvaliteta i da li potiču iz pouzdanih izvora. Nacrt se Komisiji dostavlja do 21. decembra 2025. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje regulatornih tehničkih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene Član 33 (4) Radi utvrđivanja kriterijuma za procjenu kvaliteta i pouzdanosti informacija iz stava 3 ovog člana primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (5). Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume i način procjene kvaliteta i pouzdanosti informacija iz stava 3 ovog člana, u skladu sa stavom 4 ovog člana.			
Član 32. Greške u metodologijama procjenjivanja ili u njihovoj primjeni 1. Eksterni ocjenjivači koji saznaju za greške u svojim metodologijama procjenjivanja ili njihovoj primjeni, a koje bitno utiču na ocjenu, dužni su da odmah o tome obavijeste ESMA-u i izdavaoce evropskih zelenih obveznica na koje se greške odnose, te objasne prirodu greške. 2. Eksterni ocjenjivači blagovremeno otklanjaju greške i u najkraćem mogućem roku objavljuju greške iz stava 1 na svojim internet stranicama, zajedno sa revidiranom i ispravljenom ocjenom, ako je relevantno. Revidirani dokumenti moraju sadržati obrazloženje razloga za izmjene.	Greške u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni Član 34 (1) Eksterni ocjenjivač koji utvrdi grešku u metodologiji ocjenjivanja ili u njenoj primjeni, a koja može imati značajan uticaj na ocjenu, dužan je da bez odlaganja o tome obavijesti ESMA-u, Komisiju, kao i izdavaoce evropskih zelenih obveznica na koje se greška odnosi, kao i da pruži objašnjenje greške. Greške u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni Član 34 (2) Eksterni ocjenjivač dužan je da blagovremeno otkloni greške iz stava 1 ovog člana i da u najkraćem mogućem roku objavi informacije o grešci na svojim internet stranicama, zajedno sa revidiranom i ispravljenom ocjenom, ako je primjenjivo. U revidiranim dokumentima navode se razlozi za izvršene izmjene.	Potpuno usklađeno		
Član 33. Eksternalizacija 1. Eksterni ocjenjivači koji eksternalizuju svoje aktivnosti procjenjivanja trećim pružiocima usluga dužni su da obezbijede da ti	Eksternalizacija Član 35 (1) Eksterni ocjenjivači koji eksternalizuju aktivnosti ocjenjivanja trećim pružiocima usluga	Potpuno usklađeno		

treći pružaoци usluga imaju odgovarajuću stručnost i kapacitet za pouzdano i stručno obavljanje tih aktivnosti procjenjivanja. Ti eksterni ocjenjivači također moraju obezbijediti da eksternalizacija ne umanjuje značajno kvalitet njihove interne kontrole niti nadzorne kapacitete ESMA-e u pogledu njihove usklađenosti sa ovom Uredbom. 2. Eksterni ocjenjivači ne smiju eksternalizovati sve svoje aktivnosti procjenjivanja niti svoju funkciju praćenja usklađenosti. 3. Eksterni ocjenjivači dužni su da obavijeste ESMA-u o aktivnostima procjenjivanja koje namjeravaju da eksternalizuju, uključujući specifikaciju potrebnih ljudskih i tehničkih resursa za obavljanje svake od tih aktivnosti, kao i razloge za eksternalizaciju. 4. Eksterni ocjenjivači koji eksternalizuju aktivnosti procjenjivanja moraju obezbijediti da eksternalizacija ne umanjuje niti oslabi kapacitet članova višeg rukovodstva ili upravljačkog organa eksternog ocjenjivača da obavljaju svoje funkcije ili dužnosti. 5. Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da treći pružaoци usluga poštuju i ispunjavaju sve nadzorne zahtjeve ESMA-e u vezi sa eksternalizovanim aktivnostima procjenjivanja.	dužni su da obezbijede da ti pružaoци usluga posjeduju odgovarajuću stručnost i kapacitete za pouzdano i profesionalno obavljanje eksternalizovanih aktivnosti. Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da eksternalizacija ne umanjuje kvalitet njihove interne kontrole, niti mogućnost ESMA-e da vrši nadzor nad njihovom usklađenošću sa propisima Evropske unije, kao ni mogućnost Komisije da vodi registar i postupa u skladu sa ovim zakonom. Eksternalizacija Član 35 (2) Eksterni ocjenjivači ne mogu eksternalizovati sve svoje aktivnosti ocjenjivanja niti funkciju praćenja usklađenosti. Eksternalizacija Član 35 (3) Eksterni ocjenjivači dužni su da prije eksternalizacije obavijeste ESMA-u, a istovremeno i Komisiju o aktivnostima ocjenjivanja koje namjeravaju eksternalizovati, uključujući opis potrebnih ljudskih i tehničkih resursa za svaku od aktivnosti i razloge za eksternalizaciju. Eksternalizacija Član 35 (4) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da eksternalizacija ne umanjuje niti oslabi sposobnost članova višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela eksternog ocjenjivača da obavljaju svoje funkcije ili dužnosti. Eksternalizacija Član 35 (5) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da treći pružaoци usluga ispunjavaju sve nadzorne			
--	---	--	--	--

6. Eksterni ocjenjivači snose odgovornost za eksternalizovane aktivnosti i preduzimaju mjere kojima se obezbjeđuje sljedeće: (a) procjenjuje se da li treći pružaoci usluga obavljaju eksternalizovane aktivnosti procjenjivanja djelotvorno i u skladu sa važećim propisima Unije i nacionalnim propisima i regulatornim zahtjevima, te da li na odgovarajući način ispravljaju uočene nedostatke; (b) identifikuju se potencijalni rizici povezani sa eksternalizovanim aktivnostima procjenjivanja; (c) sprovodi se adekvatno periodično praćenje eksternalizovanih aktivnosti procjenjivanja; (d) uspostavljaju se odgovarajući postupci kontrole eksternalizovanih aktivnosti procjenjivanja, uključujući efikasan nadzor tih aktivnosti i svih potencijalnih rizika u odnosu na pružaoca usluga; (e) obezbjeđuje se odgovarajući kontinuitet poslovanja u vezi sa eksternalizovanim aktivnostima procjenjivanja. Za potrebe tačke (e) ovog stava, eksterni ocjenjivači dužni su da pribave informacije o aranžmanima kontinuiteta poslovanja trećih pružalaca usluga, procijeniti njihov kvalitet i, po potrebi, zahtijevati unapređenje tih aranžmana. 7. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriterijumi za: (a) procjenu sposobnosti i kapaciteta trećih pružalaca usluga za pouzdano i stručno obavljanje aktivnosti procjenjivanja; i	zahtjeve ESMA-e, a u dijelu koji se odnosi na ažuriranje registra zahtjeve Komisije. Eksternalizacija Član 35 (6) Eksterni ocjenjivači zadržavaju punu odgovornost za eksternalizovane aktivnosti i preduzimaju mjere kojima se obezbjeđuje: 1) procjena da li treći pružaoci usluga obavljaju eksternalizovane aktivnosti djelotvorno i u skladu sa propisima, te blagovremena korekcija utvrđenih nedostataka; 2) identifikovanje potencijalnih rizika povezanih sa eksternalizovanim aktivnostima; 3) adekvatno periodično praćenje eksternalizovanih aktivnosti; 4) odgovarajući postupci kontrole eksternalizovanih aktivnosti, uključujući efikasan nadzor nad aktivnostima i povezanim rizicima kod trećih pružalaca usluga; 5) kontinuitet poslovanja eksternalizovanih aktivnosti. Eksternalizacija Član 35 (7) Za potrebe sprovođenja mjera iz stava 6 tačka 5 ovog člana, eksterni ocjenjivači dužni su da pribave informacije o planovima kontinuiteta poslovanja trećeg pružaoca usluga, procijene njihovu adekvatnost i po potrebi zahtijevaju njihovo unapređenje. Eksternalizacija Član 35			
---	--	--	--	--

(b) obezbjeđivanje da eksternalizovane aktivnosti procjenjivanja bitno ne umanjuju kvalitet interne kontrole eksternih ocjenjivača niti nadzorne kapacitete ESMA-e u vezi sa njihovom usklađenošću sa ovom Uredbom. Nacrt se dostavlja Komisiji do 21. decembra 2024. Komisiji se delegira ovlaštenje za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz ovog stava, u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	(8) Radi utvrđivanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana primjenjuju se važeći tehnički standardi Evropske unije koji su primjenjivi u trenutku sprovođenja procjene. (9) Komisija pravilima bliže propisuje kriterijume za procjenu sposobnosti i kapaciteta trećih pružalaca usluga, kao i kriterijume za obezbjeđenje da eksternalizacija ne umani kvalitet interne kontrole niti nadzor ESMA-e ili Komisije, u skladu sa stavom 8 ovog člana.			
Član 34. Zahtjevi za vođenje evidencije 1. Eksterni ocjenjivači dužni su da vode odgovarajuću evidenciju o sljedećem: (a) identitetu lica koja učestvuju u utvrđivanju sadržaja i odobravanju ocjena, kao i o datumima donošenja odluka o odobravanju ocjena; (b) dokumentaciji o procedurama i metodologijama koje eksterni ocjenjivači primjenjuju prilikom procjenjivanja i sastavljanja ocjena; (c) internim dokumentima, uključujući informacije koje nijesu javno dostupne, i radnim materijalima na osnovu kojih su pripremljene sve objavljene ocjene; (d) postupcima i mjerama koje eksterni ocjenjivači preduzimaju radi usklađivanja sa ovom Uredbom; (e) preslikama internih i eksternih saopštenja u vezi sa aktivnostima procjenjivanja, uključujući elektronska saopštenja, koja je eksterni ocjenjivač i njegovi zaposleni primio ili poslao; (f) dokumentaciji koja sadrži predugovorne procjene iz člana 35 stav 2. 2. Evidencija i dokumenta iz stava 1 čuvaju se najmanje pet godina od dospijeća odgovarajuće obveznice i na zahtjev se stavljaju ESMA-i na	Zahtjevi za vođenje evidencije Član 36 (1) Eksterni ocjenjivači dužni su da vode odgovarajuću evidenciju o: 1) identitetu lica koja učestvuju u izradi i odobravanju ocjena i datumima donošenja odluka o odobravanju ocjena; 2) dokumentaciji o postupcima i metodologijama koje primjenjuju pri ocjenjivanju i sastavljanju ocjena; 3) internim dokumentima, uključujući informacije koje nijesu javno dostupne i radne dokumente na osnovu kojih su pripremljene sve objavljene ocjene; 4) postupcima i mjerama koje preduzimaju radi usklađivanja sa ovim zakonom; 5) internim i eksternim saopštenjima u vezi sa aktivnostima ocjenjivanja, uključujući elektronsku komunikaciju, primljenu i poslatu od strane eksternog ocjenjivača i njegovih zaposlenih; 6) dokumentaciji koja sadrži predugovorne procjene iz člana 37 stav 2 ovog zakona. Zahtjevi za vođenje evidencije Član 36	Potpuno usklađeno		

raspolaganje. 3. Ako ESMA, u skladu sa članom 59 stav 1, povuče registraciju eksternog ocjenjivača, taj ocjenjivač dužan je da evidenciju i dokumenta čuva dodatnih pet godina. Evidencija i dokumenta kojima se utvrđuju prava i obaveze eksternog ocjenjivača i izdavaoca evropske zelene obveznice u skladu sa ugovorom o pružanju usluga procjenjivanja čuvaju se za čitavo trajanje odnosa sa tim izdavaocem.	(2) Evidencija i dokumenti iz stava 1 ovog člana čuvaju se najmanje pet godina nakon dospeljeća obveznice i na zahtjev stavljaju se na raspolaganje ESMA-i i Komisiji, u dijelu svojih nadležnosti. Zahtjevi za vođenje evidencije Član 36 (3) Ako ESMA povuče registraciju eksternog ocjenjivača, on je dužan da evidenciju i dokumenta čuva dodatnih pet godina. (4) Dokumenta koja se odnose na prava i obaveze eksternog ocjenjivača i izdavaoca evropske zelene obveznice u skladu sa ugovorom o pružanju usluga ocjenjivanja čuvaju se tokom čitavog trajanja ugovornog odnosa.			
Član 35. Sukob interesa i povjerljivost informacija 1. Eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama identifikuju, otklanjaju ili rješavaju i transparentno objavljuju svaki postojeći ili potencijalni sukob interesa koji se odnosi na bilo šta od sljedećeg: (a) njihove analitičare ili zaposlene; (b) akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u privrednom društvu koje je ovlašteno da ostvaruje kontrolu ili prevladavajući uticaj nad eksternim ocjenjivačem; (c) lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačima i koja neposredno učestvuju u aktivnostima procjenjivanja; (d) lica koja odobravaju ocjene. 2. Prije zaključenja ugovora o pružanju usluga sa izdavaocem, eksterni ocjenjivač vrši predugovornu procjenu postojanja stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa i dokumentuje tu procjenu. Eksterni ocjenjivač ažurira predugovornu procjenu i prateću dokumentaciju u slučaju povećanja rizika od sukoba interesa nakon zaključenja ugovora sa izdavaocem.	Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (1) Eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama identifikuju, otklone ili upravljaju i transparentno objavljuju svaki postojeći ili mogući sukob interesa koji se odnosi na: 1) njihove analitičare ili zaposlene; 2) akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u pravnom licu koje vrši kontrolu nad eksternim ocjenjivačem; 3) lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačem i koja neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja; 4) lica koja odobravaju ocjene. Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (2) Prije zaključenja ugovora o pružanju usluga sa izdavaocem, eksterni ocjenjivač vrši predugovornu procjenu postojanja stvarnog ili mogućeg sukoba interesa i o tome vodi odgovarajuću dokumentaciju, a eksterni	Potpuno usklađeno		

Eksterni ocjenjivač ne daje ocjenu ako utvrdi postojanje stvarnog sukoba interesa, a ne može da preduzme mjere za otklanjanje tog sukoba ili adekvatno upravljanje njime. 3. Naknade koje eksterni ocjenjivači naplaćuju za usluge procjenjivanja ne smiju da zavise od rezultata ocjene, niti od bilo kog drugog rezultata ili ishoda obavljenog posla. 4. Analitičari, zaposleni eksternih ocjenjivača i druga lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačima i neposredno učestvuju u aktivnostima procjenjivanja podležu obavezi čuvanja poslovne tajne. 5. Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da njihovi analitičari, zaposleni i druga lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačima i neposredno učestvuju u aktivnostima procjenjivanja: (a) preduzimaju sve neophodne mjere za zaštitu imovine i evidencije u posjedu eksternog ocjenjivača od prevare, krađe ili zloupotrebe, uzimajući u obzir prirodu, veličinu i složenost poslovanja, kao i prirodu i obim aktivnosti procjenjivanja; (b) ne objavljuju informacije o ocjenama i mogućim budućim ocjenama nikome osim izdavaocima koji su zatražili procjenu od eksternog	ocjenjivač ažurira predugovornu procjenu i dokumentaciju ukoliko nakon zaključenja ugovora dođe do povećanja rizika od sukoba interesa. Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (3) Eksterni ocjenjivač ne daje ocjenu ako utvrdi postojanje stvarnog sukoba interesa koji nije moguće otkloniti ili njime upravljati na odgovarajući način. Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (4) Naknade koje eksterni ocjenjivači naplaćuju za usluge ocjenjivanja ne smiju zavistiti od rezultata ocjene niti od drugog ishoda obavljanja aktivnosti ocjenjivanja. Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (5) Analitičari, zaposleni eksternog ocjenjivača i druga lica koja su ugovornim odnosom povezana sa eksternim ocjenjivačem i neposredno učestvuju u aktivnostima ocjenjivanja dužni su da čuvaju poslovnu tajnu. Sukob interesa i povjerljivost informacija Član 37 (6) Eksterni ocjenjivači dužni su da obezbijede da analitičari, zaposleni i druga fizička lica iz stava 5 ovog člana: 1) preduzimaju sve potrebne mjere radi zaštite imovine i evidencije u posjedu eksternog ocjenjivača od prevare, krađe ili zloupotrebe, uzimajući u obzir prirodu, veličinu i složenost poslovanja i aktivnosti ocjenjivanja; 2) ne objavljuju informacije o ocjenama i mogućim budućim ocjenama nikome osim izdavaocima koji su zahtijevali ocjenjivanje;	
---	--	--

ocjenjivača; (c) koriste i razmjenjuju povjerljive informacije isključivo za potrebe aktivnosti procjenjivanja.	3) koriste i razmjenjuju povjerljive informacije isključivo za potrebe aktivnosti ocjenjivanja.			
Član 36. Pružanje drugih usluga Eksterni ocjenjivači koji, pored aktivnosti procjenjivanja, pružaju i druge usluge, moraju obezbijediti da te druge usluge ne stvaraju sukob interesa sa njihovim aktivnostima procjenjivanja evropskih zelenih obveznica. Ti eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama objave sve druge usluge pružene ocijenjenom subjektu ili povezanim trećim licima.	Pružanje drugih usluga Član 38 (1) Eksterni ocjenjivači koji, pored aktivnosti ocjenjivanja, pružaju i druge usluge, dužni su da obezbijede da te usluge ne stvaraju sukob interesa sa aktivnostima ocjenjivanja evropskih zelenih obveznica. (2) Eksterni ocjenjivači dužni su da u svojim ocjenama objave sve druge usluge koje pružaju izdavaocu koji se ocjenjuje, kao i povezanim trećim licima.	Potpuno usklađeno		
POGLAVLJE III Ocjene Član 37. Upućivanja na ESMA-u ili druga nadležna tijela Eksterni ocjenjivači ne smiju u svojim ocjenama da upućuju na ESMA-u ili druga nadležna tijela na način koji bi mogao navesti na zaključak da ESMA ili neko nadležno tijelo prihvata ili odobrava ocjenu ili aktivnosti procjenjivanja eksternog ocjenjivača.	VIII. OCJENE Upućivanje na ESMA-u ili druga nadležna tijela Član 39 Eksterni ocjenjivači ne smiju u svojim ocjenama ili drugim materijalima koji se odnose na proces ocjenjivanja upućivati na ESMA-u ili druga nadležna tijela na način koji bi mogao dovesti do zaključka da ESMA ili bilo koje nadležno tijelo prihvata ili odobrava date ocjene ili aktivnosti ocjenjivanja eksternog ocjenjivača.	Potpuno usklađeno		
Član 38. Objavljivanje ocjena 1. Eksterni ocjenjivači na svojim internet stranicama objavljuju i bez naknade stavljaju na raspolaganje sljedeće: (a) u razumnom roku prije izdavanja određene obveznice – ocjene koje su dali prije izdavanja; (b) bez odlaganja, nakon što eksterni ocjenjivač završi procjenu izvještaja o raspodjeli prihoda – ocjene koje su dali nakon izdavanja; (c) bez odlaganja, nakon procjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu koju je izdao eksterni ocjenjivač – ocjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu koje su dali. 2. Ocjene ostaju javno dostupne nakon objavljivanja na internet	Objavljivanje ocjena Član 40 (1) Eksterni ocjenjivači dužni su da na svojim internet stranicama objave i bez naknade učine dostupnim: 1) ocjene koje daju prije izdavanja evropske zelene obveznice, u razumnom roku prije njenog izdavanja; 2) ocjene koje daju nakon izdavanja, bez odlaganja nakon završetka ocjene izvještaja o raspodjeli prihoda;	Potpuno usklađeno		

stranicama eksternog ocjenjivača najmanje do dospijea odgovarajuće obveznice. 3. Eksterni ocjenjivači koji odluče da prestanu sa davanjem ocjena dužni su da na svojim internet stranicama odmah objave informacije o razlozima za takvu odluku.	3) ocjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu koje su dali, bez odlaganja nakon završetka njihove ocjene. Objavljivanje ocjena Član 40 (2) Ocjene iz stava 1 ovog člana ostaju javno dostupne na internet stranicama eksternog ocjenjivača najmanje do dospijea odgovarajuće obveznice. Objavljivanje ocjena Član 40 (3) Eksterni ocjenjivač koji odluči da više neće davati ocjene dužan je da bez odlaganja objavi obavještenje o razlozima za prestanak pružanja tih ocjena na svojim internet stranicama.			
POGLAVLJE IV Usluge eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja Član 39. Opšte odredbe 1. Eksterni ocjenjivači iz trećih zemalja mogu pružati svoje usluge izdavaocima evropskih zelenih obveznica u skladu sa ovom Uredbom ako su upisani u registar eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja koji vodi ESMA, u skladu sa članom 67. 2. ESMA registruje eksternog ocjenjivača iz treće zemlje koji podnese zahtjev za pružanje usluga eksternog ocjenjivanja u skladu sa ovom Uredbom na teritoriji cijele Unije, u skladu sa stavom 1 („eksterni ocjenjivač iz treće zemlje”), samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) Komisija je donijela odluku u skladu sa članom 40 stav 1; (b) eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev registrovan je ili mu je izdato odobrenje za pružanje usluga eksternog ocjenjivanja u toj trećoj zemlji i podleže djelotvornom nadzoru i sprovođenju kojim se obezbjeđuje usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju u toj trećoj zemlji; (c) uspostavljeni su sporazumi o saradnji u skladu sa članom 40 stav 3. 3. Eksternom ocjenjivaču iz treće zemlje koji je registrovan u skladu sa ovim članom ne mogu se nametati dodatni zahtjevi u pitanjima koja	IX. USLUGE EKSTERNIH OCJENJIVAČA IZ TREĆIH ZEMALJA Usluge eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja Član 41 (1) Eksterni ocjenjivači iz trećih zemalja mogu pružati usluge ocjenjivanja izdavaocima evropskih zelenih obveznica u Crnoj Gori ako su upisani u registar eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja koji vodi ESMA, u skladu sa članom 49 ovog zakona. Usluge eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja Član 41 (2) Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji je registrovan kod ESMA-e smatra se ovlašćenim za pružanje ovih usluga na teritoriji Crne Gore, bez sprovođenja dodatne procedure od strane Komisije. (3) Komisija ne može propisati dodatne zahtjeve u vezi sa pitanjima koja su uređena regulativom (EU) 2023/2631 za eksterne ocjenjivače iz trećih zemalja registrovane od strane ESMA-e.	Potpuno usklađeno		

su obuhvaćena ovom Uredbom. 4. Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev dostavlja svoj zahtjev ESMA-i koristeći obrasce i predloške iz člana 23 stav 7, nakon što Komisija donese odluku iz člana 40 stav 1 u odnosu na treću zemlju u kojoj je taj eksterni ocjenjivač registrovan ili mu je izdato odobrenje. 5. Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev dužan je da ESMA-i dostavi sve informacije potrebne za njegovu registraciju. 6. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od prijema zahtjeva. Ako zahtjev nije potpun, ESMA o tome obavještava eksternog ocjenjivača iz treće zemlje koji podnosi zahtjev i određuje rok u kojem taj ocjenjivač treba da dostavi dodatne informacije. Ako je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava eksternog ocjenjivača iz treće zemlje koji podnosi zahtjev. 7. U roku od 45 radnih dana od prijema potpunog zahtjeva, ESMA registruje ili odbija registraciju eksternog ocjenjivača iz treće zemlje koji je podnio zahtjev. ESMA može rok iz prethodnog podstava produžiti za dodatnih 15 radnih dana ako eksterni ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev namjerava eksternalizovati određene aktivnosti eksternog ocjenjivanja. 8. ESMA u pisanom obliku obavještava eksternog ocjenjivača iz treće zemlje koji podnosi zahtjev o registraciji ili odbijanju registracije. Odluka mora biti obrazložena i počinje da proizvodi dejstvo petog radnog dana od dana donošenja. 9. Eksterni ocjenjivači iz trećih zemalja dužni su da, prije početka pružanja usluga izdavaocima evropskih zelenih obveznica sa poslovnim nastanom u Uniji, ponude da će za sve sporove u vezi sa tim uslugama prihvatiti nadležnost suda države članice ili arbitražnog suda sa sjedištem u državi članici.	(4) Prije početka pružanja usluga izdavaocima evropskih zelenih obveznica sa sjedištem u Crnoj Gori, eksterni ocjenjivač iz treće zemlje dužan je da obavijesti Komisiju o namjeri pružanja usluga i dostavi dokaz o registraciji kod ESMA-e, radi upisa u evidenciju Komisije iz člana 49 ovog zakona. Usluge eksternih ocjenjivača iz trećih zemalja Član 41 (5) Eksterni ocjenjivač iz treće zemlje dužan je, prije početka pružanja usluga izdavaocima zelenih obveznica sa sjedištem u Crnoj Gori, da prihvati nadležnost suda Crne Gore ili arbitražnog suda sa sjedištem u Crnoj Gori za sve sporove koji proisteknu iz pružanja tih usluga.			
Član 40.-43 Odluka o jednakoj vrijednosti Oduzimanje registracije eksternom ocjenjivaču iz treće zemlje Priznavanje eksternog ocjenjivača iz treće zemlje Prihvatanje usluga iz ove Uredbe koje se pružaju iz treće zemlje	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

GLAVA V NADZOR KOJI SPROVODE NADLEŽNA TIJELA I ESMA POGLAVLJE I Nadležna tijela Član 44. Nadzor koji sprovode nadležna tijela 1. Nadležni organ matične države članice imenovan u skladu sa članom 31 Uredbe (EU) 2017/1129 nadzire sljedeće: (a) izdavaoce evropskih zelenih obveznica u pogledu ispunjavanja njihovih obaveza iz Glave II Poglavlja 2 i članova 18 i 19; (b) izdavaoce koji koriste zajedničke predloške iz člana 21, u pogledu usklađenosti sa tim predlošcima. 2. Nadležni organi imenovani u skladu sa članom 29 stav 5 Uredbe (EU) 2017/2402 nadziru da li inicijatori ispunjavaju svoje obaveze iz Glave II Poglavlja 2, kao i članova 18 i 19 ove Uredbe. 3. Odstupajući od st. 1 i 2 ovog člana, nadležni organi ne nadziru izdavaoce evropskih zelenih obveznica obuhvaćenih članom 1 stav 2 tačke (b) i (d) Uredbe (EU) 2017/1129.	X. NADZOR I SARADNJA SA ESMA-OM Nadzor koji vrši Komisija Član 83 (1) Nadzor nad ispunjavanjem obaveza izdavatelaca zelenih obveznica propisanih ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu njega vrši Komisija za tržište kapitala. (2) Komisija vrši nadzor nad: 1) ispunjavanjem obaveza izdavatelaca u vezi sa pripremom, objavljivanjem i ažuriranjem sažetka prospekta, procjenama prije i nakon izdavanja, izvještajima o raspodjeli sredstava i izvještajima o uticaju na životnu sredinu iz čl. 11 do 17 ovog zakona; 2) usklađenošću sa oblikom, sadržajem i predlošcima propisanih informacija i izvještaja iz člana 23 ovog zakona, u skladu sa pravilima Komisije; 3) ispunjavanjem obaveza izdavatelaca koji koriste zajedničke obrasce i predloške propisane ovim zakonom. Nadzor Komisije Član 83 (3) Nadzoru Komisije ne podliježu izdavaoци koji su: 1) država, njeni organi, lokalne samouprave ili druge javne institucije Crne Gore; 2) države članice Evropske unije, njihovi regionalni ili lokalni organi, Evropska centralna banka, centralne banke država članica ili javna međunarodna tijela čija je članica jedna ili više država članica; 3) izdavaoци čije obveznice bezuslovno i neopozivo garantuje država članica Evropske unije ili njen regionalni ili lokalni organ.	Potpuno usklađeno		
--	--	--------------------------	--	--

	(4) Ostali oblici nadzora nad sprovođenjem ovog zakona utvrđuju se pravilima Komisije.			
Član 45. Ovlašćenja nadležnih tijela 1. Radi izvršavanja svojih dužnosti po ovoj Uredbi, nadležni organi imaju, u skladu sa nacionalnim pravom, najmanje sljedeća nadzorna i istražna ovlaštenja: (a) zahtijevati od izdavaoca da objave informativne sažetke o evropskim zelenim obveznicama iz člana 10 ili da u te sažetke uključe informacije iz Priloga I; (b) zahtijevati od izdavaoca da objavljuju ocjene i procjene; (c) zahtijevati od izdavaoca da objave godišnje izvještaje o raspodjeli prihoda ili da u te izvještaje uključe informacije iz Priloga II; (d) zahtijevati od izdavaoca da objave izvještaje o uticaju na životnu sredinu ili da u te izvještaje uključe informacije iz Priloga III; (e) zahtijevati od izdavaoca da obavijeste nadležni organ o objavi u skladu sa članom 15 stav 4; (f) ako izdavaoci koriste zajedničke predloške iz člana 21, zahtijevati da u svoje periodične objave nakon izdavanja uključe elemente iz tih predložaka; (g) zahtijevati od revizora i višeg rukovodstva izdavaoca da dostave relevantne informacije i dokumenta; (h) suspendovati ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica za trgovanje na uređenom tržištu na period do 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju, ako postoji osnovana sumnja da izdavalac nije ispunio obavezu iz Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19; (i) zabraniti ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica za trgovanje na uređenom tržištu ako postoji osnovana sumnja da izdavalac i dalje ne ispunjava obavezu iz Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19; (j) suspendovati oglašavanje na najviše 10 uzastopnih radnih dana ili zahtijevati od izdavaoca evropskih zelenih obveznica ili uključenih finansijskih posrednika da prekinu ili suspenduju oglašavanje na	Ovlašćenja Komisije Član 84 (1) Radi obavljanja dužnosti iz ovog zakona, Komisija ima najmanje sljedeća nadzorna ovlaštenja: 1) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje informativnih sažetaka o evropskim zelenim obveznicama iz člana 11 ovog zakona ili uključivanje nedostajućih informacija iz propisanih obrazaca; 2) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje ocjena i procjena eksternih ocjenjivača; 3) da zahtijeva od izdavaoca objavljivanje godišnjih izvještaja o raspodjeli prihoda ili uključivanje informacija propisanih pravilima Komisije; 4) da zahtijeva objavljivanje izvještaja o uticaju na životnu sredinu ili dopunjavanje takvih izvještaja propisanim informacijama; 5) da zahtijeva od izdavaoca informacije o objavama izvršenim u skladu sa članom 16 ovog zakona; 6) da zahtijeva od izdavaoca koji koriste zajedničke predloške iz člana 23 ovog zakona da u svoje periodične objave nakon izdavanja uključe elemente iz tih predložaka; 7) da zahtijeva od revizora i višeg rukovodstva izdavaoca dostavljanje relevantnih informacija i dokumenata; 8) da suspenduje ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica na uređeno tržište do najviše deset uzastopnih radnih dana u svakom pojedinačnom slučaju, ako postoji osnovana	Potpuno usklađeno		

najviše 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju, ako postoji osnovana sumnja da izdavalac nije ispunio obavezu iz Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19; (k) zabraniti oglašavanje ili zahtijevati od izdavaoca evropskih zelenih obveznica ili nadležnih finansijskih posrednika da prekinu oglašavanje ako postoji osnovana sumnja da izdavalac i dalje ne ispunjava obavezu iz Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19; (l) objaviti činjenicu da izdavalac evropskih zelenih obveznica ne poštuje ovu Uredbu i zahtijevati od tog izdavaoca da te informacije objavi na svojim internet stranicama; (m) zabraniti izdavaocu izdavanje evropskih zelenih obveznica na period do jedne godine, u slučaju ponovljenog i ozbiljnog kršenja Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19; (n) nakon isteka tromjesečnog perioda od zahtjeva iz tačke (l) ovog stava, objaviti činjenicu da izdavalac evropskih zelenih obveznica više ne ispunjava zahtjeve iz člana 3 u pogledu korišćenja oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ i zahtijevati od tog izdavaoca da te informacije objavi na svojim internet stranicama; (o) sprovesti neposredan nadzor ili istrage na mjestima koja nijesu privatni stambeni prostor fizičkih lica i u tu svrhu ulaziti u prostorije radi pristupa dokumentima i drugim podacima u bilo kom obliku, ako postoji osnovana sumnja da dokumenta i drugi podaci relevantni za dokazivanje kršenja ove Uredbe mogu biti sadržani u tim prostorima. Ako je to potrebno prema nacionalnom pravu, nadležni organi mogu tražiti od nadležnog pravosudnog organa da odluči o primjeni ovlaštenja iz prethodnog podstava. 2. Nadležni organi izvršavaju svoje dužnosti i ovlaštenja iz stava 1 na jedan od sljedećih načina: (a) direktno;	sumnja da izdavalac nije ispunio obaveze iz čl. 11 do 17 ovog zakona ovog zakona; 9) da zabrani ponudu ili uvrštenje evropskih zelenih obveznica na uređeno tržište ako izdavalac i dalje ne ispunjava obaveze iz čl. 11 do 17 ovog zakona; 10) da suspenduje oglašavanje na najviše deset uzastopnih radnih dana, ili da zahtijeva prekid ili suspenziju oglašavanja, ako postoji osnovana sumnja da izdavalac krši obaveze čl. 11 do 17 ovog zakona ovog zakona; 11) da zabrani oglašavanje ili zahtijeva njegov prekid, ako izdavalac nastavlja da krši te obaveze; 12) da objavi činjenicu da izdavalac ne poštuje ovaj zakon i da zahtijeva da izdavalac tu informaciju objavi na svojim internet stranicama; 13) da zabrani izdavanje evropskih zelenih obveznica do jedne godine, u slučaju ponovljenih i ozbiljnih kršenja čl. 11 do 17 ovog zakona; 14) da, nakon isteka tri mjeseca od objave iz tačke 12 ovog stava, objavi da izdavalac više ne ispunjava uslove iz člana 5 ovog zakona za korišćenje oznake „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ i da zahtijeva od izdavaoca objavu takve informacije; 15) da sprovodi direktni nadzor ili istragu na lokacijama koje nijesu privatni stambeni prostori fizičkih lica i da pristupi dokumentima i podacima u bilo kom obliku, ako postoji osnovana sumnja da su ti podaci relevantni za dokazivanje kršenja ovog zakona. Ovlaštenja Komisije Član 84 (2) Komisija može zatražiti od nadležnog pravosudnog organa donošenje odluke o primjeni ovlaštenja iz stava 1 ovog člana.	
---	---	--

(b) u saradnji sa drugim organima; (c) pod svojom odgovornošću, delegiranjem na druga tijela iz tačke (b); (d) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim organima. 3. Države članice obezbjeđuju uvođenje odgovarajućih mjera kako bi nadležni organi imali sva nadzorna i istražna ovlaštenja neophodne za izvršavanje svojih dužnosti. 4. Smatra se da lice koje dostavi informacije nadležnom organu u skladu sa ovom Uredbom ne krši ograničenja objavljivanja informacija utvrđena ugovorom, zakonom ili drugim propisom i ne snosi bilo kakvu odgovornost u vezi sa dostavljanjem takvih informacija nadležnom organu.	Ovlaštenja Komisije Član 84 (3) Komisija može svoje nadzorne poslove obavljati: 1) neposredno; 2) u saradnji sa drugim organima; 3) delegiranjem ovlaštenja organima iz tačke 2 ovog stava, uz zadržavanje odgovornosti; 4) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim organima. Ovlaštenja Komisije Član 84 (4) Smatra se da lice koje dostavi informacije Komisiji u skladu sa ovim zakonom ne krši ugovorna, zakonska ili druga ograničenja, niti snosi bilo kakvu odgovornost zbog dostavljanja takvih informacija. (5) Eksterni ocjenjivač dužan je da Komisiji, na njen zahtjev, dostavi potpune, tačne i istinite informacije i dokumentaciju neophodnu za vršenje nadzora u skladu sa ovim zakonom.			
Član 46. Saradnja nadležnih tijela 1. Nadležni organi sarađuju radi primjene ove Uredbe. Razmjenjuju informacije bez nepotrebnog odlaganja i sarađuju u istražnim radnjama, nadzoru i sprovođenju. Ako su države članice, u skladu sa članom 49 stav 5, propisale krivične sankcije za kršenja ove Uredbe, dužne su da obezbijede mjere kojima se nadležnim organima daje ovlaštenje da stupe u kontakt sa pravosudnim organima svoje države radi pribavljanja informacija o krivičnim istragama ili postupcima pokrenutim zbog navodnih kršenja ove Uredbe i dostavljanja tih informacija drugim nadležnim organima radi ispunjavanja obaveze međusobne saradnje iz ove Uredbe.	Saradnja nadležnih organa Član 42 (1) Komisija sarađuje sa nadležnim organima drugih država, kao i sa ESMA-om, radi sprovođenja ovog zakona i bez odlaganja razmjenjuje informacije i sarađuje u vezi sa istražnim radnjama, nadzorom i sprovođenjem propisa. (2) Komisija, u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa zakonom, sarađuje sa pravosudnim organima radi pribavljanja informacija o krivičnim istragama i postupcima pokrenutim zbog povreda ovog zakona, kao i radi dostavljanja tih informacija drugim nadležnim organima u cilju ispunjavanja obaveza saradnje.	Potpuno usklađeno		

2. Nadležni organ može odbiti zahtjev za informacije ili zahtjev za saradnju u istrazi samo u sljedećim izuzetnim slučajevima: (a) ako bi prihvatanje zahtjeva vjerovatno negativno uticalo na sopstvenu istragu, aktivnosti sprovođenja ili na krivičnu istragu; (b) ako je u vezi sa istim radnjama i protiv istih lica već pokrenut pravni postupak pred nadležnim organima države članice tog nadležnog organa; (c) ako je u vezi sa istim licima i istim radnjama već donijeta pravosnažna presuda u državi članici tog nadležnog organa. 3. Nadležni organ može zatražiti pomoć nadležnog organa druge države članice u pogledu neposrednog nadzora ili istrage. Kada nadležni organ primi zahtjev drugog nadležnog organa za sprovođenje neposrednog nadzora ili istrage, može: (a) sam da sprovede neposredan nadzor ili istragu; (b) omogućiti nadležnom organu koji je podnio zahtjev da učestvuje u neposrednom nadzoru ili istrazi; (c) omogućiti nadležnom organu koji je podnio zahtjev da sam sprovede neposredan nadzor ili istragu; (d) imenovati revizore ili stručna lica da sprovedu neposredan nadzor ili istragu; (e) podijeliti određene zadatke nadzora sa drugim nadležnim organima. 4. U slučaju sekuritizovanih obveznica, ako nadležni organ iz člana 44 stav 2 utvrdi ili ima razloge da vjeruje da neka obaveza iz Glave II Poglavlja 2 ili člana 18 ili člana 19 nije ispunjena, on o svojim nalazima, na dovoljno detaljan način, obavještava nadležni organ države članice	Saradnja nadležnih organa Član 42 (3) Komisija može odbiti zahtjev za dostavljanje informacija ili saradnju u istrazi samo u sljedećim izuzetnim slučajevima: 1) ako bi prihvatanje zahtjeva vjerovatno negativno uticalo na sopstvenu istragu, sprovođenje propisa ili na krivičnu istragu; 2) ako je u vezi sa istim djelima protiv istih lica već pokrenut postupak pred nadležnim organima u Crnoj Gori; 3) ako je u vezi sa istim licima za ista djela već donesena pravosnažna presuda u Crnoj Gori. Saradnja nadležnih organa Član 42 (4) Komisija može zatražiti pomoć nadležnih organa drugih država u vezi sa sprovođenjem direktnog nadzora ili istrage. Saradnja nadležnih organa Član 42 (5) Kada Komisija primi zahtjev drugog nadležnog organa, može: 1) samostalno sprovesti nadzor ili istragu; 2) omogućiti organu koji je podnio zahtjev da učestvuje u nadzoru ili istrazi; 3) omogućiti organu koji je podnio zahtjev da samostalno sprovede nadzor ili istragu; 4) imenovati revizore ili stručna lica da sprovedu nadzor ili istragu; 5) podijeliti pojedine nadzorne aktivnosti sa drugim nadležnim organima. Saradnja nadležnih organa Član 42 (6) U slučaju sekuritizovanih obveznica, Komisija obavještava nadležno tijelo druge države o utvrđenom ili mogućem neispunjavanju obaveza	
---	---	--

subjekta ili subjekata za koje se sumnja da ne ispunjavaju obaveze. Po prijemu tih informacija, nadležni organ države članice subjekta za koji se sumnja da ne ispunjava uslove dužan je da u roku od 15 radnih dana preduzme sve potrebne mjere za otklanjanje utvrđenog neispunjavanja obaveza i o tome obavijesti drugi uključeni nadležni organ. Ako se nadležni organ iz člana 44 stav 2 ne slaže sa drugim nadležnim organom u vezi sa postupkom ili sadržajem preduzetih mjera ili nepostupanja, o svom neslaganju obavještava sva uključena nadležna tijela bez nepotrebnog odlaganja. 5. Nadležni organi mogu se obratiti ESMA-i u situacijama kada se zahtjev za saradnju, posebno za razmjenu informacija, odbije ili se po njemu ne postupi u razumnom roku. Ne dovodeći u pitanje član 258 UFEU, ESMA u takvim slučajevima može postupiti u skladu sa ovlaštenjima iz člana 19 Uredbe (EU) br. 1095/2010. 6. ESMA može da izradi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi definisanja informacija koje se razmjenjuju u skladu sa stavom 1. Komisiji se delegira ovlaštenje za donošenje tih standarda u skladu sa čl. 10–14 Uredbe (EU) br. 1095/2010. 7. ESMA može da izradi nacrt tehničkih standarda sprovođenja radi definisanja standardnih obrazaca, predložaka i procedura za saradnju i razmjenu informacija iz stava 1. Komisiji se dodjeljuje ovlaštenje za donošenje tih tehničkih standarda u skladu sa članom 15 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	iz čl. 11 do 17 ovog zakona, radi preduzimanja odgovarajućih mjera u okviru njihovih nadležnosti. Saradnja nadležnih organa Član 42 (7) Ako Komisija nije saglasna sa mjerama ili nedjelovanjem drugog organa, o tome bez odlaganja obavještava sve uključene nadležne organe radi koordinacije postupanja. Saradnja nadležnih organa Član 42 (8) Komisija može zatražiti intervenciju ESMA-e u slučajevima kada se zahtjev za saradnju, naročito razmjenu informacija, odbije ili se po njemu ne postupi u razumnom roku. (9) Komisija pravilima propisuje bliže vrste informacija koje se razmjenjuju, kao i standardne obrasce, predloške i postupke za saradnju i razmjenu informacija iz ovog člana.			
Član 47. Čuvanje poslovne tajne 1. Sve informacije koje nadležni organi razmjenjuju na osnovu ove Uredbe, a koje se odnose na poslovne ili operativne uslove i druga ekonomska ili lična pitanja, povjerljive su i podležu obavezni čuvanja poslovne tajne, osim ako nadležni organ u trenutku razmjene tih informacija sa drugim nadležnim organom izričito navede da se informacije mogu objaviti ili ako je njihovo objavljivanje neophodno za pokretanje sudskog postupka.	Čuvanje poslovne tajne Član 43 (1) Sve informacije koje Komisija razmjenjuje sa nadležnim organima drugih država i sa ESMA-om na osnovu ovog zakona, a koje se odnose na poslovne ili operativne uslove, kao i druga ekonomska ili lična pitanja, smatraju se povjerljivim i podležu obavezni čuvanja poslovne tajne, osim ako Komisija prilikom razmjene	Potpuno usklađeno		

2. Obaveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve zaposlene i bivše zaposlene nadležnog organa, kao i na svako treće lice na koje su delegirana ovlaštenja tog organa. Informacije koje podležu obavezi čuvanja poslovne tajne ne smiju se otkrivati drugom licu ili organu, osim ako je to predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.	informacije navede da se ona može objaviti ili ako je objavljivanje nužno radi pokretanja postupka pred nadležnim organom. Čuvanje poslovne tajne Član 43 (2) Obaveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sva službena lica i bivša službena lica Komisije, kao i na lica na koja je Komisija prenijela određene nadležnosti. Povjerljive informacije ne smiju se otkrivati trećim licima, osim u slučajevima utvrđenim pravom Crne Gore ili pravom Evropske unije koje se primjenjuje u skladu sa ovim zakonom, uključujući obaveze koje proističu iz međunarodne saradnje.			
Član 48. Mjere predostrožnosti 1. Nadležni organ države članice domaćina koji ima jasne i opravdane razloge da vjeruje da je izdavalac evropske zelene obveznice počinio nepravilnosti ili prekršio ovu Uredbu, o svojim nalazima obavještava nadležni organ matične države članice i ESMA-u. 2. Ako, uprkos mjerama koje je preduzeo nadležni organ matične države članice, izdavalac evropske zelene obveznice nastavi da krši ovu Uredbu, nadležni organ države članice domaćina, nakon što obavijesti nadležni organ matične države članice i ESMA-u, preduzima sve odgovarajuće mjere radi zaštite ulagatelja i o tome bez nepotrebnog odlaganja obavještava Komisiju i ESMA-u. 3. Ako se nadležni organ ne slaže sa bilo kojom mjerom koju je drugi nadležni organ preduzeo u skladu sa stavom 2, može se obratiti ESMA-i. ESMA može da postupi u skladu sa ovlaštenjima koja su joj data članom 19 Uredbe (EU) br. 1095/2010.	Mjere predostrožnosti Član 44 (1) Ako Komisija utvrdi jasne i opravdane razloge da izdavalac evropske zelene obveznice postupa protivno odredbama ovog zakona, o tim nalazima obavještava nadležno tijelo države u kojoj je izdavalac registrovan, kao i ESMA-u. Mjere predostrožnosti Član 44 (2) Ako, uprkos mjerama preduzetim od strane nadležnog tijela druge države, izdavalac nastavi da krši ovaj zakon, Komisija, nakon obavještavanja tog nadležnog tijela i ESMA-e, preduzima sve odgovarajuće mjere radi zaštite investitora u skladu sa svojim nadležnostima i o tome bez odlaganja obavještava ESMA-u. Mjere predostrožnosti Član 44 (3) Ako Komisija nije saglasna sa mjerama koje je preduzelo drugo nadležno tijelo u skladu sa stavom 2 ovog člana, može se obratiti ESMA-i.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 49.</i> Administrativne sankcije i druge administrativne mjere 1. Ne dovodeći u pitanje nadzorna i istražna ovlaštenja nadležnih organa iz člana 45 i pravo država članica da propišu i izriču krivične sankcije, države članice, u skladu sa nacionalnim pravom, obezbjeđuju da nadležni organi imaju ovlaštenje da izriču administrativne sankcije i preduzimaju druge odgovarajuće administrativne mjere koje moraju biti efikasne, proporcionalne i odvraćajuće. Te administrativne sankcije i druge administrativne mjere primjenjuju se na: (a) kršenje obaveza izdavaoca iz Glave II Poglavlja 2 ili članova 18, 19 ili 21; (b) nesaradnju ili nepoštovanje istrage, nadzora ili zahtjeva iz člana 45 stav 1. 2. Države članice mogu odlučiti da ne propisuju pravila o ovlaštenju nadležnih organa da izriču administrativne sankcije i druge administrativne mjere iz stava 1, ako su za kršenja iz tačaka (a) i (b) tog stava već propisane krivične sankcije njihovim nacionalnim pravom do 21. decembra 2024. Ako države članice donesu takvu odluku, dužne su da detaljno obavijeste Komisiju i ESMA-u o relevantnim dijelovima svog krivičnog prava.	Administrativne sankcije i druge administrativne mjere Član 85 (1) Ne dovodeći u pitanje nadzorna ovlaštenja Komisije iz člana 84 ovog zakona, kao i mogućnost propisivanja krivičnih sankcija u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, Komisija je ovlaštena da izrekne administrativne mjere i druge mjere koje su djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Administrativne sankcije i druge administrativne mjere Član 85 (2) Administrativne mjere iz stava 1 izriču se u sljedećim slučajevima: 1) kršenja obaveza izdavalaca propisanih čl. 11 do 17 i člana 23 ovog zakona; 2) nesaradnje ili nepostupanja po istrazi, nadzoru ili zahtjevima Komisije u skladu sa članom 84 ovog zakona. Administrativne sankcije i druge administrativne mjere Član 85 (3) Komisija je ovlaštena da, u skladu sa zakonom, izrekne najmanje sljedeće administrativne mjere: 1) javnu objavu identiteta fizičkog ili pravnog lica odgovornog za povredu i opis prirode povrede; 2) nalog za prestanak ponašanja koje predstavlja povredu; 3) zabranu izdavanja evropskih zelenih obveznica u trajanju do jedne godine; 4) ocjenu o pokretanju prekršajnog postupka za izricanje novčanih kazni u skladu sa propisima o prekršajima. Administrativne sankcije i druge administrativne mjere	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

3. Do 21. decembra 2024. države članice detaljno obavještavaju Komisiju i ESMA-u o pravilima iz st. 1 i 2. Države članice bez odlaganja obavještavaju Komisiju i ESMA-u o svim naknadnim izmjenama tih pravila. 4. Države članice, u skladu sa nacionalnim pravom, obezbjeđuju da nadležni organi imaju ovlaštenje da izreknu najmanje sljedeće administrativne sankcije i druge administrativne mjere u vezi sa kršenjima iz stava 1 tačka (a): (a) javnu izjavu kojom se identifikuje odgovorno fizičko ili pravno lice i vrsta kršenja, u skladu sa članom 45 stav 1 tačka (i); (b) nalog kojim se od odgovornog fizičkog ili pravnog lica zahtijeva da prekine radnju kojom se vrši kršenje; (c) nalog kojim se odgovornom fizičkom ili pravnom licu zabranjuje izdavanje evropskih zelenih obveznica na period do jedne godine; (d) maksimalne administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje dvostrukog iznosa dobiti ostvarene ili gubitaka izbjegnutih usljed kršenja, ako se ti iznosi mogu utvrditi; (e) u slučaju pravnog lica – maksimalne administrativne novčane kazne od najmanje 500 000 EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajući iznos u nacionalnoj valuti na dan 20. decembra 2023. ili 0,5% ukupnog godišnjeg prometa tog pravnog lica prema posljednjim dostupnim finansijskim izvještajima koje je odobrio upravljački organ; (f) u slučaju fizičkog lica – maksimalne administrativne novčane kazne od najmanje 50 000 EUR ili, u državama članicama čije valuta nije euro, odgovarajući iznos u nacionalnoj valuti na dan 20. decembra 2023.; Za potrebe tačke (e), ako je pravno lice matično društvo ili društvo kći matičnog društva koje je dužno da sačinjava konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa Direktivom 2013/34/EU, odgovarajući ukupni godišnji promet predstavlja ukupni godišnji konsolidovani promet ili odgovarajuću vrstu prihoda, u skladu sa relevantnim računovodstvenim pravilima Unije, prema posljednjim dostupnim konsolidovanim finansijskim izvještajima koje je odobrio upravljački organ krajnjeg matičnog društva. 5. Države članice mogu propisati dodatne sankcije ili mjere i više	Član 85 (4) Komisija obavještava Evropsku komisiju i ESMA-u o propisanim pravilima i svim njihovim naknadnim izmjenama. Administrativne sankcije i druge administrativne mjere Član 85	Neprenosivo		
---	---	--------------------	--	--

maksimalne administrativne novčane kazne od onih predviđenih ovom Uredbom.	(5) Zakonodavac može propisati i dodatne administrativne mjere i odgovarajuće prekršajne sankcije.			
Član 50. Izvršavanje nadzornih ovlaštenja i izricanje sankcija 1. Pri određivanju vrste i visine administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera, nadležni organi uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući, po potrebi: (a) ozbiljnost i trajanje kršenja; (b) stepen odgovornosti lica odgovornog za kršenje; (c) finansijsku snagu lica odgovornog za kršenje, na osnovu ukupnog prometa odgovornog pravnog lica ili godišnjeg prihoda i neto imovine odgovornog fizičkog lica; (d) uticaj kršenja na interese ulagatelja; (e) značaj dobiti koju je odgovorno lice ostvarilo ili gubitaka koje je izbjeglo, ili gubitaka trećih lica nastalih usljed kršenja, u mjeri u kojoj se ti iznosi mogu utvrditi; (f) nivo saradnje odgovornog lica sa nadležnim organom, ne dovodeći u pitanje potrebu povraćaja ostvarene dobiti ili izbjegnuto gubitka; (g) ranija kršenja ove Uredbe koja je počinilo odgovorno lice; (h) mjere koje je odgovorno lice preduzelo nakon kršenja radi sprečavanja njegovog ponavljanja. 2. Pri izvršavanju ovlaštenja za izricanje administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera na osnovu člana 49, nadležni organi blisko sarađuju kako bi obezbijedili da su nadzorne i istražne aktivnosti, kao i sankcije i mjere koje izriču, efikasne i primjerene. Nadležni organi usklađuju svoje postupanje kako bi izbjegli preklapanje i udvostručavanje nadzornih i istražnih aktivnosti, kao i sankcija i mjera u prekograničnim slučajevima.	Nema odgovarajuće uredbe		Kriterijumi za odmjeraivanje sankcija su uređeni nacionalnim prekršajnim i upravnim propisima.	
Član 51. Pravo na žalbu Države članice obezbjeđuju da su odluke donesene na osnovu ove Uredbe propisno obrazložene i da se protiv njih može izjaviti žalba pred sudom.	Pravo stranke na pravni lijek u upravnim stvarima u kojima odlučuje Komisija Član 86 (1) Rješenja i odluke koje Komisija donosi u vršenju nadležnosti po ovom zakonu moraju biti propisno obrazložene.	Potpuno usklađeno		

	(2) Protiv rješenja koja u upravnim stvarima iz svoje nadležnosti donosi Komisija, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor. (3) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Komisije ne odlaže izvršenje rješenja.			
<i>Član 52.</i> Objavljivanje odluka 1. Nadležni organi objavljuju odluku o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere zbog povrede ove Uredbe na svojim zvaničnim internet stranicama odmah nakon što je lice na koje se odluka odnosi obaviješteno o toj odluci. Objavljivanje obuhvata informacije o vrsti i prirodi povrede, kao i identitet odgovornih lica. Ova obaveza se ne primjenjuje na odluke kojima se izriču mjere istražnog karaktera. 2. Ako nadležni organ, nakon pojedinačne procjene proporcionalnosti objavljivanja podataka, zaključi da objavljivanje identiteta pravnih subjekata ili identiteta, odnosno ličnih podataka fizičkih lica nije proporcionalno, ili bi takvo objavljivanje moglo ugroziti stabilnost finansijskih tržišta ili tekuću istragu, nadležni organi preduzimaju jednu od sljedećih mjera: (a) odlažu objavljivanje odluke o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere dok razlozi za neobjavljivanje ne prestanu da postoje; (b) objavljuju odluku o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere u anonimnom obliku, na način koji je u skladu sa nacionalnim pravom, ako se takvim objavljivanjem efikasno štite lični podaci; (c) ne objavljuju odluku o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere ako se mogućnosti iz tačaka (a) i (b) smatraju nedovoljnim da se obezbijedi: i. očuvanje stabilnosti finansijskih tržišta; ili ii. proporcionalnost objave u odnosu na prirodu izrečenih mjera.	Objavljivanje odluka Član 87 (1) Odluka o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere zbog povrede odredaba ovog zakona objavljuje se na službenoj internet stranici Komisije odmah nakon što je lice na koje se odluka odnosi obaviješteno o njoj i sadrži informacije o vrsti i prirodi povrede, kao i identitet lica odgovornog za povredu, osim odluke kojima se izriču mjere istražnog karaktera. Objavljivanje odluka Član 87 (2) Ako Komisija nakon procjene proporcionalnosti zaključi da bi objavljivanje identiteta pravnih lica ili identiteta ili ličnih podataka fizičkih lica bilo nesrazmjerno, ili ako bi takvo objavljivanje moglo ugroziti stabilnost finansijskih tržišta ili istragu koja je u toku, Komisija preduzima jednu od sljedećih mjera: 1) odlaže objavljivanje odluke do prestanka razloga za neobjavljivanje; 2) objavljuje odluku na anonimnoj osnovi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti; 3) ne objavljuje odluku, ako mjere iz tač. 1 i 2 nijesu dovoljne da obezbijede: a) da stabilnost finansijskih tržišta ne bude ugrožena; b) proporcionalnost objavljivanja u odnosu na blažu prirodu mjere. Objavljivanje odluka	Potpuno usklađeno		

U slučaju objave odluke u anonimnom obliku u skladu sa tačkom (b), objavljivanje se može odgoditi za razuman vremenski period ako se očekuje da će u tom periodu prestati razlozi za anonimnost. 3. Ako je protiv odluke o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere izjavljen pravni lijek pred nadležnim sudom ili upravnim organom, nadležni organ iz člana 44 st. 1 i 2 objavljuje te informacije na svojim zvaničnim internet stranicama odmah po prijemu obavještenja o žalbi, kao i sve naknadne informacije o ishodu postupka. Takođe se objavljuje i odluka kojom se poništava prethodno izrečena sankcija ili mjera. 4. Nadležni organi obezbjeđuju da sve informacije objavljene u skladu sa ovim članom budu dostupne na njihovim zvaničnim internet stranicama najmanje pet godina od dana objavljivanja. Lični podaci se ograničavaju na ono što je nužno za konkretan slučaj i ostaju objavljeni samo onoliko dugo koliko je potrebno u skladu sa važećim propisima o zaštiti podataka.	Član 87 (3) U slučaju objave na anonimnoj osnovi iz stava 2 tačka 2, objavljivanje podataka može se odložiti za razuman rok ako se očekuje da će razlozi za anonimnost prestati. Objavljivanje odluka Član 87 (4) Ako je protiv odluke Komisije podnijeta tužba u upravnom sporu, Komisija na svojoj internet stranici bez odlaganja objavljuje informaciju o pokrenutom postupku i sve naknadne informacije o njegovom ishodu, kao i svaku odluku kojom se ranija odluka Komisije poništava ili mijenja. Objavljivanje odluka Član 87 (5) Komisija obezbjeđuje da informacije objavljene u skladu sa ovim članom budu dostupne najmanje pet godina od dana objavljivanja, a lični podaci se objavljuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.			
Član 53. Izveštavanje ESMA-e o administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama 1. Nadležni organi jednom godišnje dostavljaju ESMA-i zbirne informacije o svim administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama izrečenim na osnovu člana 49. ESMA objavljuje ove informacije u svom godišnjem izvještaju.	Izveštavanje ESMA-i o administrativnim sankcijama i drugim mjerama Član 88 (1) Komisija jednom godišnje dostavlja ESMA-i zbirne informacije o svim administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama izrečenim na osnovu člana 85 ovog zakona, koja ESMA objavljuje u svom godišnjem izvještaju. Izveštavanje ESMA-i o administrativnim sankcijama i drugim mjerama Član 88 (2) Ako Crna Gora, u skladu sa članom 85 stav 5 ovog zakona i drugim propisima Crne Gore, propiše krivične sankcije za povrede odredaba iz	Potpuno usklađeno		

2. Ako su države članice, u skladu sa članom 49 stav 5, odlučile da propisuju krivične sankcije za povrede iz tog stava, njihovi nadležni organi jednom godišnje dostavljaju ESMA-i anonimizovane i zbirne podatke o svim pokrenutim krivičnim istragama i izrečenim krivičnim sankcijama. ESMA objavljuje podatke o krivičnim sankcijama u godišnjem izvještaju. 3. Ako nadležni organ javno objavi administrativne sankcije, druge administrativne mjere ili krivične sankcije, istovremeno o tome obavještava ESMA-u. 4. Nadležni organi obavještavaju ESMA-u o svim administrativnim sankcijama ili drugim administrativnim mjerama koje nijesu objavljene u skladu sa članom 52 stav 2 prvim podstavkom tačka (c), uključujući informacije o eventualnim žalbama i njihovom ishodu. Države članice obaveštavaju da nadležni organi dobiju informacije i pravosnažne presude za svaku izrečenu krivičnu sankciju i dostave ih ESMA-i. ESMA vodi centralnu bazu podataka o sankcijama, isključivo u svrhu razmjene informacija među nadležnim organima. Ova baza podataka je dostupna samo nadležnim organima i ažurira se na osnovu dostavljenih informacija.	člana 85 ovog zakona, nadležni organi jednom godišnje dostavljaju ESMA-i anonimizirane i zbirne podatke o svim sprovedenim krivičnim istragama i izrečenim krivičnim sankcijama, koje ESMA u godišnjem izvještaju objavljuje informacije o izrečenim krivičnim sankcijama. Izveštavanje ESMA-i o administrativnim sankcijama i drugim mjerama Član 88 (3) Ako Komisija javno objavi administrativne sankcije, druge administrativne mjere ili krivične sankcije u skladu sa ovim zakonom, istovremeno o tim sankcijama i mjerama obavještava ESMA-u. Izveštavanje ESMA-i o administrativnim sankcijama i drugim mjerama Član 88 (4) Komisija obavještava ESMA-u o svim administrativnim sankcijama ili drugim administrativnim mjerama koje nijesu javno objavljene u skladu sa članom 87 stav 2 ovog zakona, uključujući informacije o svim pravnim lijekovima izjavljenim protiv tih odluka i njihovom ishodu. (5) Nadležni organi obaveštavaju da Komisija primi informacije i pravosnažne presude o svakoj izrečenoj krivičnoj sankciji u vezi sa povredama ovog zakona i da te informacije dostavi ESMA-i. (6) ESMA vodi centralnu bazu podataka o sankcijama i mjerama koje su joj prijavljene u skladu sa ovim članom, isključivo u svrhu razmjene informacija među nadležnim tijelima. Ta baza podataka je dostupna samo nadležnim tijelima i ažurira se na osnovu informacija koje dostave ta tijela.			
Član 54. Zahtjevi za dostavljanje informacija	Zahtjevi za dostavljanje podataka Član 45	Potpuno usklađeno		

ESMA može, putem prostog zahtjeva ili odluke, zatražiti od sljedećih lica da joj dostave sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje njenih dužnosti u skladu sa ovom Uredbom: (a) lica koja faktički obavljaju poslove eksternog ocjenjivača; (b) članova nadzornog, upravljačkog ili administrativnog organa eksternog ocjenjivača; (c) članova višeg rukovodstva eksternog ocjenjivača; (d) svakog lica koje neposredno učestvuje u aktivnostima procjenjivanja koje sprovodi eksterni ocjenjivač; (e) pravnih zastupnika i zaposlenih subjekata na koje je eksterni ocjenjivač eksternalizovao određene funkcije u skladu sa članom 33; (f) lica koja su na drugi način blisko i bitno povezana sa upravljanjem eksternim ocjenjivačem, uključujući akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u privrednom društvu koje ima ovlaštenje da vrši kontrolu ili prevladavajući uticaj nad eksternim ocjenjivačima; (g) svakog lica koje djeluje kao eksterni ocjenjivač ili se lažno predstavlja kao eksterni ocjenjivač, iako nije registrovano kao eksterni ocjenjivač, i svakog lica koje za takvo lice obavlja bilo koju od funkcija iz tačaka (a) do (f). 2. Kada ESMA upućuje prost zahtjev za dostavljanje informacija u skladu sa stavom 1, ona: (a) navodi ovaj član kao pravni osnov zahtjeva; (b) navodi svrhu zahtjeva; (c) precizira koje se informacije traže; (d) određuje rok za dostavljanje informacija; (e) obavještava lice od kojeg se traže informacije da nije obavezno da ih dostavi, ali da, ukoliko dobrovoljno odgovori na zahtjev, dostavljene informacije ne smiju biti netačne ili obmanjujuće; (f) navodi novčanu kaznu koja se može izreći na osnovu člana 60 ako odgovori na postavljena pitanja budu netačni ili obmanjujući.	(1) ESMA može jednostavnim zahtjevom ili odlukom zatražiti od sljedećih lica dostavljanje svih informacija potrebnih za obavljanje njenih dužnosti u skladu sa ovim zakonom: 1) lica koja u stvarnosti obavljaju poslove vanjskog ocjenjivača; 2) članova nadzornog, upravnog ili izvršnog organa eksternog ocjenjivača; 3) članova višeg rukovodstva eksternog ocjenjivača; 4) svakog lica koje neposredno učestvuje u aktivnostima procjene koje sprovodi eksterni ocjenjivač; 5) zakonskih zastupnika i zaposlenih u licima kojima je eksterni ocjenjivač povjerio obavljanje određenih funkcija u skladu sa ovim zakonom; 6) lica koja su na drugi način blisko i suštinski povezana sa upravljanjem eksternim ocjenjivačem, uključujući akcionare koji posjeduju najmanje 10% kapitala ili glasačkih prava u eksternom ocjenjivaču ili u pravnom licu koje ima ovlaštenje da vrši kontrolu ili dominantan uticaj nad eksternim ocjenjivačem; 7) svakog lica koje djeluje kao eksterni ocjenjivač ili se lažno predstavlja kao eksterni ocjenjivač i svakog lica koje za takvo lice obavlja bilo koju od funkcija iz tačaka 1 do 6 ovog stava. Zahtjevi za dostavljanje podataka Član 45 (2) Prilikom upućivanja zahtjeva za dostavljanje informacija u skladu sa stavom 1 ovog člana, ESMA: 1) upućuje na ovaj član zakona kao pravni osnov tog zahtjeva; 2) navodi svrhu zahtjeva; 3) precizira koje informacije se zahtijevaju;		
---	--	--	--

3. Kada ESMA odlukom zahtijeva da joj se dostave informacije u skladu sa stavom 1., ta odluka: (a) navodi ovaj član kao pravni osnov zahtjeva; (b) navodi svrhu zahtjeva; (c) precizira koje se informacije traže; (d) određuje rok za dostavljanje informacija; (e) navodi periodične penale predviđene članom 61 ako dostavljene informacije budu nepotpune; (f) navodi novčanu kaznu predviđenu članom 60 ako odgovori na postavljena pitanja budu netačni ili obmanjujući; (g) navodi pravo na izjavljivanje žalbe Odboru za žalbe u skladu sa članovima 58 i 59 Uredbe (EU) br. 1095/2010 i pravo na preispitivanje te odluke u postupku pred Sudom Evropske unije („Sud“) u skladu sa članovima 60 i 61 te uredbe. 4. Lica iz stava 1. ili njihovi zastupnici, a u slučaju pravnih lica ili udruženja bez pravnog lica, lica koja su po zakonu ovlaštena da ih zastupaju, obavezna su da dostave tražene informacije. Propisno ovlašćeni advokati mogu dostavljati informacije u ime svojih stranaka. Stranke se smatraju u potpunosti odgovornim ako su dostavljene informacije nepotpune, netačne ili obmanjujuće. 5. ESMA bez odlaganja dostavlja kopiju prostog zahtjeva ili odluke iz stava 1. nadležnom organu države članice u kojoj lice na koje se zahtjev ili odluka odnosi ima prebivalište ili poslovni nastan.	4) odredi rok za dostavljanje informacija; 5) obavijesti lice kome je zahtjev upućen da dostavljanje informacija nije obavezno, ali da, ukoliko odluči da ih dostavi, dostavljene informacije ne smiju biti netačne, nepotpune ili obmanjujuće; 6) upozori na mogućnost izricanja novčane kazne u skladu sa ovim zakonom, ukoliko dostavljene informacije budu netačne, nepotpune ili obmanjujuće. Zahtjevi za dostavljanje podataka Član 45 (3) Kada putem rješenja zahtijeva dostavljanje informacija, ESMA: 1) upućuje na ovaj član zakona kao pravni osnov tog zahtjeva; 2) navede svrhu za koju se informacije traže; 3) precizira koje se informacije zahtijevaju; 4) odredi rok za dostavljanje informacija; 5) upozori na mogućnost izricanja periodičnih penala ukoliko dostavljene informacije budu nepotpune; 6) upozori na mogućnost izricanja novčane kazne ukoliko dostavljene informacije budu netačne ili obmanjujuće; 7) obavijesti lice da se pravni lijekovi protiv odluka ESMA-e ostvaruju u skladu sa pravom Evropske unije. Zahtjevi za dostavljanje podataka Član 45 (4) Lica iz stava 1. ovog člana, njihovi zakonski zastupnici i punomoćnici, dužni su da ESMA-i dostave tražene informacije u skladu sa zahtjevom ili rješenjem ESMA-e. Ovlašćeni advokati mogu dostaviti informacije u ime	
---	--	--

	stranke, za čiju tačnost, potpunost i istinitost stranke snose punu odgovornost. Zahtjevi za dostavljanje podataka Član 45 (5) ESMA bez odlaganja dostavlja primjerak zahtjeva ili rješenja iz st. 2 i 3 ovog člana nadležnom organu države u kojoj lice iz stava 1 ima prebivalište, boravište ili poslovno sjedište, ukoliko je to neophodno radi vršenja nadzora ili međunarodne saradnje.			
Član 55. Opšte istrage 1. Radi obavljanja svojih zadataka iz ove Uredbe, ESMA može sprovoditi potrebne istrage u vezi sa licima iz člana 54 stav 1. U tu svrhu, službenici ESMA-e i druga lica koja ESMA ovlasti mogu: (a) pregledati svu evidenciju, podatke, procedure i sve druge materijale koji su važni za obavljanje njihovih zadataka, bez obzira na medij na kojem su pohranjeni; (b) sačiniti ili pribaviti ovjerene kopije ili izvatke iz te evidencije, podataka, procedura i drugih materijala; (c) pozvati i tražiti od lica iz člana 54 stav 1, ili njihovih predstavnika ili osoblja, usmena ili pismena objašnjenja o činjenicama ili dokumentima koji su povezani sa predmetom i svrhom nadzora, i zabilježiti njihove odgovore; (d) obaviti razgovor sa svakim drugim fizičkim ili pravnim licem koje pristane na razgovor, radi prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage; (e) zatražiti evidenciju telefonskih razgovora i podatkovnog saobraćaja. 2. Službenici ESMA-e i druga lica koja ESMA ovlasti za sprovođenje istraga iz stava 1 ovog člana izvršavaju svoja ovlaštenja uz prednošenje pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha istrage. U tom ovlaštenju navode se i periodični penali iz člana 61, u slučaju da tražena evidencija, podaci, procedure ili drugi materijali, ili odgovori na pitanja postavljena licima iz člana 54 stav 1, nijesu dostavljeni ili su nepotpuni, kao i novčane kazne iz člana 60, ako se odgovori na pitanja	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Ovaj član nije transponovan jer uređuje isključivo ovlaštenja i postupke ESMA-e kao organa Evropske unije, uključujući njene istražne mjere i odnos sa pravosudnim organima država članica.	

pokažu netačnim ili obmanjujućim. 3. Lica iz člana 54 stav 1 podležu istragama koje se pokreću na osnovu odluke ESMA-e. U odluci se navode predmet i svrha istrage, periodični penali predviđeni u članu 61, pravna sredstva dostupna u skladu sa Uredbom (EU) br. 1095/2010 i pravo na pokretanje postupka pred Sudom radi preispitivanja odluke. 4. ESMA, u razumnom roku prije sprovođenja istrage, obavještava nadležni organ iz člana 44 u državi članici u kojoj će istraga biti sprovedena o istrazi i o identitetu ovlaštenih lica. Na zahtjev ESMA-e, službenici tog nadležnog organa pomažu ovlaštenim licima u obavljanju njihovih zadataka. Službenici nadležnog organa mogu, na zahtjev, prisustvovati istragama. 5. Ako je, u skladu sa nacionalnim pravom, nadležnom organu potrebno odobrenje pravosudnog organa kako bi zatražio evidenciju telefonskih razgovora ili podatkovnog saobraćaja iz stava 1 tačka (e), zahtjev za takvo odobrenje podnosi ESMA. ESMA može podnijeti takav zahtjev i kao mjeru predostrožnosti. 6. Kada je podnjet zahtjev za odobrenje iz stava 5, nacionalni pravosudni organ ispituje autentičnost odluke ESMA-e i provjerava da li su predviđene mjere prinude proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet istrage. Pri provjeri proporcionalnosti mjera prinude, nacionalni pravosudni organ može od ESMA-e zatražiti detaljna objašnjenja, naročito u pogledu osnovanosti sumnje ESMA-e da je došlo do kršenja ove Uredbe, ozbiljnosti navodnog kršenja i prirode uključenosti lica koje je predmet mjera prinude. Međutim, nacionalni pravosudni organ ne smije preispitivati potrebu za sprovođenjem istrage niti zahtijevati informacije iz spisa ESMA-e. Zakonitost odluke ESMA-e može preispitivati samo Sud, u postupku utvrđenom Uredbom (EU) br. 1095/2010.				
Član 56. Direktan nadzor 1. Radi izvršavanja svojih zadataka iz ove Uredbe, ESMA može sprovoditi sve potrebne direktne nadzore u svim poslovnim prostorijama, na zemljištu ili nepokretnostima pravnih lica iz člana 54 stav 1. Ako je to neophodno za pravilno sprovođenje i efikasnost nadzora, ESMA može obaviti direktan nadzor i bez prethodne najave.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Ovim stavom uređuju se izvorna nadzorna ovlaštenja ESMA-e za sprovođenje direktnog nadzora na teritoriji država	

2. Službenici ESMA-e i druga lica koja ESMA ovlasti za sprovođenje direktnog nadzora mogu ući u sve poslovne prostorije, na zemljište ili u nepokretnosti pravnih lica na koja se odnosi odluka o istrazi koju je donijela ESMA i imaju sva ovlaštenja iz člana 55 stav 1. Ovlašteni su i da zapečate sve poslovne prostorije, imovinu, knjige ili evidenciju tokom nadzora, u mjeri u kojoj je to potrebno radi sprovođenja nadzora. 3. Službenici ESMA-e i druga lica koja ESMA ovlasti za sprovođenje direktnog nadzora izvršavaju svoja ovlaštenja uz prednošenje pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha nadzora, kao i periodični penali predviđeni članom 61, u slučaju da se dotična lica ne podvrgnu nadzoru. Prije nadzora, ESMA blagovremeno obavještava nadležni organ države članice u kojoj će nadzor biti sproveden. 4. Lica iz člana 54 stav 1 podležu direktnom nadzoru naloženom odlukom ESMA-e. U toj odluci se utvrđuju predmet i svrha nadzora, datum početka nadzora, periodični penali iz člana 61, pravna sredstva dostupna u skladu sa Uredbom (EU) br. 1095/2010 i pravo na pokretanje postupka pred Sudom radi preispitivanja odluke. ESMA donosi takve odluke nakon konsultacija sa nadležnim organom države članice u kojoj će nadzor biti sproveden. 5. Službenici nadležnog organa države članice u kojoj će nadzor biti sproveden, kao i lica koja je ovlastio ili imenovao taj nadležni organ, na zahtjev ESMA-e aktivno pomažu službenicima ESMA-e i drugim licima	Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA Član 46 (2) Komisija pruža ESMA-i informacije i tehničku podršku u vezi sa poslovanjem eksternih ocjenjivača i izdavalaca koji su obuhvaćeni ovim zakonom, u skladu sa svojim nadležnostima. (4) Ako nadzorne aktivnosti ESMA-e zahtijevaju pristup informacijama, dokumentima ili prostorijama u Crnoj Gori, Komisija pruža podršku u skladu sa zakonima Crne Gore, uz obavezu poštovanja propisa o zaštiti podataka, poslovnoj tajni i procedurama nadzora u Crnoj Gori. Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA Član 46 (3) Ako ESMA vrši nadzorne aktivnosti nad eksternim ocjenjivačem ili izdavaocem čije se poslovanje odnosi na Crnu Goru, Komisija može, na zahtjev ESMA-e, prisustvovati nadzoru, u dijelu u kojem je to u skladu sa propisima Crne Gore. Nema odgovarajuće odredbe Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA Član 46	Potpuno usklađeno Neprenosivo	Članica Evropske unije. Ova odredba reguliše postupak donošenja odluka ESMA-e, kao i pravna sredstva predviđena pravom Evropske unije, uključujući pravo na pokretanje postupka pred Sudom Evropske unije.
---	--	---	--

koja je ESMA ovlastila. U tu svrhu imaju ovlaštenja iz stava 2. Službenici tog nadležnog organa mogu, na zahtjev, prisustvovati direktnom nadzoru. 6. ESMA može zatražiti od nadležnih organa države članice u kojoj će se nadzor sprovesti da u njeno ime sprovedu određene istražne radnje i direktne nadzore predviđene ovim članom i članom 55 stav 1. U tu svrhu, ovlaštenja tih nadležnih organa su jednaka ovlaštenjima ESMA-e iz ovog člana i člana 55 stav 1. 7. Kada službenici ESMA-e i druga prateća lica koja je ESMA ovlastila utvrde da se lice protivi nadzoru naloženom na osnovu ovog člana, nadležni organ države članice pruža im potrebnu pomoć i, prema potrebi, traži pomoć policije ili drugog nadležnog organa za sprovođenje zakona, kako bi se omogućilo izvršavanje direktnog nadzora. 8. Ako je, u skladu sa mjerodavnim nacionalnim pravom, za sprovođenje direktnog nadzora iz stava 1 ili za pružanje pomoći iz stava 7 potrebno odobrenje pravosudnog organa, zahtjev za takvo odobrenje podnosi ESMA. ESMA može podnijeti takav zahtjev i kao mjeru predostrožnosti. 9. Kada je podnijet zahtjev za odobrenje iz stava 8, nacionalni pravosudni organ ispituje autentičnost odluke ESMA-e i provjerava da	(2) Komisija pruža ESMA-i informacije i tehničku podršku u vezi sa poslovanjem eksternih ocjenjivača i izdavalaca koji su obuhvaćeni ovim zakonom, u skladu sa svojim nadležnostima. Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA Član 46 (5) Komisija može, na zahtjev ESMA-e, sprovoditi pojedine nadzorne radnje u ime ESMA-e, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom. Saradnja Komisije u nadzoru koji sprovodi ESMA Član 46 (6) Ako nadzor ESMA-e zahtijeva postupanje policije ili pravosudnih organa, Komisija može podnijeti zahtjev nadležnim organima Crne Gore samo u skladu sa važećim zakonima Crne Gore, bez prenošenja bilo kakvih nadzornih ovlaštenja ESMA-i na teritoriji Crne Gore. Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Ovim stavom se uređuje postupak pribavljanja odobrenja nacionalnog pravosudnog organa na zahtjev ESMA-e, u okviru sistema podjele nadležnosti unutar Evropske unije. Takav mehanizam pretpostavlja status države članice EU i direktnu primjenu prava Unije, te stoga nije primjenljiv u pravnom poretku Crne Gore.	
--	---	--------------------	--	--

li su predložene mjere prinude proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet istrage. Pri provjeri proporcionalnosti mjera prinude, nacionalni pravosuđni organ može zatražiti detaljna objašnjenja od ESMA-e, posebno u pogledu razloga za sumnju ESMA-e na kršenje ove Uredbe, ozbiljnosti navodnog kršenja i načina učesća lica koje je predmet mjera prinude. Međutim, nacionalni pravosuđni organ ne smije preispitivati potrebu za sprovođenjem istrage niti zahtijevati informacije o spisu ESMA-e. Zakonitost odluke ESMA-e može preispitivati samo Sud, u postupku utvrđenom Uredbom (EU) br. 1095/2010.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Ovom odredbom uređuje se sudska kontrola zakonitosti odluka ESMA-e od strane Suda Evropske unije, što predstavlja isključivu nadležnost institucija EU.	
Član 57. Izvršavanje ovlaštenja iz članova 54, 55 i 56 Ovlaštenja dodijeljena ESMA-i, bilo kom službeniku ESMA-e ili drugom licu koje je ESMA ovlastila na osnovu članova 54, 55 i 56, ne smiju se koristiti radi zahtijevanja otkrivanja informacija ili dokumenata koji podležu obavezi čuvanja povjerljivosti.	Izvršavanje ovlaštenja Član 47 Ovlaštenja dodijeljena ESMA-i, službeniku ESMA-e ili drugom licu koje je ESMA ovlastila u skladu sa članovima 45 i 46 ovog zakona ne mogu se koristiti za zahtijevanje dostavljanja informacija ili dokumenata koji podliježu obavezi čuvanja povjerljivosti u skladu sa zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 58. Razmjena informacija 1. Nadležni organi iz člana 44, ESMA i druga nadležna tijela međusobno razmjenjuju, bez nepotrebnog odlaganja, informacije potrebne za obavljanje svojih zadataka u skladu sa ovom Uredbom. 2. Nadležni organi iz člana 44, ESMA, druga nadležna tijela, kao i druga tijela ili fizička i pravna lica koja, u okviru obavljanja svojih zadataka u skladu sa ovom Uredbom, primaju povjerljive informacije, koriste te informacije isključivo za izvršavanje tih zadataka.	Razmjena informacija Član 48 (1) Komisija, ESMA i druga nadležna domaća i inostrana tijela bez nepotrebnog odlaganja razmjenjuju informacije koje su potrebne za izvršavanje obaveza u skladu sa ovim zakonom. (2) Komisija, ESMA, druga nadležna tijela, kao i fizička i pravna lica koja prilikom izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom raspolaze povjerljivim informacijama, koriste te informacije isključivo radi izvršavanja tih obaveza i u skladu sa propisima kojima se uređuje čuvanje povjerljivih podataka.	Potpuno usklađeno		
Član 59-67 Nadzorne mjere ESMA-e Član 60 Novčane kazne	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Novčane kazne su propisane nacionalnim kaznenim	

Član 61 Periodični penali Član 62 Objavljivanje, priroda, izvršenje i namjena novčanih kazni i periodičnih penala Član 63 Pravila o postupanju za preduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni Član 64 Saslušanje lica koja su predmet odluka u skladu sa članovima 59, 60 i 61 Član 65 Postupak preispitivanja pred Sudom Član 66 Naknade za registraciju, priznavanje i nadzor Član 67 Registar ESMA-e o eksternim ocjenjivačima i eksternim ocjenjivačima iz trećih zemalja			odredbama, u skladu sa ustavnim poretkom i sistemom prekršajne odgovornosti Crne Gore, kroz Glavu XIV – Kaznene odredbe (čl. 90–97), čime je obezbijeđena funkcionalna ekvivalentnost sankcionisanja, uz poštovanje nacionalnih nadležnosti i pravne sigurnosti.	
Član 68. Vršenje delegiranja ovlaštenja Član 69. Prelazne odredbe o eksternim ocjenjivačima Član 70. Prelazne odredbe za eksterno ocjenjivače iz trećih zemalja Član 71. Preispitivanje Član 72. Stupanje na snagu i primjena	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG I INFORMATIVNI SAŽETAK O EVROPSKOJ ZELENOJ OBVEZNICI Ovaj dokument i njegov sadržaj ne podliježu odobrenju niti prihvatanju od strane ESMA-e ili bilo kojeg drugog nadležnog organa. 1. Opšte informacije — [Datum objavljivanja informativnog sažetka o evropskoj zelenoj obveznici] — [Pravni naziv emitenta]	Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja Član 11 (1) Izdavalac je dužan prije izdavanja zelene obveznice da: 1) pripremi sažetak prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije;	Djelimično usklađeno	Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na obavezu pripreme sažetka prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije, kao i na	Danom ulaska Crne Gore u EU

— [Ako je dostupna, identifikaciona oznaka pravnog lica (LEI) emitenta] — [Adresa internet stranice na kojoj se investitorima pružaju informacije o načinu stupanja u kontakt sa emitentom] — [Ako je dostupno, ime obveznice koje jo je dodijelio emitent] — [Ako su dostupni, međunarodni identifikacioni brojevi vrijednosnih papira (ISIN) obveznice] — [Ako je dostupno, planirani datum ili period emitovanja] — [Identitet i kontakt-podaci eksternog ocjenjivača] — [Ako je primjenjivo, naziv nadležnog organa koji je odobrio prospekt ili prospekte obveznica] 2. Važne informacije — [Sljedeća izjava: „[Ova obveznica koristi se] [ove obveznice koriste se] oznakom 'evropska zelena obveznica' ili 'EuGB' u skladu sa Uredbom (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta (1)."] — [Ako se prihodi od obveznica namjeravaju raspodijeliti u skladu sa članom 5 te uredbe, sljedeća izjava: „[Ova evropska zelena obveznica koristi] [ove evropske zelene obveznice koriste] fleksibilnost kojom se omogućava djelimična neusaglašenost sa taksonomskim kriterijumima tehničke provjere utvrđenim delegiranim aktima donesenim u skladu sa članom 10 stav 3, članom 11 stav 3, članom 12 stav 2, članom 13 stav 2, članom 14 stav 2 ili članom 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta (2) ('kriterijumi tehničke provjere'), kako je dodatno opisano u odjeljku 4 ovog informativnog sažetka."] 3. Strategija zaštite životne sredine i obrazloženje [Izjava o tome da li emitent namjerava da pribavi eksterno ocjenjivanje informacija dostavljenih u skladu sa ovim odjeljkom putem pregleda izvještaja o uticaju na životnu sredinu.] Pregled — [Informacije o načinu na koji se očekuje da će obveznice doprinijeti široj strategiji zaštite životne sredine emitenta, uključujući ekološke ciljeve iz člana 9 Uredbe (EU) 2020/852 koji se nastoje ostvariti obveznicama.] Povezanost sa ključnim pokazateljima uspješnosti za imovinu, promet, kapitalne rashode i operativne rashode	2) obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu na pripremljeni sažetak prospekta. (2) Sažetak prospekta može da obuhvati više izdanja zelenih obveznica. (3) Ocjena iz stava 1 tačka 2 ovog člana obuhvata: 1) provjeru da li je sažetak prospekta usklađen sa odredbama čl. 6 do 9 ovog zakona; 2) provjeru elemenata propisanih pravilima Komisije. (4) Komisija će pravilima bliže propisati sadržaj, oblik i način pripreme sažetka prospekta, kao i elemente i postupak njegove ocjene.		obavezu pribavljanja pozitivne ocjene eksternog ocjenjivača prije izdavanja obveznice; Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom na osnovu Regulative EU, dok će njegova praktična primjena i tehnička razrada, po potrebi, biti uređene pravilima Komisije	
--	--	--	---	--

— [U mjeri u kojoj su informacije dostupne emitentu u trenutku emitovanja i ako emitent podliježe članu 8 Uredbe (EU) 2020/852, opis načina i stepena u kojem se očekuje da će prihodi od obveznica (npr. izraženi kao procijenjeni procenat promjene u odnosu na prethodnu godinu) doprinijeti ključnim pokazateljima uspješnosti emitenta u pogledu imovine usklađene sa taksonomijom, prometa, kapitalnih rashoda i operativnih rashoda.] Povezanost sa tranzicionim planovima — [Ako emitent podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka iii ili, ako je primjenjivo, članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka ili Direktive 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta (3), ili ako emitent dobrovoljno objavljuje tranzicione planove: — način na koji se prihodima od obveznica namjerava doprinijeti finansiranju i sprovođenju tih planova; informacije se mogu dati na nivou ekonomske djelatnosti ili na nivou pojedinačnih projekata, i — link ka internet stranicama na kojima su ti planovi objavljeni.] Sekjuritizacija [Ako je primjenjivo u slučaju sekjuritizacije, opis načina na koji se postupa u skladu sa članom 18 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631 i informacije koje se zahtijevaju u skladu sa članom 19 stav 2 te uredbe.] 4. Namjeravana raspodjela prihoda od obveznice [Informacije navedene u nastavku dostavljaju se najmanje na nivou ekonomske djelatnosti, a po mogućnosti na nivou projekta ili grupe projekata. Sporazumi o poverljivosti, pitanja tržišne konkurencije, veliki broj prihvatljivih osnovnih projekata i slična razmatranja mogu opravdati ograničavanje količine dostupnih detalja. Ako se prihodi od obveznica raspodjeljuju za rashode iz člana 4 stav 3 Uredbe (EU) 2023/2631, informacije se mogu pružiti na nivou programa.] Planirana raspodjela ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom — [Bez obzira na to da li emitent raspodjeljuje prihode u skladu sa faznim pristupom ili portfeljnim pristupom i da li su obveznice sekjuritizirane obveznice.] — [Minimalni udio prihoda od obveznica koji je, u skladu sa planovima emitenta, predviđen za upotrebu u djelatnostima koje su ekološki				
---	--	--	--	--

održive u skladu sa članom 3 Uredbe (EU) 2020/852, prema metodologiji iz izvješćaja o raspodjeli prihoda (udio iznosi najmanje 85 %) : [XX] % prihoda od obveznica — [Ako je dostupno, naznaka udjela prihoda od obveznice koji će se koristiti za finansiranje (u godini emitovanja ili nakon godine emitovanja) i za refinansiranje.] — [Ako je emitent država, a prihodi od obveznice se planiraju raspodijeliti za poreske olakšice iz člana 4 stav 3 Uredbe (EU) 2023/2631, procjena očekivanog gubitka prihoda povezanog sa prihvatljivim poreskim olakšicama.] — [Ako je dostupno, ciljani ekološki ciljevi iz člana 9 Uredbe (EU) 2020/852.] — [Za svaku ekonomsku djelatnost kojoj se planira raspodjela prihoda, podaci o njenoj vrsti, sektoru i odgovarajućim NACE oznakama, u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta (4).] Planirana raspodjela konkretnim ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom — [Ako se prihodi od obveznica planiraju raspodijeliti za omogućavajuću ili tranzicionu ekonomsku djelatnost, vrsta omogućavajuće ili tranzicione djelatnosti koja se planira finansirati, kao i, ako su dostupni, iznos i udio prihoda koji se planiraju raspodijeliti za svaku takvu djelatnost.] — [Ako je primjenjivo, iznos i udio prihoda koji se planiraju raspodijeliti za djelatnosti usklađene sa taksonomijom koje se odnose na nuklearnu energiju i fosilni gas, u skladu sa članom 10 stav 2 i članom 11 stav 3 Uredbe (EU) 2020/852.] Planirana raspodjela ekonomskim djelatnostima koje nijesu usklađene sa kriterijumima tehničke provjere — [Ako se prihodi od obveznica planiraju raspodijeliti u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, izjava da se [neto] prihodi od obveznice planiraju djelimično raspodijeliti za ekonomske djelatnosti koje nijesu usklađene sa kriterijumima tehničke provjere. Emitent opisuje tu neusaglašenost, predmetne djelatnosti i, ako je dostupno, procijenjeni procenat prihoda namijenjenih finansiranju takvih				
--	--	--	--	--

djelatnosti, ukupno i po djelatnosti, uključujući raščlambu u kojoj se navodi koja tačka ili tačke člana 5 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631 se primjenjuju. Takođe se daje objašnjenje zašto se kriterijumi tehničke provjere ne mogu primijeniti i objašnjenje načina na koji emitent namjerava da obezbijedi usklađenost tih djelatnosti sa članom 5 stavovima 3 i 4 Uredbe (EU) 2023/2631 i članom 3 tačkama (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2020/852.] Postupak i raspored raspodjele [Procijenjeni period od emitovanja obveznice do potpune raspodjele prihoda od obveznica.] [Opis postupaka na osnovu kojih će emitent utvrđivati usklađenost projekata sa kriterijumima za ekološki održive ekonomske djelatnosti iz člana 3 Uredbe (EU) 2020/852 („taksonomski zahtjevi“).] Troškovi emitovanja [Procjena iznosa kumulativnih troškova emitovanja koji se odbijaju od prihoda, u skladu sa članom 4 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631, uz odgovarajuće obrazloženje.] 5. Uticaj prihoda od obveznice na životnu sredinu [Ako je dostupna, procjena očekivanih uticaja prihoda od obveznica na životnu sredinu. Ako te informacije nijesu dostupne, potrebno je dati obrazloženje.] 6. Informacije o izvještavanju [Poveznica ka internet stranicama emitenta u skladu sa članom 15 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631.] [Ako je primjenjivo, poveznica ka relevantnim izvještajima emitenta, kao što su konsolidovani izvještaj o upravljanju ili konsolidovani izvještaj o održivosti u skladu sa Direktivom 2013/34/EU.] Datum početka prvog izvještajnog perioda, ako se razlikuje od datuma emitovanja, kako je utvrđeno članom 11 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631. — [Napomena da li izvještaji o raspodjeli prihoda sadrže informacije o raspodijeljenim iznosima i očekivanim uticajima na životnu sredinu za svaki projekat.] 7. Plan kapitalnih rashoda — [Ako je primjenjivo, detaljan opis plana kapitalnih rashoda iz člana 7 Uredbe (EU) 2023/2631, uključujući glavne parametre koje emitent				
--	--	--	--	--

koristi za utvrđivanje usklađenosti relevantne imovine ili djelatnosti sa taksonomskim zahtjevima do isteka perioda predviđenog tim članom.) 8. Druge relevantne informacije (1) Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i dobrovoljnim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću (SL L 2023/2631, 30.11.2023., EU: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj). (2) Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13). (3) Direktiva 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidovanim finansijskim izvještajima i povezanim izvještajima za određene vrste društava, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage direktiva Savjeta 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19). (4) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. decembra 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revizija 2, te izmjeni Uredbe Savjeta (EEZ) br. 3037/90, kao i određenih uredbi EZ o posebnim statističkim oblastima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1). [U slučaju sekuritizacije obveznice, upućivanja na emitenta u ovom dokumentu tumače se i, po potrebi, zamjenjuju upućivanjima na inicijatora.]				
PRILOG II GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RASPODJELI PRIHODA OD EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA [U naslovu se navodi da li je izvještaj revidiran.] Ovaj dokument i njegov sadržaj ne podliježu odobrenju niti prihvatanju ESMA-e ili bilo kog drugog nadležnog tijela. 1. Opšte informacije — [Datum izdavanja obveznica ili tranši obveznica] — [Datum objave izvještaja o raspodjeli] — [Datum početka i završetka perioda na koji se odnosi godišnji	Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica sastavljaju izvještaj o raspodjeli prihoda od obveznica svake godine, počevši od datuma izdavanja, i to sve dok se prihodi u potpunosti ne raspodijele ili dok se ne realizuje plan kapitalnih rashoda.	Djelimično usklađeno	Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na obavezu sastavljanja, sadržaj i dinamiku izvještavanja o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, kao i	Danom ulaska Crne Gore u EU

Izvještaj o raspodjeli: [datum – datum] — [Pravni naziv izdavaoca] — [Ako je dostupna, identifikaciona oznaka pravnog lica (LEI) izdavaoca] — [Adresa internet stranice na kojoj se ulagačima pružaju informacije o načinu stupanja u kontakt sa izdavaocem] — [Ako je dostupan, naziv obveznice koji joj je dodijelio izdavalac] — [Ako su dostupni, međunarodni identifikacioni brojevi hartija od vrijednosti (ISIN) obveznica i njihovih tranši] — [Ako je izvještaj o raspodjeli prihoda predmet ocjene nakon izdavanja, identitet i kontakt podaci eksternog ocjenjivača] — [Ako je primjenjivo, naziv nadležnog organa koji je odobrio prospekt ili prospekte obveznica] 2. Važne informacije — [Sljedeća izjava: „[Ova obveznica koristi se] [Ove obveznice koriste se] oznakom 'evropska zelena obveznica' ili 'EuGB' u skladu sa Uredbom (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta (1).“] — [Ako se prihod od obveznica [namjeravaju raspodijeliti] [raspodijeljeni su] u skladu sa članom 5 te uredbe, sljedeća izjava: „[Ova evropska zelena obveznica koristi] [ove evropske zelene obveznice koriste] fleksibilnost kojom se omogućava djelimična neusklađenost sa kriterijumima tehničke provjere utvrđenim delegiranim aktima donesenim u skladu sa članom 10 stav 3, članom 11 stav 3, članom 12 stav 2, članom 13 stav 2, članom 14 stav 2 ili članom 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta (2) ('kriterijumi tehničke provjere'), kako je dodatno opisano u odjeljku 4 ovog izvještaja o raspodjeli.“] 3. Strategija zaštite životne sredine i obrazloženje Pregled — [Ciljevi zaštite životne sredine iz člana 9 Uredbe (EU) 2020/852 koji se ostvaruju putem obveznice odnosno obveznica.] Povezanost sa ključnim pokazateljima uspješnosti za imovinu, promet, kapitalne rashode i operativne rashode — [Ako se na izdavaoca primjenjuje član 8 Uredbe (EU) 2020/852, opis načina i mjere (npr. izraženo kao procentualna promjena u odnosu na prethodnu godinu), kao i finansijskog perioda u kojem prihodi od	(2) izvještaj iz stava 1 ovog člana se sastavlja prema obrascu propisanom pravilima Komisije, kojim se dokazuje usklađenost raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona. (3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da odrede kraj prvog izvještajnog perioda kao posljednji dan kalendarske ili finansijske godine izdavanja. (4) Izvještaji iz stava 1 ovog člana, po potrebi, sadrže informacije o napretku realizacije plana kapitalnih rashoda, kao i razloge za eventualna kašnjenja ili odstupanja u njegovom izvršenju. (5) Izvještaji iz stava 1 ovog člana mogu da obuhvate više izdanja zelenih obveznica. (6) Nakon potpune raspodjele prihoda, izdavaoci su dužni da od eksternog ocjenjivača pribave ocjenu izvještaja. (7) Ako se nakon objave izvještaja izvrši korekcija raspodjele prihoda, izdavaoci evropskih zelenih obveznica su dužni da bez odlaganja dostave izmijenjeni izvještaj eksternom ocjenjivaču i pribave njegovu ocjenu. (8) Ako se prihodi raspodjeljuju portfeljno, izvještaj je podložen ocjeni eksternog ocjenjivača, koji posebno provjerava imovinu koja ranije nije bila uključena u izvještaje. (9) Ocjena izvještaja iz stava 6 ovog člana nije potrebna ako nije bilo promjena u portfelju imovine u odnosu na prethodni izvještaj i u tom slučaju izvještaj sadrži izjavu o nesprovođenju ocjene. (10) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica obavezuju objavljivanje izvještaja i ocjena u roku od 270 dana od završetka izvještajnog perioda, pri čemu eksterni ocjenjivač mora imati najmanje 90 dana za sprovođenje ocjene.	obavezu pribavljanja ocjene eksternog ocjenjivača nakon izdavanja, čime se obezbjeđuje normativni okvir za primjenu zahtjeva iz PRILOGA II. Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom detaljnih tehničkih obrazaca i strukture izvještavanja propisanih Uredbom, dok će njihova dalja razrada i eventualna prilagođavanja, po potrebi, biti uređeni podzakonskim aktima Komisije.
---	--	---

obveznica doprinose ključnim pokazateljima uspješnosti izdavaoca za imovinu usklađenu sa taksonomijom, promet, kapitalne rashode i operativne rashode, uzimajući u obzir iznose navedene u tabeli „Ukupni iznosi“ u tabeli A, ako je primjenjivo.] Povezanost sa planom tranzicije — [Ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka iii, ili, ako je primjenjivo, članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka ili Direktive 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta (3), ili ako izdavalac dobrovoljno objavljuje planove tranzicije: — način na koji se prihodi od obveznica doprinose finansiranju i sprovođenju tih planova; informacije se mogu dati na nivou ekonomske djelatnosti ili pojedinačnih projekata; i — poveznica ka internet stranicama na kojima su ti planovi objavljeni.] Sekjuritizacija — [Ako je primjenjivo u slučaju sekjuritizacije, informacije propisane članom 19 stav 2 Uredbe (EU) 2023/2631.] 4. Raspodjela prihoda od obveznica [Informacije navedene u nastavku dostavljaju se najmanje na nivou ekonomske djelatnosti, a po mogućnosti na nivou projekta ili grupe projekata. Sporazumi o povjerljivosti, pitanja tržišne konkurencije, veliki broj prihvatljivih osnovnih projekata i slična razmatranja mogu opravdati ograničavanje obima dostupnih pojedinosti. Ako se prihodi od obveznica raspodjeljuju za rashode iz člana 4 stav 3 Uredbe (EU) 2023/2631, informacije se mogu pružiti na nivou programa.] Raspodjela ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom — [Bez obzira na to da li izdavalac raspodjeljuje prihode primjenom postepenog pristupa ili portfeljskog pristupa i da li se radi o sekjuritizacionim obveznicama.] — [Ako je primjenjivo u skladu sa članom 11 stav 6 Uredbe (EU) 2023/2631, izjava da sastav portfelja finansijske imovine i/ili dugotrajne imovine nije izmijenjen u odnosu na godinu obuhvaćenu prethodnim izvještajem o raspodjeli prihoda.] — [Izdavalac popunjava tabelu A ili tabelu B u nastavku, u zavisnosti od toga da li se za raspodjelu prihoda primjenjuje postepeni ili portfeljski pristup. Popunjavaju se i odgovarajući ukupni iznosi.]	(11) Ocjena eksternog ocjenjivača obuhvata: 1) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog ovog zakona; 2) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa sažetkom prospekta iz člana 11 ovog zakona; 3) elemente propisane pravilima Komisije.			
--	---	--	--	--

— [Potvrda usklađenosti sa članom 3 tačka (c) Uredbe (EU) 2020/852 (minimalne zaštitne mjere).] — [Ako je izdavalac država, a prihodi od obveznice raspodijeljeni su za poreske olakšice u skladu sa članom 4 stav 3 Uredbe (EU) 2023/2631, procjena očekivanog gubitka prihoda povezanog sa prihvatljivim poreskim olakšicama.] Raspodjela konkretnim ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom — [Ako se prihodi od obveznica raspodjeljuju za omogućavajuću ili prelaznu ekonomsku djelatnost, navodi se vrsta omogućavajuće ili prelazne ekonomske djelatnosti koja se finansira i, ako su dostupni, iznos i udio prihoda raspodijeljenih za svaku vrstu omogućavajuće ili prelazne ekonomske djelatnosti.] — [Ako je primjenjivo, iznos i udio imovine koji se odnose na djelatnosti usklađene sa taksonomijom, povezane sa nuklearnom energijom i fosilnim gasom, u skladu sa članom 10 stav 2 i članom 11 stav 3 Uredbe (EU) 2020/852.] Raspodjela ekonomskim djelatnostima koje nijesu usklađene sa kriterijumima tehničke provjere — [Ako su prihodi od obveznica raspodijeljeni u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, izjava da se [neto] prihoda od obveznice djelimično raspodjeljuju za ekonomske djelatnosti koje nijesu usklađene sa kriterijumima tehničke provjere. Izdavalac opisuje tu neusklađenost, predmetne djelatnosti i procenat prihoda raspodijeljenih tim djelatnostima kao ukupan iznos i po djelatnosti, uključujući različambu u kojoj se navodi koja tačka odnosno tačke člana 5 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631 se primjenjuju. Takođe se daje objašnjenje zašto se kriterijumi tehničke provjere ne mogu primijeniti, kao i objašnjenje načina na koji je izdavalac obezbijedio usklađenost tih djelatnosti sa članom 5 st. 3 i 4 Uredbe (EU) 2023/2631 i članom 3 tač. (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2020/852.] Troškovi izdavanja — [Procjena iznosa kumulativnih troškova izdavanja koji se odbijaju od prihoda, kako je dozvoljeno članom 4 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631, uz odgovarajuće obrazloženje.] 5. Uticaj prihoda od obveznice na životnu sredinu				
--	--	--	--	--

<i>[Za ovaj naslov izvještaja nije potrebno navoditi informacije.]</i> 6. Informacije o izvještavanju — [Poveznica na internet stranice izdavaoca u skladu sa članom 15 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631.] — [Ako je primjenjivo, poveznica na relevantne izvještaje izdavaoca, kao što su konsolidovani izvještaj o upravljanju ili konsolidovani izvještaj o održivosti u skladu sa Direktivom 2013/34/EU.] 7. Plan kapitalnih rashoda — [Ako je primjenjivo, napredak ostvaren u sprovođenju plana kapitalnih rashoda iz člana 7 Uredbe (EU) 2023/2631 i predviđeni datum završetka projekata obuhvaćenih tim planom.] — [Ako je došlo do kašnjenja ili odstupanja koje značajno utiče na sprovođenje plana kapitalnih rashoda, izdavalac navodi razloge za to u skladu sa članom 11 stav 2 te uredbe.] — [Ako je primjenjivo, plan iz člana 8 stav 3 te uredbe.] 8. Druge relevantne informacije (1) Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću (SL L 2023/2631, 30.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj). (2) Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13). (3) Direktiva 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidovanim finansijskim izvještajima i povezanim izvještajima za određene vrste preduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage direktiva Savjeta 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19). <i>[U slučaju sekjuritizacije obveznice, upućivanja na izdavaoca u ovom dokumentu tumače se kao i, prema potrebi, zamjenjuju upućivanjima na inicijatora.]</i> Tabela A: Informacije o usklađenosti sa taksonomijom prihoda za obveznice primjenom postepenog pristupa raspodjeli prihoda od obveznica				
---	--	--	--	--

[Informacije navedene u tabeli u nastavku dostavljaju se najmanje na nivou ekonomske djelatnosti, a po mogućnosti na nivou projekta ili grupe projekata. Sporazumi o poverljivosti, pitanja tržišne konkurencije, veliki broj prihvatljivih osnovnih projekata i slična razmatranja mogu opravdati ograničavanje obima dostupnih pojedinosti. Ako se prihodi od obveznica raspodjeljuju za rashode iz člana 4 stav 3, informacije se mogu pružiti na nivou programa.]

Informacije u tabeli u nastavku obuhvataju period od izdavanja predmetne obveznice do datuma izveštavanja.

1. Naziv, lokacija i opis projekta (ili grupe projekata ili ekonomske djelatnosti)

1.1. (za svaki projekat / grupu projekata / ekonomsku djelatnost, u zavisnosti od slučaja) – (naziv)

1.2. (lokacija)

1.3. [osnovni opis]

2. Iznos prihoda raspodijeljenih iz obveznica

2.1. [prihodi od obveznica raspodijeljeni ovom projektu / grupi projekata / ekonomskoj djelatnosti od datuma izdavanja]

2.2. [prihodi od obveznica raspodijeljeni ovom projektu / grupi projekata / ekonomskoj djelatnosti u izvještajnom periodu]

2.3. Udio projekta koji je finansiran obveznicama

3. Udio ukupnih prihoda upotrijebljenih za finansiranje ili refinansiranje

3.1. [udio iznosa iz reda 2.1 koji je upotrijebljen za finansiranje (u godini izdavanja ili nakon godine izdavanja) ili refinansiranje]

3.2. [udio iznosa iz reda 2.2 koji je upotrijebljen za finansiranje ili refinansiranje]

4. Vrsta i sektor ekonomskih djelatnosti koje se finansiraju obveznicama

4.1. [za svaku ekonomsku djelatnost povezanu sa projektom koji se finansira obveznicama: vrsta / sektor]

4.2. [za svaku ekonomsku djelatnost povezanu sa projektom koji se finansira obveznicama: ako je primjenjivo, odgovarajuće NACE oznake u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta (1)]

5. Iznos prihoda raspodijeljenih iz obveznica koji su usklađeni sa taksonomijom 5.1. [od ukupnih prihoda od obveznica raspodijeljenih projektu, iznos raspodijeljen djelatnostima usklađenim sa taksonomijom od datuma izdavanja] 5.2. [procenat udjela iznosa navedenog u redu 2.1] 5.3. [od ukupnih prihoda od obveznica raspodijeljenih projektu u izvještajnom periodu, iznos raspodijeljen djelatnostima usklađenim sa taksonomijom] 5.4. [procenat udjela iznosa navedenog u redu 2.2] 6. Ekološki ciljevi i kriterijumi tehničke provjere 6.1. [ciljani ekološki cilj ili ciljevi iz člana 9 Uredbe (EU) 2020/852] 6.2. Napomena o tome koji su delegirani akti doneseni na osnovu člana 10 stav 3, člana 11 stav 3, člana 12 stav 2, člana 13 stav 2, člana 14 stav 2 ili člana 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852 korišćeni za utvrđivanje kriterijuma tehničke provjere, kao i datum početka njihove primjene 6.3. Informacije o metodologiji i pretpostavkama za izračunavanje ključnih parametara uticaja na životnu sredinu u skladu sa navedenim delegiranim aktima, kao i o svim dodatnim parametrima uticaja na životnu sredinu 7. Priroda ekološki održive imovine i rashoda 7.1. [od iznosa raspodijeljenog u izvještajnom periodu iz reda 5.3 – iznos kapitalnih rashoda] 7.2. [od iznosa raspodijeljenog u izvještajnom periodu iz reda 5.3 – iznos operativnih rashoda] 7.3. [od iznosa raspodijeljenog u izvještajnom periodu iz reda 5.3 – iznos dugotrajne imovine] 7.4. [od iznosa raspodijeljenog u izvještajnom periodu iz reda 5.3 – iznos finansijske imovine] 8. Druge relevantne informacije 8.1. [Druge relevantne informacije, kao što su relevantni ključni pokazatelji uspjehnosti u oblasti zaštite životne sredine, kao i poveznice ka internet stranicama sa relevantnim informacijama i poveznice ka relevantnim javno dostupnim dokumentima sa detaljnijim informacijama, poput internet stranica društva sa opisom projekta ili izvještaja konsultantskog društva za zaštitu životne sredine]				
--	--	--	--	--

(1) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. decembra 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revizija 2, kao i o izmjeni Uredbe Savjeta (EEZ) br. 3037/90 i određenih uredbi EZ o posebnim statističkim oblastima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1). Ukupno: od datuma izdavanja obveznica (izvještajni period) Ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih nakon izdavanja: [X] Od čega ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom od izdavanja: [X] Ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih u izvještajnom periodu: [X] Od čega ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih ekonomskim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom u izvještajnom periodu: [X] Od čega: — ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih kapitalnim rashodima usklađenim sa taksonomijom u izvještajnom periodu: [X] — ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih operativnim rashodima usklađenim sa taksonomijom u izvještajnom periodu: [X] — ukupan iznos prihoda od obveznica raspodijeljenih [drugo] rashodima usklađenim sa taksonomijom u izvještajnom periodu: [X] Tabela B: Informacije o usklađenosti sa taksonomijom prihoda za obveznice primjenom portfeljskog pristupa raspodjeli prihoda od obveznica <i>[Informacije navedene u tabeli u nastavku dostavljaju se najmanje na nivou ekonomske djelatnosti, a po mogućnosti na nivou projekta ili grupe projekata. Sporazumi o poverljivosti, pitanja tržišne konkurencije ili veliki broj prihvatljivih osnovnih projekata i slična razmatranja mogu opravdati ograničavanje obima dostupnih pojedinosti. Neke ili sve tražene informacije mogu se navesti i van tabelarnog formata.]</i> Informacije u tabeli u nastavku obuhvataju izvještajni period.				
---	--	--	--	--

Nedospjele evropske zelene obveznice Portfelj ekološki održive imovine <i>[Pregled svih nepodmirenih evropskih zelenih obveznica na tržištu, uz navođenje njihove pojedinačne i zbirne vrijednosti]</i> <i>[Pregled prihvatljive finansijske imovine i imovine iz člana 4 stav 2 Uredbe (EU) 2023/2631 u bilansu izdavaoca, uz navođenje sljedećeg:]</i> 1. [Naziv, lokacija i osnovni opis projekta] 2. [Ako je primjenjivo, navođenje prihoda koji se planiraju raspodijeliti tom projektu iz obveznice] 3. [Ako je primjenjivo, navođenje udjela iznosa iz tačke 2 koji će se koristiti za finansiranje i refinansiranje] 4. [Za svaku ekonomsku djelatnost povezanu sa projektom koji se finansira obveznicama: vrste/sektori i, ako je primjenjivo, odgovarajuće NACE oznake u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti utvrđenom Uredbom (EZ) br. 1893/2006] 5. [Ako je primjenjivo, iznos prihoda za taj projekat finansiran obveznicom koji se raspodjeljuju djelatnosti usklađenoj sa taksonomijom] [procentualni udio iznosa navedenog u tački 2] 6. [Ciljani ekološki cilj(evi), kako su navedeni u članu 9 Uredbe (EU) 2020/852] [Navođenje delegiranih akata donesenih u skladu sa članom 10 stav 3, članom 11 stav 3, članom 12 stav 2, članom 13 stav 2, članom 14 stav 2 ili članom 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852 koji se koriste za utvrđivanje kriterijuma tehničke provjere i datuma njihove primjene] [Informacije o metodologiji i pretpostavkama koje se koriste za izračun ključnih parametara uticaja u skladu sa delegiranim aktima donesenim na osnovu člana 10 stav 3, člana 11 stav 3, člana 12 stav 2, člana 13 stav 2, člana 14 stav 2 i člana 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852, kao i o svim dodatnim parametrima uticaja] 7. [Ako je primjenjivo, raščlamba iznosa iz tačke 5 u zavisnosti od toga da li se prihodi raspodjeljuju za dugotrajnu imovinu ili finansijsku imovinu] 8. [Ako je primjenjivo, povećanja ili uklanjanja iz portfelja u slučaju da se portfelju dodaju nove evropske zelene obveznice]				
---	--	--	--	--

ili da se dospjele evropske zelene obveznice uklanjaju iz portfelja] 9. [Ako je primjenjivo, napomene o iznosu i/ili broju novih projekata u odnosu na iznos novog izdavanja evropskih zelenih obveznica u kalendarskoj godini izdavanja] 10. [Druge relevantne informacije, kao što su relevantni ključni pokazatelji uspješnosti u oblasti zaštite životne sredine, kao i linkovi ka internet stranicama sa relevantnim informacijama i linkovi ka relevantnim javnim dokumentima sa detaljnijim informacijama] Ukupna vrijednost portfelja nedospjelih evropskih zelenih obveznica: Ukupna vrijednost portfelja ekološki održive imovine: Ukupna vrijednost portfelja ekološki održive imovine povezane sa djelatnostima usklađenim sa taksonomijom:				
PRILOG III IZVJEŠTAJ O UTICAJU NA ŽIVOTNU SREDINU EVROPSKIH ZELENIH OBVEZNICA [U naslovu se navodi da li je izvještaj o uticaju na životnu sredinu revidiran.] Ovaj dokument i njegov sadržaj ne podliježu odobrenju niti prihvatanju ESMA-e ili bilo kog drugog nadležnog organa. 1. Opšte informacije — [Datum objavljivanja izvještaja o uticaju na životnu sredinu] — [Ako je primjenjivo, datum objavljivanja revidiranog izvještaja o uticaju na životnu sredinu] — [Datum izdavanja obveznica ili transi obveznica] — [Pravni naziv izdavaoca] — [Ako je dostupna, identifikaciona oznaka pravnog lica (LEI) izdavaoca] — [Adresa internet stranice na kojoj se ulagateljima pružaju informacije o načinu stupanja u kontakt sa izdavaocem] — [Ako je dostupan, naziv obveznice koji joj je dodijelio izdavaoc] — [Ako su dostupni, međunarodni identifikacioni brojevi hartija od vrijednosti (ISIN) obveznica i njihovih transi] — [Ako je izvještaj o uticaju na životnu sredinu ocijenio eksterni ocjenjivač, identitet i kontakt podaci eksternog ocjenjivača]	Izvještaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica Član 13 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica dužni su, nakon potpune raspodjele prihoda, najmanje jednom tokom vijeka trajanja obveznica, da sastave i objave izvještaj o uticaju korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice na životnu sredinu, koristeći obrazac propisan pravilima Komisije. (2) Izvještaj o uticaju na životnu sredinu iz stava 1 ovog člana može da obuhvati više izdanja evropskih zelenih obveznica. (3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da zatraže da eksterni ocjenjivač izvrši ocjenu izvještaja o uticaju na životnu sredinu. (4) Ocjena iz stava 3 ovog člana sadrži: 1) procjenu usklađenosti izdavanja obveznica sa širim strateškim ciljevima zaštite životne sredine izdavaoca; 2) procjenu uticaja prihoda od obveznica na životnu sredinu;	Djelimično usklađeno	Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na obavezu sastavljanja i objavljivanja izvještaja o uticaju korišćenja prihoda od evropskih zelenih obveznica na životnu sredinu, mogućnost objedinjavanja više izdanja u jednom izvještaju, kao i mogućnost pribavljanja ocjene eksternog ocjenjivača. Potpuna usklađenost će se postići	Danom u skladu sa Crne Gore u EU

— [Ako je primjenjivo, naziv nadležnog organa koji je odobrio prospekt ili prospekte obveznica] 2. Važne informacije — [Sljedeća izjava: „[Ova obveznica koristi se] [Ove obveznice koriste se] oznakom 'evropska zelena obveznica' ili 'EuGB' u skladu sa Uredbom (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta.“] — [Ako su se prihodi od obveznica raspodijelili u skladu sa članom 5. te uredbe, sljedeća izjava: „[Ova evropska zelena obveznica koristi] [ove evropske zelene obveznice koriste] fleksibilnost kojom se omogućava djelimična neusklađenost sa kriterijumima tehničke provjere utvrđenim delegiranim aktima donijetim u skladu sa članom 10 stav 3, članom 11 stav 3, članom 12 stav 2, članom 13 stav 2, članom 14 stav 2 ili članom 15 stav 2 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta („kriterijumi tehničke provjere“), kako je dodatno opisano u odjeljku 4 ovog izvještaja o uticaju na životnu sredinu.“] 3. Strategija zaštite životne sredine i obrazloženje Pregled — [Informacije o načinu na koji je obveznica doprinijela ili su obveznice doprinijele široj strategiji zaštite životne sredine izdavaoca] — [U zavisnosti od slučaja, objašnjenje promjena u široj strategiji zaštite životne sredine izdavaoca koje su nastupile nakon objavljivanja informativnog sažetka o evropskim zelenim obveznicama] — [Ekološki ciljevi iz člana 9 Uredbe (EU) 2020/852 koji su ostvareni obveznicom ili obveznicama] Ključni pokazatelji uspjehnosti za kapitalne i operativne rashode — [Ako se na izdavaoca primjenjuje član 8 Uredbe (EU) 2020/852, opis načina na koji, u kojoj mjeri (npr. izraženo kao procentualna promjena u odnosu na prethodnu godinu) i u kom finansijskom periodu prihodi od obveznica doprinose ključnim pokazateljima uspjehnosti izdavaoca u pogledu imovine usklađene sa taksonomijom, prometa, kapitalnih rashoda i operativnih rashoda] Povezanost sa planom tranzicije — [Ako izdavalac podliježe obavezi objavljivanja planova u skladu sa članom 19a stav 2 tačka (a) podtačka iii ili, ako je primjenjivo, članom 29a stav 2 tačka (a) podtačka ili Direktive 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta, ili ako izdavalac dobrovoljno objavljuje planove	3) elemente propisane pravilima Komisije.		neposrednom primjenom detaljnih tehničkih obrazaca i strukture izvještavanja propisanih Uredbom, dok će njihova dalja razrada i eventualna prilagođavanja, po potrebi, biti uređeni podzakonskim aktima Komisije.	
---	--	--	--	--

tranzicije: — način na koji se prihodi od obveznica doprinose financiranju i sprovođenju tih planova; informacije se mogu pružiti na nivou privredne djelatnosti ili na nivou pojedinačnih projekata; i — poveznica ka internet stranicama na kojima su ti planovi objavljeni.] Ako želiš, mogu nastaviti sa prevodom narednih tačaka Priloga III ili odmah pripremiti i obrazloženje zašto ni ovaj prilog nije transponovan. 4. Raspodjela prihoda od obveznica [Informacije navedene u nastavku dostavljaju se najmanje na nivou privredne djelatnosti, a idealno na nivou projekta ili grupe projekata. Sporazumi o povjerljivosti, pitanja tržišne konkurencije ili veliki broj prihvatljivih osnovnih projekata i slična razmatranja mogu opravdati ograničavanje obima dostupnih pojedinosti. Ako se primici od obveznica raspodjeljuju za rashode iz člana 4 stav 3 Uredbe (EU) 2023/2631, informacije se mogu pružiti na nivou programa.] Raspodjela konkretnim privrednim djelatnostima usklađenim sa taksonomijom — [Udio prihoda od obveznica koji je raspodijeljen djelatnostima koje su ekološki održive u skladu sa članom 3 Uredbe (EU) 2020/852, u skladu sa metodologijom iz Priloga II Uredbe (EU) 2023/2631:] [XX] % prihoda od obveznica.] — [Ako su primici od obveznica raspodijeljeni za omogućavajuću ili prelaznu privrednu djelatnost, navodi se omogućavajuća ili prelazna privredna djelatnost, kao i iznos i udio prihoda raspodijeljenih za svaku vrstu omogućavajuće ili prelazne privredne djelatnosti.] — [Ako je primjenjivo, iznos i udio imovine koji se odnose na djelatnosti usklađene sa taksonomijom povezane sa nuklearnom energijom i fosilnim gasom, u skladu sa članom 10 stav 2 i članom 11 stav 3 Uredbe (EU) 2020/852.] Raspodjela privrednim djelatnostima koje nijesu usklađene sa taksonomskim kriterijumima tehničke provjere — [Ako su primici od obveznica raspodijeljeni u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, izjava da su se [neto] primici od obveznice djelimično raspodijelili za privredne djelatnosti koje nijesu usklađene sa kriterijumima tehničke provjere. Izdavalac opisuje tu neusklađenost, predmetne djelatnosti i procenat prihoda koji je				
---	--	--	--	--

raspodijeljen tim djelatnostima, kako u ukupnom iznosu tako i po djelatnostima, uključujući raščlambu u kojoj se navodi koja tačka (tačke) člana 5 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631 je primijenjena. Nadalje, daje se objašnjenje zašto kriterijumi tehničke provjere nijesu mogli biti primijenjeni, kao i objašnjenje načina na koji je izdavalac obezbijedio usklađenost tih djelatnosti sa članom 5 stavovima 3 i 4 Uredbe (EU) 2023/2631 i članom 3 tačkama (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2020/852.] 5. Uticaj prihoda od obveznice na životnu sredinu — [Procjena očekivanih pozitivnih i negativnih uticaja na životnu sredinu, prikazana u agregiranom obliku.] — [Informacije o metodologiji i pretpostavkama na osnovu kojih je izvršena evaluacija uticaja projekata, ukoliko informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici ne sadrži te informacije.] — [Informacije o pozitivnim i negativnim efektima projekata na životnu sredinu i povezanim parametrima, ako su dostupni. Ako te informacije nijesu dostupne na nivou projekta, potrebno je to obrazložiti.] — [Ako izdavalac želi da uključi, informacije o tome da li je i na koji način projekat doprinio drugim aspektima održivosti obveznice, uključujući društvene aspekte tranzicije ka klimatskoj neutralnosti, na primjer kroz obezbjeđivanje novih radnih mjesta, prekvalifikaciju i lokalnu infrastrukturu za zajednice koje su pogođene tranzicijom privrednih djelatnosti ka održivosti.] — [Ako su primici od obveznica raspodijeljeni u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, izdavalac ove informacije prikazuje zasebno za te projekte i djelatnosti.] 6. Informacije o izvještavanju — [Poveznica na internet stranicu izdavaoca u skladu sa članom 15 stav 1 Uredbe (EU) 2023/2631.] — [Ako je primjenjivo, poveznica na relevantne izvještaje izdavaoca, kao što su konsolidovani izvještaj o upravljanju ili konsolidovani izvještaj o održivosti, u skladu sa Direktivom 2013/34/EU.] 7. Plan kapitalnih rashoda — [Ako je primjenjivo, napredak ostvaren u sprovođenju plana kapitalnih rashoda iz člana 7 Uredbe (EU) 2023/2631.] 8. Druge relevantne informacije				
--	--	--	--	--

(1) Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane sa održivošću (SL L, 2023/2631, 30.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj). (2) Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13). (3) Direktiva 2013/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidovanim finansijskim izvještajima i povezanim izvještajima za određene vrste društava; o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage direktiva Savjeta 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19). [U slučaju sekjuritizacije obveznice, upućivanja na izdavaoca u ovom dokumentu tumače se i, prema potrebi, zamjenjuju upućivanjima na inicijatora.]				
PRILOG IV Sadržaj procjene prije izdavanja i nakon izdavanja ili izvještaja o uticaju na životnu sredinu Ovaj dokument i njegov sadržaj ne podliježu odobravanju niti prihvatanju ESMA-e ili bilo kog drugog nadležnog organa. Naziv „Procjena prije izdavanja“, „Procjena nakon izdavanja“ ili „Procjena izvještaja o uticaju na životnu sredinu“ mora biti jasno naznačen na vrhu prve stranice dokumenta. 1. Opšte informacije — [Datum objave procjene] — [Datum izdavanja obveznica ili tranša obveznica] — [Datum objave povezanog informativnog sažetka o evropskoj zelenoj obveznici i, ako je primjenjivo, povezanog izvještaja o raspodjeli prihoda ili izvještaja o uticaju na životnu sredinu] — [Pravni naziv izdavaoca]	Sažetak prospekta o zelenoj obveznici i ocjena prije izdavanja Član 11 (1) Izdavalac je dužan prije izdavanja zelene obveznice da: 1) pripremi sažetak prospekta o zelenoj obveznici u skladu sa pravilima Komisije; 2) obezbijedi da eksterni ocjenjivač prije izdavanja obveznice da pozitivnu ocjenu na pripremljeni sažetak prospekta. (2) Sažetak prospekta može da obuhvati više izdanja zelenih obveznica. (3) Ocjena iz stava 1 tačka 2 ovog člana obuhvata:	Djelimično usklađeno	Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na obavezu eksternog ocjenjivača prije izdavanja odnosno pripremu sažetka prospekta o zelenoj obveznici, davanja pozitivne ocjene pripremljenog sažetka prospekta, obuhvatanje više izdanja i provjeru usklađenosti;	Danom ulaska Crne Gore u EU;

— [Ako je dostupna, identifikaciona oznaka pravnog lica (LEI) izdavaoca] — [Ako je dostupan, naziv obveznice koji joj je dodijelio izdavalac] — [Ako su dostupni, međunarodni identifikacioni brojevi vrijednosnih papira (ISIN) obveznica i njihovih tranši] — [Identitet i kontakt podaci eksternog ocjenjivača, uključujući adresu njegove internet stranice] — [Ime i naziv radnog mjesta glavnog analitičara u konkretnoj aktivnosti ocjenjivanja] — [Ime i funkcija lica primarno odgovornog za odobravanje procjene] — [Po potrebi, datum posljednjeg ažuriranja procjene i obrazloženje razloga za ažuriranje] — [Ako je primjenjivo, druge usluge koje eksterni ocjenjivač pruža ocijenjenom subjektu, zajedno sa opisom postojećih ili mogućih sukoba interesa] 2. Uvodne izjave [Za procjene prije izdavanja: izjava da je eksterni ocjenjivač ocijenio informativni sažetak o evropskoj zelenoj obveznici iz Priloga I Uredbe (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta (1)] [Za procjene nakon izdavanja: izjava da je eksterni ocjenjivač ocijenio izvještaj o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica iz Priloga II Uredbe (EU) 2023/2631] [Za procjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu: izjava da je eksterni ocjenjivač ocijenio cjelokupan izvještaj o uticaju na životnu sredinu evropskih zelenih obveznica iz Priloga III Uredbe (EU) 2023/2631] — izjava da ova procjena predstavlja nezavisno mišljenje eksternog ocjenjivača i da se na nju može osloniti samo u ograničenoj mjeri. 3. Izjave o usklađenosti korišćenja prihoda sa Uredbom (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta (2) [Ovaj dio se popunjava isključivo u slučaju procjene prije izdavanja ili nakon izdavanja.] [Izjava o usklađenosti korišćenja prihoda od evropske zelene obveznice (ili obveznica) sa Uredbom (EU) 2020/852, na osnovu informacija koje je izdavalac dostavio eksternom ocjenjivaču: — ako je mišljenje nezavisnog ocjenjivača pozitivno, izjava da	1) provjeru da li je sažetak prospekta usklađen sa odredbama čl. 6 do 9 ovog zakona; 2) provjeru elemenata propisanih pravilima Komisije. (4) Komisija će pravilima bliže propisati sadržaj, oblik i način pripreme sažetka prospekta, kao i elemente i postupak njegove ocjene. Izvještaji o raspodjeli prihoda i ocjena nakon izdavanja Član 12 (1) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica sastavljaju izvještaj o raspodjeli prihoda od obveznice svake godine, počevši od datuma izdavanja, i to sve dok se prihodi u potpunosti ne raspodijele ili dok se ne realizuje plan kapitalnih rashoda. (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana se sastavlja prema obrascu propisanom pravilima Komisije, kojim se dokazuje usklađenost raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona. (3) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica mogu da odrede kraj prvog izvještajnog perioda kao posljednji dan kalendarske ili finansijske godine izdavanja. (4) Izvještaji iz stava 1 ovog člana, po potrebi, sadrže informacije o napretku realizacije plana kapitalnih rashoda, kao i razloge za eventualna kašnjenja ili odstupanja u njegovom izvršenju. (5) Izvještaji iz stava 1 ovog člana mogu da obuhvate više izdanja zelenih obveznica. (6) Nakon potpune raspodjele prihoda, izdavaoci su dužni da od eksternog ocjenjivača pribave ocjenu izvještaja. (7) Ako se nakon objave izvještaja izvrši korekcija raspodjele prihoda, izdavaoci evropskih zelenih	Takođe, djelimična usklađenost se ogleda i u dijelu koji se odnosi na izvještaje o raspodjeli prihoda i ocjenu nakon izdavanja, obavezu sastavljanja godišnjih izvještaja o raspodjeli prihoda od evropskih zelenih obveznica, mogućnosti objedinjavanja više izdanja u jednom izvještaju, te pribavljanju ocjene eksternog ocjenjivača nakon raspodjele prihoda ili promjena u portfelju imovine. Potpuna usklađenost će se postići neposrednom primjenom detaljnih tehničkih i metodoloških zahtjeva za sadržaj ocjena eksternih ocjenjivača koji su neposredno primjenjivi na nivou EU i biće uređeni
---	--	--

obveznica ispunjava ili se očekuje da će ispunjavati, ako je to relevantno, zahtjeve iz Uredbe (EU) 2023/2631 u pogledu korišćenja prihoda; — ako je mišljenje nezavisnog ocjenjivača negativno, izjava da obveznica ne ispunjava ili se ne očekuje da će ispunjavati, ako je to relevantno, zahtjeve iz Uredbe (EU) 2023/2631 u pogledu korišćenja prihoda, te da se oznaka „evropska zelena obveznica“ ili „EuGB“ može koristiti samo ako se obveznica ponovo podnese na ocjenu i dobije pozitivno mišljenje.] 4. Izvori, metodologije procjene i ključne pretpostavke — [informacije o izvorima korišćenim pri izradi procjene, uključujući poveznice na korišćene podatke o mjeranjima i metodologijama, ako su dostupne] — [objašnjenje metodologija korišćenih za procjenu i ključnih pretpostavki] — [objašnjenje primijenjenih pretpostavki i taksonomskih zahtjeva, ograničenja i neizvjesnosti primijenjenih metodologija, kao i jasna izjava o tome da li eksterni ocjenjivač smatra da je kvalitet informacija koje je dostavio izdavalac ili povezano treće lice dovoljan za procjenu, kao i u kojoj mjeri je eksterni ocjenjivač nastojao da provjeri dostavljene informacije] 5. Procjena i mišljenje [U svakom slučaju, na osnovu informacija koje je izdavalac dostavio eksternom ocjenjivaču – navesti, prema potrebi] [Za procjene prije izdavanja:] — detaljna procjena usklađenosti popunjenog informativnog sažetka sa članovima 4–8 Uredbe (EU) 2023/2631; — mišljenje eksternog ocjenjivača o toj procjeni; — ako se prihod od obveznica planiraju raspodijeliti u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, procjena i mišljenje navode se u posebnom dijelu. [Za procjene nakon izdavanja:] — detaljna procjena usklađenosti raspodjele prihoda od obveznice od strane izdavaoca sa članovima 4–8 Uredbe (EU) 2023/2631; — procjena usklađenosti raspodjele prihoda sa planiranom namjenom prihoda navedenom u informativnom sažetku o evropskoj zelenoj	obveznica su dužni da bez odlaganja dostave izmijenjeni izvještaj eksternom ocjenjivaču i pribave njegovu ocjenu. (8) Ako se prihod raspodjeljuje portfeljno, izvještaj je podložan ocjeni eksternog ocjenjivača, koji posebno provjerava imovinu koja ranije nije bila uključena u izvještaje. (9) Ocjena izvještaja iz stava 6 ovog člana nije potrebna ako nije bilo promjena u portfelju imovine u odnosu na prethodni izvještaj i u tom slučaju izvještaj sadrži izjavu o nesprovođenju ocjene. (10) Izdavaoci evropskih zelenih obveznica obaveštavaju objavljivanje izvještaja i ocjena u roku od 270 dana od završetka izvještajnog perioda, pri čemu eksterni ocjenjivač mora imati najmanje 90 dana za sprovođenje ocjene. (11) Ocjena eksternog ocjenjivača obuhvata: 1) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa čl. 6 do 9 ovog zakona; 2) provjeru usklađenosti raspodjele prihoda sa sažetkom prospekta iz člana 11 ovog zakona; 3) elemente propisane pravilima Komisije.	podzakonskim aktima, odnosno pravilima Komisije
---	---	--

obveznici; — mišljenje eksternog ocjenjivača o dvjema procjenama iz prethodne dvije alineje; — za imovinu ili djelatnosti koje podliježu planu kapitalnih rashoda, procjena nakon završetka tog plana o tome da li ta imovina ili djelatnosti ispunjavaju taksonomske zahtjeve; — ako se prihodi od obveznica raspodjeljuju u skladu sa članom 5 Uredbe (EU) 2023/2631, procjena i mišljenje navode se u posebnom dijelu, uz navođenje da li je ispunjen svaki od relevantnih zahtjeva iz tog člana. [Za procjene izvještaja o uticaju na životnu sredinu:] — procjena usklađenosti izdavanja obveznice sa širom strategijom zaštite životne sredine izdavaoca i obrazloženjem izdavaoca; — procjena navedenog uticaja prihodi od obveznice na životnu sredinu; — mišljenje eksternog ocjenjivača o dvjema procjenama navedenim u prethodne dvije alineje. 6. Ostale relevantne informacije [Sve druge informacije koje ocjenjivač smatra relevantnim za svoju procjenu] (1) Uredba (EU) 2023/2631 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. novembra 2023. o evropskim zelenim obveznicama i neobaveznim objavama za obveznice koje se stavljaju na tržište kao ekološki održive i za obveznice povezane s održivošću (SL L 2023/2631, 30.11.2023., EU: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj). (2) Uredba (EU) 2020/852 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2020. o uspostavljanju okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.). [U slučaju sekjuritizovane obveznice, upućivanja na izdavaoca u ovom dokumentu tumače se, i po potrebi, zamjenjuju upućivanjima na inicijatora.]			
---	--	--	--